

Vol. VI
No. 3

21st March, 1979.
(Wednesday)
30 Phalgun, 1900 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 267
Short Notice Questions and Answers.	.. 295
Business of the House.	.. 299
Matters Under Rule 329 :	
re : (1) Financial aid to families of those who died or injured in a Lorry accident at Choutuppal in Nalgonda District.	.. 300
re : (2) Lock-out of Hindustan Cables Ltd, Moula Ali.	.. 302
re : (3) Scheme by the A.P.S.R.T.C. to provide employment to S.Cs., S.Ts. etc.	.. 304
Business of the House.	.. 307
Motion :	
Expressing profound concern at the deteriorating health of Lok Nayak Jayaprakash Narayan.	.. 307
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re : (1) Plight of Sugarcane Growers in obtaining Licences to convert Sugarcane into Jaggery.	.. 310
re : (2) Closure of 25 Purchasing Centres in Prakasam District.	.. 314
re : (3) Failure of Government in revising Minimum Wages in Cotton Ginning Industry.	.. 315

[Contd. on 3rd Cover.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twenty-ninth Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 21st March, 1971.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair).

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Compensation for Lands Acquired at Dichpalli for Quarters for
Reserve Police

337—

*3938-(C) Q.—Sri A. Bal Reddy (Dichpalli) :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) the reason for not paying the compensation to harijans, girijans and other weaker sections people whose lands have been acquired by the Government at Dichpalli village of Nizamabad district, for construction of the Reserve Police :

(b) the extent of land acquired ;

(c) the extent of land acquired from weaker sections therein ;

(d) the rate of compensation fixed per acre ;

(e) whether compensation will be paid together with interest ;

(f) if not, the reasons for delay and the person responsible ;
and

(g) whether the particulars of date, month and year on which compensation will be paid, will be furnished specially ?

విద్యాశాఖా మంత్రి (శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి) పోస్ట్ లాభ మంత్రి తరఫున :—(ఎ) ఘనపూరులోనే రించిన భూములకు ఛానీకరణ చట్టం క్రింద ముసాయిదా ప్రకటనను, ముసాయిదా డిక్లరేషనును ప్రకటించే విషయం ప్రభుత్వ

*An asterisk before name indicates confirmation by the member.

పరిశీలనలో వుంది. అవసరమైన చట్టబద్ధమైన ప్రకటనలను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గెజెట్ లో ప్రచురించిన తరువాత మాత్రమే అవార్డు మంజూరు చేసి, ఆయా వ్యక్తులకు నష్టపరిహారం చెల్లించవచ్చు.

(బి) భూసేకరణ చట్టంలోని అత్యవసర నిబంధన క్రింద 4రి ఎకరాల 9 కుంటల భూమి స్వాధీన పరచుకున్నారు.

(సి) 27 ఎకరాల 4రి కుంటలు అంటే .

షెడ్యూలు కులాల వారి నుండి—5, 7—3రి కుంటలు

వెనుకబడిన తరగతుల నుండి—ఎ. 20—10 కుంటలు

(డి) భూసేకరణ అధికారి విచారణ జరిపి, అవార్డు ఇచ్చే సమయంలో రేటు నిర్ణయిస్తారు.

(ఇ) అవునండీ. భూమిని స్వాధీనపరచుకున్న తేదీ నుండి నష్టపరిహారం వడ్డీతోపాటు చెల్లిస్తారు.

(ఎఫ్) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(జి) ఆ భూమిని సుమారు ఒక ఏడాది, చాలుగు మాసాల క్రితం స్వాధీనపరచుకున్నట్లు తెలియపరచారు. భూసేకరణ అధికారి అవార్డు జారీచేసిన వెంటనే ఆ భూమిని వాస్తవంగా స్వాధీనపరచుకున్న తేదీ నుండి నష్టపరిహారం వడ్డీతోపాటు చెల్లిస్తారు.

శ్రీ ఎ. బాల్ రెడ్డి :—ఆ భూమిపైన పోలీసు గృహాలను నిర్మించారు. హరిజనులకు, గిరిజనులకు భూములు యివ్వాలి, వారికి యిళ్లు కట్టించాలనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశమయినపుడు వారినుంచి భూమి తీసుకుని సంవత్సరమున్నర అయినప్పటికీ వారికి డబ్బు యివ్వకపోవడానికి కారణమేమిటి ?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :—సిలింగ్ ఆఫ్ క్రింద కొన్ని నిబంధనలు వర్తిస్తాయా లేదా అనే ఉద్దేశ్యముతో కలెక్టరలను క్లారిఫికేషన్ అడగడం జరిగింది. ఏ తేదీనుంచి భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారో ఆ తేదీనుంచి వడ్డీతోపాటు నష్టపరిహారమును యిస్తారు కాబట్టి వారికి ఏ విధమైన యిబ్బంది వుండదు. బలహీన పర్గాలవారికి యిబ్బంది కలుగకుండా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది

శ్రీ ఎ. బాల్ రెడ్డి :— డబ్బును ఎవడు యిస్తారు ?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :—అవార్డు ప్రపోజర్స్ పరిశీలనలో వున్నాయి. వారికి యిచ్చుడు నోటీసు యివ్వాలి. యిచ్చిన తరువాత వారికి అబ్జెక్షన్స్ వుంటే క్లెయిమ్స్ కంటే వాటిని తీసుకొనవలసిన అవసరం వుంది. వాటిని పరిశీలించగానే సాధ్యమైనంత త్వరలో డబ్బు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్) :— ఎకరాలతోపువాకినుంచి భూమి తీసుకోకూడదని వుంది. అందులో బలహీన వర్గాలనుంచి అసలే కూడదు. అయి నప్పటికి తీసుకుంటున్నారు. దాదాపు 14 ఎకరాలు, 7 ఎకరాలు అనిచెప్పారు. ఇది వారించిన జి.ఓ కు విరుద్ధము కాదా? పేదలకు అన్యాయం కాదా?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :— ఆట్టు ప్రకారం డిక్లరేషన్ యిచ్చారు. ఇచ్చిన తరువాత నిబంధనలను ఉల్లంఘించడం జరుగుతుందా లేదా అనేది కలెక్టరునుంచి తెప్పించుకొని 7 ఎకరాలకు సంబంధించినంతవరకు ఏ యిబ్బందిలేకుండా పర్మాటు చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కొరటాల నత్యనారాయణ (రేపల్లె) :— హరిజనులకు లాండ్ సీలింగ్ ఆక్టులో నిర్ణయించినదానికంటే అదనముగా భూమి వుంటే వారినుంచి భూములను తీసుకుంటున్నారా? బలహీన వర్గాలు, హరిజనులకు ఎంతభూమి ఉంది? వారినుంచి ఎంత తీసుకొంటున్నారు? తీసుకొన్నపుడు సోపల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు అనుమతి అవసరమని చెప్పారు. వారి అనుమతి తీసుకొన్నారా?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :— ఈ విషయం కలెక్టరుకు వ్రాయడం జరిగింది. కలెక్టరు రిపోర్టు ప్రకారం సీలింగు ఆక్టు నిబంధనలు వర్తిస్తాయా లేదా పరిశీలనచేసి తరువాత తీసుకొనడం జరుగుతుంది వారికి ఏ విధమైన యిబ్బంది లేకుండా చేయాలని ప్రభుత్వం చూస్తున్నది.

శ్రీ సి.పాచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :— వారుచెప్పిన దాన్ని బట్టి భూసంస్కరణలకు సంబంధించిన మిగులు భూమి అనుకొంటాను. మిగులు భూమి లభించినపుడు నష్టపరిహారం యిచ్చే సమస్య లేదు ఇక్కడ స్థలాలగురించి అక్వైర్ చేస్తే యివ్వవలసి వుంటుంది, స్పష్టముగా వివరిస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :— మొదటిభాగం ప్రకారం వారు చెప్పినట్లు సీలింగ్ ఆక్టుక్రింద మిగులు భూమి అయితే తప్పకుండా తక్కువ యిచ్చే అవకాశం వుంటుంది. ఏదైనా అవసరమైన పరిస్థితులలో బలహీన వర్గాలు ఆక్రమించుకున్న భూమికి యివ్వవలసి వచ్చినపుడు వారికి ఆల్టర్నేటివ్ అరేంజ్ మెంటు చేసేగాని, నష్టపరిహారం యివ్వడంలోగాని వారి ఇంటరెస్ట్ కి భిన్నంగా చేయదు ప్రభుత్వం.

Conversion of Posts of Village Officers as Full Time Employees ,

338—

*3019 Q.-Sri Kasu Venkata Krishna Reddy (Narsaraopet) :- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to convert the posts of village officers as full time employees ;

(b) if so, whether any additional duties will be entrusted to the village officers af converting the posts as full time employees ; and

(c) when is the proposal likely to come into force ?

రెవిన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ యన్. జనార్దన రెడ్డి):—(ఎ) లేదండీ.

(బి) మంయం (సి) ఈ ప్రశ్నలకు తావు లేదు.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య:—కర్నాటక రాష్ట్రములో వీరిని క్లాస్ 4 ఎంప్లాయిస్ గా చేసి వారిని డ్రాన్స్ ఫర్ చేస్తున్నట్లు కూడ తెలుస్తున్నది. గ్రామ సీమలలో మౌలిక మైన మార్పు తీసుకురావాలంటే వారికి పెర్మనెన్స్ వుండాలి. డ్రాన్స్ ఫర్స్ ఉండాలి. ఆ విధంగా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ యన్. జనార్దన రెడ్డి :—గ్రామాధికార్లను క్లాస్ 4 ఎంప్లాయిస్ గా బ్రీట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదు. గ్రామాధికారులు గ్రామాలలో ప్రభుత్వ పరంగా అన్ని విషయాలను నిర్వహించాలని ఉంది. ఇటీవల వారిని కలిపినప్పుడు తక్కువ జీతాలు యివ్వడం మూలముగా అట్లా పిలువవద్దు. గౌరవముగానే వుండనివ్వండి అని వారు అంటే ఒప్పుకున్నాం. యల్.డి.సి.కంటే క్రింది స్థాయిలో వారిని చూడడం మంచిది కాదు. విలేజ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ని స్టిరీమ్ లైఫ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యము వు దు చెప్పాము. ఆ స్థాయిలో పరిశీలన చేస్తాము.

8-40 a.m.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు :—రెవిన్యూ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ను నేపనలైజ్ చేసే ప్రయత్నంలో భాగంగా పశేల్ పట్టణాధికారులను ప్రభుత్వ ఎల్. డి. సి. హోదాకు సమానంగా గుర్తించే అవకాశం వున్నదా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—అలాంటిది లేదండీ. ప్రభుత్వోద్యోగులతో సమాన ప్రతిపత్తి ఇచ్చి చూడాలని కాదు కాని గౌరవంగా సక్రమమైన వర్గంతో పని చేసుకోవాలనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశం.

శ్రీ బి. జ్ఞానప్రకాశం (దర్శి) :—గ్రామాధికారులలో ఐ.ఆర్.డి.ఎస్ లేక పోవడం వల్ల సైట్స్ సంవకంలో కాని, ఇతర విషయాలలో కాని పని సామర్థ్యంగా చేయడంలేదు. వారికి కూడా ఐ.ఆర్.ఎఫ్ కాండక్టు క్రియేట్ చేసి గ్రామాధికారులు చిత్తకుద్ధితో పనిచేసేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—వారు తప్పు చేస్తే చర్య తీసుకోవాలి ప్రభుత్వానికి అధికారాలు వున్నాయి. గ్రామస్థాయిలో వారు సహాయం అందించకపోతే వారిని పని నుండి తొలగించి మరొకరిని నియమించే అధికారం ప్రభుత్వానికి వుంది.

శ్రీ యం. బి. పరంకుళం (ఉన్నకూరు) :—ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో గ్రామాధికారులు లేకుండా రెవిన్యూ శాఖ నడుపబడుతున్నది. మన రాష్ట్రంలో కూడా గ్రామాధికారులను రద్దు చేసే ఆలోచన వున్నదా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—ఒరిస్సాలో ఏమి నిష్పష్టం వున్నదో నాకు తెలియదు. తెప్పించుకుని పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లెక్కరము) :—గ్రామ పరిపాలన గురించి మేము సమగ్రంగా ఆలోచిస్తామని ఏది సంవత్సరాల నుండి చెబుతూనే వున్నాము, ఆరు మాసాలలో విలేజ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో సమగ్రమైన మార్పులు తీసుకువస్తామని చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :— ఇంత టైమ్ లో కల సాదిస్తామని చెప్పడం కష్టం. ఆంధ్ర తెలంగాణాకు ఒక పద్ధతి తీసుకువచ్చాము. ఎక్కోంటో కొంత గ్రామాలు డివిజన్ లో ఉన్నావని తెలిస్తే వాటిని వేరొక డివిజన్ లో ఉంచుతామని చూస్తున్నాము. ఒక్క రోజులో మాకు తెస్తామని చెప్పడం కష్టం. ఎక్కడ కష్టం వున్నదో అక్కడ సవరణలు తేవడం జరుగుతుంది. ఒరిస్సాలో ఎలా వున్నదో, ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎలా వున్నదో చూసి తొందరపాటుగా ఆలోచించి చర్యలు తీసుకుంటాము. అనాదిగా వస్తున్నది కాబట్టి ఒక్కసారిగా మార్చలేమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఈరన్న (ఆలూరు) :— పెదపొత్తలూరు మొదలయిన హరిజన గ్రామాలలో డబ్బు వసూలు చేసిన సంగతి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఇంతవరకూ వారిపై చర్య ఏమీ తీసుకున్నారో తెలియదు. ఏమీ చర్య తీసుకున్నారో తెలపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇది ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించింది కాకపోయినా ఈరన్నగారికి సెప్టెంబర్ ట్రీట్ మెంట్ ఇవ్వాలి కనుక చెబుతున్నాను. ఇంతకుముందు ఆయన ప్రశ్న చేశారు. ఆ ప్రశ్నకు జవాబు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఢిల్లీలో వున్నారు ఈ రోజు సమాధానం చెప్పాలంటే నాకు సరిగా జ్ఞాపకం లేదు, గ్రామాధికారులు లంచం తీసుకున్నారని వారు ఆరోపణలు చేశారు. అది వెరిఫై చేయడం జరిగింది. సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. సస్పెన్షన్ ను విత్ డ్రా చేయకపోతే అమాబందికి రాము అని వారు చెప్పడంవల్ల కలెక్టరు ఇంటర్వీన్ అయి అమాబంది జరిగేటట్లు చూశారు. తిరిగి విచారణ చేయవలసిందిగా కలెక్టరుగారికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ డి. నరసింహ (అసిఫాబాద్ DC) :— ఎస్. టి., ఎస్. సి. ల వారికి విలేజ్ అఫీసర్స్ ఉద్యోగాలకు సెప్టెంబర్ కో-చింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ వారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేదు. ఉద్యోగాలు ఇవ్వకపోవటానికి కారణం ఏమిటి? ఎప్పుడు ఇస్తారు?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :— గ్రామసీమలలో మౌలికమైన మార్పులు తీసుకు రావాలనే ఉద్దేశంతో హరిజనులకు, గిరిజన యువకులకు తర్ఫీదు ఇచ్చి ఈ పదవులలో నియమించాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి వుంది. ఎక్కడ భాళీలు వచ్చినారెంటింటిలో ఒకటి ఎస్.సి.లకు ఇస్తున్నాము. తర్ఫీదు ఇచ్చినవారు చాలా మంది వున్నారు. అవసరం వచ్చినప్పుడు వారిని రిక్రూట్ చేస్తాము. నా దగ్గర ఇప్పుడు సంఖ్యలేదు కాని చాలామందికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ బి. సీతారామయ్య (సుజాతా నగర్) :— కక్షలకు కార్పొరేషన్లకు దారితీసేవిధంగా గ్రామాధికారులలో గ్రూపులు వున్నాయి. అటువంటి వారిని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తే చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :— తప్పకుండా తీసుకుంటాము.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వేల్) :—20, 25 సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్నప్పటికీ ఇప్పటికీ టెంపరరీగా వున్న గ్రామాధికారులు వున్నారు. 30 సంవత్సరాలలోపు వుంటే కాని భర్తీ చేయటానికి వీలులేదని అంక్ష పెట్టారని తెలుస్తున్నది. నిజమేనా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—30 సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తూ వుంటే తీసివేయాలనే ఉద్దేశం లేదు. రెగ్యులేట్ చేస్తాము. కొత్త రిక్రూట్ మెంట్ కు ఏజ్ రిస్ట్రిక్షన్ పెట్టాము. హరిజన గిరిజన యువకులను ప్రోత్సహించటానికి అవకాశం కల్పించడానికి ఇది పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ ఐ. రామకృష్ణారాజు (అత్తిలి) :— 20 సంవత్సరాల సర్వీసు వున్నవారికి కూడా పర్మనెంట్ చేయటానికి 1:1 పెట్టి తప్పిస్తున్నారు. కొత్తవారికే కాని పాతవారికి, ఎప్పటినుండో సర్వీసులో వున్నవారికి ఇది వర్తింపజేయకుండా చూస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—సర్వీసులో వున్నవారికి ప్రొటెక్షన్ ఇస్తాము.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు :—వీరిని ఎల్.డి.సి.లలో సమానంగా చూసే ప్రసక్తి లేదన్నారు. వారు పని చేసే చోట్ల వెస్టెడ్ ఇంటరెస్టు పెంచుకుంటున్నారు కనుక వారిని బదిలీ చేసే ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—వారికి ఇచ్చేది 30 రూపాయలు. ఇంకో గ్రామానికి వేస్తే ఎలా? మా బరిజనల్ కాన్ సెప్టు అది కాదు.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు :—దోపిడి వ్యవస్థను కంటిన్యూ చేసే ఆలోచన వున్నదన్నమాట.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి :—అటువంటి ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు.
(L. A. Q. No. 339 was postponed).

Non-Payment of Cane Price for 1977-78 by
M/s. Durga Khandasari Unit, Buragam.

340—

*4023 Q.—Sri G. Latchanna (Sompeta) :—Will the Minister for Commerce Export Promotion Sugar Industries and Small Industries be pleased to state:

(a) whether it is a fact that M/s. Durga Khandasari Unit, Buragam, Pathapatnam taluk, Srikakulam district did not pay the cane price for 1977-78;

(b) whether a writ petition is pending in the High Court and the unit obtained stay orders thereon;

(c) whether it is a fact that the proprietor is issuing receipts illegally for Rs. 75/- per M.T. and showing another for Rs. 91/ per M.T. thus misleading the Government; and

(d) the action taken by the Government for issuing false receipts?

చిన్నతరహా పరిశ్రమల మంత్రి తరఫున ఆబ్కారీశాఖ మంత్రి (శ్రీ) పి. గంగారెడ్డి :- మెసర్స్ దుర్గా ఖండ్సారి యూనిట్ వారు 11 జూలై 1977 రూపాయలు 11,457 టన్నుల షుగర్ కేస్ 1977-78లో కొని వారికి ఇచ్చారు. 8ట్ పీటీషన్ వేశారు. ఇప్పుడు ప్రైవేట్లో తీర్పు చెప్పింది. వారిమీద వున్న ఆరోపణ 78 రూపాయలు ఇచ్చి 91 రూపాయలు ఇచ్చావని దొంగతెక్కలు చూపించారు. దాని విషయంలో చర్య తీసుకోబడింది విచారణలో రసీదులో వారు ఆ ధర ఇవ్వలేదని తెలిసింది. షుగర్ కేస్ డై రెక్కరుకు ఈ విషయంలో గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి.

(శ్రీ) యం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :- అధ్యక్షా, ధరలు చెల్లించడము లేదంటే ప్రైవేట్లో తీర్పు ఇచ్చిందన్నారు. ప్రైవేట్లో ఏమీ తీర్పు ఇచ్చింది? పాతపట్టుం తాలూకా బూరగాంలోని మెసర్స్ దుర్గా ఖండ్సారి యూనిట్ వారు 77-78 సంవత్సరమునకు చెరకు ధరను చెల్లించని విషయం వాస్తవమేనా అంటే 18 జూలై వైచిలుకు అన్నారు. దానిని చెల్లించేదానికి ఏమీ చర్య తీసుకున్నారు? ఒకటి రసీదు ఇచ్చి మరొక ఎమౌంటు కలెక్టు చేసినదానికి ఏమీ చర్య తీసుకున్నారంటే షుగర్ కేస్ డై రెక్కరుగారికి గట్టిచర్య తీసుకోవాలని ఆదేశం ఇచ్చామన్నారు. ఆ చర్య ఏమిటి? ఎప్పుడు ఆదేశాలు ఇచ్చారు.

(శ్రీ) పి. గంగారెడ్డి :- గవర్నమెంటు అఫ్ యండియా సలహాతో పత్తి టన్నుకు 91 రూపాయలు ఇవ్వాలని ఆర్డరు వేశాము. వారు కోర్టుకు పోయినారు. ప్రభుత్వానికి రిట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఇచ్చే అధికారం లేదు. ప్రొసెక్యూట్టివ్ ఎఫెక్టు ఇవ్వాలని కోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. 20-12-78 నుండి 91 రూపాయలు అమలులోకి వస్తుంది. వారు మూడు ధరలతో వచ్చేజ్ చేశామని చూపించారు. 25-12-77 నుండి 28-2-78 వరకు వంద రూపాయల టన్ను చొప్పున, 18-7-78 నుండి 30-4-78 వరకు 95 రూపాయల చొప్పున చూపించారు. ఐతే కోర్టు తీర్మానం ప్రకారం వారు చెల్లించిన డబ్బు 70,940 రూపాయలు ఎక్కువ వుందని ఎప్పుడయితే తీర్పు చేశారో వారు పోయేసరికి ఆ ఫ్యాక్టరీ 24.5-78 న మూసివేయబడింది. కాబట్టి దానిలో మానిఫెస్టు వున్నవని ఎంక్వయరీ చేయడానికి యిన్వెస్టిగేటరు పోయేవరకు అవి డిడక్టు కాలేదు. వారు ఇచ్చిన రసీదుల్లో ధర మెసర్స్ చేయలేదు. దాని విషయం చర్య తీసుకోవలసిందనీ డై రెక్కరుకు చెప్పాము.

(శ్రీ) యం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :- ప్రశ్న నీ లో అడిగింది ఏమంటే ధర చెల్లించేది 78 రూపాయలు వుంటుంది. రసీదు 91 రూపాయలు వుంటుందని, 18 రూపాయల తేడా తప్పగా చూపిస్తున్నారు. అది వాస్తవమేనా దానిమీద చర్య తీసుకున్నారా అంటే ఎంక్వయరీ చేశాము. అటువంటి తప్పులు వున్నట్లుమాత్రం

ధృవపడలేదు అనే విధంగా సమాధానం యిచ్చినట్లుగా నేను అర్థం చేసుకున్నాను. రసీదులు వున్నప్పుడు స్పష్టంగా ఉంటుంది. 11 లక్షల 13 వేల పైచిలుకు యివ్వవలసిన ఖాళీ చెల్లించారా? గత సంవత్సరంనుండి విచారణ జరవకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? వెంటనే ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి :—అటువంటి రసీదులు ఏవై తేయిచ్చారో ధర మెన్షన్ చేయలేదని చెప్పారు. 76 రూపాయలు, 91 రూపాయలు అనేది లేదు. ఎంకృ యి రీ చేశారు. దానిపైనే ఏ రేటులో పర్సెంట్ చేశారో అది లేదు. కాబట్టి చట్టములోని సెక్షను 23(3) క్రింద వారిమీద కఠినమైనటువంటిచర్య తీసుకొమ్మని ఆదేశము యిచ్చాము. ఏమి చర్య తీసుకొన్నారో సమాధానం నా వద్ద లేదు. తెలుసుకొని తెలియజేస్తాను.

Improvements to Buckingham Canal

341—

*3940-(E)Q— Sri Nallapareddi Srinivasulreddy (Venkatagiri):— Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether the State Government have sent proposals to Government of India for improvements to Buckingham Canal in Andhra State.

(b) if so, the estimated cost of the same: and

(c) whether construction of High level bridges on Buckingham canal at Tupilipalem and Siddavaram in Nellore district are incorporated in the said proposals?

The Minister for Medium Irrigation (Sri K. Obul Reddy):—

(a) Yes, Sir.

(b) Rs. 736 Lakhs for the entire length of Buckingham Canal lying in Andhra Pradesh State.

(c) Yes, Sir.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, బకింగ్ హామ్ కెనాల్ కృష్ణాజిల్లానుండి వడరాసుకు నావిగేషనుకు పనికివస్తుంది. కర్ర, అహార పదార్థాల ఎక్స్ పోర్ట్స్ చౌకగా బకింగ్ హామ్ కెనాల్ మీద జరుగుతుంది. ఇడిసిల్లిప్ ఆయిపోయి ప్రతిసంవత్సరము పడవలు పోకుండా నిలిచిపోతున్నాయి. దానిని వెడల్పు చేయడం అవసరం. లోతు చేయడం అవసరం, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడు ప్రపోజల్లు పంపించారు. ఎందుకు జాప్యం జరుగుతున్నది? మంత్రి గారు దానిమీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ కె. ఓబల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, జాప్యం జరగకుండా మంత్రిగారు చాలా క్రమపాటున్నారు. పోతే ఎప్పుడు ఏ చర్య తీసుకున్నారు అని అడిగారు. దానికి రెండవ స్టేజీ వున్నవి. ఒక స్టేజీ పూర్తి అయినది. రెండవ స్టేజీలో

7 కోట్ల 70 లక్షలు ఎస్టిమేట్ తయారుచేసి పంపించాము. ఇంత పెద్ద ఖర్చు అని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు ఫస్ట్ స్టేజియొక్క పోస్టాల్స్ చూస్తూ రెండు సంవత్సరాలవరకు, తరువాత యిత ఖర్చు పెట్టడానికి సాధ్యపడుతుందేమోనని చెప్పారు. దీనిమీద యిన్ ల్యాండు వాటర్స్ ట్రాన్స్ పోర్టు కమిటీ ఒకటి వుంది వారు న్యూడిల్లీ లో 10-10-77 నాడు మీట్ అయి ఒక ఎస్టిమేటును తయారు చేశారు. మూడు కోట్ల 17 లక్షలు for improvements to Buckingham Canal Hind Stage, from Madras to Nellore. అది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించారు. దానిమీదట యిత ఎలాజ్ మెంటు చేయాలని మన ప్రభుత్వమువారు కోరారు.

The estimates were sent to Government of India by the Working Group of Inland Water Transport and we are awaiting for sanction.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— కది చాలా యింఫార్మెంటు అయిన విషయం. ఎందుకంటే నావికేపను జి:గకుండా సిల్వె అయి పడవలు పోవడం లేదు. ఫస్టు స్టేజి అయిన కూడ పెద్ద లాభం కన్పించడం లేదు. యింఫ్రామెంటు సెకండు స్టేజి గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా డెఫర్ చేసింది, రెండు ఏళ్ల తరువాత మళ్ళీ ప్రపోజిల్ను పంపించాము, నెల్లూరు నుండి మదరాసు వరకు మూడు కోట్ల చిల్లర ప్రపోజిల్ను పోయినవి అంటున్నారు. స్టేటు గవర్నమెంటు ప్రతి నెల డి. ఓ.ల ద్వారా రిమెండర్ను పంపిస్తున్నారా లేకా? అవరమైతే మంత్రిగా డిల్లీకి వెళ్ళి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించి మంజూరు చేయిస్తారా?

శ్రీ కె. ఓబలరెడ్డి :— ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వుండే పరియాకు మాత్రం నెల్లూరు నుండి మూడు కోట్ల చిల్లర. మదరాసు వరకు అయితే 5 కోట్లు. అవరమైతే డిల్లీకి పోయినాను, దానిలో ఏముంది?

శ్రీ బి. జ్ఞానప్రకాశం :— స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత బ్రిటిష్ వారు పెట్టిన సంస్థల పేర్లు మార్చారు. వెల్లింగ్టన్ ఆసుపత్రి పేరు రామమనోహర్ ఆసుపత్రి అని పెట్టారు. అలాగే బకింగ్ హామ్ పాలెస్ పేరుతో వున్న కాలవ పేరు మార్చి మన ఆంధ్ర దేశములో వున్న త్యాగమూర్తుల పేరు పెట్టడానికి మంత్రి గారు పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— ప్రకాశం కెనాల్ అని పెట్టండి.

శ్రీ కె. ఓబలరెడ్డి :— బకింగ్ హామ్ అనేవాడు చాలా మంచి పని చేశాడు. అందువల్ల చరిత్ర స్మరణార్థం వుంచితే తప్ప ఏమిటి? కాటన్ ను మరచిపోలేదు గదా మనం.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (కోవూరు) :— బకింగ్ హామ్ కెనాల్ కు సముద్రానికి మధ్యన నెల్లూరు జిల్లాలోని రామశిర్డం, పూటుకూరు దగ్గరి సుమారు 5 వేల జనాభా వుంది. ఆ కాలవకు బ్రిడ్జి కట్టించే ప్రపోజిలు వుందా? పడవలు పోయేప్పుడు బ్రిడ్జి లేకపోతే చాల యిబ్బందిగా ఉంటుంది.

శ్రీ కె. ఓబలరెడ్డి :— నా ఉద్దేశం అంతవరకు లేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- చాలా జాగ్రత్త తీసుకున్నామని అన్నాడు. జాగ్రత్త తీసుకుంటే వచ్చి ఉండేదే. వీరు ఎస్టిమేటు ఎప్పుడు తయారు చేసి పంపించారు? ఆ తరువాత మీకు ఢిల్లీనుంచి వచ్చినటువంటి వర్తమానం ఏమిటి? తరువాత షరతు ఎప్పుడు దీనిని చేబట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు?

Sri K. Obul Reddy :-The Working Group of Inland Water Transport have recommended the scheme, namely, improvements to Buckingham Canal from Madras to Nellore. We are awaiting the sanction from the Government of India.

Sri P. Subbaiah :-When it is estimated and when did you recommended to the Centre?

Sri K. Obul Reddy :-The Working Group of Inland Water Transport for 1977-83 which held a meeting on 27-7-78 at New Delhi have recommended certain improvements for Buckingham Canal from Madras to Nellore only for plying mechanised tracts, for 5 crores.

Sri P. Subbaiah.-When the estimates were sent? And when the sanction would come?

శ్రీ కె. ఓబులరెడ్డి:- మన గవర్నమెంటు 15-3-1978న పంపించింది, దానిమీద వర్కింగు గ్రూప్ ఆఫ్ ఇన్ లాండు వాటర్ ట్రాన్స్ పోర్టు మీట్ ఆయి వారు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమెండు చేశారు ఆ స్కీమును We are waiting for their sanction.

శ్రీ కొరటాల శత్రునారాయణ:- ఫస్టు స్టేజీ పెర్ ఫార్మెన్సును చూసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆనోదం తెలియజేస్తుంది అని అన్నారు. ఫస్టు స్టేజీ పెర్ ఫార్మెన్సు గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వయొక్క అభిప్రాయం ఏమిటి? ఆ నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించారా?

శ్రీ కె. ఓబులరెడ్డి:- ఫస్టు స్టేజీ చాలా బాగుందని సెకండు స్టేజీ ప్రారంభించ బోతున్నాము.

Setting up of Irrigation Board

342—

*3012 Q- Sri B. Rama Subba Reddy (Kanigiri) :- Will the Minister for Major irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government for setting up of an Irrigation Board on the lines of Electricity Board:

(b) if so, the details of the proposal; and

(c) when it is likely to materialise?

పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ (శ్రీ ఆర్. నాగభూషణం):- (ఎ) లేదండీ.

(బి) (సి) ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు.

శ్రీ బి. రామసుబ్బారెడ్డి :— అద్యక్షా, ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో చీఫ్ ఇంజనీర్లు ఎంతమంది ఉన్నది అర్థం కావడం లేదు. మంత్రులు పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు మాకు చెరువులు కావాలని అంటే ఇది నా బోర్డుఫోలియో కాదు అంటున్నారు. చీఫ్ ఇంజనీర్ల దగ్గరకుపోతే ఇది నాది కాదు ఇంకొకరి దగ్గరకు పోవచ్చు అంటున్నారు. ఏ పనికి ఏ మంత్రిగారి దగ్గరకు పోవాలో, ఏ పనికి ఏ ఇంజనీర్ల దగ్గరకు పోవాలో అర్థం కావడం లేదు. కనుక అన్ని కలెక్టివ్ మున్షియం చేసే ఒక బోర్డులాగ తయారు చేస్తారా? ఆ ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉందా?

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు :— అప్పుడు వారు చెప్పిన బాధలు అన్నీ ఇంకా ఎక్కువ అవుతాయి కాని తక్కువ కావు ఒక బోర్డు వస్తే మరల సెక్షన్లు ఇవన్నీ కుప్పడి ఇంకా ఎక్కువ బాధలు అవుతాయి కనుక ఈ సీటిపారుదల మండలిని ఏర్పాటుచేసే ప్రసక్తే లేదు.

శ్రీ పి. రంగారావు (బందర్) :— ప్రతి గ్రామానికి మందినీరు ఇవ్వాలనే పథకాన్ని పంచాయతీల ద్వారా కాని జిల్లా పరిషత్ ద్వారా కాని చేయడం సాధ్యం కాదు. అందుచేత స్టేట్ వైడ్ గా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు ఎలక్ట్రిసిటీ ఏవిధంగా సప్లయ చేస్తున్నారో ఆ విధంగా ఒక బోర్డును ఏర్పాటుచేసి దానిద్వారా వాటర్ సప్లయ చేయాలనే అభిప్రాయం ఒకటి ఉంది. దానిని అమలుపరుస్తున్నారా లేక తిరగతోడారా?

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు :— ఆలాంటి అభిప్రాయం ఏమీ లేదు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు ఎలక్ట్రిసిటీని ఎక్కడికి పంపించాలంటే అక్కడికి పంపిస్తున్నారు కాని ఈ నీళ్ళను ఎక్కడికి పంపించాలంటే అక్కడికి పంపించడానికి విలులేదు.

Restriction on Appointment of Law Officers for more than
Three Terms

343—

*3473 Q.—Sri S. Jaipal Reddy (Kalwakurti):—Will the Minister for Law and Ports be pleased to state:

(a) whether there is any stipulation that law officers (Public Prosecutors and Government Pleaders) should not be appointed for more than 3 terms;

(b) if so, the date from which the above restriction came into force; and

(c) whether this has been enforced while appointing the Public Prosecutor and Additional Public Prosecutor Nellore?

స్వాయంశాఖ మంత్రి :— శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు.

(ఎ) అవునండీ.

(బి) 31-8-1987.

(సి) అవునండీ.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—ఈ పబ్లిక్ ప్రోసిక్యూటరును, గవర్న మెంటు పీడర్లును తెరం పూర్తి కాకుండా తీసివేయడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉందా? వారు ఎదుటిపార్టీ తోలాలూచి అవడంవల్ల కేసులన్నీ చెడిపోతున్న విషయాలవన్నీ మేము తీసుకోని వచ్చాము అప్పుడు అడిమిల్ ప్రోసిక్యూటరును లేక ఇష్టం వచ్చిన వారిని పెట్టుకోవలసి వచ్చింది. అందుచేత సెన్సిటివ్ కంప్లెయింటు వస్తే వారి మీద విచారణ చేసి వారి తెరంను రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి పవర్లు ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు :— ఎప్పుడయినా అటువంటి కంప్లెయింటువస్తే తప్పకుండా ప్రభుత్వం ఆలోచించి చర్య తీసుకోవడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సీతారామయ్య:—కంబిన్యూవ్ గా రి తెరమ్ను ఉంచేనే రిస్పిక్టును ఉందా? అనలు అతను ప్రాక్టీస్ చేసే రోజులలో రి టరమ్ను కన్నా ఎక్కువ ఇవ్వకూడదా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:—రూలు రి అని ఒకటి ఉంది. దానిని అమెండు చేసి కాన్సిక్వెంట్ ఆఫ్ ది అప్పాయింట్ మెంటు అన్నారు. అంటే వరుసగా రి తెరమ్ను అండ్ రి ఇయర్స్ పూర్తి అయితే ఉండడానికి వీలులేదని చెప్పారు.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య (గూటి):—అప్పాయింట్ మెంటు ఆఫ్ పబ్లిక్ ప్రోసిక్యూటర్లు అన్నారు. గవర్న మెంటు పీడర్లు విషయంలో రి టరమ్ను పెట్టడం చాలా మోనోపాలిస్టిక్ గా ఉంది కనుక ఈ టరమ్ను పెట్టకుండా ఎంతో మంచి ఎంపూజియాస్టిక్ పీపుల్ ఉన్నారు కనుక ఈ రి టరమ్ను అనే దానిని తీసి వేసి ఒకే తెరం పెడితే బాగుంటుంది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం యోచన చేస్తుందా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:—ఇదివరకు పాస్ చేసిన రూల్స్, తరువాత అమెండు చేసిన రూల్లు ఉన్నాయి. ఎక్సెప్షనల్ కేసులలో తర్ఫు తెం ఇమ్మని అన్నారు. నార్మల్ గా సెకండు తెరం అతను శాటిన్ ఫాక్టరీగా ఉంటే, వెర్ ఫార్మెన్సు బాగా ఉంటే ఇమ్మని అన్నారు. తర్ఫు టరం అనేది ఎక్సెప్షనల్ కేసు లలో ఇస్తారు. నార్మల్ గా ఎక్సెండు చేయడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక టరం అట్టిబెడితే బాగుంటుందనే సలహాని తప్పకుండా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు (నూజివీడు):—గవర్న మెంటు పీడర్లువల్ల గవర్న మెంటు కేసులు అన్నీ సర్వనాశనం అవుతున్నాయి. ప్రజలమంచి దెబ్బతింటున్నది అందుచేత మంత్రిగారు ఇప్పటికయినా రికన్సిడర్ చేసి తెరమ్ను అనే జేసిన్ కాకుండా వారు కేసులను గెలిచేదానినిబట్టి, వారియొక్క ఎక్స్ పీరియన్సును బట్టి అప్పాయింట్ చేసే విధంగా నారమ్ను మారుస్తారా? మార్చకపోతే సీరియస్ కేసులలో కూడా మనం దెబ్బతింటున్నాము అందుచేత దానిని గురించి మంత్రిగారు ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్ భాస్కరరావు:—గౌరవశుభ్యులు చెప్పింది ప్రకృతిలో ఉన్నకంటా పరిశీలిస్తుందని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకర రావు (బాపట్ల):—గవర్నమెంటు ప్లీడర్లు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లను అప్పాయింట్లు చేయడంలో ఒక కంటికి పట్టకం క్రింద జరుగుతున్నాయి తప్ప అనుభవం మీద కాని మెరిట్స్ మీద కాని ఉండడం లేదు. వారిని అప్పాయింట్లు చేసేటటువంటి నారమ్మును మారుస్తారా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు:—గౌరవశుభ్యులు అపాదించినదానిలో యధార్థం లేదని విషయపూర్వకంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇందులో కొన్ని రూల్స్ ఉన్నాయి. రాని ప్రకారం జిల్లాజడ్జీ, జిల్లాకలెక్టరు-కర్డూ కలసి పోర్టు ఇస్తూ వారి యోగ్యతలు ప్రాస్తూ రిపోర్టు ఇచ్చినప్పుడు ఆ రిపోర్టును చూసి ఇక్కడ సెక్రటరీ, జాయింట్ సెక్రటరీ, అందరూ ప్రాసిన తరువాత పబ్లిక్ మాన్, సెకండు మాన్, తర్డు మాన్ అని రికమెండు చేస్తారు నాన్ జ్యురిస్టులకు థర్డు మాన్ నే అప్పాయింట్లు చేస్తూ ఉంటాము. అందులో ఇంటర్ ఫియర్ కాము. ఆయన ఎక్కడయినా లీగల్ ఎడ్యుయినర్ గా ఉంటే, అందులో రావడానికి వీలులేకపోతే సెకండు మాన్ కు వెకతారు అప్పు లేకపోతే చారు రికమెండు చేసిన దే చేస్తాము. అందులో ఇంటర్ ఫియరెన్సు ఉండని మనని చేస్తున్నారు.

ఈ రూల్స్ ఏవైతే జి.ఓ. ద్వారా, 1967 లోనూ తరువాత ఎమెండెడ్ 9 10 a.m. రూల్స్ 1978 లోనూ ఇమ్ప్రూవ్ చేశామో అని రెండు సెంటెన్సెస్, మీ అనుమతితో ఒక సారి చదివి వినిపిస్తాను. It may be continued for a second term of three years if the work of the law officer is satisfactory in exceptional cases the appointment of third term of three years may also be made. కనుక చాలా ఎక్స్ ప్రెసెంట్ కేసెస్ లో వారిని అప్పాయింట్లు చేయడం జరుగుతుంది తప్ప మూడవ టర్మ్, నాన్ జ్యురిస్టు గా ఉండడం జరుగదు.

శ్రీ కె. వి. వతి (వుంగనూరు):— అధ్యక్షా, పీకర్ సెక్షన్స్ కేసులు అన్నీ కోర్టులలో కొట్టి వేయబడుతున్నాయి. వీరి విషయంలో గవర్నమెంటు ప్లీడర్లు సరిగ్గా శ్రద్ధ చేయడం లేదు కాబట్టి వీరి అభివృద్ధిని కాంక్షించే గవర్నమెంటు ప్లీడర్లని వేసే నిబంధనలు ఏమైనా పెట్టకొని మీరు గవర్నమెంటు ప్లీడర్లని సెలెక్టు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు:— అలాంటిది ఏమీ లేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:— మనం పేసల్ పెట్టుకుంటున్నాము. ఒకరే కాకుండా ఒకరు, ఇద్దరు, ముగ్గురిని పెట్టుకుంటే చాలా బాగుంటుంది. ఉపయుక్తముగా ఉంటుంది. ఒకరు పోకుండా ఉంటే ఇంకొకరు పోయేదానికి వీలు ఉంటుంది, అందువల్ల కేసులకు హాజరు కాకపోవడంవల్ల కొట్టివేస్తున్నారు అని గాని, ఎఫిడవిట్స్ సకాలములో దాఖలు చేయడం లేదు అనిగాని విషయం రాకుండా పోతుంది. ఆ విధంగా ఆలోచన చేస్తారా? దయచేసి పెర్ ఫార్మాన్స్

జేసీస్ గా ఒక టెర్రమెక్ ఇస్తే, ఆ తరువాత బాగుంటే రెండవ టరముకి అనడానికి వీలుగా ఉంటుంది. అది చాల ఉపయుక్తమైనటువంటి సజేషను దీనిని ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:— పేనల్ జేసీస్ ఇప్పుడు హైకోర్టులో నడుస్తూ ఉంది. 12 మంది సీనియర్ గవర్నమెంటు స్ట్రీడర్లుని మరో 12 మంది అసిస్టెంటు గవర్నమెంటు స్ట్రీడర్లుని కూడా చేశాము. వారి వెర్ ఫార్మెన్సు చూస్తున్నాము క్రింద కోర్టులో మాత్రమే ఇంకా అమలు చేయలేదు. దాని విషయం ప్రభుత్వ ఐంటెలిజన్స్ లో ఉంది. చేయమని చెప్పి రికార్డులు కూడా కాలఫర్ చేయించామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పోతిన చిన్న (విజయవాడ వెస్ట్) :— ఈ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లు, గవర్నమెంటు స్ట్రీడర్లు ఈ కేసులు చేసేప్పుడు వారు ఇతర ప్రయోజనాలు కేసులు చేయకూడను అనేవి ఏమైనా రూల్స్ ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:— అలాంటి రెస్ట్రిక్షను ఉంది.

శ్రీ పోతిన చిన్న :— ఉన్నప్పుడు చేస్తున్నటువంటిది పట్టుకునేవారు ఎవరు? మీరు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే మేము పట్టుకుంటాము అని చెప్పడం మంచిది కాదు అసలు గవర్నమెంటులో, అలాంటిది చేస్తే, దానిమీద అజమాయిషీ తీసుకునేవారు ఎవరు?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:— ఇప్పుడు అప్పాయింట్ మెంట్స్ అన్నీ కూడా On the condition that they may relinquish any other office they are holding. లిగలు ఎడ్వయిజరుగా కూడా ఇంకో కంపెనీకి ఉండడానికీ వీలు లేదు అలాంటి సందర్భంలోనే వారిని ఎప్పాయింట్ చేయడం జరుగుతోంది ప్రయోజనాలు కేసెస్ అలా ఏదైనా వారు టేకప్ చేసి పొరబాటు చేస్తే నా దృష్టికి తీసుకు రావలసిందిగా గౌరవసభ్యులను కోరుతూ ఉన్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య:— అధ్యక్షా, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, గవర్నమెంటు పీడరుల వైన ఒక అపోహ ఉంది. వారు సరిగా సక్రమంగా చేయడం లేదు అని. దానికి కారణం ఏమిటంటే నేను ఎవరిలా చేసిన ప్రకారంగా వారికి వేరియన్ లిగల్ ఎడ్వయిజరు పోస్టు, ఎకట్టిసిటీబోర్డుకి వారే, హామినింగు బోర్డుకి వారే. మోనాపలి సిస్టమ్ లో అన్నీ ఇస్తున్నారు. అటువంటిది ఏమైనా ఉంటే తీసివేసి వారికి ఒకటొకటి ఇస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయము. వారు ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:— వారి అప్పాయింట్ మెంట్ లోనే ఇలాంటి కండిషను పెడుతూ ఉన్నాము. ఆ కండిషను ప్రకారము వారు అది రిలినక్విష్ చేస్తే తప్ప ఈ పోస్టును టేకప్ చేయడానికి వీలు లేదని నిర్ణయం చేశాము. అదే విధంగా నడుస్తూ ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటేశ్వరరావు (పెనుగొండ) :— ఎప్పుడు గవర్నమెంటు స్టీడర్లు అప్పాయింట్ మెంట్స్ విషయంలో జిల్లా డిడిగారు, జిల్లా కలెక్టర్ గారు ఇచ్చిన పేనల్ ఫస్టు మేము వారినే అప్పాయింట్ చేస్తాము అని అంటున్నారు. మరి గవర్నమెంటు పోలీసికి ఊప్రమైస్ వ్యతిరేకతను వ్యక్తపరచి, వూర్తి ఈ ప్రభుత్వ పోలీసిని, బలహీన వర్గాలకు న్యాయం చేయడానికి వ్యతిరేకించిన వ్యక్తులు మర లిస్టులో ప్రధములుగా ఏదో కారణం చేత వస్తూ ఉంటే అటువంటి వారిని అప్పాయింట్ చేయకుండా ప్రభుత్వము యొక్క వివేకవహితులైన కారాన్ని ఉపయోగించడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమీ అధికారం లేదా? ఈ రకమైన విషయంలో ఏ విధమైన చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— మోట్లో ఉన్న లాయరు ఏ పార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తి అయినా కూడా మెరిట్స్ లో చర్య చేస్తారుగాని అవతల పార్టీ అని గాని, ఇవతల పార్టీ అని గాని వారిని కంజెమ్ చేయడం జరగదు. కారణం ఏమిటంటే జిల్లా డిడి, జిల్లా కలెక్టరు ఇద్దరు రి: మెండు చేసి, ఉఫీసర్లు అంతా రికమెండు చేసి, అతను చాల మంచివాడు, చక్కగా కేసులు కండక్టు చేస్తాడు అన్నప్పుడు అతని పార్టీ ఎఫిలియేషను అంతగా పట్టించుకోరు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటేశ్వరరావు :— నేను వాక్టీ విషయం చెప్పలేదు. ఈ స్టేటు ఒక పోలీసికి కమిట్ అయి ఉన్నప్పుడు, ఈ బలహీన వర్గాలకు న్యాయం చేయడం అనేటటువంటిది బహిరంగంగా, రాజకీయంలో కాకపోయినా, ఇతర కార్య కలాపాలలో పాల్గొంటూ వ్యతిరేకిస్తున్న వ్యక్తులు, మరి వారేమో లాంకెస్లింగు కేసెస్ లోనూ వాటిలోనూ కూడా ఈ ప్రభుత్వ పోలీసిని ప్రతిబింబించే విధంగా కోర్టులలో వాదించడానికి వెనుకాడనటువంటి వ్యక్తులు, వారి మీద రిపోర్టులు ఉన్నప్పటికీ కూడా వారిని అప్పాయింట్ చేయడంలో ఔచిత్యం ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అలాంటిది నా దృష్టికి రాలేదు. నా దృష్టికి తీసుకువస్తే తగు చర్య తీసుకుంటాను. ఆలోచన చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కొరటాం సత్యనారాయణ :— మంత్రిగారు చెప్పేది గవర్నమెంటు స్టీడర్లు ఇతర పార్టీను చేయకూడదు అని చెబుతున్నారు. కాని ఈనాడు జరుగుతున్న వాస్తవం ఏమిటంటే గవర్నమెంటు స్టీడర్లు ఆ కేసులో మాత్రం ఇంకోక రకంగా చేయడానికి వీలు లేదు; ఎట్లా అయినా గవర్నమెంటు స్టీడర్లు ఇతర పార్టీను స్వేచ్ఛగా చేసుకోవచ్చు. జరుగుతున్నది ఇది, వాస్తవం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— నేను చెప్పింది వారు అడిగింది కూడాను ఏ. పి. గురించి, గవర్నమెంటు స్టీడర్లు గురించి మనం ఇచ్చిన అప్పాయింట్ మెంటు ఆర్డర్లులోనే ఇస్తున్నాము ఆర్డర్లు కూడా నా దగ్గర ఉన్నాయి. వారు ఇంకోదానికి లీగల్ ఎవ్వరియిజరుగా ఉన్నా. మరి ఏదైనా ఉండడానికి వీలు లేదు. ప్రియవేటు పార్టీను సివిల్ పార్టీను చేసుకోవచ్చు. ఏ. పి. క్రిమినల్ కేసెస్ గవర్నమెంటు తరపున చేస్తాడు. సివిల్ కేసులు చేసుకోవచ్చు. వేరీ చేసు

కుంటాడు. ఇప్పుడు వెంకటరామయ్యగారు 4, 5 కంపెనీలకు లీగలు ఎడ్వైజరీగా ఉన్నవారిని వేయవచ్చునా అంటే అవి అన్ని రిలెవ్ క్విట్ చేస్తే తప్ప అప్పాయింటు చేయడానికి వీలులేదు దీల్లో అప్పాయింటు చేయము అని చెప్పాను.

శ్రీ డి. మనుస్వామి (కోడూరు ఎస్ సి) :— గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి చిన్న విషయం తీసుకు వస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా కర్నూలు జిల్లాకు సంబంధించి, కర్నూలు జిల్లాలో పి. పి. యంతవరకు ఎప్పాయింటు కాలేదు. జిల్లా జడ్జిగారు, కలెక్టరుగారు ఒక పేనలు రికమెండుచేసి ప్రభుత్వానికి పంపించారు ఆ పానలు ఎన్నితూర్లు ప్రభుత్వం మరల వెనక్కు పంపించింది? ఎందుకు పంపించింది? వారు పంపించిన పానలులో, రూల్సు ప్రకారంగా, కలెక్టరుగారు జడ్జిగారు పంపించిన పేనలులో ఒక పేరును మీరు సెలక్టు చేయడానికి ఎందుకు కష్టపడు తున్నారు?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, ఈ పేనలు నా దగ్గరకు వచ్చినమాట నిజమే. మొదటి వ్యక్తి సివిల్ లాయరు. ఆయన ఒకటే ఒక కేసు కండక్టు చేసినాడు. నాకు రికార్డులు చదివాక కనబడింది. రెండవ వ్యక్తి ఒక కేసు చేసినాడు. మూడవ వ్యక్తి అసలు క్రిమినలు కేసే కండక్టు చేయలేదు. అలాంటి పేర్లు రికమెండు చేసి గవర్నమెంటు కేసెస్ లో పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగా అప్పాయింటుచేస్తే రేపు గౌరవ నభ్యులే అడుగుతారు కదా అనే ఉద్దేశంతో 5 కేసులు ఏదీ కేసులు కండక్టు చేసిన లాయర్స్ లెరా, అటువంటివారిని మరల చూసి తిరిగి పేనల్ ని ఒంపవలసిందిగా జడిగాను. తిరిగి యంతవరకు ఆ పేనలు నా దగ్గరకు రాలేదు. సరి అయిన పేనలును పంపాలసిందిగా జడిగానే తప్ప ఇందులో ఏమీ గూడార్డము లేదు అని మనవి చేస్తూ ఉన్నాను. సరి అయిన పానల్ వస్తే ఇమీడియట్ గా ఆర్డర్లు పాస్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. మనుస్వామి :— డిస్ట్రిక్టు జడ్జిగారికి, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగారికి బాగా తెలిసి వుంటుంది. ఒక పేనలు పంపించినప్పుడు వారు బాగా ఆలోచించే పంపిస్తారు. ఏ ఎడ్వకేటు ఎన్ని క్రిమినల్ కేసెస్ చేశారు, ఎన్ని కేసులు చేశారు అనేది చూసే పంపుతారు. మరి మీ రూల్సు ప్రకారంగా ఒక తూరి పానెల్ లో ఉన్నటువంటి మూడు పేర్లలో ఏదో ఒక పేరు సెలక్టు చేయలేకుండా మరల వెనక్కు పంపించడానికి మీ రూల్సు ఏమేనా ఎమెండు చేశారు? చేస్తే ఎప్పుడు చేశారు? ఎందుకు ఈ కేసు మాత్రమే ప్రత్యేకంగా యంత శ్రద్ధ తీసు కుంటున్నారు?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, ఈ ఒక్క కేసులోనే కాగు యిలా చేసింది. మహబూబ్ నగరు జిల్లా కేసులో కూడా ఇలా చేయడం జరిగింది. కలెక్టరుగాని, జిల్లా జడ్జిగానీ, వారి రికార్డులు మొత్తం అంతా నాకు పంపించి నారు. ఆ రికార్డులు చూసి యిట్లా ఒకటే కేసు చేసినవాడు కాకండా మీకు యింకా ఎక్కువ కేసులు చేసినవాడు దొరకలేదా అని ప్రశ్నచేసి వెనక్కు పంపడం జరిగింది. ఎవరో పిటిషను సెడితే చేసింది కాదు. పానలు రాగానే అప్పాయింటు మెంట్లు జరుగుతాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. మునుస్వామి :— మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానం ఒకవేళ మన్యుల్ని సంస్కృతి వరచదానికి యిచ్చినారేమో గాని మేము మాత్రం సంస్కృతి కాలేదు. మీరు రూల్సు ఎమెండు చేసుకొని, డిప్యూటీ జడ్జిగారి కలెక్టరుగారికి ఒకే కేసు చేసిన ఎడ్యుకేటు చేర్చు రికమెండు చేయవద్దని మీరు పంపిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— ఒక కేసు చేసిన వారిని సంపించవద్దు అని అలా రూల్సు ఏమీ రెవ్యూట్ చేయలేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— జిల్లా జడ్జిగారికి క్రయిటేరియా ఉంటుంది కదా ? పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ అంటే క్రిమినల్ కేసులు చేసిన వారే ఉండాలి. అసలు జిల్లా జడ్జి ఒక కేసు ట్రయ్ చేసిన వారిని ఎలా పంపాడు ? అసలు క్రయిటేరియా లేదా కలెక్టరు, జిల్లా జడ్జి దీనికి ఇట్లా పంపాలి అని మీ దగ్గర నుంచి డైరెక్టు తీసుకుంటే పోయిందా ? గైడ్ లైన్సు లేవా ? ఏమిటి దీనిని కారణం ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మన అనుభవంలో Don't you thing atleast some experience is required to conduct the criminal cases in a court like Kurnool where there are lot of murder cases ?

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇప్పుడు ప్రకటించిన నిబ్బం ఒకటి, రెండు కేసులు చేసిన వారిని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లుగా ప్రభుత్వం నియమించ లేదా ? మంత్రిగారిని కేటగారికల్ గా చెప్పమనండి. They are adopting one standard for one district and another standard for another district.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— నాకు తెలిసినంతవరకు ఒక్క కేసు చేసిన వారిని నేను ఎప్పాయింట్ చేయలేదు నా చేతిలో మాత్రం. నేను కావాలంటే రిపోర్టు చూపిస్తాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— గైడ్ లైన్సు ఏమీ లేవా ? మర్డరు కేసులు చాలా ఉన్న సరిలో ఒక్క కేసు చేసినవారిని ఎంత అనుభవం ఉంటుందో చూసుకు తెలుసు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లను నియమించే సందర్భంలో ప్రభుత్వం గైడ్ లైన్సు ఏమీ ఇవ్వలేదా ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— ఇది ప్రాక్టీసుకు సంబంధించింది. వారు రికమెంట్ చేసిన తరువాత ఫయిల్ అంటా నేను పూర్తిగా చూసి ఇందులో ఏమీ పొరకాటు లేదు. ఈ ఫయిల్ నేను స్వయంగా చూశాను. ఒకటే ఒక కేసు, రెండు కేసులు కండ్లకు చేసినవాళ్లు తప్పితే కర్నూలులో లేరా అని ప్రశ్న వేసి తిప్పి పంపించడం జరుగుతుంది. తిరిగి ఫయిల్ రావడంతో దానిని పునఃవిచారణ జరిపించి పంపించడం జరుగుతుంది. గైడ్ లైన్సు ఏమీ లేవు. ఒక కేసు ఉన్న వారిని కూడా నిరం మంచవచ్చనిగ ని ఒక కేసు చేస్తే చెయ్యవద్దని గాని అలాంటి రిస్పిక్షన్ను ఏమీ లేవు.

శ్రీ గౌతు చన్నయ్య :— ఈ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ ఎప్పాయింట్ మెంట్ కు వచ్చే రికమెంట్లనులో ఇచ్చి కేసులు చేసినవారు అని స్పష్టంగా ప్రతి రిపోర్టు లోను వచ్చే ఒక వృత్తి ఉందా ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—ప్రతి రిపోర్టులో కూడా ఛార్జ్ వేసి ఆయా వ్యక్తులు ఎన్ని కేసులు చేసారు అని చెప్పి నాకు ఛార్జ్ వుంది. క్రింద కలెక్టర్ దగ్గర నుంచి.

Suits Pending Disposal in Srikakulam Principal Munisiff &
Addl. Munisiff Court

344—

*2737 Q.—SRI K.A.N. Bhukta (Harischandrapuram) ; —Will the Minister for Law and Ports be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there are some thousands of suits pending disposal in the Srikakulam, Principal Munisiff and Addl Munisiff Courts for the last so many years;

(b) if so, the alternative arrangement is going to take to finalise suits early; and

(c) whether the Government will consider to open new Addl. branch each in the Munisiff Magistrate Court and Judges court in Srikakulam to dispose off the suits early?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—

(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) శ్రీ కాకుళంలో అడివనల్ మునిసిప్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదన వుంది. దానిని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ కె. ఎ. ఎన్. భక్త :—మంత్రి సమాధానం చెబుతూ ఎ. లేదు అంటున్నారు 1970 కి పూర్వం ఉన్న దావాలు ఇప్పటికి సుమారు 16 వందలు దాకా పెండింగ్ లో ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. 1980 వస్తున్నది. 1970 ఇప్పటికి పూర్తికాకపోతే ఎప్పటికి ఎవుతాయి? అందువల్ల వెంటనే ఈ సంవత్సరం ఒక ఎడివనల్ బెంచి ఏర్పాటుచేసే ప్రతిపాదన పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—16 వందలు అనేది కరెక్టు కాదు. 458 మాత్రమే ఉన్నాయి నా రికార్డు ప్రకారంగా. శ్రీ కాకుళంలో రెండు జిల్లా మున్సిఫ్ కోర్టులు ఉన్నాయి. అయితే నర్సన్నపేటలో ఉన్న కోర్టులో జడ్జికి తక్కువ పని ఉంది అందువల్ల హైకోర్టు నుంచి ఒక ప్రపోజలు వచ్చింది. ఆ నర్సన్నపేటలో ఉన్న డిస్ట్రిక్టు మున్సిఫ్ వారానికి రెండు సార్లు శ్రీ కాకుళం వచ్చి ప్రిసైడ్ చేయమని. వేరే కోర్టు పెడదామనే ప్రపోజలు ఉంది. కేసులు త్వరితంగా నడిపించాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య (పుత్తూరు) :—వందలలోని కేసులు పెండింగ్ లో ఉంటున్నాయి. 10 సంవత్సరాలుగా కూడా ఈ సివిల్ కేసులు పెండింగ్ లో

ఉండి ఇబ్బంది పడుతున్నది. ఏదన్నా ఒక పార్టీపదిక పెట్టి అధికంగా సివిల్ కేసులు పెండింగ్ ఉన్న చోట ఎడిషనల్ కోర్టులు పెట్టేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—ఈ ఎడిషనల్ కోర్టులు అనేది కొంచెం ఇబ్బంది ఉంది. సెవెంత్ ఫయివాన్సు కమిషన్ వారు 54 లక్షల 77 వేలు మాత్రమే అయిదేళ్లకు దీపికి మంజూరు చేశారు. ఆ పరిమితిలోనే మనం కోర్టులు పెట్టాలి. 5 సివిల్ కోర్టులు 4 హయ్యర్ కోర్టులు పెట్టమని వారు మంజూరు చేశారు. అది కూడా ఫయివాన్సు డిపార్టుమెంట్ లో ఫయిల్ నమస్తున్నది. అది వచ్చిన తరువాత ఇంకా కేసులు ఎక్కువ ఉన్నచోట తప్పకుండా ఎడిషనల్ కోర్టులు పెట్టే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :—ఇప్పుడు ఒక జిల్లాలో 10 మున్సిఫ్ కోర్టులు ఉన్నాయి ఏ ఏ మున్సిఫ్ కోర్టులలో 3 సంవత్సరాలు వెబడిన కేసులు పెండింగ్ ఉన్నాయో వాటికి అన్నిటికీ కూడా ఎడిషనల్ మున్సిఫ్ కోర్టులు పెట్టి ఆ కోర్టులకు పంపించి, కేసులన్నీ 3 సంవత్సరాలలో పరిష్కారం అయ్యేందుకు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—తమరు ప్రాసి ఇస్తే ఎగ్జామిన్ చేసి చర్య తీసుకొనేకానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

Loss Sustained By APSRTC During 1978-79

345—

*3959-Q Sri p. Janardhana Reddy (Kamalapuram): Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) the loss sustained by the RTC so far during the year 1978-79 and

(b) the reasons therefor?

రవాణాశాఖమంత్రి (శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి):—

(ఎ) 1978, డిసెంబరు ఆఖరు వరకు రూ. 442.16 లక్షలు

(బి) విడి భాగాలు, టైర్లు, ఇంధనం మరియు లూక్రికెంట్ల ధరలు పెరిగి నందువల్ల, రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులతో సమానంగా రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఉద్యోగులకు ఆకాలంలో పెంచిన కరువు భత్యం, ఇంటి అద్దె భత్యం, నగర పరిగోర భత్యము మంజూరు చేసినందువల్ల ఈ నష్టం వచ్చింది.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—ధరలు పెరగడంవల్ల, డి.ఎ., టి.ఎ., లు ఇవ్వడం వల్ల అని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు నా దగ్గర ముఖ్యమంత్రికి ఇచ్చిన దరకాస్తు ఉంది. అయిదారు రోజుల నుంచి కండక్టర్లకు వాళ్లకు ఏవో చిన్న రభస బరిగిందని వరకాల నుంచి కరింనగర్ పోయే బస్సులను ఆపివేశారు. ఇటువంటి లాస్

చాలా బరుగుతున్నాయి. ఇది కారణం కాంటారా? ఇది నేను ఇప్పుడే స్పీకరు గారికి ఇస్తున్నాను. అటువంటి లాసెస్ ఎందుకు బరుగుతున్నాయని అడుగుతున్నాను. మీ డిపార్టుమెంట్ పక్షాన బియ్యంలు ఆవుకొని ప్రజలకు అసౌకర్యం చేసి ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు నష్టం కలుగజేయడం కాదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—తరువాతి ప్రశ్న.

Molestation of Two Harijan women in Vanadur, Kaikalur Tq.

346

*3674-Q Sri M. Venkaiah Naidu Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that two Harijan women were raped and robbed in Vanadur, Kaikalur tq. of Krishna district during 10th to 10th December, 1978 and

(b) if so, the action taken thereon?

శ్రీ యస్. జనార్దనరెడ్డి

(ఎ) అవునండి. కైకలూరు తాలూకా, వనదురు గ్రామానికి చెందిన ఇద్దరు హరిజన స్త్రీలు 10-12-1978 తేదీన మానభంగం చేయబడినమాట నిజమే కాని వారిని దోచుకొన్నారన్న ఆరోపణ రుజువు కాలేదు.

(బి) ముదిసేపల్లి పోలీసుస్టేషనులో 99/78 నెంబరు నేరంగా ఒక కేసు రిజిస్టరు చేయబడింది నిందితులు చిత్తజిల్లా రామాంజనేయులు, చిత్తజిల్లా లక్ష్మీవతి అరెస్టు చేయబడి జాడిషియలు కస్టడీకి పంపబడ్డారు. అయితే కృష్ణాజిల్లా పెనమ్మ జడ్జి వారిని బెయిలుపై నిడుదల చేశారు.

9-30 a. III.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— దిశంబరు 10వ తేదీన ఇద్దరు హరిజన స్త్రీలు పొలముకు వెళ్లి గడ్డికోసుకుంటూ ఉంటే అక్కడ ఉండే పెద్దలు కొంత మంది ఆ ఇద్దరిని బలవంతముగా మానభంగము చేశారు. మంత్రిగారేమో వారి మీద కేసు నమోదు చేశామని చెప్పారు. కేసు ఎప్పుడు నమోదు చేశారు, రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే మెడికల్ లెస్టు చేయించారా?

శ్రీ యస్. జనార్దనరెడ్డి :— 10వ తేదీన మూడు గంటలప్పుడు ఈ ఇన్సిడెంట్లు జరిగింది. 11వ తేదీన వారు శంషయింటు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ రోజే కేసు నమోదు చేసి ఆ రోజే గవర్నమెంటు హాస్పిటలుకు పంపించడం జరిగింది. 18వ తేదీన వారిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ప్రశ్నకు సమాధానము చెబుతూ ఆరోపణ ఋజువు కాలేదన్నారు. సాక్ష్యము ఎవరూ రానందువల్ల ఋజువు కాలేదని అర్థము చేసుకోవాలా లేకపోతే నిజముగా జరిగి ఉంటే సాక్ష్యము లేనందువల్ల దాని గురించి చెప్పమని మంత్రిగారు చెబుతున్నారా?

శ్రీ యస్ జనార్దనరెడ్డి :— విజముగా జరిగిందని గాని జరగలేని కాని నేను చెప్పలేను కేసు నమోదు చేసినప్పుడు ఒక సిల్వర్ చెయిన్, బంగారు వతకము పోయిందని చెప్పారు. వారు ఎక్కడ కొన్నారు అన్నది ఇన్ వెస్టిగేషన్ లో స్పూట్ కాలేదు.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు :— ప్రశ్న కాదు, ఒక సలహా. ఇటువంటివి రెండు మూడు నార్లు అసెంబ్లీలో చర్చించడం కొంచెము బాగా ఉంది. మీరు క్లబ్బాంటి ప్రశ్నలు వచ్చినప్పుడు ఇలా చెప్పడం కాకుండా మెంబర్ గారిని మంత్రీగారి దగ్గర కూర్చోబెట్టి అడిగిన ఆన్సర్ చేపితే బాగుంటుంది. అప్పుడు సంకల్ప పికరముగా లేకపోతే ఈ హవుస్ లో తీసుకురావడం బాగుంటుంది. దాని గురించి కాస్త ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. బంగారెడ్డి (శ్యామ్ కేట) :— వెంకట్రావుగారిని స్పీకరుగా చేయండి.

శ్రీ డి. మునిస్వామి :— హరిజన స్త్రీలను రేప్ చేయడం వారిని నానా భీభత్సాల పాలుచేయడం అనే విషయాలు ఈ శాసనభలో 229 క్రింద కాలి అటెన్షన్స్ క్రింద, ప్రశ్నల రూపంగానూ అనేకసార్లు వచ్చినవి ఒక్క హరిజన స్త్రీల మీదనే ఇవి వివరీతంగా జరుగతూ ఉన్నాయి. ఎందుకు ఈ హరిజన స్త్రీలను రేప్ చేస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రములో ఇప్పటికీ జరిగడానికి ప్రవృత్తి ఏదయినా కాని ఇకముందు ఇటువంటివి జరగకుండా ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. కేవలం ఏదో ఒక సమాధానం చెప్పి కేసు రిపోర్టు అయింది. కేసు రిజిస్టరు చేశాము. ఆలోచిస్తాము అంటున్నారు. హరిజనులపట్ల ఈ ప్రభుత్వానికి వివరీతముగా వేరేమి ఉందని చెప్పతున్నారు కదా మరి ఎందుకు ఈ దారుణాలు జరుగుతున్నాయి? దయచేసి మంత్రీగారు ఇకముందు ఇటువంటి మానభంగాలు జరగకుండాను, ఇటువంటివి హవుస్ లో రాకుండాను చూస్తారా?

శ్రీ యస్. జనార్దనరెడ్డి :— మునుస్వామిగారు వ్యక్తపరచిన బాధలో ప్రభుత్వం కూడా భాగం వంచుకుంటోందని మనవి చేస్తున్నాను. వీటిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటూనే ఉంది. ప్రత్యేకించి హరిజనుల విషయములో తీసుకున్న చర్యలు వారికి కూడా తెలుసు. నేను సమాధానంలో చెప్పాను, ఇన్ని డెంటు జరిగిన వెంటనే అక్కడికి యస్ పి గారు వెళ్ళడం. కలెక్టరుగారు కొల్లెరుకు వారిని పిలిపించడము, చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది ఈ దారుణ సంఘటనను ఖండించడం జరుగుతోంది, హరిజనుల మీదనే కాదు ఏవరి మీద ఇటువంటివి జరిగినా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వెంకట్రావుగారు చెప్పడములో వారి ఉద్దేశము ఏమిటంటే మానభంగము జరిగిన ఇద్దరు స్త్రీలలో ఒకరు వివాహిత, మరొకరు అవివాహిత. వారిపేర్లు హవుసులో ప్రకటించడం వల్ల వారికి ఇప్పటికే జరిగిన డామేజ్ కాకుండా ఇంకా ఎక్కువ డామేజ్ జరుగుతుందని వారు అలా చెప్పి ఉంటారు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— వారి పేర్లు ప్రకటించలేదు కదా.

మిస్టరు స్పీకర్ :— ఇందులో కూడా లేవు.

SR1 S. Jaipal Reddy:— Sir, both the hon'ble Member and the Minister for Revenue appear to be having the policy of censoring certain items. అది న్యాయము కాదు. రెండవది మెడికల్ టెస్టుకి పంపించామని చెప్పారు. దాని మీద రిపోర్టు ఏమి వచ్చింది.

శ్రీ యస్. జనార్దనరెడ్డి:— ఒక స్త్రీ విషయములో రేప్ అని నిరూపించడము జరిగింది. మరొక స్త్రీ విషయములో మాత్రము—అవిడ మెరీడు గరల్ కాబట్టి ఆ విషయము డై రెక్టరు, ఆ రెస్పెనిక్ లాబరేటరీకి పంపించడంవల్ల ఆ రిపోర్టు వచ్చేవరకు దానిని కన్ ఫరమ్ చేయడానికి వీలులేదు.

శ్రీ జి. ధనసూర్యవతి:— ఇక్క నుంచి బయలుదేరిన ఆడపిల్లలు స్కూల్స్ నుంచి మరల ఇంటికి తిరిగి వచ్చేవరకు తల్లులు తమ పిల్లలు ఏమయిపోతారో అన్న ఖయం వివరీతముగా ఉంది. ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. దీనిని నివారించడానికి పోలీసు సబ్ స్టేషన్స్ ఏర్పాటు చేసి నేరాలు చేసిన వారి మీద కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యస్. జనార్దనరెడ్డి:— వారి సలహా ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు):— ఇప్పుడు వెంకయ్యనాయుడుగారు రేప్ జరిగిందని చెప్పిన గ్రామము నా నియోజకవర్గములోనిదే. అయితే నాకు ఆశ్చర్యము వేస్తోంది ఎక్కడ రేప్ జరిగినా ఈ వెంకయ్యనాయుడుగారికి ఎట్లా తెలుస్తుంది. నాకున్నా ముందు వారికి తెలిసింది. తర్వాత రేప్ అయింది అని ప్రశ్న వేశాక నేను తెలుసుకున్నాను అది నిజమేనని అక్కడ చెప్పారు. అయితే ఇది ఇక్కడ రెయిజ్ చేసేంత అవసరము మటుకు లేదని నాకు తెలిసింది. తర్వాత మీ ఇష్యు.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి:— ఇక్కడ రెయిజ్ చేయవలసిన అవసరం కనపడడం లేదని బాపిరాజుగారు అంటున్నారు. మరి ఎంత అవసరం అయితే—దానికి ఏమయినా మేజర్ మెంటు ఉందా?

Police Firing at Mandamrri Coal Mines

347—

*3840—Q.—Sarvasri A. Lakshminarayana (Miryalaguda), M. Yerraiah Reddy (Bhadrachalam), N. Raghava Reddy (Nakrekel), M. Omkar and Ch. Rajeswara Rao (Sirisilla):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of people killed and injured in the police firing on 6th and 7th January 1979 at Mandamrri Coal mines area in Adilabad district;

(b) the reasons for the said firings; and

(c) the action taken against the erring Police Officers?

శ్రీ యస్. జనార్దనరెడ్డి:—(ఎ) మందమర్రీలో 6-1-79న పోలీసులు ఒకసారి కాల్పులు జరిపారు. నలుగురు మరణించారు, 8 మంది గాయపడ్డారు. 1979 జనవరి 7వ తేదీన కాల్పులు జరగలేదు.

(బి) సుమారు 600 మంది దౌర్జన్యపరులు మందమర్రిలో పెద్ద ఎత్తున గృహ దహనాలు, జరుపుతూ, పబ్లికు, ప్రయివేటు ఆస్తులను ద్వంసం చేయడం ద్వారా భయోత్సాహం కలిగిస్తూ ఉన్నారు. చూరు పోలీసు వారిపై రాడి జరిపినపుడు ఆత్మరక్షణ కోసమూ, గృహ దహనాలను పబ్లిక్, ప్రయివేటు ఆస్తుల నష్టాన్ని ఆరికట్టడానికి పోలీసువారు కాల్పులు జరిపారు.

(సి) మంచిర్యాల పోలీసు స్కూలు ఇన్స్పెక్టరు తక్షణమే మందమర్రికి వెళ్ళనందుకు ఆయనపై కఠినగరులోని కఠినగరు కేజి పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు ఆవరమైన క్రమశిక్షణ చర్య తీసుకొంటున్నారు. స్కూలు ఇన్స్పెక్టరును మంచిర్యాల నుండి బదిలీ చేయవలసిందని డిప్యూటీ పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలును కోరడం జరిగింది. పై సంఘటన గురించి మేజిస్ట్రేరియల్ విచారణకు ఆలాబాదు జిల్లా కలెక్టరు ఉత్తరువు జేశారు. నివేదిక అందవలసి ఉంది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, ఇదివరకు రాజేశ్వరరావుగారు మందమర్రి వెళ్ళి, అక్కడ స్వయముగా చూసిన వాటి గురించి ఈ సభకు నివేదించారు. అసలు అక్కడ ఎయిట్ టీయూసికి సంబంధించిన ఒక గ్రూపు ఏపీటియూసికి సంబంధించిన నాయకులపైన పెద్ద ఎత్తున దౌర్జన్యం జరపడం దాని మీద గిటాలిషన్ గా కాగ్నికులు ఆకస్మికంగా ఉద్రేకపడిపోయారు. పోలీసులు అసలు సేరస్తులను వదలిపెట్టి శాంతియుతముగా ఆందోళన జరుపుతున్న జనము మీద దౌర్జన్యానికి పూనుకోవడం, కావాలని పోలీసులు సత్పాతముగా వ్యవహరించి బాధ్యులైన వారి మీద చర్య తీసుకోలేదు. ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వంవారు న్యాయ విచారణ జరిపిస్తారా? చనిపోయిన వారికి నష్ట పరిహారం చెల్లించారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :— శాంతియుతంగా వెడుతున్న వారిపైన కాల్పులు జరిపారని వారు అన్నారు. అక్కడ జరిగిన సంఘటనలు ఒకటి రెండు తమ 9.40 a m ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకవస్తాను. ఆరవ తేదీ ఉదయం ఏడున్నర రి గంటల మధ్య 600 మంది ఒక చోట సమావేశమై, మార్కెట్ దగ్గర నుంచి ప్రొసెషన్ గా శ్రీపతిరావు అనే కాగ్నికునికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు యిచ్చుకుంటూ వెళ్ళడం జరిగింది. వారు మారణాయుధాలు ధరించి, చేతిలో కత్తిలు, గొడ్డళ్ళు, ఇనుప బరిసెలతో వెడుతున్నారు. శ్రీపతిరావు తమ్ముడు సుందరరావుగారి స్వగృహం అయిన కృష్ణా టాకీస్ మీదుగా వెళ్ళి, సినిమా హాలు మీద రెయిడ్ చేసి దానిని నాశనం చేసి, ఎలక్ట్రికల్ యిన్ సులేషన్స్, ప్రొక్షర్ రూమ్, కాబిన్ సర్వైస్ డిప్యూటీ చేయడం జరిగింది. నరువాత వడ్డర్స్ ఉండే కాలనీలో అక్కడ ఒకటి రెండు కెంకుటిళ్ళు వగైరాలు తగలపెట్టడం జరిగింది. అక్కడ నుంచి మందమర్రి పోలీసు స్టేషన్ మీదుగా వెడుతూ ఉండేటప్పుడు మందమర్రి పోలీసు స్టేషన్ వారు యిత గుంపుగా ప్రొసెషన్ వెళ్ళవద్దని హెచ్చరించినా కూడ అక్కడ ఉండే కానిస్టేబుల్స్ 689, 609, ఎ.సి.ఆర్., ఎ.ఆర్. హెచ్. సి.సి. 208 ఎల్.ఎమ్.కె. 789, లయన్స్ నాయక్ వీరందరిని కొట్టడం జరిగింది. అందరి మీద దౌర్జన్యం జరిగింది. అక్కడ నుంచి మందమర్రి మెయిన్ బజారులో పోతూ సుమారు 9, 9 30 గంటలప్పుడు ఏ సినిమా హాలు అయితే తగలపెట్టారో ఆ సినిమా హాలును

ఆర్పడానికి పోతున్నటువంటి పేర్ల యి-జన్ ను అటకాయించి ఫైర్ యింజన్ డ్రైవర్ వగైరాలను కఠినతో కొట్టడం జరిగింది. అక్కడితో ఆగకుండా ఆ ఊరిలోనే క్రిందపై అంధులు అయిన సాగరరావు అనే అయనకు లిక్కర్ పాష్ ఉంటే ఆ లిక్కర్ పాష్ ను తగలబెట్టడం జరిగింది. అంతటితో ఆగకుండా పోలీస్ స్టేషన్ సబ్ యినస్పెక్టరు యి.టి.మీదకు వెళ్ళి దౌర్జన్య పరులు గుమికూడితే పోలీసు వారు వార్నింగ్ యిచ్చి వెళ్ళండి అన్నప్పుడు వెళ్ళకుండా ఉంటే విధిలేని పరిస్థితిలో పోలీసు ఫైరింగ్ జరిగిందని మనవి చేస్తున్నారు ఏదో ఉద్దేశ పూర్వకంగా కాంతింతువంగా ఉన్నవారి మీద జరిగిన కాల్పులు కాదు అని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రిగారి సమాధానం విన్నాను. వారి సమాధానం, చాచావు 75 శాతం అవాస్తవాలు, సత్యమారాలతో కూడు కొన్నటువంటి అధికారులు పంపిన స్టేట్ మెంట్ తప్ప వాస్తవం కాదు. 75 పర్సెంట్ వాస్తవం కాదు అని స్పష్టంగా మనవి చేయవలచుకొన్నాను. నేను స్వయంగా వెళ్ళి పరిశీలన చేసి వచ్చాను. ఇంతకు ఒకరోజు మొదలు అక్కడ కోల్ లోడ్ చేసి ఆన్ లోడ్ చేసి హమాళీ కార్మికులపైన చారికి వచ్చే డబ్బులో సగానికి సగం డబ్బు ఊసుకుంటాము అనే పద్ధతిలో కొంతమంది అలవాటుగా డబ్బు లాగుకుంటూ ఉంటే అక్కడ ఎ.ఐ.టి.యు.సి. నాయకులు అభిమాన గారు వెళ్ళి దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రయత్నంచేస్తూ చెబుతూ ఉంటే అతనిని పట్టుకొని తీవ్రంగా కొట్టడం అతని కాలు విరిగిపోవడం, అతనిని అదే రోజున హాస్పిటల్ లో చేర్చడం జరిగింది. అతనితోపాటు ముగ్గురు నలుగురు కార్మిక కార్యకర్తలను నాయకులను కొట్టడం జరిగింది. దానితో కార్మికులు రెచ్చిపోయి, తెల్లవారి ఉదయం ప్రదర్శన జరిపారు ఊరేగింపు జరిపారు. ఒకటి రెండు గుడిసెలు, సినిమా థియేటర్ పైన వెళ్ళి కార్యక్రమం చేసిన మాట వాస్తవమే. కాని అది ఆర్గనైజ్డ్ కాదు. స్పాంటేనియస్ గా కార్మికులలో వచ్చిన వెల్లువ. దానిని అణచడానికి, నివారించే అవకాశంన్నప్పుడు పోలీసులు రోడ్డు మీదకు వచ్చి, నాలుగు గంటలు ప్రదర్శన చేసినా ఎవరూ ఏమీ వట్టించుకోలేదు. విదర్శకులు పూర్తి చేసుకొని ఎవరి యిళ్ళకు వారు వెళ్ళిపోయే సమయానికి పోలీసులు వచ్చి వారి మీద కాల్పులు కాలాచారు. నేను వెళ్ళి ఎంకవైయికి చేశాను. విదర్శన న్యాయమైనదా? అన్యాయమైనదా అనే దానికి పోదలచుకోలేదు. కాల్పులు అవసరమైనవా? కాల్పులు నివారించడానికి సాధ్యం అయ్యేదా కాదా? ఎందుకు కఠినతో కాల్పులు కాలాచారు అనే విషయాన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చాను. మంత్రిగారి సమాధానంలో దీనిపైన యిదమిదమైన చర్యలు లేవు. కాల్పులు అనివార్యమైనవి. అనివార్యమైన కాల్పులు కాలవలసిన పరిస్థితి ఏమి? వారి సమాధానంలో పోలీసు యినస్పెక్టరు ఒంటి మీద దాడి అన్నారు. సబ్ యినస్పెక్టరు యిల్లు లేదు. రోడ్డుపైన వందల మంది కార్మికులు ఉన్నారు సబ్ యినస్పెక్టరు యిల్లు లేదు ఏమీ లేదు. ఇల్లు కాలబెట్టారని, సినిమా థియేటరు తగలబెట్టారని పోలీసులు కాలవచ్చునా? అటువంటిది ఏమైనా చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—వారు చాలావరకు సమాచారం చెప్పారు. అబ్రహాం, ఆ ముందు విషయాల గురించి నేను పోదలనుకొలేదు. ఆ రోజు జరిగినది. ఉత్సవాలు అవన్నీ చేస్తూ ఆఖరికి పోలీసు నవ్ యిన స్పెక్టరు యింకా మీదకు వచ్చారు. అక్కడున్న పోలీసు ప్రదర్శన స్టాప్ చేసుకొని బెల్జియాంకి అంటే మాట వినకుండా రాళ్లు రువ్వడం, పోలీసు స్టాఫ్ మీద చారికి బెల్జియం తగిలేటట్లు రాళ్లు రువ్వడం జరిగింది. అప్పటికి ఓర్పుకొని చెప్పడం జరిగింది. అప్పటికి ఫైర్ చేయబోయేముందు అనుసరించవలసిన అన్ని విధానాలు ఉన్న రించి మీరు వెళ్లిండి అని చెప్పడం, ఆ కాశంలోకి కాల్పుడం జరిగింది. ఎక్కువ చర్యలు తీసుకొన్నా ఈ దౌర్జన్యకాండ జరగాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారు ఉన్నారని వారే చెప్పారు. సినిమా హాలు తగల బెట్టింది నిబంధన. ఇది మూలం ఎందుకు అసత్యంగా ఉంటుంది? వారు చెప్పిన వాటిలో అన్నీ అయి యిది ఒక్కటి మాత్రం అసత్యంగా ఉంటుందా అర్థం చేసుకోండి. అనివార్యమైన పరిస్థితులలో ప్రాణరక్షణ కోసం చర్య తీసుకొన్నారు. నేను చెప్పినవి అన్నీ ఉన్నాయి. వారు ఒప్పుకొన్నారు. అందువల్ల పోలీసులు రెచ్చగొట్టే విధానంలో కాల్చినారు అనడానికి ఆస్కారం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—ఈ సందర్భంగా 219 క్రింద నోటీసు యిచ్చాము. మీరు అడ్మిట్ చేయలేదు. ప్రదర్శన జరిగేటప్పుడు పోలీసువారు లేరా అని అడుగుతున్నాను. పోలీసువారు ఉండగా, బందోబస్తు ఉండగా ప్రదర్శన జరుగుతున్నది. ప్రదర్శన జరిగేటప్పుడు అన్ని లూట్ చేశారు, తగుల బెట్టారు అని తప్పుడు రిపోర్టు వచ్చింది. పోలీసులు ఉండగా ప్రదర్శన జరిగినది, అన్ని బందోబస్తులు ఉన్నాయి. పోలీసులను ధిక్కరించి రెయిమ్ చేసే తగలబెట్టిన రిపోర్టు అన్నమాట, ఆ పట్టణంలో ఉన్న పరిస్థితి అది. మేజిస్ట్రేట్ కూడ లేడు. మేజిస్ట్రేట్లు ఆ దేశాలు లేకుండా యిష్టంవచ్చినట్లు కాల్పులు జరిపి నలుగురిని చంపే శారు. కాబట్టి వునర్విచారణ చేపి, న్యాయస్థానంలో న్యాయమూర్తులను అప్పాయింట్ చేసి దోషులపైన, కాల్పులు జరిపినవారిపైన ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకొనేందుకు పూనుకుంటుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—మేజిస్ట్రేట్ రియల్ ఎంక్వయిరీ వస్తుంది. దానిలో జవాబుకూడ వస్తుంది. It is awaited అని మనవి చేశాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రిగారి సమాధాన వరవడిమాత్రే అన్యాయం. దౌర్జన్యం, రాళ్లురువ్వడం, లాఠీలతో కొట్టడం జరిగినట్లయితే వారి పైన ప్రతీకార చర్యగా కాల్పులు చేశాము అనే ధోరణి వస్తున్నది. ప్రజాస్వామ్యం చాల ముందుకుపోయింది. మనిషి ప్రాణానికి విలువ ఉన్నత శిఖరాలకు వెళ్ళింది. దానిని కాపాడడానికి, దుర్మార్గం చేస్తున్నా, దౌర్జన్యం చేస్తున్నా, రాళ్ల తో రువ్వుతున్నా, లాఠీలతో కొడుతున్నా యింకా ఏదో మారణాయుధాలతో పని చేస్తున్నప్పటికీ అనివార్యమైన పరిస్థితులలో అత్యురక్షణకు తప్ప ఫైరింగ్ చేయడానికి ఏ న్యాయకాన్త్రము అనుమతి యివ్వడం లేదు. కొన్ని యిళ్ళు తగలబెట్టారు, సినిమా థియేటర్ తగలబెట్టారు. స్పాంటేనియస్ గా, కోపంతో

తమ నాయకులను అరెస్టుచేసి కాళ్ళు విరగగొట్టారు, చింపినారు అనే వదంతులకు గురి అయి వందలమంది కార్మికులు రెచ్చిపోయి బజారులో పడి చేశారు, నాలుగు గంటల కార్యక్రమాలుచేసి రోడ్ వైకి వచ్చిన తరువాత అక్కడ పోలీసులు మేజిస్ట్రేటు అనుమతి లేకుండా కాల్పులు జరపడం ధర్మమా? పోలీసు సబ్ యిన్స్పెక్టరు యిల్లు లేదు. వారు కాల్పులు జరిపిన చోటులో సబ్ యిన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీసు యిల్లు లేదు. బజార్ అది. వేరే యింకో కొట్లు ఉన్నాయి. కాబట్టి సందర్భ ఖద్ది లేకుండా వారు అన్యాయం చేశారు. అక్రమం చేశారని అంగీకరించారు గదా? కాల్పులు న్యాయం అనే స్పీర్చ్ తో మాట్లాడటం ఈ యుగానికి, ఈ కాలానికి, ఈ విధానికి ఏ మాత్రం సరిపోదు; కాల్పులు కేవలం అక్రమం అన్వారించెడై. అలాంటి అన్వారించెడై కాల్పులను—పదో మెజిస్ట్రేటియల్ ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారని చెప్పారు, అది కాకుండా జడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా? నలుగురి నిండు ప్రాణాలు బలిగొన్న వరిస్థితి, నిజంగా రెచ్చగొట్టినారా? ఆత్మ రక్షణ అవసరమైనదా? ఇవన్నీ బైటకు వస్తాయి. మన రాష్ట్రంలో కాల్పుల విషయంలో పోలీసులకు గుణపాఠం ఉంటుంది. పబ్లిక్ కూడ హెచ్చరికగా ఉంటుంది. కాబట్టి జడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా? చేయండి. న్యాయంగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు అవసరంగా ఉంటుంది కాబట్టి జడిషియల్ ఎంక్వయిరీ పెట్టండి.

9.50 a.m.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— నేను జవాబు చెప్పినప్పుడు వారు లేరు. దారిలో వెడతూ పోలీసు స్టేషను వారిని కొట్టడం జరిగింది. వారికి గాయాలు తగిలాయి, నెత్తురు వచ్చింది. రాజేశ్వరరావు గారు కూడా జరిగింది చెప్పారు. తగలవెడతూ పోయారు. ఎస్ఐ ఇంటి పోయారు, దానిని తగలవెట్టాలని ఉద్దేశం. పోలీసు వారు డిస్కర్స్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే వారిపై రాళ్లు కొడితే ఆత్మ రక్షణ కొరకై చేసినదే తప్ప ప్రతికార చర్య కాదు. వారి ప్రాణాలకు హాని జనప్పుడు—

Sri Ch. Rajeswara Rao—Sir, he must be very specific and clear. ఎవరి ఆత్మరక్షణ? ఏ మనిషి ఆత్మరక్షణ? ఏ స్థలంలో ఆత్మరక్షణ? Here he must be specific. Sir, he cannot escape by evading answers.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— స్పెసిఫిక్ గా చెప్పాను. కానిస్టేబులుకు దెబ్బలు తగిలిన సంగతి, రాళ్లు కొట్టిన సంగతి అన్నీ వివరంగా చెప్పాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— రాళ్లు కొట్టడం కాదు. ఈ విధంగా ఫైరింగు చేయడం జరిగితే కానన సభ్యులు ప్రాచుస్టు చేసినప్పటికీ ఫైరింగ్ చేస్తారు వ్యతిరేకించిన వారిని ఫైరింగు చేస్తారు.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:— మొదట బాప్సవాయువు, తరువాత లారీఛార్జి, తరువాత కదా ఫైరింగ్.

శ్రీ ఎన్ జనార్దన రెడ్డి:— మొరట నుంచి జరిగిన ఇన్ని డెంటుస్ చెప్పాను. జనార్దన రెడ్డి గారు సభలో ఉన్నారో లేదో అప్పుడు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— వారు చదివిన దానికి రాజేశ్వర రావు గారు చెప్పారు. మంత్రిగారు చదివింది నిజమైతే జడిషియల్ ఇంక్వైరీకి ఎందుకు నిలబడరు? ఎవరిదో తప్పు తెలిపేది. దానికి నిలబడకండా ప్రివేట్ కౌన్సిల్ తప్పకు పోవడానికి వీలులేదు. లారీఛార్జి చేయకండా కార్మికులపై అన్ వారంట్ గా అమానుషంగా ఫైరింగ్ చేసే నలుగురిని చంపారు. ఇది పోలీసు ఎక్స్ ప్రెస్ తప్ప మరేమీ కాదు. వారు చెప్పింది వాస్తవమైతే జడిషియల్ ఇంక్వైరీకి నిలబడా అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— మెజిస్ట్రేయిట్ ఇంక్వైరీ జరుగుతుంది. అంతకంటే చెప్పేది లేదు.

శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వర రావు:— ఇంతకంటే ప్రాణాలకు నష్టం వచ్చేది లేదు. వారికి ఫాక్సువల్ ఇన్ ఫర్మేషను వచ్చింది. దానిని ఆధారంగా ప్రశ్న వేయడం అవసరం. కార్మికులు రెచ్చిపోయి దౌర్జన్యకాండకు పాల్పడినా సూనుకున్నారనే విషయంలో భేదాభిప్రాయం లేదు. వా ప్రశ్న నూటిగా ఒకటే. జాప్నవాయువు ప్రయోగం లేకండా లారీఛార్జి చేయకండా నాలుగు గంటలు రాల్లు కొట్టారనే కక్షతో నాలుగు గంటల తరువాత మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటకు మంచీర్యాల నుండి రిజర్వు పోలీసులు వచ్చి తరువాత వారు ఓగి దిగగానే ఫైరింగ్ చేయడం న్యాయమేనా? ఫైరింగ్ చేసినప్పుడు ఎవరికి ప్రమాదం వచ్చింది? దీనికి సమాధానం ఇవ్వకపోతే ఈ ఫైరింగు అక్రమం, అమానుషం అన్యాయం ప్రజలను విచలపిడిగా చంపడానికి చేసే ప్రయత్నమని చెప్పక తప్పదు.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, before the firing was opened, the Magistrate also issue orders. Was there a magis rate on the spot. Did he issued orders and who were the other officers there on that occasion. Let the Hon'ble Minister answer.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— చెప్పాను కదా. ఆత్మరక్షణ కోసం జరిపిన కాల్పులు, ఇన్ని డెంట్సు అన్నీ చెప్పాను.

Dead Bodies of Two Harijans found in a Channel Named Guriginja at Siddagunta

348—

*3942—A.—Q.—Sri Pellakuru Ramachandra Reddy (Kolluru) :— Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that two dead bodies of Harijans of Poolarangadipalli of Venkatagiri taluk Nellore dist, were found in a channel called Guriginja at Siddagunta;

(b) the number of persons arrested and the details of investigation; and

(c) the result of the investigation by the police?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) మొత్తం నలుగురు నిందితుల్ని 14—3—1979 తేదీన అరెస్టుచేసి, జైడిపియలు కస్టడీకి పంపారు.

(సి) తదుపరి దర్యాప్తు కొనసాగుతున్నది.

(శ్రీ) పి. రామచంద్రారెడ్డి :— నిమ్మకాయలు కోసినంతమాత్రంచేత రెండు నిండు ప్రాణాలను తీసి శవాలను తీసుకువెళ్లి కాలవలో పారవేయడం చాలా దారుణమైన సంగతి. అక్కడకు కలెక్టరు కాని ఎస్ పి కాని వెళ్లారా? ఎప్పుడు వారిని అరెస్టు చేసారు? 14వ తేదీన జరిగితే నెలపైన రెండు రోజుల తరువాత వారిని అరెస్టు చేసారు. ఏ పరిస్థితులలో చంపింది విపులంగా చెప్పలేదు. దయచేసి విషయాన్ని విపులంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :— 9వ తేదీ రాత్రి తుమ్మల రామయ్య, పుట్టల రామయ్య, పట్టిముక్కల మాణిక్యం ఈ ముగ్గురు వారు చెప్పినట్లుగా నిమ్మి తోటలో అపహారించడానికి పోయినట్లు ఉంది, అంతా ఇన్వెస్టిగేషనులో ఉంది, తోట చుట్టూ ఎలక్ట్రిక్ లైన్ వైర్ ఉండడం వల్ల వారిలో పుట్టల రామయ్య, పట్టిముక్కల మాణిక్యం ఇద్దరికి షాక్ తగలి క్రింద పడ్డారు వెంటనే ఇ. గోవర్ధన్ ఇ. నరసింహులు, చలమయ్య, అశ్వుయ్య పొంచి ఉండి అక్కడే కర్రలతో కట్టెలతో కొట్టి చంపడం జరిగింది. రామయ్య మాత్రం తప్పించుకుని వెళ్లిపోయాడు. పై ఇద్దరు చనిపోవడంవల్ల వారిని తీసుకువెళ్లి గురిగింజ కాలవలో వేయడం జరిగింది. పోలీసులకు ఎటువంటి ఇన్ఫర్మేషను లేదు. ఎన్. దేవియ్య నాయుడు అని ట్రైన్ ఆఫీసరు ఒకరు 12వ తేదీన సిద్దగుంట గ్రామం కాలవ వద్ద చూసి రిపోర్టు ఇచ్చారు, వెంటనే పోలీసు స్టేషనుకు. అప్పటినుంచి దర్యాప్తు ప్రారంభించి ఎన్ పి షియంగా కూడా వెళ్లి క్రడ తీసుకున్నారు. తుమ్మల రామయ్య చిక్కె వుకు ఇడైంటిఫై చేసే పరిస్థితి లేదు. మూడు నాలుగు రోజులైన తరువాత జాడీ డీకంపోజ్ షన్ తరువాత పోలీసులు ఆచూకీ తీసి 14వ తేదీన అరెస్టు చేసి జైడిపియల్ కస్టడీకి పంపారు.

(శ్రీ) ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు :— చనిపోయిన వారిద్దరూ హరిజనులే. దొంగతనం నేరంతో వారిని చంపారు. హరిజనుణ్ణి చంపి త్రాక్టరు క్రింద పూడ్చి వేసారు నారంపాడులో. మరునాడు వెళ్లారికి శవం లేదు. సాయిపేటలో కూడా అట్లాగే జరిగింది. డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నట్లు? సాయిపేటలో కాని నారంపేటలో కాని వెంకటగిరిలో కాని హరిజనులు చనిపోయినట్లు రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత దర్యాప్తు చేసాం అంటున్నారు. వీరిద్దరు నిమ్మకాయల దొంగ తనం వల్ల పోలేదు. వారిని పట్టుకుని చంపివేసి బండిలో తీసుకువెళ్లి కాలవలో పడవేసారు. పోయిన నెల 9వ తారీఖున జరిగితే ఈ నెల 14న రిపోర్టు వచ్చింది. ఎందుకు ఈ విషయమై ఇన్నాళ్లు జటించుకోలేదు? ఇంతకుముందు ఈ విషయం పేపర్లలో వచ్చింది. అంతవరకు పోలీసు వారికి తెలియ లేదా? వారు కనపడడం లేదని వారు బంధువులు ఫిర్యాదు చేసారు. దానిని పట్టించుకోలేదు. నెల్లూరు

జిల్లాలో కాంతిపర్రుతలకు భంగం కలిగించే సరిస్థితులున్నాయి. ఈదూరులో 92 రోజుల క్రితం పూడ్చిపెడితే శవం జైతుకు తీశారు. మొత్తం విచారాలపై సమగ్ర మైన సి.బి.డి. ఎంకైర్వరీ జరిపిస్తారా?

శ్రీ యస్. జనార్దనరెడ్డి :—నేను స్పష్టముగా చెప్పాను. పోలీసు తీసుకున్న చర్యను అప్రీషియేట్ చేయలేక ఎట్లా అంటున్నారేమో. 9వ తేదీన దొంగతనము చేయడానికి వెళ్లిన వ్యక్తులలో ఒకరు తప్పించుకొన్నారు. పోలీసుకు రిపోర్టు చేయకుండా ఎట్లా తెలుస్తుంది. నేను అప్పుడు వెంటటగిరి ప్రాంతములో వున్నాను. ఈ విషయం పోలీసుకు ఎట్లా తెలుస్తుంది? 9వ తేదీన చనిపోతే 12వ తేదీన ప్రెయిన్టు ఆఫీసర్ చెలికే వెంటనే పోలీసు చర్య తీసుకుని ఆచూకీ తీసి చర్య తీసుకొనడమువల్ల నలుగురిని అరెస్టు చేసి జుడిషియల్ కస్టడీకి వంపించారు. ఇంత కంటే పోలీసు ఏమి చర్య తీసుకొంటుంది? హరిజనులు దొంగతనానికి పోయారు. దారుణముగా సాహసించారు. పోలీసు చర్య తీసుకున్నది. చర్య తీసుకొనలేదంటే జరిగిన విషయాన్ని చెబుతున్నాను.

శ్రీ జి సుందరరామయ్య (అల్లూరు) :— వెంకయ్యనాయుడుగారు ఒక లిస్టు యిచ్చారు. ఆ లిస్టుకు ఇంకా చేర్చవలసినవి చాల వున్నాయి. దుత్తలూరులో హరిజనులను పట్టుకొని కొడితే....

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— అదృక్షా ...

Mr. Speaker :— No please, both, Sri G. Sundara Ramaiah and Sri M. Venkaiah Naidu are not permitted to speak.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, on a point of order.

Mr. Speaker :— No point of order during Question Hour please and I have told the same repeatedly.

Short Notice Questions and Answers

Reduction of Cement Quotas to Krishna, Guntur and Visakhapatnam Districts.

348-A.—

SNQ No. 3944-F :—Sarvasri E. Subba Rao, V. Sobhanadreeswara Rao, and P. Ashok Gajapathy Raju :—Will the Minister for Commerce, Export Promotion, Sugar Industries and Small Scale Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the State Trading Corporation has drastically reduced the cement quotas allotted to the districts of Krishna, Guntur and Visakhapatnam;

(b) if so, the basis on which the reduction of quota has been made; and

(c) whether any reduction has been effected in the case of allotment to Hyderabad City and other places?

చిన్న తరహా పరిశ్రమల మంత్రి తరపున న్యాయశాఖమంత్రి :—
(శ్రీ యస్. భాస్కరరావు).

(ఎ) లేదండీ. పరిశ్రమల శాఖ ద్వారా 1979 మొదటి మూడు మాసాలకు స్వేచ్ఛగా విక్రయించే సిమెంటును యథా ప్రకారమే జిల్లా వారీగా కేటాయించారు. నిర్ణీత సూత్రము ప్రకారం, జిల్లాల వారీగా కేటాయించిన సిమెంటును ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటు ప్రైవేటు కార్పోరేషను వర్తకులకు పంపిణీ చేసింది. ఆ సూత్రం ప్రకారం, లభ్యంగా ఉన్న సిమెంటులో 50 శాతం జిల్లాలలోని వర్తకులందరికీ, సమానంగా కేటాయించారు. మిగతా 50 శాతం 1978 కాలంలో వర్తకులు తీసుకున్న సిమెంటు దామాషాను బట్టి కేటాయించడం జరిగింది. విశాఖ పట్టణం జిల్లాకు సంబంధించి, విశాఖపట్టణంలోని ప్రాంతీయ సిమెంటు కంట్రోలు ప్రతినిధులు ఆ వర్తకులకు సిమెంటు కేటాయిస్తారు.

(బి) వై ఏ ఖండానికి ఇచ్చిన సమాధానం దృష్ట్యా ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) లేదండీ.

శ్రీ యస్. జై పాల్ రెడ్డి :—యస్.టి.సి. ద్వారా సిమెంట్ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసేముందు టన్నుకు రు. 3/లు ఎక్కువ ఛార్జి చేస్తున్నారు మన రాష్ట్రములో. 12 లక్షల టన్నుల సిమెంటుకు ఒక సంవత్సరంలో డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడానికి ముందు యస్.టి.సి. పని చేయకుండానే 3రి లక్షలు వస్తున్నది. ఈ 3రి లక్షలు కన్స్ట్రూమర్ కడుతున్నారు. ఈ వర్గతి ఎంతవరకు సమంజసముగా వుంది? The procedure evolved by S T.C. is so cumbersome and distribution of cement is delayed and rendering more difficulty.

శ్రీ యస్. భాస్కరరావు :—మొదటి ప్రశ్నకు ఈ ప్రశ్న ప్రకారం జవాబు యివ్వడం కష్టము. ఇందులో అది ఉత్పన్నము కాదు. కంపెనీలు 10 వేలు, 20 వేలు డిపాజిట్ తీసుకొని యిస్తూ వున్నది, ప్రభుత్వము యస్.టి.సి.కి ఇచ్చి అమలుచేయాలన్నపుడు హైదరాబాదులో 5000 రూపాయలు డిపాజిట్ తీసుకుని యిస్తున్నది. మిగతా జిల్లా కేంద్రాలలో 2500 మాత్రమే డిపాజిట్ తీసుకుని యిస్తున్నారు. ఎలాంటి లోపము లేదు. నిదానముగా జరగడం లేదు. 3 లక్షల టన్నుల సిమెంట్ మనకు కావలసివస్తే 5 లక్షల టన్నులు ఫస్టు క్వార్టరులో సెంట్రల్ కోటాలో యిచ్చారు. డిమాండుకు సప్లయ్ గ్యాప్ వుంది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—సంధు దొరికితే చాలు ఢిల్లీ కి పరుగెత్తుతున్నారు. కొంతమంది ఇక్కడే వుండి వారిని తిడుతూ వుంటారు. వారు యిచ్చే కొరతవల్ల కాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చే కోటా తగ్గించడం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి తీసుకొనే డిల్లీ సక్రమ పంపిణీ చేయకుండా స్టాక్స్ వుంచుకొని కన్స్ట్రూమర్స్ కి సిమెంట్ లేదనడంవల్ల లేదని అనుకొంటున్నారు. స్కెర్నిటీ అనుకొంటున్నారు. సక్రమ పంపిణీ చేయవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద వుంది. సక్రమ పంపిణీకి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు?

శ్రీ యస్. భాస్కరరావు:— డిమాండ్ కి సప్లయికి గ్యార్వం వున్నప్పుడు అట్లా సీల్ అవుతున్నాడు కన్ స్యూమర్స్ వాస్తవానికి ఎలాంటి ఇన్ స్యూరిటీ లాగిటీస్ లేవు. తగినన్ని చర్యలు తీసుకొని ప్రైవరైజేషన్ లోను, జిల్లా కేంద్రాలలోను సప్లయ చేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. డిపోలు ఓపెన్ చేశారు. యస్. టి.సి. డిపోలను ఓపెన్ చేయాలని చూస్తున్నది. ప్రైవరైజేషన్ లోను, మిగతా పట్టణాలలోను డిపోలు పెట్టాలి, సప్లయ ఆపకూడదు అని ఎలాంటి ఇన్ స్యూరిటీ లాగిటీస్ లేకుండా చేస్తున్నది.

శ్రీ నరసింహారెడ్డి:— సిమెంటు పంపిణీ విధానములో జిల్లాస్థాయిలో కాననసభ్యులలో కూడిన ఒక కమిటీని వేస్తున్నట్లు కలెక్టరునుంచి మాకు తెలుస్తు వచ్చినవి. వాటికి మేము జవాబు ఇచ్చాము. ఇంతవరకు ఆ కమిటీలు ఏర్పరచినట్లు లేదు. 6 మాసాలయ్యింది. సిమెంటు పంపిణీలో చాల అవక తవకలు జరుగుతున్నవి. ఆ కమిటీని చేయడానికి ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ యస్. భాస్కరరావు:— రీ మాసాలు కాలేదు. యస్. టి.సి కి 1-1-1979 ఆర్డరు ఇచ్చాము. అప్పటినుంచి కమిటీని విషయం ఆలోచనలో వుంటే తప్పకుండా చేయించవలసిందిగా కోరుతాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— సిండి కొండి గొట్టె అన్నట్లు కోటా లేనిదానివల్ల యిప్పుంది వచ్చింది. 50 వర్సంటు అయితే దాని పంపకములో తక్కువ వస్తున్నది. కోటా పొచ్చివున్న పోరాడిన తరువాత డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ ఇంఫెక్టివ్ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ యస్. భాస్కరరావు:— జనవరి-మార్చి 1979 కి వారు ఇచ్చిన కోటా తక్కువగా వుంది. ఇంకా రెండున్నర లక్షల టన్నులు ఇవ్వవలసిందని సిమెంట్ కంట్రాక్టర్, ఢిల్లీ కి వ్రాయడం జరిగింది.

శ్రీ గౌతులచన్న:— సిమెంటు రిలైట్ లీడర్స్ కు ఎస్.టి.సి. వారి 10-10 a.m. మోనోపలి రాకముందే వారికి డీలర్ షిప్ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు అదనంగా డిపాజిట్స్ అడుగుతున్నారని చెప్పబడుతున్నది. అది ఎంతవరకు నిజము? డిపాజిట్స్ ఇచ్చినవారికే డీలర్ షిప్స్ ఇస్తామని అంటున్నారు. డీలర్ షిప్ ఇవ్వడంలో వున్న లోపాలవల్ల ప్రజలకు సిమెంటు అందటం లేదన్న విషయం వాస్తవమా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు:— ఇదివరకువున్న డీలర్స్ ను డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయలేదు. కొత్తగా డీలర్ షిప్ ఇచ్చేటప్పుడు మాత్రం 5 వేలు డిపాజిట్ తీసుకుని ఇస్తున్నారు. ఇదివరకు సిమెంటు కంపెనీవారు 10, 20 వేలు తీసుకుని ఇచ్చారు. ఆ విధంగా కూడా ఇప్పుడు డీలర్ కు ఉపయోగం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. పి. పతి:— ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రింద పంచాయతీ భవనాలు, పాఠశాలలు కడుగుతున్నారు. అందుకు సిమెంటు ఎక్కువ కావాలి. కలెక్టరునుండి ఎక్కువ కోటా కావాలని కోరితే దానిని రిఫ్లీట్ చేయమని ఇస్తారా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:—కొన్ని జిల్లాలలో ఎక్కువ కావాలని కోరారు. అలాంటి పందర్బాలలో వున్నదాని నుండి సర్ది ఎస్.టి.సి. వారు కొంత ఎలోకేట్ చేశారు.

శ్రీ ఇ సుబ్బారావు (కూచిసపూడి):— సిమెంటు పంపకంలో తహ సీల్దారుకు కొంత ఇచ్చారు. డీలర్ దగ్గరకు రాకముందే ఆర్డర్ తీసుకుంటున్నారు. కిరోసిన్ విషయంలో కూడా డిప్యూటీ తహసీల్దారు కొడుకుని పంపిస్తే లేదని చెప్పి జవానును పంపిస్తే ఇచ్చాడట. అలాంటి అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి కనుక నక్రమంగా పంపిణీ అయ్యే చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:—పంపిణీలో అవంతవకలుంటే ఎస్.టి.సి. వారిని కఠిన చర్యలు తీసుకోవలసిందని ప్రభుత్వం తరపున కోరడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ:—డీలర్స్ స్వేచ్ఛగా తన కోటాలో 50 పర్సంటు అమ్ముకోవచ్చునని వుంది. సిమెంటు తక్కువగా వున్న దృష్ట్యా ఆ కోటాను కూడా కంట్రోలు క్రింద అమ్ముటానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో ఎంత పర్సంటు తగ్గించబడింది?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:—కృష్ణాజిల్లాలో 79 మొదటి క్వార్టర్ లో 6 వేల టన్నులు, గుంటూరు జిల్లాకు 6 వేల టన్నులు ఇవ్వడం జరిగింది. అది చాలదని, యింకా ఎక్కువ కావాలనే డిమాండు రావడంవల్ల ఎడ్ హాక్ ఎలోకేషన్ క్రింద ఇంకా 15 వేల టన్నులు ఇవ్వవలసిందిగా ఎస్.టి.సి, వారు సిమెంట్ కంట్రోలు సెంటర్ వారిని అడిగారు. వారు కొంత ఇచ్చారు. 4 వేలు కృష్ణాజిల్లాకు, గుంటూరు జిల్లాకు, చెట్టు గోదావరి జిల్లాకు, ప్రకాశం జిల్లాకు ఇవ్వడం జరిగింది. 50 పర్సంటు ప్రైవేటు వారు స్వేచ్ఛగా అమ్ముటం నిషేధించాలని చెప్పారు. అది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.కె.బి. చినమల్లప్ప (రాయదుర్గ):— అనంతపురం జిల్లాలో సిమెంటు కొరతవల్ల ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రింద పనులు మందగొడిగా జరుగుతున్నాయి. అక్కడ కావలసిన సిమెంటు సప్లయ చేయగలుగుతారా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు:— ఈమధ్య పాణ్యం సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలో స్ట్రయిక్ జరిగింది. అందువల్ల పనులు ఆగడం మంచిది కాదని ఎస్.టి.సి. వారు 2500 టన్నులు ఈ మధ్య రిలీజ్ చేశారు. అటువంటి ఇబ్బంది కలుగదు, పనులు అగిపోవు.

శ్రీ ఎస్.పి. వెంకటేశ్వర చౌదరి (చిత్తూరు):—పూర్వం డీలర్స్ కంపెనీ వదివేల రూపాయలు డిపాజిట్ కట్టివున్నారు. ఇప్పుడు ఎస్.టి.సి, వారికి 5 వేలు ఎడిషనల్ గా కట్టాలంటున్నారు. ఇది డబుల్ బర్రెన్ అవుతుంది. అంతేగాక ఎస్.టి.సి. వచ్చిన తరువాత పంపిణీ సరిగా జరగడం లేదు కనుక ఆ పద్ధతిని మారుస్తారా?

శ్రీ ఎన్. శాస్త్రి రావు:—అక్కడ వున్న డిమాండును దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్లయిచేయడం జరుగుతున్నది. అంతకన్నా అత్యధికంగా కావాలంటే కలెక్టరు కోరికే దాని అవసరంబట్టి పంపిస్తారు. ప్రతిజిల్లాకు ఘస్టు క్వార్టర్లకు ఎంత ఎలకేట్ చేస్తారో లిస్టు వుంది. పది వేల డిపాజిట్, ర వేల డిపాజిట్ గురించి చెప్పారు. అలాంటిది వుంటే విచారించి చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు :— ఎన్.టి.సి.కి అధికారం వచ్చిన తరువాత వత మూడు మాసాలుగా మెహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు ఇచ్చిన ఎలాట్ మెంట్ ఎంత ? కొల్లాపూరులో సి.మె.టు కన్స్ట్రక్షన్ లేదు, దానిని పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. శాస్త్రి రావు :—మెహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు ఘస్టు క్వార్టర్ లో 3500 టన్నులు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎన్.టి.సి. తీసుకున్న తరువాత అనంతపురంకు, మెహబూబ్ నగర్ జిల్లాలకు 2,500 టన్నులు ఎక్స్ట్రా ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. ఆ విధంగా పంపిస్తున్నారు. కొల్లాపూరుకు విడిగా వుండదు. మెహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఎలాకేషన్ లో అది వుంటుంది.

శ్రీ సిహెచ్. జంగారెడ్డి :—ఎన్.టి.సి. వారు పాత డిలర్స్ కే ఇస్తారా లేక ఫ్రెష్ వారికి కూడా ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. శాస్త్రి రావు :—ఫ్రెష్ వారికి కూడా ఇస్తారు. వున్న వారితోపాటు.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :—నిన్న ప్రీవీలెజ్ మోషన్ గురించి నేను అడిగాను. దానికి సమాధానం రాలేదు.

Mr. Speaker : —It is still under consideration.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :—నగరి ప్రైమరీ సెక్షన్ వుంది. దానిని ఎడ్మిట్ చేస్తారా లేదా ? The newspapers should not publish expunged items.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎడ్మిట్ చేస్తానో లేదో ఎలా చెప్పను ? చేస్తే చేశానని చెబుతాను. చేయకపోతే చేయలేదని చెబుతాను.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణరావు :—నేను 329 క్రింద మూడు ఇచ్చాను.....

Mr. Speaker : —Please meet me in my Chambers.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :—నిన్న హాస్ లో ఆన్ ఫూర్నునేట్ ఇన్సిడెంట్ జరిగింది. Please permit me to explain the incident, Sir.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎజెండాలో వున్న 328 ఐటమ్ అయిన తరువాత చెప్పండి.

MATTERS UNDER RULE 329

re: Financial aid to families of those who died or were injured in a Lorry Accident at Choutuppal, Nalgonda District.

శ్రీ కె నరసింహారెడ్డి (భువనగిరి) :—ఈ నెల 9 వ తేదీ సాయంత్రం ఆరు గంటల ప్రాంతంలో చౌటుప్పల్ వద్ద గిడ పారిశ్రామికుల ఇంట్లో పెళ్లి జరిగి వారు విందుకు బారీలో పోతూవుండగా ఒక లోలో మీటర్ పోయిన తరువాత ఒక సైకిలిస్టును దప్పించటానికి ప్రయత్నిస్తే లారీ బోలాపడటం జరిగింది అందులో అక్కడిక్కడే ముగ్గురు చనిపోవడం, హాస్పిటల్ లో ఏడు మంది చనిపోవడం జరిగింది. ఇతి మందికి కాళ్లు చేతులు విరిగి హాస్పిటల్ లో వున్నారు. చనిపోయినవారిలో అందరూ బీసవారు, ఎన్నింగ్ మెంబర్స్. అంతా 25, 30 సంవత్సరాల వయస్సు గలవారే. వారి కుటుంబాలకు ఎక్స్ గ్రేషియా ఎహంబ్ ఇచ్చి సహాయపడాలని, కాళ్లు చేతులు పోయినవారికి తిరిగి వారు కోలుకొనే వరకూ ఏదైనా సహాయం అందచేయాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను

శ్రీ బి. వెంకటరాం :— అదృష్టా, మీ అనుమతితో నేను ముఖ్య మంత్రిగారి తరపున యీ ప్రకటన చేస్తున్నాను. నల్గొండ జిల్లా చౌటుప్పల్ గ్రామం దగ్గర 9-3-79 సాయంత్రం ఎనిమిది గంటల సమయంలో లారీ ప్రమాదం సంభవించింది. లారీలో ప్రయాణిస్తున్న వ్యక్తులలో ముగ్గురు అక్కడిక్కడే మరణించారు. ఆయిదు మంది హాస్పిటల్ కు తీసుకొని వెడుతూ వుండగా చనిపోయారు. లారీ గుద్దుకొని సైకిలుపై న వెడుతున్న వ్యక్తితో కలుపుకొని ముగ్గురు ఆసుపత్రిలో మరణించారు. ఈ వరణములో మొత్తం 1 మంది మరణించారు. ఎ పి కె 8404 లారీ డ్రైవరు యజమాని ఆయన శ్రీ మరపాక సత్యయ్య చౌటుప్పల్ గ్రామ నివాసి 9-3-79 తేదీన డ్రైవరు తన లారీలో సుమారు 45 మంది బంధువులను, బరవానిగూడెములో వివాహం సందర్భములో స్వామి చేసిన భోజనానికి హాజరు కావడానికి తీసుకొని వెడుతున్నాడు. భోజనానికి వెళ్ళేముందు డ్రైవరుతో కలుపు కొని లారీలో ప్రయాణం చేస్తున్న చాలా మందిచౌటుప్పల్ లో కల్లు త్రాగారు. చౌటుప్పల్ నుండి రెండు కిలోమీటర్లు పోయిన తరువాత 48వ కిలోమీటరు రాయి వద్ద నలుగురు ఒకరు వెనకాల ఒకగు సైకిళ్లపై ఎదురుగా వస్తూవుండడం డ్రైవరు చూశాడు. అప్పుడు వేగంగా లారీ నడుపుతున్న డ్రైవరు కంగారులో బ్రేక్ చేయ లేక పోయి లారీని ఎడమవైపు తరువాత కుడివైపు త్రిప్పాడు. అలా చేయడం వల్ల మొదట సైకిలుపై ఉన్న వ్యక్తిని ఢీకొట్టకుండా తప్పించాడు గాని రెండవ సైకిలుపై వస్తున్న చింతలగూడి నివాసి ఆయన సుమారు 20 ఏండ్ల వయస్సుగల కట్టా నరసింహ్ అనే వ్యక్తిని ఢీ కొట్టాడు. ఆ తరువాత డ్రైవరు భయపడిపోయి లారీని బాగా ఎడమవైపుకు త్రిప్పాడు. అప్పుడు లారీ రోడ్డు దిగి పోయి వేపచెట్టుకు గుద్దుకొని ఆ చెట్టు ప్రక్కనగల చిన్న రాతి గుంటలో పడి పోయింది. లారీ ముందు రెండు చక్రాలు గుంటలో నుండి రాటిపోయాయి. వెనుక రెండు చక్రాలు రాతి గుంటలో గట్టిగా గుద్దుకోవడములో సెంట్రలు

re: Financial aid to families of those who died or injured in a Lorry Accident at Choutuppal in Nalgonda District.

జాయింటు లారీ నుండి వేరు కలిపోయింది. మెయిన్ స్ప్రింగ్ విరిగిపోయింది. వెనుక రెండు చక్రాలు బాడి నుండి కలిపోయి లారీ బోల్తా పడిపోయింది. కొత్త నిమిషాలలో ప్రాదరాజాబాదుకు వెళుతున్న ఒక బస్సుచోటువైపుకు వచ్చి వేచి వేచి ఒక బస్సు, మొత్తం రెండు రవాణా సంస్థలు చెందిన బస్సులు ప్రదర్శనలో ఆగి పోయాయి. బస్సుల్లో ప్రయాణం చేస్తున్న ప్రయాణికులు బస్సు దిగి లారీని ఒక వైపు తిరిప్పుారు. ఈ సమయంలో తెలిసిన తరువాత చౌటుప్పల్ పోలీసు వెంటనే ప్రమాద స్థలానికి చేరుకుని బి.పి.సి. 204 ఎ. 337 నెక్సును క్రింద నేరం నెం. 26/79 కేసును నమోదుచేసి వెంటనే సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. డ్రైవరును ఆరోపణచేసి జ్యూడిషియల్ కస్టడిలో వుంచడం జరిగింది. గాయపడిన వారందరిని పోలీసులు ప్రాదరాజాబాదు సి.సి.డాకానులో గుర్తింపు పత్రాలతో చేర్చారు. అయిదుగురు ఆసుపత్రిలో మరణించారు. ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో చేర్చిన 17 మందిలో లారీ దీకొని సైకిలుపై వెళ్ళవచ్చే వ్యక్తులలో కలుషకొని ముగ్గురు మరణించారు. మిగిలిన 14 మందిలో 4 గురు ఆసుపత్రికి పంపిణీ చేయబడ్డారు. మిగిలిన 10 మంది చికిత్స పొందుతున్నారు. గాయపడి గాంధీ ఆసుపత్రిలో చేర్చిన 12 మందిలో నలుగురిని విడుదల చేశారు. మిగతా 8 మంది చికిత్స పొందుతున్నారు. ఆ లారీని గంటకు 60 కిలోమీటర్ల వేగముతో నడిపించినందున, నిర్లక్ష్యం అతివేగంగానడవడం వల్ల యీ ప్రమాదం సంభవించిందని ప్రాదరాజాబాదులో వున్న డిప్యూటీ రవాణా కమిషనరు అభిప్రాయాన్ని వెలుబుచ్చారు. నల్గొండ జిల్లా కలెక్టరు చనిపోయిన వ్యక్తుల కుటుంబాలకు గాయపడిన వ్యక్తులకు ఎక్స్ గ్రేషియా మొత్తముగా 3,500 రూపాయలు చెల్లించారు.

శ్రీ కె. నరసింహారెడ్డి :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ఎక్స్ గ్రేషియా 3,500 రూపాయలు చెల్లించారు అన్నారు. నిన్న ఉదయం కలెక్టరుగారితో మాట్లాడినప్పుడు ఆ చనిపోయిన ఆరుగురు ఫిలిజబుల్ అయివున్నారు, వారికి 500 రూపాయల చొప్పున యిస్తున్నాం మిగతా గాయపడినవారికి ఏమీయవ్వం అని అన్నారు. వారు ఫిలిజబుల్ కాదు అన్నారు. నిన్న సాయంత్రం రామన్న పేటకు వచ్చేవరకు మొట్టమొదట ఎక్స్ గ్రేషియా యిస్తామన్న శాంక్షన్ ప్రొసీడింగు క్యాన్సల్ చేస్తున్నామని తహసీల్దారుకు మేము అక్కడ వున్నప్పుడే తెలిపోను రావడం జరిగింది. వారు అందరు బీదవారు, ఎర్నింగ్ మెంబర్లు చనిపోయారు, వారికి చిన్న పిల్లలు వున్నారు. ఉదారంగా ఎక్స్ గ్రేషియా యివ్వాలని అడుగుతున్నాము. 500 రూపాయలు శాంక్షన్ అయినవి క్యానిల్ అయినవి, అది గాకుండా యింకా ఎక్కువ అదనంగా యివ్వాలి. కాళ్ళు చేతులు విరిగి నెల రోజులవరకు పని చేయలేని పరిస్థితి వుంది. కుటుంబాలు యిబ్బంది పడుతున్నవి. వారికి కూడా 500 రూపాయల చొప్పున యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, కలెక్టరు డిస్ క్రిక్షనరీ గ్రాంటు క్రింద వారు 3500 యిచ్చినట్లు చెప్పారు. నర్సింహారెడ్డిగారి నియోజక వర్గం - నిన్న ఉపాసిల్దారుగారితో వారు మాట్లాడితే కలెక్టరు యిచ్చిన వుత్తర్వులు వుపసంహరించుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఒకవేళ 3,500 యిచ్చినా చాలదు. కలెక్టరు డిస్ క్రిక్షనరీ గ్రాంటు నుండి యివ్వడం అంటే చిన్న విషయం గాదు, చాలా కొద్ది డబ్బు మాత్రం కలెక్టరువద్ద వుంటుంది. అందువల్ల ప్రభుత్వము నుండి ఆ కుటుంబాలకు సహాయపడే ఏర్పాటు చేయడం అవసరం. ఉచిత వైద్య సహాయం వెంటనే చేయడం అవసరం అంగలై కల్యం కలిగితే ఆర్టిఫిషియల్ లింబ్స్ కొరకు ఫైనాన్సియల్ ఎయిడ్ యివ్వడం అవసరం. దానిని పరిశీలన చేసారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన 3,500 ఆర్డరు క్యాన్సల్ అయిందనే విషయం కరకట్టా కాదా అనేది ప్రస్తుతం చెప్పలేను. చెల్లించారని నాకు వచ్చిన సమాచారమునబట్టి తెలుస్తున్నది. That will be verified. రెండవది గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలు—I will send to the concerned quarters and I will see that necessary action is taken.

re : (2) Lock-out of Hindustan Cables Ltd., Moulali Ali.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, హిందూస్టాన్ కేబుల్స్ లిమిటెడ్, మౌలాలిలో ఉన్నటువంటి ఒక ముఖ్యమైన పరిశ్రమ. 16-3-79 నుండి లాకౌట్ వుంటున్నది. సుమారు వేయి మంది కార్మికులు పీఠల్లోకి నెట్టబడ్డారు. ఏదో కార్మికుల మధ్యన జరిగిన సాధారణ సంఘర్షణను ఆధారముగా తీసుకొని మేనేజ్ మెంటు లాకౌట్ను ప్రకటించింది. తగాదాలు వుంటే వాటిని పరిష్కరించడానికి వేరే పద్ధతులు చూడాలి తప్ప లాకౌట్ను ప్రకటించి వారి పొట్టలు కొట్టడం మంచిది కాదు. ఇప్పుడు ఎక్కువ వుత్పత్తి జరిగే సమయం. ఓవరులైం చేసుకునే టైము. ఈ స్థితిలో లాకౌట్ వుంచడం మంచిది కాదు. దానిని వెను వెంటనే తెరిపించాలని కోరాము. ఇవాళ ప్రతికలలో లాకౌట్ను ఎత్తివేసినట్లు వచ్చింది. తిరిగి పరిశ్రమను తెరుస్తున్నందుకు సంతోషము. ఏ పరిస్థితులలో లాకౌట్ను ఎత్తివేయడం జరిగింది; తిరిగి కార్మికులను పనిలోకి తీసుకుంటున్నారా? అలాగే యిబ్బందులు లేకుండా సమస్యలు శాంతియుతంగా పరిష్కారం అయినవా; దయచేసి వివరించాలి.

శ్రీ బి. మళ్ళిందరరావు (సికింద్రాబాద్ -కంటోన్ మెంట్) :—అధ్యక్షా, కార్మిక సంఘాల ఎన్నికల సందర్భములో రెండు గ్రూపులకు విభేదాలు వచ్చిన తరువాత కంప్లీటుగా పోలీసు లా అండ్ ఆర్డరు మేంటెన్ చేయలేకపోయింది. అంతేగాకుండా హరిజన వర్కర్లువైన దౌర్జన్యాలు జరిగినవి. ప్రభుత్వం కఠినమైన శిక్ష వేయలేదు. జి. వెంకటస్వామిగారు అనుభవజ్ఞులు, కార్మిక నాయకులు, హరిజన నాయకుడు. హరిజన కార్మికులవైన దౌర్జన్యాలు జరిగి, స్త్రీల మానభంగాలు జరిగి వారిని కొట్టి చంపివేస్తూ వుంటే కేబినెట్ లో వుండి ఏమీ చర్య తీసుకోకపోతే ప్రభుత్వము చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

re : Lock-out of Hindustan Cables Ltd.,
Moula Ali.

Sri G. Venkateswamy :—Recently, elections of the Hindustan Cables Ltd. Union were conducted by the Labour Department by secret ballot method. There are two groups in the Union. The group which has been declared as a majority union by the Commissioner of Labour has secured a narrow majority of 30 votes. After the results were declared, the rivalry between two groups has come to the floor and from 14th March, 1979 clashes witnessed between the workers of two rivaling groups. The Management apprehending serious trouble involving law and order situation declared lock-out from 11-00 a.m. on 16th March, 1979.

I convened a meeting yesterday inviting the representatives of both the groups and office bearers of Hindustan Cables Union. Both the groups assured that they would maintain industrial peace and not resort to any violence. The Management agreed to lift the lock-out from First Shift of 22nd March, 1979. It was agreed that, 21st of March, 1979 i.e. today will be observed as a weekly holiday instead of 22nd March, 1979. It was also agreed that the period of lock-out would be adjusted towards the leave of the employees if eligible. If the employee is not eligible, the period would be adjusted, as on leave, with the leave earned in future.

శ్రీ బి. మళ్ళిపర్తి రావు :—హరిజన కార్మికులను కొట్టిన తరువాత ఏమి చర్యలు పోలీసులు తీసుకున్నారు ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—పోలీసులు కేసులు నడిపారు చేశారు. మొన్న జరిగినటువంటి విషయం. ఓంకారుగారు తెలయజేశారు. పోలీసులు తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—మేనేజ్మెంటు, సెక్యూరిటీ ఫోర్సు అక్కడ ఉండగా వారి కళ్లముందు ఆ రకంగా కొట్లాటలు జరుగుతూవుంటే ఏమి చేస్తున్నారు? వారు నిలబడి ఉండి దానిని పెంచడం ఏమిటి? అందులో మేనేజ్మెంటు యొక్క దుష్టపాత్ర చాలా ఉంది. భవిష్యత్తులో ఈ రకంగా జరగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం చాలా అవసరం.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—నేను నిన్న రెండు గ్రూపులను కూర్చోబెట్టవయ్యాలెన్ను బాగుండదు, ఎవరు ఎవరిని కొట్టినా వారి కుటుంబానికి నష్టం అని చెప్పాను. నిన్న వారిని రిగంటలు కూర్చోబెట్టి సెటిల్ మెంటు చేశాను. భవిష్యత్తులో ఈ ఫ్యాక్టరీలో వయ్యాలెన్ను జరుగదని నాకు విశ్వాసం ఉందని నునవిచేస్తున్నాను.

re: The Scheme by the A.P.S.R.T.C. to provide employment to SCs, STs, and Economically Backward Classes.

శ్రీ జె. వెంకటేశ్వరరావు (వెనుగొండ):—అధ్యక్షా, బలహీన వర్గాలలోని విద్యార్థులకు అందుబాటులో ఉన్న వసతి గదులను పర్యవేక్షించే అంతు రోడ్డు రవాణా సంస్థవారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఆర్థిక సహాయ సంస్థవారు ఉమ్మడి ప్రత్యేక ఉపాధి పథకం ఒకటి ప్రకటించారు. దానిని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రారంభించడం జరిగింది. ఈ పథకం క్రింద మెడ్యూల్లు కాస్టు, మెడ్యూల్లు ట్రయిబ్యు ఇంకా ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలవారికి, 2,400 మందికి ఈ ఉపాధి పథకం క్రింద అవకాశాలు కల్పిస్తామని ఒక ప్రకటన చేశారు. రాజ్యాంగాన్ని ఇక్కడ విస్మరించడం జరిగిందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఆర్టికల్ 15-4, 16-4, లో సాంఘికంగా విద్యారంగాలలో వెనుకబడినటువంటి వెనుకబడిన తరగతులకు గుర్తించబడలేదు. దానికి ఎక్కడా నిర్వచనం ఇవ్వబడలేదు. ఇక్కడ కనీసం ఆ వ్యక్తుల గురించి కూడా ఏమీ పేర్కొనకుండా ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఈ ఉపాధి పథకాలలో అవకాశం కల్పించబడుతుందనేటటువంటిది చెప్పడం జరిగింది. అందుచేత ఇది ప్లాన్ ప్రకారం కుట్రతో కూడిన పథకం అని చెప్పక తప్పదు. ఈ వెనుకబడిన తరగతులవారిని సాధ్యమైనంత వరకు ఈ రాష్ట్రంనుంచి తుడిచివేయాలనే ప్లాన్ ప్రకారంగా జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న జనాభాలో సగానికి పైగా ఉన్నటువంటి వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన వర్గాలవారు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ వర్గాలకు ప్రభుత్వం ఏ రకంగా రక్షణ కల్పిస్తుందో వివరించాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. నారాయణ స్వామి:— అధ్యక్షా, ఇది ఈ ప్రభుత్వం వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఏదో దయాదాక్షిణ్యాలతో చేసినటువంటి సహకారం కాదు, రాజ్యాంగ రీత్యా వారికి సక్రమించిన హక్కు. దేశంలో 40 శాతం ఉన్నటువంటి వెనుకబడిన తరగతులవారికి జి.ఓ.ఎమ్.ఎస్.సెం. 1793 డి.లెట్ 23-9-197 ప్రకారంగా 25% వారికి ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషను కల్పించారు. దీనిలో ఎ.బి.సి.డి. గ్రూపులు చేసి వారికి క్రమ పద్ధతి ప్రకారంగా ఓపెన్ కాంపిటీషనులో కాకుండా ఇవ్వవలసి ఉంది. ఈ తరుణంలో ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి వారు బలహీన వర్గాలవారికి కల్పిస్తున్నటువంటి ఈ అవకాశం పూర్తిగా బ్యాంక్ వర్డు క్లాస్సెస్ ను ఎలిమినేట్ చేస్తూ వారికి రాజ్యాంగరీత్యా ఉండవలసిన హక్కులను విస్మరిస్తూ చేయవలసిన అగత్యం ఏమిటి? ఇది బ్యాంక్ వర్డు క్లాస్సెస్ వారి పట్ల విచారరణ మాపించడం తప్ప ఇంకొకటి కాదు. మన రాష్ట్రంలో బ్యాంక్ వర్డు క్లాస్సెస్ సముద్ధరణ గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు రేపు 7,8 తేదీలలో ఒక మహాసభ నిర్వహిస్తున్న పరిస్థితులలో వీరికి రాజ్యాంగరీత్యా ఉన్న హక్కులను కూడా విస్మరింప చేయడం అనేది వారిని కాలరాయడం అనేది చాలా అవమానకరమైన విషయం. దీనిలో వారికి న్యాయం చేకూర్చాలని కోరుతున్నాను. బ్యాంక్ వర్డు క్లాస్సెస్ కు ఉన్నటువంటి ఈ 25% రిజర్వేషను ఓపెన్ కాంపిటీషను కాకుండా గ్రూపుల వారీగా, క్రమవారీగా ఇస్తూ అని అడుగుతున్నాను.

(శ్రీ) ఎ. వెంగళరెడ్డి: - సైపెట్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీముక్రింద ఆక్టోటి సి-వారు రిక్రూట్ చేసినదానివల్ల ఇది వచ్చిందని నేను అర్థం చేసుకొంటున్నాను. ఈ సైపెట్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీము క్రింద వేరేవారికి ఎవరికి ఇవ్వలేదు. బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ ను ఎలిమినేట్ చేసి ఇచ్చారని వారు ఎమ నోటీసు ఇచ్చారు. ఆ విధంగా జరగలేదు. పెడ్యూల్లు కాస్టుకు 50%, పెడ్యూల్లు ట్రైను బుక్కుకు 10%, బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ కు 28%; ఎకనామికల్ల బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ కు 12% ఇవ్వడం జరిగింది. కాని ఎకనామికల్ల బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ అనేది డిఫైన్ చేయలేదని అన్నారు, నిజమే నార్మల్ గా రిక్రూట్ మెంటు జరిగేటప్పుడు వాలో ఒక్కరిని కూడా రిక్రూట్ చేయడం లేదు. దీనిలో, సైపెట్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీముకు అది వర్తించదు. ఇది సైపెట్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీము. జనరల్ క్లాసుకు ఎవరికి ఇందులో లేదు ఇందులో బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ ను పూర్తిగా ఎలిమినేట్ చేయడం జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ) జె. వెంకటేశ్వరరావు:— ఇప్పుడు ఇది ఒక ప్రత్యేకమైన ఉపాధి పథకం అని చెప్పారు. ఇతర వర్గాలవారికి ఎవరికి ఇవ్వలేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఇచ్చినట్లంటే పర్సంటేజీ కూడా చెప్పారు. ఎకనామికల్ల బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ అనేటట్లంటే వారికి 12% ఇచ్చి ఇందులో వేరే చెబుతున్నారు కాని వారి ప్రకటనలో అటు వెనుకబడిన తరగతులు అనేది లేదు. అధ్యక్షా తమ అనుమతితో ఈ ప్రకటన చదువుతాను. పెడ్యూల్లు కులాలకు, పెడ్యూల్లు తెగలకు, ఇంకా అర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకు విద్యార్థిగలుగా ఉన్నవారి ప్రయోజనం కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ఉపాధికల్పన పథకం వేరీట ఒక కొత్త కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది. ఈ పథకం ఉద్దేశాలు అని చాలా చెప్పారు. దీనిలో అసలు రాజ్యాంగాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ ప్రకటన చేశారా? లేకపోతే ఈ సాంఘికంగా, విద్యావిషయకంగా వెనుకబడిన వర్గాల గురించి ఎందులో ఎందుకు ప్రకటన చేయలేదు ఇది కేవలం బలహీన వర్గాలకు అని చెబుతూ ఎకనామికల్ల బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ కు 12% ఇచ్చామని చెబుతూ దానిని మంత్రిగారు సమర్థించుకొంటున్నారు. ఎకనామిక బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ అని ఎక్కడ నిర్వచించారు? దానిని ఏ రూపంగా పరిగణింపవచ్చి ఇందులో జోడించారు? దీనివల్ల వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఊరని అన్యాయం చేయడంతప్ప మరొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. దేశంలో ఉన్నట్లంటే వేద వారందరికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలనే దానితో నేను ఏకీకరిస్తున్నాను. దానికి అవసరమైతే ప్రత్యేకమైన కేటాయింపులుచేసి వారందరియొక్క అభ్యున్నతికి, అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం కృషి చేయవచ్చు. వెనుకబడిన తరగతులవారికి మేము ఏదో చేస్తాము అని చెబుతూ వారికి కేటాయించిన ఉద్యోగాలలో కాని అగ్రవర్గాల వారిని తీసుకొని వచ్చి చేర్చడం అనేది, ఎకనామికల్ల బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ సెస్ అనే పేరుతో చేర్చడం అనేది చాలా అసహాయకరం, చాలా దారుణమైన పరిస్థితులు వారికినేటట్లంటే అవకాశాన్ని కేవలం ప్రభుత్వంకల్పించినట్లు అవుతుంది

కనుక ఇది ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం గుర్తించి సరిదిద్దుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకొని వెనుకబడిన తరగతులకు ఉరిగిన అన్యాయాన్ని సరిదిద్దుతుందో తెలియపరచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :—స్పెషల్ ఎంపాయిమెంటు స్కీము క్రింద రిక్రూట్ చేసింది, అగ్రికల్చరలవారికి, వారికి వీరికి మామూలుగా వచ్చేది, ఇంతకుముందు రిక్రూట్ మెంటులో ఈ విధంగా ఉంది పెడ్యూల్డ్ కాస్తు 14 వర్సంటు, పెడ్యూల్డ్ ట్రయిబ్యు 4 వర్సంటు, బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ 10 వర్సంటు, 67 వర్సంటు మస్ట్ ఒవెనలీ త్రోన్. అది లేకుండా, ఆ టవెన్ కాంటిటివ్స్ లేకుండా entire 100% recruitment was made by reservations. 50% for S.Cs., 10% for S.Ts., 23% for B.Cs. and 12% for Economically Backward Classes.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—వెంకటేశ్వరరావుగారు గానీ, నారాయణస్వామిగారు గానీ అడిగిన పాయింటు నోటిఫికేషనులో బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ సోపల్ అండ్ ఎడ్యుకేషనల్ బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ అనేది స్పష్ట పరచకపోవడానికి గల కారణాలు ఏమిటి అని అడగతున్నారు. మంత్రిగారు వారికి సమాధానం ఇవ్వడంలేదు. రెండవది ఈ విషయంలో వారు చెప్పిన తరువాత ఊగికినే వీకర్ సెక్టన్స్ అని జేసెస్ తీసుకొని ఈ ఎకనామికల్ బ్యాక్ వర్డు అనేది 12 వర్సంటుపెట్టాము, మిగతాది అంశా హరిజన, గిరిజన ఇతర బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ కి ఇచ్చాము అన్నారు. ఎవరెవరిమంచి ఎన్ని దరిఖాస్తులు వచ్చాయి? ఏయే జిల్లాలవారికి ఇచ్చారు అనేది మీరు ఒక స్టేట్ మెంటు చేబులుమీద చెడతారా?

10-40 a.m

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :—సభ్యులు అడిగితే తప్పక చెడతాము కాని, మేము డిఫరెంటు డిస్ట్రిబ్యు కలెక్టర్స్ కి ఎడోన్ చేసి ఎవరికైనా పెర్సంటేజి వారికి నోటిఫై చేసి ఈ విధంగా రిక్రూట్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది దీనిలో ఏమీ అవకతవకలు జరగలేదు అనుకుంటాను. మనకు ఏదైనా స్పెసిఫిక్ గా ఉంటే దానిని మనం రెక్టిఫై చేయవచ్చు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఆ డేటావస్తే మాకే కాదు మంత్రిగారికి కూడా అర్థము అవుతుంది. అసలు మెయిన్ పాయింటు, ఎనామ్యుమెంటులో సోపల్ అండ్ ఎడ్యుకేషనల్ బ్యాక్ వర్డు క్లాసు అనే పద ప్రయోగము ఎందుకు జరగలేదు?

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :—ఎకనామికల్ బ్యాక్ వర్డు అనే చెట్టినాము 12 వర్సంటు. కాని ఆ పేజరు న్యూస్ లో బ్యాక్ వర్డు క్లాసు బొత్తిగా మెన్షన్ చేయలేదు అని చెబుతన్నారు....

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అద్యతా, ఆయన సక్సెస్ ఫుల్ గా ఎవాయిడ్ చేస్తున్నారు.

Sri A. Vengal Reddy :—It was mentioned about Backward classes.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మంత్రిగారు నా పాయింటుని గమనించలేదు అని చెప్పాలి. నేను చెప్పకంలో లోపము ఉందో ఏమో నాకు తెలియదు గాని ఈ ఆర్. టి. సి. చే న ఎనాస్సుమెంటులో షెడ్యూల్డ్ క్లాసు, షెడ్యూల్డ్ ట్రియల్సు అండ్ ఎకనామిక్స్ బ్యాంక్ వర్కు క్లాసెస్ అన్నా రేగాని పోషల్ అండ్ ఎడ్యుకేషన్ బ్యాంక్ వర్కు క్లాస్ అనేది ఎందుకు ఎలిమినేటు చేశారు అన్నదానికి సమాధానము రాలేదు దయచేసి ఇప్పుడైనా ఇస్తారా?

Sri A. Vengal Reddy :—It is a mistake. I am sorry and I do not know how it was crept in. I will get the information and see. If there is anything wrong, we will rectify.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎం వెంకయ్యనాయుడు : అద్యక్షా, వీన్న రవాణా కాభామాత్యులు మసాల వీరన్నగారి కేసుకి సంబంధించి చార్జీషీటుల రెండు కాపీలు ఈ వేళ సభ ముందు పెడతాము అన్నారు.

Mr. Speaker :—The copies of the Chargesheets filed against Sri Masala E anna, M.L.A. and Sri B.V.S Narayana, Bus Conductor, are to be laid on the Table of the House now, as ordered earlier.

(Copies were circulated among the Members)

శ్రీ యం వెంకయ్యనాయుడు :—మేము మామూలుగా 4, 5 సార్లు ఇక్కడ మనవికేస్తూనే ఉన్నాము. పోయిన సంవత్సరం ఆగస్టు 15వ తారీకున విద్యామంత్రిగారు ఒక హామీ ఇచ్చారు. నేను ఈ సెషనులో ఒక ఆప్రిన్సిపాలు మీద వచ్చిన చార్జీషీటు మీద రై రెక్కరుగారు ఎంక్వయిర్ చేసిన 6 పార్టు కాపీ కేబులు మీద పెట్టిస్తాను అని, ఆ సెషను జరిగిపోయింది. మరల ఈ సెషను మొదటిలో పెట్టిస్తాను అన్నారు. మరల అడిగితే త్వరలో పెట్టిస్తాము అని అన్నారు కాము అయిపోయిన తరువాత మరల అడిగాము. త్వరలో పెట్టిస్తాము అని అన్నారు ఇప్పుడు రేపు 27వ తేదీతో ఎంబీ అయిపోతుంది. పోయిన సంవత్సరంనుంచి ఈ సెషను వరకు ఇచ్చిన ఎయూరెస్సెస్ ఈ విధంగా డ్రాగ్ అవ్ చేసుకుంటూ పోతే ఎట్లా.

Mr Speaker : I will look into it. Now, before going to Calling Attentions, Hon'ble Finance Minister will move a Motion.

MOTION

re : Expressing profound concern at the deteriorating health of Lok Nayak Javaprakash Narayan.

Sri G. Rajaram :—Sir I beg to move :

“That this House expresses its profound concern at the deteriorating health of Lok Nayak Jaya Prakash Narayan and pray to God for speedy recovery of his health.”

Mr Sp eaker :— Motion moved.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అద్యక్షా, మన కౌన్సల సభానాయకుల తరపున ఆర్థిక మంత్రి రాజారామ్ గారు ఇప్పుడు మన జాతికి, అంతర్జాతీయంగా దేశానికే కాకుండా అంతర్జాతీయంగా పార్టీరహితమైనటువంటి ఒక ఉన్నతమైనటువంటి

Motion:
re: Expressing profound concern at the
deteriorating health of Lok Nayak
Jayaprakash Narayan.

ప్రజా సేవారంగంలో పరవతి స్థాయి సంపాదించుకొన్నటువంటి లోకనాయక్ జయప్రకాశ్ నారాయణగారి యొక్క ఆరోగ్య పరిస్థితిపై ఆందోళన వ్యక్తపరచుతూ తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టినందుకుగాను వారికి నా కృతజ్ఞతాపదనాలు అందజేస్తూ మరి సభానాయకుల తరపున పెట్టినటువంటి ఈ తీర్మానాన్ని జనతాపార్టీ వశంగా మేము హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) :—అధ్యక్షా, నన్న సాయంకాలంనుంచి ఆందోళనకరమైన వార్తలు శ్రీ జయప్రకాశ్ గురించి వస్తూనే ఉన్నాయి. రాత్రి 12 ఇంటికి లేడియో విన్నప్పటికీ కూడా కొద్దిగా జ్వరము తగ్గినా ప్రమాదముగానే ఉందని అన్నారు ఉదయం నుంచి ఇటువంటి వార్తలే వింటూ వచ్చాము. సరే వీరి ఆరోగ్యము చాల క్లిష్టపరిస్థితిలో ఉన్నమాట డాక్టర్లు చెబుతున్నారు వారు వారి శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు. మన అందరి యొక్క గాఢమైన వాంఛ, అది వరకు 1970లో ప్రమాదములో ఉండి కూడా ఏ రీతిగా బయటపడి మన దేశానికి ఆయన ఆ దశలో కూడా ప్రజా తంత్రాన్ని రక్షించడానికి పూనుకున్నారో ఈ నాడు కూడా మన రాజకీయాలు మరింత గంభీరమవుతూనే ఉన్నాయి కాబట్టి, స్థిమితముగా ప్రజా ప్రతినిధులు లేరు కాబట్టి, ప్రపంచంలో అనేక అదృష్టాలు ఆశ్చర్యకరమైన ఘటనలు అప్పుడప్పుడు జరుగుతూ ఉంటాయి, అదే రీతిగా శ్రీ జె.పి. నారాయణగారు కూడా తిరిగి కోలుకోవాలి అని మన అందరి యొక్క గాఢవాంఛ. వెరవేరుతుందని మాత్రం నేను ఇప్పుడు చెప్పగలను.

ముఖ్యంగా జయప్రకాశ్ నారాయణ నాతో 1980 నుంచి రాజకీయ ఉద్యమాలలో, సోషలిస్టు ఉద్యమాలలో కమ్యూనిస్టు సోషలిస్టు ఒకత్రత కోసం, ఆ తరువాత అనేక భేదాభిప్రాయాలు వచ్చినా తన దేశంలో ప్రజా తంత్రం కొరకు పౌరహక్కుల కొరకు పార్టీ నిచక్షణ లేకుండా ఎటువంటి గడ్డు పరిస్థితులలోనూ, కూడా నిలబడినటువంటి, ముఖ్యంగా మార్క్సిస్టుల మీద జరుగుతున్న అన్యాయాలకు, 1970-72 మధ్యన ఆనాడు ఒక జయప్రకాశ్ నారాయణ ఒక రే. ఒక మార్క్సిస్టు అనేదే సమస్య కాకుండా దేశంలో పౌర హక్కులు కనుక లేకపోతే దేశం సర్వ నాశనం అవుతుంది అని వజ్రాలు, జనసంఘ, ఆర్.ఎస్.ఎస్. ముఖ్యమంత్రి పౌర హక్కులు కాపాడాలి అని మేము కాస్త వెక్కుబుజం కాము. జనసంఘ, ఆర్.ఎస్.ఎస్.లతో కాని ఆయన ఆ విషయంలో నిలబడ్డారు. ఏమైనా ఈ రోజు వారు తిరిగి ఆరోగ్యము కోలుకుంటారని చెప్పి, మరల తిరిగి పూర్తిగా కాక పోయినా కొంతవరకు అయినా ఆరోగ్యముతో ఉండి మన దేశానికి మన రాజకీయాలు అప్పుడప్పుడు అయినా సలహా ఇచ్చే పరిస్థితిలో ఉంటారని ఆశిస్తూ ఈ తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, దేశ రాజకీయరంగంలో మహర్షిగా వెలుగుతూ 1942 భారత దేశ స్వాతంత్ర్య పోరాట రోజులలో ఒక మహా విప్లవ తత్వక కర్తలు ప్రత్యేకంగా విప్లవ సంపాదకాయాలను పోషిస్తూ ఈ

re: Expressing profound concern at the deteriorating health of Lok Nayak Jayaprakash Narayan.

నాడు ఉన్నత శిఖరాలను చేరుకుంటున్నట్లు వంటి మహాత్తర రాజకీయవాది, స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు ప్రపంచ విఖ్యాత నూనవతా వాది జయప్రకాశ నారాయణ్, దిన దినము వారి ఆరోగ్యము ఊణిస్తూ మొత్తం ప్రపంచ మానవ జాతినే చాల తల్పిబ్బు అయ్యే పరిస్థితి తీసు వస్తున్న దశలో వారికి భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములు ప్రసాదించాలని మనస్ఫూర్తిగా మా పార్టీ పక్షాన కాంక్షిస్తూ, ఈ నాడు ఈ హావుసులో అధికార పక్షమువారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాన్ని సంపూర్ణంగా నేను బలపరుస్తున్నాను.

(శ్రీ) కె. వెంకటరామయ్య — అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెట్టినట్లువంటి తీర్మానాన్ని బలపడస్తూ, శ్రీ జయప్రకాశ నారాయణ్ గారు ఎక్కువగా పార్టీ లెస్ డెమోక్రసీ అనే ఎక్కువగా పోరాడినట్లువంటి వ్యక్తి. మరి నా జీవితంలో ఒక చిన్న సంఘటన 1950 లో ఎం. ఏ. చదివేప్పుడు అలహాబాదు యూనివర్సిటీలో నెహ్రూ గారు ప్రీసైడు చేశారు. ఈయన ఇనాగరేట్ చేశారు కేపనల్ స్టూడెంటు యూనియన్. అప్పుడు చాలా ఉత్తేజకరంగా విద్యార్థులకు కొన్ని విషయాలు చెబుతూ విద్యార్థులు భవిష్యత్తులో ఏవిధంగా ఉండాలి చెప్పి నారు. బాల దీవెనలు బ్రహ్మ దీవెనలు అన్నారు. ఈ నాడు ఈ హావుసులో ఉన్న వారందరూ ఆయన కంటే చిన్నవారే కాట్టి, మా అందరి కోరిక దేవుడు మన్నించి ఆయనకు సత్వరంగా ఆరోగ్యం చేకూర్చాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) సిహెచ్. రాజేంద్రరావు:— అధ్యక్షా, చాలా ఆదరాభావరంగా పరు 10-51 a.m. గెతుకు వచ్చాను. వారి ఆరోగ్యం బాగుందని సంతోషించాను. వారి ఆరోగ్యం తొందరగా కోలుకోవాలని, వారు ఈ దేశానికి ఇంకా సేవ చేసే అవకాశం కలగాలని, మా పార్టీ తరపున హృదయపూర్వకంగా కోరుతున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sri Jayaprakash Narayan over the last half a century burnt a candle of his life for the service of the Nation. Sri Lok Naik Jaya Prakash Narayan has not merely been a politician but a great revolutionary and a moral leader. In 1930s he was a revolutionary Marxist, in 50s he became a leading Gandhian, in 70s he became a total revolutionary. Although his philosophy and personality underwent many incarnations and transformations he was always true to his conscience. With these few words I support the motion and pray that this soul on the planet may be saved.

Sri E. Ayyapu Reddy —Jayaprakash Narayan is not only Jayaprakash but he is Satyaprakash. We hope and pray that he will certainly come out of the battle and will live longer to give us light.

(శ్రీ) పి. వెంకటరావు :— ఆర్థిక మంత్రి ప్రవేశ పెట్టిన ఈ తీర్మానంతో మేము మనసారా ఏకీభవిస్తున్నాము. మహాత్మాగాంధీ తరువాత అంతటి

Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance :

re Plight of Sugarcane Growers in
obtaining Licences to convert
Sugarcane into Jaggery.

గొప్పవాడైనటువంటి జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారి ఆరోగ్యం వెంటనే కోలుకోవాలని, ఈ దేశానికి ఇంకా చూతని చెత్తనగ్నం, నీటిని పోషించేందుకు ఇంకా ఎక్కువ కాలం బ్రతికి ఉండాలని కోరుకుంటూ భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నాను.

Sri B. Machinder Rao :—Sir, Jayaprakash Narayan is liked by Harijans and Harijans always depend upon him for their guidance and I pray on behalf of Harijans for his speedy recovery.

శ్రీ సిపాచ్. జంగా రెడ్డి :—వారి ఆరోగ్యం గురించి వస్తున్న వార్తలు ఆందోళనకరంగా ఉంటున్నాయి. ఇదేమూరినా రెండుమూడుసార్లు వారు మృత్యువు నుంచి బయటపడ్డారు. అదేవిధంగా ఈసారి కూడా బయటపడాలని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ వారు వెంటిన ఊర్వానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

Sri G. Nageswara Rao.—We are sorry to hear about the serious illness of one of our great leaders Sri Jayaprakash Narayan and I join with the other Members of this House in praying for his speedy recovery.

Mr. Speaker:—I wholeheartedly endorse the sentiments expressed by all Members of the House. I pray God for his long life.

Mr. Speaker —The question is:

“This House expresses its profound concern at the deteriorating health of Lokamanya Jayaprakash Narayan and pray to God for speedy recovery of his health.”

The motion was adopted unanimously.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF
URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: (1) The plight of the Sugarcane Growers in obtaining Licences to convert the Sugarcane into Jaggery, due to Procedural delay.

Sri N. Bhasker Rao:—(Deputising the Minister for Small Scale Industries & Sugar)—As per the existing orders, no licences for jaggery manufacture by power crushers within the zone of a sugar factory are permitted. During the previous years, it was brought to the notice of Government that cane growers in the factory zone used power crushers without obtaining licence and converted cane into gur, thereby affecting the supply of cane to the sugar factories. With a view to arrest this illegal operation of power crushers and to ensure supply of cane to the sugar factories, the Electricity Board has been advised to disconnect power supply to illegal jaggery manufacturers. The Electricity Board has advised its officers to extend power supply only to such of the power crushers as are in possession of a valid licence.

Public Importance:
 re: Plight of Sugarcane Growers in
 obtaining Licences to convert
 Sugarcane into Jaggery.

During the crushing season 78-79, the Government have issued orders for grant of licences liberally to jaggery manufacturers in relaxation of all rules and have also waived licence-fee of Rs 30 for grant of licence.

In the absence of Sugarcane Inspectors in some Districts i.e. Guntur, Nellore, Kurnool, Cuddapah, Anantapur, Nalgonda, Khammam, Hyderabad, Adilabad, Mahaboobnagar and Medak, the Deputy Directors of Agriculture have been authorised to issue licences. The Director of Sugar has reported that there have been no complaints from the cane growers about delays in issuing gur licences.

శ్రీ ఎన్. పి. వెంకటేశ్వర చౌదరి :— మంత్రి రైతుల దగ్గర నుంచి కంప్లయింట్లు లేవని చెప్పారు. అది వానికి ఏవిధంగా తెలిసిందో నాకు అర్థం కాదు, రైతులు లైసెన్సు తీసుకోవడానికి వడేపాటు చర్యవంతానికి తెలుసు మంత్రికి సరిగ్గా తెలియబోవచ్చు 30 రూపాయలు లైసెన్సు ఫీజు రద్దు చేశామన్నారు. 30 రూపాయలకు బదులు రైతు ఎంపీ డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నాడో మంత్రికి తెలియకపోవచ్చు. పెద్ద ప్రాసీదు వెటూరు మూర్ ఫ్యాక్టరీ ఏరియాలో ఉండే రైతు నాన్-షేర్ హోల్డరుగా ఉంటే అతను పంపించిన చెరకు బెల్లంగా మార్చుకోవడానికి అతను మగర్ కేన్ ఇన్స్పెక్టరు దగ్గర లైసెన్సు తీసుకోవాలి. మొదట ఒక అప్లికేషన్ తీసుకువెళ్లి కోర్టు ఫీస్టాంపు పెట్టి ఇవ్వాలి. అక్కడ నుంచి అతని బాధలు మొదలవుతాయి. ఆ స్టాంపు రూపాయ 1 రూపాయన్నర పెట్టి బాకులో కొంటున్నాడు. అప్లయి చేసిన తరువాత అతను మగర్ ఫ్యాక్టరీలో షేర్ హోల్డరు కాడని ఒక సర్టిఫికేటు కావాలి అందుకని దానిని మగర్ ఫ్యాక్టరీకి తీసుకువెళ్ళాలి. దానికి బదులు మగర్ ఫ్యాక్టరీలో ఉండే షేర్ హోల్డర్స్ లిస్టు తెప్పించుకొని మగర్ కేన్ ఇన్స్పెక్టరే అతను షేర్ హోల్డరు అవునా కాదా అని వెరిఫయి చేసుకొనడం సులభంగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఆ అప్లికేషన్ మగర్ ఫ్యాక్టరీకి వంపిస్తున్నారు. రెండరోజులు అయిన తరువాత మగర్ ఫ్యాక్టరీకి పోతుంది. ఈ రైతు మగర్ ఫ్యాక్టరీకి వెళ్ళాలి. అక్కడ వాకు షేర్ హోల్డర్ కాడని సర్టిఫయి చేసి మళ్ళీ వెనక్కు పంపించాలి. అప్పుడు మగర్ కేన్ ఇన్స్పెక్టరు దగ్గరకు మళ్ళీ వెళ్లి అడిగితే ఆయన వారానికి అయిదు రోజులు క్యాంపులో ఉంటాడు. ఒకరోజు మాత్రం చిత్తూరులో ఉంటాడు. ఆ ఒక్కరోజులో ఆయన దగ్గరకు వెళ్లి ఆ లైసెన్సు తీసుకోవాలంటే అతని దగ్గరకు ఎన్నో అప్లికేషన్లు వస్తాయి. చూడానికి బీబికాదని చెప్పి వారం పది రోజులు తిప్పించి ఇస్తున్నాడు. దీనివల్ల రైతు ఎన్నిసార్లు ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతున్నాడో అలోచించండి. ఇంతచేసి మగర్ ఇన్స్పెక్టరు నుంచి లైసెన్సు తీసుకువెళితే ఎల్కీ గ్రీనీటీవారు కనెక్టును ఇవ్వడానికి ఏ ఏ సర్వే నెంబర్లలో అతను చెరుకు బెల్లంగా కనెక్టు చేయబోతున్నాడో ఆ సర్వే నెంబర్లు మగర్ కేన్ ఇన్స్పెక్టరు నుంచి వ్రాయించుకురమ్మంటున్నారు. అది కావాలని రైతును ఇబ్బంది

re: Plight of Sugarcane Growers in obtaining Licences to convert Sugarcane into Jaggery.

పెట్టడం తప్ప, ముగర్ కేన్ ఇన్స్ పెక్టరు ఒకసారి రైతుకు లైసెన్సు ఇచ్చిన తరువాత ఏ సర్వే సెంటర్ లో అతను కన్ వర్ట్ చేసుకుంటే ఎప్పుడు వచ్చింది? అతనికి పిలువనోట కన్ వర్ట్ చేసుకుంటాడు. అవిధంగా కాకుండా ఈ సర్వే సెంటర్ లో కన్ వర్ట్ చేసుకుంటున్నాడు అని ముగర్ కేన్ ఇన్స్ పెక్టరు నుంచి తీసుకువస్తుంటున్నారు. ఈవిధంగా ఒక్కొక్కరు రెండుమూడు వందలు ఖర్చు పెట్టకోవలె! వస్తుంది, ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగడంవల్ల, జిల్లాలో ఒక్కచోటే ఈ లైసెన్సులు ఇస్తున్నారు. జిల్లా నలుమూలల నుండి వచ్చి హెడ్ క్వార్టర్స్ లో లైసెన్సు తీసుకోవాలంటే ఎంత ఇబ్బందో మీకు తెలుసు కాబట్టి ఈ ప్రాసీజరును తగ్గించి రైతుకు రెండు మూడు రోజులలో లైసెన్సు ఇచ్చే పద్ధతి కల్పిస్తారా?

11-00 a.m.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య:— అధ్యక్షా, జెల్లం ఉత్పత్తి దారులు ఈ రాష్ట్రంలో పడుతున్న ఇబ్బంది తమకు తెలుసు. ఒకవైపు రేటు పడిపోయి ఉంటే అది చాల దన్నట్లు గోరుచుట్టువై రోకటిపోటుగా తాము కష్టపడి పండించుకున్న చెరకును జెల్లముగా తయారుచేసుకోవడానికి గాలా ఇబ్బందులు వడవలసివస్తోంది. ముగర్ ఫ్యాక్టరీలకు మేర్ హోల్డ్స్ కానివారు కూడా ముగర్ కేన్ ఇన్స్ పెక్టర్స్ దగ్గర పోయి అక్కడి నుంచి మరల ముగర్ ఫ్యాక్టరీలకు పోయి తరువాత మరల ఇన్స్ పెక్టర్స్ దగ్గరకు వచ్చి ఆ తరువాత ఎలక్ట్రిసిటీ ఆఫీసులకు పోయి అక్కడ వారు పెట్టిన ఫారములు పూరిచేసి నానాయాశనలు ఈ నాన్ మేర్ హోల్డ్స్ పడడం చాలా విచారకరం. ఇది రైతాంగానికి చాలా కష్టముగా ఉంది ఈ ముగర్ ఫ్యాక్టరీ తో నిమిత్తం లేకుండా వారికి ఒకటి రెండు రోజులలో లైసెన్సు ఇచ్చే విధానము ఆవలంబిస్తే చాలా సక్రమంగా ఉంటుంది. రైతు తాను పండించిన చెరకును ఏమిచేసుకోవాలో అనేదానికి కూడా అధికారము లేకుండా ఇన్ని ఇబ్బందులు పడుతున్నాడు. ముగర్ ఫ్యాక్టరీకి మేర్ హోల్డ్స్ గా ఉంటే ఆ విధానం వేరు. ఈ నాన్ మేర్ హోల్డ్స్ వారి విషయములో ఇప్పుడు ఉన్న ఇబ్బందులను తొలగించి రైతులకు ఒక్క ఎలక్ట్రిసిటీ శాఖతోనే రైతులుగా చేసుకొనే ఏర్పాటు చేసి ఆ ఫారమ్స్ అవీ లేకుండా అన్నిటిని మాఫ్ చేసి వారు తాము పండించిన చెరకును జెల్లముగా చేసుకోవడానికి ఒకటి రెండు రోజులలో ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా లైసెన్సులు ఇచ్చే విధానానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్. భాస్కరరావు:— గౌరవనీయులు ప్రాసీజరు కొంచెము కంబర్ సమ్ గా ఉండదని చెప్పారు. అందులో కొంత యధార్థము ఉండవచ్చు కాదనడం లేదు. అయితే ఈ కంబర్ సమ్ ప్రాసీజరు ఎక్కువగా తీసివేయడం జరిగింది. 1978-79 లో లైసెన్సులు లిబరల్ గా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అంతకుముందు ముగర్ ఫ్యాక్టరీల మేర్ హోల్డ్స్ ముగర్ కేన్ సు జెల్లముగా కన్ వర్ట్ చేసుకుంటూ ఇల్లిగల్ గా వ్యవహరిస్తున్నారు అని ఇదివరకు ఉత్తర్వులు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు అంటే 1978-79 లో లిబరల్ గా లైసెన్సులు ఇవ్వడానికి అవకాశాలు కలుగ

re: Plight of Sugarcane Growers in obtaining Licences to convert Sugarcane into Jaggery.

చేశారు. అయితే సిద్దయ్యగారు కరెంటు కోసం అప్లికేషన్లు పెట్టినప్పుడు లైసెన్సులు వెంటనే గ్రాంటు చేయాలని చెప్పారు. ఇది ఎల్క్విసిటీబోర్డువారికి సంబంధించింది. ఆ డిపార్టుమెంటుకు తెలియజేసి ఈ కంపెనీ ప్రాజెక్టును మార్చమని ప్రభుత్వము ద్వారా వారికి తెలియజేస్తాము.

(శ్రీ) యన్. పి. వెంకటేశ్వరచౌదరి:— మంత్రిగారు 1978-79 లో ప్రోజెక్టు చాలా సులభతరం చేశామని చెప్పారు. అది నిజముకాదు, కురోజుకు కూడా చిత్తూరులో రైతులు అప్లికేషన్లు పుచ్చుకొని 10, 15 రోజులు తిరుగుతున్నారు. ఈ కాలే అప్లైన్ చేసిన నెల 2 వ తేదీన ఇచ్చాము. మా అదృష్టవశాత్తు ఈ సెక్షన్ లోనే వచ్చింది. డిజిటరు మానము నుంచి ఏప్రిల్ మాసము వరకు చెరకును బెల్లముగా చెన్నారు. గవర్నమెంటు ఇప్పటికయినా చర్య తీసుకోకపోతే వచ్చే సంవత్సరం కూడా ఇదే బాధ రైతులు పడవలసి వస్తుంది. ఆ మంత్రిగారు ఉంటే బాగుండేది. న్యాయశాఖా మంత్రిగారికి బహుశా అనుభవం ఉండకపోవచ్చు. వారు పొగాకు ఎక్కువగా పండిస్తారు. బెల్లం, చెరకు బాధలు వారికి తెలియపోవచ్చు. మీరయినా కనీసం వారికి తెలియజేసి రైతులను ఈ బాధ నుంచి విముక్తి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. లైసెన్సుల కోసం అప్లికేషన్లు పెట్టుకున్న రైతులు తమ అప్లికేషన్లు తీసుకొని షుగర్ కేన్ ఇన్స్పెక్టర్లు దగ్గరకు వెళ్ళడం, వారు ఆ అప్లికేషన్లు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు పంపించడం, మరల ఆక్కడి నుంచి వారిదగ్గరకు రావడం, ఆ తరువాత ఎల్క్విసిటీ ఆఫీసుల చుట్టూ ఇలా 10, 15 రోజులు రైతులు వసులు మాసుకొని, డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకొని తిరుగుతున్నారు. ఈ షుగర్ కేన్ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫీసులు పెట్టారు. వారి స్టాఫ్ చాలా తక్కువ వారి యొక్క జూరిస్ డిక్షను 3, 4 జిల్లాలకు ఉంటుంది ఇప్పుడు నేను లైసెన్సు తెచ్చుకొన్నాక 4 మైళ్ళ దూరములో ఉన్న చెరకును బెల్లము క్రింద మార్చుకొన్నా అదిగే నాధుడు లేడు. అనవసరముగా ఏ ఏ నర్సరీ నెంబర్లలో అతను చెరకును బెల్లముగా కన్వర్టు చేయబోతున్నాడో ఆ నర్సరీ నెంబర్లు ప్రావీణ్యము కలిగి ఉంటున్నారు. ఇలా నెంబర్లలోకి పోయి వారిని తప్పకుండా మార్గాలు పట్టించకుండా వారికి వెంటనే లైసెన్సులు ఇచ్చేందుకు చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాల్సి కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) యన్. భాస్కరరావు:— నేను పండించినంత చెరకును ఆయన పండించి ఉండరు. ఎకరానికి 40 టన్నులు మా ప్రాంతములో పండించాము. మా ప్రాంతములో ఎక్కువగా చెరకు పండుతుంది ఆయనకు తెలియకపోవచ్చు. షుగర్ కేన్ ఇన్స్పెక్టర్లు, చిత్తూరుకు స్టాఫ్ చాలా తక్కువగా ఉందని అన్నారు. అది తప్పకుండా తెలుసుకొని ఇంకా ఎక్కువ చేసేదానికి, వెంటనే లైసెన్సులు ఇస్తూ చేయాలని అలా పర్వతి ఉండాలని ప్రభుత్వం నుంచి వారికి తెలియజేస్తాను. కొన్ని జిల్లాలో షుగర్ కేన్ ఇన్స్పెక్టర్లు లేరు. లేని జిల్లాలో మాత్రం డెప్యూటీ డైరెక్టర్లు ఆఫ్ ఆగ్రికల్చర్ చూస్తారు, షుగర్ డైరెక్టర్లు ఇచ్చిన సమాచారము ప్రకారము వారికి రైతుల నుంచి ఇంతవరకు కంప్లయింట్లు లేవని ఇచ్చారు ఇది

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:
re: Closure of 25 Purchasing Centres in Prakasham Dist. by the I.L.T.D.

వాస్తవం కాదని గౌరవస్థులు చెబుతున్నారు. ఆ విషయం కూడా తెలుసుకొని ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ) యల్.వి. వెంకటేశ్వరచౌదరి:—ఈ మగరోకేస్ ఇనస్పెక్టర్లు తాము ఫ్యాక్టరీల నుంచి షేర్ హోల్డర్లు లిస్టులు తెప్పించుకొని వీరే చేయవచ్చుకదా!

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

re: 2: Closure of 25 Purchasing Centres in Prakasam District by the I. L. T. D., and Lay-off in Rajahmundry Branch.

(శ్రీ) జి. వెంకటస్వామి :— ఆయా ప్రాంతాలలో ఐ.ఎల్.టి.డి. కంపెనీకి కావలసిన నాణ్యమైన పొగాకు లభ్యతను బట్టి ఆ కంపెనీ వారి కొనుగోలు కేంద్రాల సంఖ్య ఏకేటా మారుతూ వున్నట్లు నాకు తెలిసింది. 1978 లో మన రాష్ట్రంలో వారి 12 కొనుగోలు కేంద్రాలు పనిచేయలేదు. అవి గుంటూరులో ఒకటి, ప్రకాశం జిల్లాలో నాలుగు, తక్కినవి తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోను ఉన్నాయి. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో కంపెనీకి కావలసిన నాణ్యమైన పొగాకు లభ్యం కానందున పొగాకు కొనుగోళ్లు 25 మంది 30 శాతం మేరకు పడిపోయినట్లు కూడ తెలియజేయబడింది 2-2-1979 నుండి 9-3-1979 వరకు తమ రాజమండ్రి బ్రాంచి పనిచేయలేక 1,024 మంది స్త్రీలను లేఆఫ్ చేసినట్లు ఆ కంపెనీ ప్రకటించింది. అయితే 9-3-1979 తేదీన లేఆఫ్ ఎత్తివేసి, వారిని తిరిగి పనిలోకి తీసుకొనింది. ప్రస్తుతం రాజమండ్రిలో 2,014 మంది ఉద్యోగులు పని చేస్తున్నారు. రాజమండ్రిలో పొగాకు లభ్యతగా లేని కారణంగా ఉద్యోగులకు పని లేపోవడం చేతనే, ప్రధానంగా ఆ కాలంలో లేఆఫ్ ప్రకటించారు.

11-10 a.m

(శ్రీ) కొరటూ సత్యనారాయణ:—అధ్యక్షా, ఐ. యల్ టి. డి కంపెనీ ఈ పొగాకు వ్యాపారములో ప్రధానమైనట్లు పట్టి. దాదాపుగా 40, 45 శాతం పొగాకు పంటను వీరే కొంటారని అందరికీ తెలుసు. వీరు ఈ సంవత్సరం వచ్చేజిగు సెంటర్స్ తగ్గించారు. 12 సెంటర్స్ పనిచేయడంలేదని మంత్రులు చెప్పారు. మాకుకన్న సమాచారం ప్రకారం 24 కేంద్రాలను మూసివేయడం జరిగింది వారు ఎక్కడా కొనుగోలు చేయడంలేదు. దీనివల్ల రైతులు అనేక బాధలు పడుతున్నారు పనిలేక కార్మికులు విపరీతంగా బాధపడడం జరుగుతూ ఉంది. వారు నాణ్యత లేదనిచెప్పి చెబుతున్నారు. ఈ ఐ. యల్. టి. డి వారు కొనేటప్పుడు నాణ్యత అని ఒకరోజు మాకు ఈ గ్రేడు వినిపిస్తారు, మాకు అవసరం లేదు మాకు కావలసినవి తక్కువరకము అంటారు. తక్కువరకానికి ఉంటే మాకు వై గ్రేడ్లు కావాలి అంటారు. వై గ్రేడ్లు ఉంటే మాకు మీడియమ్ గ్రేడ్లు కావాలి అంటారు. ఈవిధముగా మార్కెటు మెనోపలీని ఉపయోగించు కొని వానివల్ల వచ్చేట్లు వారు ఆట ఆడిస్తున్న వాస్తవికం. అందువల్ల ఈనాడు కార్మికులు నిరుద్యోగానికి గురయ్యే పరిస్థితి ఉంది. వారు చెప్పినట్లుగా 2,014

re: Failure of Government in revising Minimum Wages in Cotton Ginning Industry.

మంది పనిచేస్తున్న రాజమండ్రి క్యాంపిలో వారు తీసుకున్నది రెండువందల పైచిల్ల ర మందినిమాత్రమే. ఒకరోజు కంపెనీతెరచి చదునటిరోజే లే ఆఫ్ వ్యక్తించారు. సరకు లేదనడం అనేది కంపెనీ తెరచేటప్పుడు తెలియదా ఆ స్థానికములో పొగాకు పనికి రాలేదని ఎందుకు చెబుతున్నారు. ఒక 24 గంటలు తెరచి మరుసటిరోజు మూసేసి 9-9-1979 వరకు లే ఆఫ్ కచ్చిన విషయము మనకు కనపడుతోంది. ఇవ్వాలి ఉన్న మొత్తం బ్రాంచీలు చాలా అస్థిమితమైన పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. ఏ పూట మూలక పడకాయో ఏ పూట కార్మికులు పనిలేని దుస్థితికి గురికావలసి వస్తుందో తెలియని ఆందోళనకరమయిన పరిస్థితిలో ఐ.ఎల్.టి.డి. బ్రాంచీలు ఉన్నాయి. వారి ఆటలను సాగనివ్వకుండా ఐ.ఎల్.టి.డి. సక్రమమయిన పద్ధతిలో పని చేయడానికి ప్రభుత్వం ఈ ఐ.ఎల్.టి.డి. కంపెనీ మీద చర్యలు తీసుకోవా లని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : —సభ్యులు ఇచ్చిన సలహా ప్రకారం లేబర్ డిపార్టు మెంట్ నుంచి చర్యలు తీసుకుంటామని హామీ ఇస్తున్నాను.

(Calling Attention Matter No. 3 was postponed)

re : (4) Failure of Government in revising Minimum Wages in Cotton Ginning Industry.

కార్మిక, ఉపాధి, కల్పన కౌశల మంత్రి (శ్రీ జి. వెంకటస్వామి) :— 11-10 a. m
ప్రతి జిన్నింగు, ప్రెస్సింగు పనులలో పని చేసేవారికి ఇచ్చే కనీస వేతనాలు మొదటిసారిగా 1972 లో నిర్ణయించారు. 1948 కనీస వేతనాల చట్ట లోని 8 (1) (బి) విభాగం క్రింద అయిదేండ్లకు మించకుండా ప్రభుత్వం తాము అవ సరపని భావించినట్టి కాలపరిమితులలో ఈ రేట్లు పునఃపరిశీలించడం లేదా సవరించడం జరుగుతుంది. అన్ని పెడ్యూలు ఉద్యోగాల కనీస వేతనాల రేట్లు రెండేండ్ల కొకసారి సవరించాలని 1975 లో ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఆ నిర్ణయం మేరకు ప్రతి జిన్నింగు, ప్రెస్సింగు పనులలోని ఉద్యోగుల కనీస వేత నాలు 1977 లో సవరించబడినాయి. 1979 లో ఈ కనీస వేతనాల సవరణకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం ఇదివరకే చేపట్టింది. వాటి విషయంలో త్వరలోనే ఒక ముసాయిదా ప్రచురిస్తారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—1972 లో ఒక పర్యాయం రివైజ్ చేసినారు అన్నారు. అప్పుడు కాటన్ జిన్నింగు ఇండస్ట్రీస్ లో నిర్ణయించిన వేతనాలు ఎంత? 1977 లో తిరిగి నిర్ణయించినాము అన్నారు. అప్పుడు నిర్ణయించిన వేతనాలు ఎంత? కొన్ని ముఖ్యమైన కాటన్ గిన్స్ చెబుతారా? 1972 లో

Calling Attention to Matters of
Urgent Public Importance ;
re: Failure of Government in revising
Minimum Wages in Cotton
Ginning Industry.

చేయాల్సినది 1977 లో చేశారు అప్పుడు తగ్గించారా ఎక్కువచేశారా? అదే రకంగా పెట్టి రివైజు అంటే ఏదైనా సరే గెటిట్ నోటిఫికేషన్ చేస్తే రివైజ్ చేశాట్లు తెక్కా. మేము అడిగేది అటువంటి రివిజన్ కాదు. ఏమైనా కాస్ట్ అఫ్ లివింగ్ ను బట్టి ఇంక్రీజ్ చేశారా లేదా? అదిలేకుండా 1977 లో చేశాము, 79 లో చేయబోతున్నాము అని చెప్పి కే వారికి శాటిస్ ఫాక్షన్ లేదు. హాస్ కు శాటిస్ ఫాక్షన్ లేదు. 1979 లో రివైజ్ చేస్తున్నాము అంటారు. We are not interested in that kind of revision అప్పుడు లేదు అంటే 1977 లో చేశాము అన్నారు, ఎంతచేశారు ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి:—ఆంధ్రప్రదేశ్ గెజిటులో—జనవరి 18, 1977 లో నిర్ణయం తీసుకున్న కనీస వేతనాలు. cotton seed carur, Bonda picker, Gunny bag pillar, Lind carrier, Khediwala, Khediwali, Peliver, watchman, Sweeper Rs 4.25

Engine driver, Fitter, Boiler attendant, Cobler, Fireman, Asst. Fireman, Valueman, Finisher, Rs 4 40 4.70.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—1972లో ఎట్లా ఉన్నాయి ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి:— తెలియదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— అన్నిటికన్న లోయస్టు గ్రేడ్ కు రు. 4.25 వైసలు మినిమమ్ వేజెస్ ఉన్నారు. ఆయిల్ ఇంజిన్ డ్రైవర్ కు, కాటన్ ప్రెస్సర్ కు రు. 4.40 వైసలు నిర్ణయించినట్లు చెబుతున్నారు. 15 వైసలు అదరం. స్కీల్లు కాటగరి, సెమి స్కీల్లు కాటగరికి మినిమమ్ వేజెస్ 15 వైసలు తేడా పెట్టి రివైజ్ చేయడమనేది న్యాయమా? లోయస్టు గ్రేడ్ కు రు. 4.25 వైసలు ఆయితే స్కీల్లు, సెమి స్కీల్లుకు 4.40 వైసలు ఏ రకంగా నిర్ణయించ గలిగారు. ఏమైనా ప్రీస్సిఫుల్స్ ఉన్నాయా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి:—కమిటీ వారు నిర్ణయం చేటప్పడు ముందు దానికి యిప్పుడు ఉండే డిఫరెన్స్ చూసి ఆ పాయింట్స్ పయిన తీసుకుంటారు. 100% న్యూట్రలైజేషన్ చేసి, దానికి ఎట్లా ఫిక్స్ చేయాలనో చేస్తారు. ఆ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. అప్పుడు చేసిన నిర్ణయం చదివి వినిపించాను. రెండు ఏండ్లు ఆయిపోయింది మళ్ళీ తొందరగా ఎసౌస్ చేస్తాను. ఇందులో టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ ఏమి కావాలనో సభ్యులు వ్రాత పూర్వకంగా యిస్తే నేను అవి వెడతాను అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—ఆ కమిటీ ఏ గాత్రం ప్రకారం చేసినది. మంత్రిగారు చెప్పిన సూత్రం అననరించినట్లు లేదు నాకు తెలిసినంతవరకు మినిమమ్ వేజ్ లో సెమి స్కీల్లు కంటే స్కీల్లుకు రీజనబుల్ గా ఎక్కువ ఉండాలి. 1972లో వున్నది. ప్రపోజ్ డ్స్ గా వెంచాము అంటున్నారు. దుర్దృష్టవశాత్తు ఈ సమస్యను నేను లోతుగా చూడడం లేదు. అలా చూస్తే

మరింత అన్యాయం కనబడుతుంది. 1972లో కూడ స్కీలు, అప్ స్కీలుకు తేడా లేకుండా వున్నది. దీనిలో కూడ అదే రకంగా చేశారు. ఒక ముందు వచ్చే వేజ్ బోర్డుకు గైడ్ లైన్స్ యిస్తారా? కాబట్టి ఆప్ లిమింట్ బిల్లు, అప్ స్కీలు, సెమి స్కీలు, ప్లాస్కీలు, ఇండస్ట్రియల్ లెవల్ లో ఉండే ఈ డెలిమెన్షన్సు బిల్లు మినిమమ్ వేజెస్ ఫిక్స్ చేసేటప్పుడు యివన్నీ స్ట్రక్చివో పెట్టుకొని వేరనాలు నిర్ణయించాలని వేజ్ బోర్డుకు డై రెక్షన్స్ యిస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—తప్పకుండా యిస్తాము.

STATEMENT BY THE MINISTER FOR PANCHAYATI RAJ

re: Reduction of Fees for Appeal of Delimitation of Constituencies.

శ్రీ ఎమ్. శాగారెడ్డి :—అవ్యజ్ఞ, కమరు అనుమతి యిచ్చిన ప్రకారంగా పంచాయితీ సమితిలలో కొన్ని అర్సెయ్యక్కా కాన్స్టిట్యూయన్స్ కి కాన్స్టిట్యూట్ చేసే విషయంలో అప్లీట్ చేసుకొనేందుకు యింతకు మొదలు 100 రూపాయలు ఫీజ్ పెట్టుకొన్నాము. దానిని తక్కువ చేసి, 25 రూపాయలు చేశాము కానన సభ్యులు గాని, యింకవరైనా గాని ఆ సమితి మొత్తానికి కలిపి రిప్రజం చేషన్ యిస్తే అన్నిటికీ కలిపి రు. 25 అవుతుంది. ఇదివరకు రు. 100లు కొందరు కట్టి నారు. వారికి ఆటవశాకీ కేసులలో 75 రూపాయలు రిఫండ్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ సి జంగారెడ్డి (శ్యామ్ పేట) :—మేము హాల్ 329 క్రింద యిచ్చినవి గాని, ప్రీవీలెజ్ మోషన్ గాని ఒక్కటి కూడ యిక్కడకు రాకుండానే ఫురిటిలోనే కందును పిసికినట్లు పిసికి చేస్తున్నారు లోపలనే మేము మూడు ప్రీవీలెజ్ మోషన్స్ యిస్తే రాలేదు. న్యెసిఫిక్ గా మొన్న ఇచ్చాను ప్రీవీలెజ్ మోషన్ ఎగై నెప్టు యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్. అది రాదు. బస్సులు బంద్ అయి పోయి జనం 10 రోజుల నుంచి వేలమంది చస్తున్నారు అంటే అది రాదు. 329 ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? తెల్ల వారి రావాలి. లేకపోతే డిస్ ఎలౌడ్ అంటారు. వరకాల బసెస్ బంద్ అయి 10 రోజుల నుంచి జనం చస్తున్నారు. ఆర్.టి.సి. వారికి చేప్పాము. ఎవరికి చెప్పినా పట్టించుకోలేదు.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మేము కన్సరస్ట్ మినిష్టర్ కు ప్రాసీ రిప్లయి తెప్పించుకోవాలి. You want a reply from the Minister or you just raise it in the House ?

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— 329 నోటీస్, కాల్ అటెన్షన్ నోటీస్ గాని యిస్తే వారి దగ్గర నుంచి రిప్లయి యిస్తే గాని అడ్మిట్ చేయడం లేదు. మీరు వారికి డై రక్షన్ యివ్వాలి. You have admitted also.

Mr. Deputy Speaker :— We will ask the Minister to make a statement but he has to get the information. He cannot make a statement without the information. You can see the Hon'ble Speaker in his Chambers so that he can finalise.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— వారి స్టేట్ మెంట్ రాకపోతే అడ్మిట్ చేయరు. I am very sorry to say, that you are all doing chaplosee.

Mr. Dy. Speaker :— You cannot speak with the Members directly. You must address the Chair.

Sri P. Ganga Reddy :— You must expunge the word 'chaplosee'

Mr. Deputy Speaker :— Whatever it may be, you must bear with the Chair. There are ways to do things. There are so many things coming upto the Speaker. Naturally we will have to ask the Minister to make a statement.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— మూడు మర్దలు జరిగినాయి. దాని విషయం యిస్తే అడ్మిట్ కాదు. అక్కడ నుంచి జవాబు రావాలా? చాప్లోసీ జరిగితే వాకి తెలియదా?

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— అది ఎక్స్ పంజు చేయండి.

Mr. Deputy Speaker :— He will withdraw it.

11-20 a.m.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— మంత్రిగారికి బాధగా ఉంటే నేనే విత్ డ్రా చేసుకుంటాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— అది ఎక్స్ పంజు చేయాలని ఆదేశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఆయన విత్ డ్రా చేసుకుంటాడు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— నేను విత్ డ్రా చేసుకుంటున్నాను. మేము ఇచ్చిన రూల్ కి 29 క్రింద కాని కాల్ ఎటెన్షను క్రింద కాని ప్రీవిలేజీ మోషనుగా కాని ఒక్కటి కూడా ఎడ్మిట్ కాలేదు.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Amendment Notification issued under the A. P. District Collector's Powers (Delegation) Act, 1961 in G.O.Ms. No. 1570, Revenue dated 23-9-1978

Sri M. Ganga Reddy :— Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Revenue, I beg to lay on the Table a copy of the amendment notification issued under section 3 of the Andhra Pradesh District Collector's Power (Delegation) Act, 1961 in G.O.Ms. No. 1570 Revenue, dated 23-9-1978 and published at page 905 in Part—I of the *Andhra Pradesh Gazette* issue No. 41, dated 26-10-1978 as required under section 4 of the said Act.

Mr. Deputy Speaker :— Paper laid.

Copy of Agricultural Tariff together with the Cost of Generation.

Sri G. Raja Ram :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Agricultural Tariff together with the cost of generation worked out in pursuance to the assurance given by me on 9-2-1979 while answering Q. No. 8232 in the Legislative Assembly.

Point of Information:
re: Charge-sheets in connection with
Sri M. Eranna, M. L. A's Bus
journey incident.

21st March, 1979.

319

Mr. Deputy Speaker :—Paper laid

Presentation of the Report of the Estimates Committee

Sri B. Sitaramaiah, (Chairman, Estimates Committee):—Sir I beg to present the second Report of the Committee on Estimates (1977-79) on the action taken by the Government in respect of the recommendations contained in the Fifth Report of the Committee on Estimates (1974-75) on the Andhra Pradesh Residential Schools.

Mr. Deputy Speaker :—Report presented.

POINT OF INFORMATION

re : Charge-sheets in connection with Sri M. Eranna, MLA's
Bus Journey incident.

Sri E. Ayyapu Reddy :—Sir, Point of Order. In the two charge-sheets placed on the Table of the House by the Minister for Transport, Mr. M. Eranna, M.L.A., is described as 'public servant' under section 21 of IPC because he draws salary from the Government. That means, an MLA has been described as a public servant. An MLA is not a public servant under section 21 of the IPC. I have gone through it. If that is the definition of a public servant, Mr. Speaker, Mr. Deputy Speaker, Leader of the Opposition and every Member of the Opposition also becomes public servants. This requires reconsideration. I think, nobody has scrutinised the charge-sheet filed. Apart from that, these two charges are only conflicting with each other. Even the version given in the first charge-sheet is different with that of the second.

Mr. Deputy Speaker :—Only to satisfy the Members on that day, in view of the assurance given by the Minister, we requested him to place these charge-sheets on the Table of the House. It is not proper to go into the merits of the charge-sheets filed in the Court.

Sri E. Ayyapu Reddy :—I respect it and completely agree with you but there is a statement of law which affects every Member of Legislature. Therefore we allow this statement to be laid on the Table of the House without our trying to correct it, or the Government. Otherwise everybody will think — because he is an MLA he is a public servant. In the charge-sheet itself it is described like that. Unless we bring it to your notice and ask the Government to correct it, it will certainly reflect on us. That is my Point of Order.

Mr. Deputy Speaker :—We will look into this.

Sri E. Ayyapu Reddy :—There is another Point of Order. The parties have gone to law. If the Police come forward with two contradictory versions, we have to see which version is correct or on which version they are pressing the case. They cannot give to conflicting charge-sheets and ask us to decide the matter.

Sri G. Sundara Ramaiah :—PW 2 Mr. T. V. S. Narayana is taken as Public Servant, as defined in Cr.P.C. But PW 1 is not the accused; he is the resident of Allur and Member of the.....

Mr. Deputy Speaker :—Let us close it now. Let us not go into those things now.

Sri S. Jaipal Reddy :—In this case, a Deputy Inspector-General of Police was asked to investigate into it. If the DIG had investigated he would be able to arrive at a coherent version of the entire incident or event. How the versions presented by the Police Department mutually are conflicting and self-contradictory? The DIG was asked to investigate into the incident, because the Government wanted to have a coherent version of the entire event. After the DIG had investigated into the incident, these charge-sheets have been filed. The charge-sheets obviously as based upon the complaints lodged by both the parties. There is no bearing whatsoever on the results of the investigation. What were the findings of the DIG actually which should have been the basis for the charge-sheets?

శ్రీ ఎమ్, వెంకయ్యనాయుడు :—కొద్ది గురించి కామెంట్ చేయడం లేదు. ఇక్కడ మాకు ఇచ్చిన పేపర్స్ లో డిస్క్రిపెన్సీ ఉంది. ఈరన్న, ఎమ్. ఎల్. ప ఆక్టోపైన్ సీట్ వెంబరు 4 అన్నారు.

Mr. Deputy Speaker :—I request you not to make a statement. Let it come in the form of a proper Motion. You are at liberty to bring it.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1979-80.

DEMANDS FOR GRANTS

Treasury & Accounts Administration, Pensions, Power Development & Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans.

Sri G. Rajaram :—Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 4,97,69,000 under Demand No. XII - Treasury and Accounts Administration.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 31,04,51,300 under Demand No. XVIII - Pensions.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 129,29,09,000 under Demand No. XLVI - Power Development.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,56,03,000 under Demand No. LII - Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans.”

Mr. Deputy Speaker :—Demands moved.

Sri Ch. Rajeshwara Rao.:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 31,04,51,300/-for Pensions
 by Rs. 100.

రాష్ట్రములో పెన్షనువారులకు పంచు వెంచుటలో విఫలమై
 నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 31,04,51,300 for Pensions
 by Rs. 100.

For the failure of the Government in enhancing the pensions to those who are getting the lowest scale of pension in the State.

Mr. Dy. Speaker :—Cut Motions moved.

Demand No. XLVI—Power Development—Rs. 129,29,09,000.

Sri M. Omkar.:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 129,29,09,000 for Power
 Development by Rs. 100.

For not reducing the electricity rates to agriculturists to 12 paise; and for not expediting the rural electrification.

Sri B. Machander Rao :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 129,29,09,000 for Power
 Development by Rs. 100.

For not providing the street lights on the Main Road leading from Lalapet to Moulali Industrial Estate, Secunderabad

Sri K. Venkateswara Rao :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 129,29,09,000 for Power
 Development by Rs. 100.

శ్రీ సర్ ప్రోగ్రాము చేపట్టిన కొల్లాపురం తాలూకా గామీమాల్లో ఎలక్ట్రిక్
 ఫికెషన్ కార్యక్రమం పూర్తి మందకొడిగ సాగుతున్నందున

Sri Kasu Venkata Krishna Reddy :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 129.29,09,000 for Power Development by Rs. 100.

Inability to realise the installed capacity of the power system and the resultant lack of industrial development in backward area for want of power.

Mr. Dy. Speaker :—Cut Motions moved.

11-30 a.m.

శ్రీ సీపాచ్ రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, విద్యుచ్ఛక్తి కౌశామామ్యులు ప్రవేశ పెట్టిన వీమాండు ఎంత ప్రధానమైనదో నెను మరల ఎక్కవగా వివరించి చెప్పనక్కర్లేదు వాసు తమ ఉపన్యాసములో చప్పినట్లు దేశ ప్రగతికి సంకేతం విద్యుచ్ఛక్తి ప్రచారం. దాని వినిమయం, ఉద్యారా ఉత్పాదనలో పెరుగుదల అనేది నిర్ణయదాంశము. ఇటువంటి మహా త్తరమైన అభివృద్ధికి ప్రధానమైన విద్యుచ్ఛక్తి రంగాన్ని మనము ఏ విధ గా అభివృద్ధి చేస్తున్నాము, ఎంతవరకు ప్రగతి సాధించాము, విద్యుత్తులో ఈ ప్రగతిని సాధించడానికి వేరుకున్న ప్రణాళిక ఏమిటి, దానిలో వస్తున్న అనుభవాలు ఏమిటి? పరిష్కార మార్గము ఏమిటనేదానిపైన మంత్రిగారి ఉపన్యాసం ఎంతో పరిశీలించి చూశాము. అయితే ఎందుకో ఈసారి వాం ఉపన్యాసము చాల సంక్షిప్తముగా కేవలం ఉత్పత్తికి సంబంధించిన అంశాలను తెల్పేవిధంగా వుంది కాని దాని లోతుపాతులను చర్చించి సమ్యక్ పరిష్కార మార్గము చూపించి, రాష్ట్రములో విద్యుచ్ఛక్తి రంగాన్ని చాల శక్తివంతముగా, జయప్రదముగా ముందుకు తీసుకుపోవడానికి సంబంధించిన లోతుపాతులలోకి పోలేదని చూసి ఆశ్చర్యపడ్డాను. విద్యుచ్ఛక్తి రంగము ఎంత సంపూర్ణముగా సాధ్యమైనదో అంతే సంపూర్ణముగా ప్రజాస్వామ్యమైనది. ఇందులో ప్రజల పాత్ర అనేకరకాలుగా యిమిడి వుంది. దానిని కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోకపోతే ఈ రంగములో అవగతమైన విజయాన్ని సాధించడం కష్టము. మనము దాదాపు రి. 17 వందల మెగావాట్స్ ఉత్పాదన శక్తికి చేరుకున్నాము. 10 సంవత్సరాలలో ఈ ఉత్పత్తి శక్తి రెట్టింపుగా పెరిగింది. ఇంకా రివ ప్రణాళిక చివరకు దీని రి కేల మెగావాట్స్ వైవరకు పెంచుకుందామనే వ్యతిలో అంచనాలు వేయడం జరుగుతున్నది. విద్యుదుత్పత్తిని క్రమంగా పెంచుతున్న ప్రయత్నమును ప్రయోగముగా శాఖించలేకండా ఉండలేను. దానికి రాష్ట్రోపభివృద్ధి, విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు, దాని అధ్యక్షులు, కంజిస్ట్రు అదరూ కష్టపడి కృషి చేసి విద్యుదుత్పాదనను పెంచడం చాల సముచితంగా వుంది. మన అభివృద్ధికి దోహదకారిగా వుంది అవడంలో సందేహం లేదు. విద్యుదుత్పాదనతో సమన్య సంపూర్ణము కాదు విద్యుదుత్పాదన ప్రబలిమైన, ప్రధానమైన సమన్య దానిని సాధించడం ద్వారా మంచి ప్రారంభమే దాని వినియోగానికి, వినిమయానికి, తద్వారా దేశ సుగుడను పెంచడానికి ఉపయోగించి సార్థము చేసి విజయాలను సాధించడమేది చాల ముఖ్యమైన, ప్రధానమైన అంశమనేది మరచిపోవడానికి వీలులేదు ప్రసారము, పంపకము, వినియోము వివరాలలోకి వెళ్ళినపుడు అనేక సమస్యలు ఏదు: వుతున్నవి. వాటిని మ.త్రిగారు తమ ఉపన్యాసములో

Demands for Grants,

వివరించలేదు. ఈ సమస్యలను ఎదుర్కొనవలసిన కాధ్యక్ష ప్రజలమీద ప్రభుత్వం మీద ఏవిధంగా వుండనేది వారు తెలియకపోవడంవలన నాకు తోచిన కొన్ని సమస్యలను ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తాను. హైడల్ పవర్ 840 మె.వా. ధర్మల్ పవర్ లో 840 మె.వా. ఉత్పత్తి చేస్తున్నామన్నాడు. ధర్మల్ రంగములో ఇది పూర్తిగా సత్యము కాదు. సాంకేతికాభివృద్ధి క్షేట్రమీద వుండవచ్చు. కాని మనకు వున్న యంత్రాలు, వాటి పని ఉపవరి 1870లో మంత్రిగారు చెప్పిన అంకెలను చూస్తే 1082 మె. వా. ఉపయోగించుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ అంకెలకు మించి వున్నాము కాని తగ్గి మాత్రము లేదనేది వాస్తవము. మన అవసరాలకు మించి ఎక్కువ ఉంటే ఇతర రాష్ట్రాలకు అమ్ముకోవచ్చు. మన అవసరాలను పెంచుకొనవచ్చు. అంకెలు అంత సత్యము కాదు. కొత్తగూడెంలో 60 మె. వా. చొప్పున 4 యూనిట్లు తీసుకుంటే 240 మె. వా. రావలసినది 120 మె. వా. మాత్రమే వస్తున్నది. ఈ యంత్రాలు జపాన్ లోని ఇటాలీ కంపెనీ మల్టి నేషనల్ కంపెనీవి అని తెలుస్తున్నది. దానిలో 240 మె. వా. రావలసినది 120 మాత్రమే ఉత్పాదన జరుగుతున్నది. కొత్తగూడెం 'బి' యూనిట్ లో 110 మె. వా. చొప్పున రెండింటిలో కలిపి 220 మె. వా. రావలసినది 120 మె. వా. ఉత్పత్తి అవుతున్నది. 'సి' యూనిట్ లో 110 మె. వా. చొప్పున 2 యూనిట్స్ వుంటే 220 మె. వా. రావలసినది 140 మె. వా. మాత్రమే ఉత్పాదన జరుగుతున్నది. పీటికి యంత్రాలు బి. హెచ్. ఇ. యల్. పరిశ్రమలో తయారు చేయుచుకుని ఉపయోగించుచున్నవి. 440 మె. వా. ఇన్ స్టాల్డ్ కెపాసిటీకి 390, 400 మె. వా. వరకు సాధ్యమవుతున్నవి. ఎందుకు ఈ కొరత? ఆశించిన లక్ష్యాలను సాధించక పోవడానికి కారణము యంత్రాల పనితనము, దానిలో వున్న లోపాలను సరిదిద్దుకొనజాలకపోవడము, ఇంజనీర్ల పనిలో వున్న లోపాలు, కార్మికుల పాత్ర లేకపోలేదు, సమిష్టి లోపాలవల్ల ఉత్పత్తి అనుకున్నంత రావడము లేదు. నెల్లూరులో 80 మె. వా. కు 25 మె. వా. ఉత్పత్తి అవుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇది ఇటాలీ కంపెనీ వారి యంత్రాలే. రామగుండం 'ఎ' యూనిట్ లో 80 మె. వా. కు 10 మె. వా. ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం. ఇది అమెరికన్ కంపెనీ నుంచి కొన్న యంత్రము, రామగుండం 'బి' యూనిట్ లో 60కి 60 ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం. ఇది కూడ అమెరికన్ కంపెనీ నుంచి కొన్నదే. అది కూడ సక్రమముగా పని చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. మనము నిర్ణయించుకున్న లక్ష్యాలకంటే ఎందుకు 3 పెర్సెంటు కాదు; 25, 30, 40 పెర్సెంటు, సగానికి సగము ధర్మల్ పవర్ జనరేషన్ వాస్తవ ఉత్పాదనలో తగ్గిపోవడానికి కారణాలు నేను మనవిచేసినట్లు బి. హెచ్. ఇ. యల్. యంత్రాలు చాల తోవభూయిష్టముగా పని చేస్తున్నాయి. చాలసార్లు కానసనభలో చర్చించాము. రాజ్యసభలో వచ్చిన వార్తలను బట్టి చూస్తే బి. హెచ్. ఇ. యల్ మల్టి నేషనల్ కంపెనీ వెస్ట్ జర్మన్ సైమన్ కంపెనీతో కొలాబరేట్ చేసుకుని చాల పార్ట్స్ తయారు చేస్తున్నారు. చాల భాగాలను తీసుకువచ్చి అమరుస్తూ వుంటారు. దానిలో శుచాశులలోకి పోయి చర్చించడానికి మనము సాంకేతిక విజ్ఞానము కలవారము కాదు కాబట్టి లోతులోకి పోవడం లేదు.

11.40 a.m

పి. రామ్మూర్తిగారు, యం.పి. సుదీర్ఘమైన వివరణ యిస్తూ ఒక పుస్తకాన్ని ప్రాశ్నాచారు. బిహెచ్ ఇయల్ తో కొలాబరేట్ చేస్తున్న ఈ వైమన్ కంపెనీ కృషి క్రమంగా విద్యుచ్ఛక్తి రంగములో ప్రవేశించి మన స్వావలంబన సిద్ధాంతమును వెనుకకు నెట్టి, దెబ్బ తీసి బిహెచ్ ఇయల్ ని తన అనుబంధ సంస్థగా మార్చుకుని, దానిలో వారి యిష్టమువచ్చినట్లుగా పనిముట్లు తయారుచేసే పద్ధతిలో పోతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. నాకు తెలిసిన సమాచారం బట్టి పనిముట్లు తయారు చేసేటప్పుడు, యంత్రాలు తయారుచేసేటప్పుడు దానికి అవసరమైన స్టాండర్డు లేకపోవటంవల్ల నష్టం వస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి అవసరమైన చర్యలు తీసికోకపోతే ఉత్పత్తి వడిపోయి నష్టం వచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. యంత్రాలు సరిగా లేకపోవటంవల్ల, మైసెలెన్స్ సరిగా లేకపోవటంవల్ల, బ్రేక్ డౌన్సు, పట్ డౌన్సు ఎక్కువగా వున్న సందర్భంలో నష్టం వస్తున్నది. ఇండియన్ బాయిల్స్ యాక్టు ప్రకారం 12 మాసాలకు ఒకసారి బాయిల్స్ ను చెక్ చేయించి అవసరమైతే రిప్లేస్ చేయవలసి వుంది. కాని నాకు తెలిసిన సమాచారం బట్టి 12 మాసాలు దాటిన తరువాత కూడా చెక్ చేయించటం జరగటం లేదు కొన్ని వారాలు యంత్రాలు ఆపిన యితే విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి ఆగిపోతుందనే భయంతో, హా సాగిడాము అనే అభిప్రాయంతో ఇంజనీర్లపై అదనపు బాధ్యత వుంచి పని చేయిస్తూ వుండవచ్చు. కాని దాని వల్ల అల్లిమేట్ గా డీర్లు కాలంలో ఉత్పత్తి తగ్గిపోయే ప్రమాదం వుంది. యంత్రాలను శుభ్రపరచటం, రిప్లేస్ చేయటం అనే కార్యక్రమాలను అనుమతించ లేకపోవటం న్యాయం కాదు. సాంకేతికంగా ఏ లోపాలు లేకుండా చూడవలసిన బాధ్యత బోర్డుపై వుంది. దానికి సంబంధించి ఉదాహరణ వైఖరికాని, లిబరల్ వై ఖరికాని పనికిరాదని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. నేను కొత్తగాడెం ఒకటి రెండసారు వెళ్లి చూశాను. అక్కడ పనితనం ఏమీ కన్పించటం లేదు. నేను విదేశాలలోని ధర్మల్ స్టేషన్లు చూశాను. అక్కడ మన ముఖం మనకు కన్పించేటంత పరిశుభ్రత కన్పించింది. ఇక్కడ ధర్మల్ స్టేషన్లులో బెల్ బొగ్గుతో నిండి తెగితే అతుకుపెట్టి పని చేయిస్తున్నారు. క్రింద అంతే బొగ్గు నిండి వుంటుంది. యంత్రాలు శుభ్రంగా వుండవు. 7, 10 సంవత్సరాలు పని చేయవలసిన ట్రాన్సుఫార్మర్లు 7 మాసాలు కాకుండానే కాలిపోయివి చాలా వుంటున్నాయి. ట్రాన్సుఫార్మర్లు సెలక్షన్ లో ప్రత్యేక క్రెడ్ టీసికోవాలి. కంపెనీ స్టాండర్డు చూడాలి. కాపర్ వైర్ స్టాండర్డు గలదానిని ఉపయోగించటం లేదు. మొదటి గ్రేడ్ కాపర్ గాక రెండు, మూడవ గ్రేడ్ కాపర్ వాడు తున్నారని అటువంటి ట్రాన్సుఫార్మర్లను కొనుగోలు చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. ఎవరి దగ్గర ఎంతకు కొనుగోలు చేస్తున్నారన్న వివరాలు నావద్ద ఇప్పుడు లేవు కాని నాకు తెలిసిన సమాచారంబట్టి స్టాండర్డు వున్న పరికరాలు ఉపయోగించటం లేదు. ట్రాన్సుఫార్మర్లులో ఆయిల్ ఉపయోగించరు. ఇటువంటి సాంకేతిక బహిష్కరణలవల్ల చెక్కికల్ స్టాఫ్ తమ బాధ్యతలను సక్రమంగా నిర్వహించక పోవటంవల్ల యంత్రాలు కాని, బాయిల్స్ కాని, ట్రాన్సుఫార్మర్స్ కాని,

ఎల్.టి. లైన్సు కాని పరిశుభ్రంగా వుండేట్లు మైన్ టెయిన్ చేయలేకపోవడంవల్ల, రిపేర్స్ చేయకపోవడంవల్ల తరచుగా బ్రేక్ డౌన్సు వస్తున్నాయి. వాయిలర్సు సకాలంలో రిపైస్ చేయటానికి, ఇన్స్ పెక్టు చేయటానికి నా అంచనా ప్రకారం 75 కోట్లు ఖర్చుపెడితే దర్మల్ స్టేషన్సులో వున్న పెద్ద పెద్ద కరికరాలు, చిన్న చిన్న కరికరాలు అన్నీ రిపైస్ చేయటం, రిపేర్ చేయటం సాధ్యమవుతుంది. అది చేయకపోవడంవల్ల నా అంచనా ప్రకారం 100 కోట్ల విలువగల విద్యుచ్ఛక్తిని నష్టపోతున్నాము. ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ యాక్టులో పొందుపరచిన నిబంధనలను ఖచ్చితంగా పాటించకపోవడంవల్ల ఈ నష్టం వస్తున్నది. ఇంజనీర్లలోవం గురించి నేను మనవిచేశాను. వారికి ఓవర్ లోడ్ ఎక్కువగా వుంది. బాధ్యతలు ఎక్కువగా వున్నాయి. ఏమైనా యంత్రాలు, కరికరాలు సరిగా మైన్ టెయిన్ చేయకపోవడం ప్రధాన లోపమని మనవిచేస్తున్నాను. కార్మికవర్గ ప్రతినిధిగా, కార్మికుల కనీస వేతనాల గురించి, వారికి రావలసిన రాయితీల గురించి, ముఖ్యంగా విద్యుత్ కాఖోని కార్మికుల న్యాయమైన కోర్కెలను బలప చే వారిలో నేను ముందు వుంటానని అనుకొంటున్నాను.

11-50 a.m.

విద్యుచ్ఛక్తి రంగములో ముఖ్యంగా జనరేషను సెంటర్సులో కార్మికుల పాత్ర ఎంత అవసరమో స్టీమ్ లైను చేయడానికి సక్రమంగా పుష్పత్తిలో వుంచడానికి పరిశుభ్రంగా మైన్ టెయిన్ చేయడానికి ఎంత అవసరమో అంతగా లేనందుకు విచారస్తున్నాను. ఈ పరిశ్రమని రక్షించి పోషించి ముందుకు తీసుకు పోవలసిన బాధ్యత కార్మిక సంఘాలు వహించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఏవో కారణాలవల్ల మన రాష్ట్రములో విద్యుచ్ఛక్తి పుష్పత్తి తగ్గి వున్నప్పటికీ ఓవర్ హోల్ గా పుష్పత్తి పెంచుకోవాలనుకున్నప్పుడు పెంచుకునే అవకాశాలు వున్నవి. దాని మీద ఎంత పెట్టబడి పెట్టారు. 180 కోట్లు యీ సంవత్సరము 10 కోట్లు తగ్గించారు. ఇంత ప్రధానమైన రంగములో తగ్గించడం న్యాయం కాదు. ఇంకొక 10 కోట్లు ఎక్కువ పెడితే సంహోషించేవారము. వారు వనరులు చూపించమంటారు. మంత్రిగారితో తగవు ఏడడం కష్టం. బహు బాధ్యతలు కలిగినవారు వారు. ప్రతిపక్షములో వున్నవారము మేము. ఏమైనప్పటికీ విద్యుచ్ఛక్తి రంగములో కోత పెట్టడం దురదృష్టకరము. విద్యుచ్ఛక్తి మంత్రి గారు ఫైనాన్స్ మంత్రిగారు ఒకరే అయినప్పడే వారు తమ కాళ్ళను, చేతులను కామే నరుక్కున్నారు అనిపిస్తున్నది. డబ్బు పెంచాలి. ఇంత కష్టపడి ఉత్పత్తి చేసినప్పటికీ మన రాష్ట్రములో లైన్ లాసెస్ పరిస్థితి ఏమిటి? ఏస్కారణంగా వాతుంది. అన్ని రాష్ట్రాలలో పోతుంది అంటారు. నేను జర్మనీ, సోవియట్ యూనియన్, జకోస్లోవేకియా, జపానులలో తెలుసుకున్నాను. జపానులో చూస్తే నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది. మనము మూడు ఫేజులు వుపయోగించు కుంటున్నాం. వారు ఒకటే వుపయోగించుకుంటున్నారు. ఆశ్చర్యం వేస్తుంది, వారు వెదుగు బొంగులతో లైన్సు తీసుకుపోతున్నారు. చూడడానికి లూజ్ గా వున్నా, లైన్ లాసెస్ 4 నుండి 6 పర్సెంట్ కంటే లేదు. మనవద్ద 25 పర్సెంట్ లైన్ లాసెస్ ఎందుకు వస్తున్నది? ఆత్మసంతృప్తి కొరకు కంపేర్ చేస్తారు. మనకంటే మించి వున్నవారు కన్పించడం లేదు. మంత్రిగారి సంతృప్తి కొరకు

Demands for Grants.

కొన్ని రాష్ట్రాల విషయం చెబుతాను, బీహార్ లో 23, గుజరాతులో 20, మధ్య ప్రదేశ్ లో 19, రాజస్థానులో 24, హిమాచల్ ప్రదేశ్ లో 23, ఉత్తర ప్రదేశ్ లో 21, యీ విధంగా వుంటే మన రాష్ట్రములో 25 వర్సంటు వుంది. సెంట్రల్ వాటరు పవరు కమీషనువారు పరిశీలన చేసి నిర్ణయం చేశారు. అయితే మన రాష్ట్రములో నాలుగైదు జనరేషను పాయింట్సు వున్నవి. ట్రాన్స్ మిషన్, డిప్లీబ్యూషను వున్నవి. అనేక లైన్సు 182 కె. వి. లైను, 33 కె. వి. లైను, 11 కె.వి. లైను వున్నవి. ఇన్ని చోట్ల చేస్తున్నప్పుడు తప్పకుండా లైను లాసెస్ వస్తాయనే జస్టిఫికేషను వుండవచ్చు. కాని ఎంత దూరము తీసుకు వెడుతున్నారో ఆలోచించండి. జనరేషను సెంటరు నుండి కంజమ్ప్షన్ సెంటరు వరకు చాలా దూరం వుంటుంది. లెంథ్ ఆఫ్ లైనువల్ల ఓలేజీ పడిపోయి పవరు తగ్గి పోవడం జరుగుతుంది. లో డెన్సిటీ లేదు గాబట్టి యిది అవుతుండటాన్నిారు. ఏ కారణం చూచినప్పటికీ సెంట్రల్ వాటరు పవరు కమీషనువారు నిర్ణయించినటువంటి 15 వర్సంట్ కంటే మించి వుండకూడదు అనే టార్గెటు పెట్టుకోని 25 వర్సంటు నుండి 15 వర్సంటుకు తగ్గించడానికి మనము ప్రయత్నం చేయడం లేదు. మీరు చాలా లైన్సు వేస్తున్నారు. కొన్ని నందర్భాలలో చూస్తే అవి మర్రి పూడల్లాగా వుండి పసి పిల్లలు పూయల్లాగా వుపయోగించుకుంటున్నారు. ఇది ఎక్సెప్షనల్ ఎగ్జాంపుల్ అయినా ఇది ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇంత లూజ్ గా వుంచడం వల్ల టైట్ చేయకపోవడంవల్ల 20 ఏండ్లనుండి ఎలా వుందో అలా వుంచడంవల్ల లైన్ లాసెస్ కు అదొక కారణం అవుతున్నది. ఎంతో పొడుగు లైన్స్ వేస్తున్నారు. మధ్యలో 182 కె.వి. లైను వేయకూడదా ? 33 కె. వి. లైను వేయకూడదా ? 11 కె.వి లైను వేయకూడదా ? మొదటినుండి పష్టు పాయింటు వరకు ఏ దామాషా ప్రకారము శాస్త్రీయంగా వేయాలో ఆ విధంగా ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ ను ఎందుకు వేయడంలేదు ? డబ్బు లోపం అందుకని వేయడం లేదంటారా ? అది దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు పొలిటికల్ ఎక్స్ పిడెన్సి కొరకు రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చేస్తామని చేయడంవల్ల గ్రామీణవిద్యుదీకరణ రంగములో ఎక్కువ లైను లాసెస్ వస్తున్నవి. దానికి కారణం ఎవరైన్సి యాక్షనులో వుంటాము. అప్పటికప్పుడు లైను వేయమంటారు. కొన్ని నందర్భాలలో ఎలక్షను సాగానే వేస్తూ వుంటారు. ఈ పద్ధతిలో శాస్త్రీయమైన ప్రమాణాలను అధిగమించి, అత్యవసరంగా వేస్తున్నప్పుడు కనీసం తొందరగా రెక్టిఫై చేయకుండా వుండడంవల్ల లైను లాసెస్ తీవ్రముగా వస్తున్నాయి. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు చెప్పేది చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఈ రాష్ట్రములో లైను లాసెస్ తగ్గించడానికి వీలులేదు, 20 వర్సంటు వరకు తగ్గించడం సాధ్యం అవుతుంది, అంతకంటే తక్కువ తగ్గించడం ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిస్థితులలో సాధ్యం కాదని తీర్మానం చేశారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక పరిస్థితి ఏమైనా వుందా ? నాకన్నా తెలిసినవారు వున్నారు, తాతారావుగారు వున్నారు. ఆంధ్రదేశానికి 20 శాతం అనే సమస్య వుండకూడదు, 15 వర్సంటు అవసరమైతే 10 వర్సంటుకుపోయే ధోరణిలో దానికి

Demands for Grants.

అవసరమైన బాటిల్ నెక్సును తొలగించి లైను లాసెస్ ను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. లైను లాసెస్ వల్ల దేశ సంపద, రాష్ట్ర సంపద వృధాగా పోతుంది గాబట్టి దానిని తగ్గించాలి.

ఇంకొక విషయం. కాష్టు ఆఫ్ జనరేషను, 1976-77 లెక్కలు చూస్తే ప్రాడల్ వవరు యూనిటుకు 8, 4 ప్రైసలు వున్నది ఎడిమిడిన్చర ప్రైసలవరకు పోతున్నది. ధర్మల్ వవరు 18 నుండి 18 నుండి యిప్పుడు 20 ప్రైసలకు చేరు కున్నాం. కొత్తగూడెం ధర్మల్ వవరు హౌస్ తయారుకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారుచేసేప్పుడు ఎక్స్ పర్టు, లెక్సిషియన్సు అన్ని లోతుపాతులు పరిశీలించి ఏ పరిస్థితులలోను కాస్ట్ రెండు ప్రైసలకు మించదని ఆ ప్రాజెక్టు రిపోర్టులో తెలిపారు. అఖరుకు 7 ప్రైసలకు మించదన్నారు. యిప్పుడు 20 ప్రైసలకు పోతున్నది. దానికి సమాధానం ఎస్కలేషను ఆఫ్ కాస్ట్ ఆఫ్ మెటీరియల్, కాస్ట్ ఆఫ్ కన్స్ట్రక్షన్ కాష్టు ఆఫ్ లేబరు యివి అన్ని కారణం అని చెబుతున్నారు ఎంత ఎస్కలేషను అన్నా 10 కోట్లు వుంటే వచ్చే సంవత్సరాని 20 కోట్లు అయి పోయింది అంటే మనమంతా మిథ్యాయామా వున్నాం తప్ప మరేమీ కాదు. ప్రభుత్వ పురోగ్రులకు యిచ్చేప్పుడు, విద్యుచ్ఛక్తి కాఖ పురోగ్రులకు యిచ్చేప్పుడు యీ ఎస్కలేషను అనే వాదనను యీవిధంగా అంగీకరిస్తారా ?

ఎన్.జి.లల జీతాలు పెంచవలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు ఈ వాదన అంగీకరిస్తారా ? రియల్ ఎక్స్ కలేషన్ వేరు. కాంట్రాక్టరు ఎస్కలేషన్, కరెన్షన్ 12-00 noon ద్వారా వచ్చే ఎస్కలేషన్ ఇవన్నీ ఉన్నాయి. వీటన్నింటినీ మ:త్రిగారు దృష్టిలో ఉంచుకొని మార్జిన్ ఇచ్చారేమో నాకు తెలియదు. నేను మాత్రం ఇది న్యాయం అనుకోవడంలేదు ఎస్కలేషన్ కు హద్దు ఉంటుంది. కాస్ట్ ఆఫ్ జనరేషన్ ఐర్ యూనిట్ 6, 7 ప్రైసలు ఉంటుంది. చివరకు 10 ప్రైసలు అయినా 20 ప్రైసలు అయినా బప్పుకుంటాము. కాని 45 ప్రైసలు అంటే బస్టిప్రై కాదు. దీనిని మీరు చెద్ద ఎత్తున తగ్గించుకోకపోతే లాభం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. కొత్తగూడెం 1, 2 స్టేషన్సులో 8 ప్రైసలు, తరు స్టేషనులో 9 ప్రైసలు, రామగుండం 'బి' స్టేషనులో 11 ప్రైసలు, అప్పర్ సీలేరులో 8 ప్రైసలు, లోయర్ సీలేరులో 8 ప్రైసలు ఉంది ఇవి 8 ప్రైసలు, 9 ప్రైసలు, 11 ప్రైసలే. పోజెక్టు రిపోర్టులో ఎక్కడా 20 ప్రైసలు లేదు. జనరేషన్ లెర్మినన్ లో 20 ప్రైసలే. ఆ తరువాత మళ్ళీ ట్రాన్స్ మిషన్ లెర్మినన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ లెర్మినన్ ఇవన్నీ కలిసి బావిడగరకు వచ్చేటప్పు టికి 47, 48 ప్రైసలు అవుతుంది. ఇంత వెరిగినా మేము 16 ప్రైసలే వేస్తున్నాము చాలా నమ్మిడి ఇస్తున్నాము అని అంటున్నారు. జనరేషను అయిచోటుంచే ఇంటికి వచ్చేవరకు విద్యుచ్ఛక్తిపై అనేక అవసర ఖర్చులు మీరు పెడుతున్నారు ఈ భారాన్నంతా నామీద వేస్తున్నారని రైతుల తరపున, పారిశ్రామికుల తరపున హౌస్ హౌల్టర్స్ తరపున, మొత్తం విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగదారులతరపున నేను ఈ ప్రశ్న వేస్తున్నాను. మీరు ఈ జనరేషను ఖర్చులను, ట్రాన్స్ మిషను ఖర్చులను, డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఖర్చులు చాలా చెద్దఎత్తున ఉన్నాయి నా అంచనా ప్రకారం. మీరు యుద్ధ ప్రాతిపదికమీద గట్టి చర్యలు తీసుకొని ఎన్నో అవసరమైన కార్యక్రమాలు తొలగిస్తే 25 పర్సెంటు అయినా తగ్గించడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి.

మళ్ళి నెక్స్టు ఇయర్ లోనే ప్రభుత్వం లెక్కలు వేస్తుంది. మళ్ళి 25 వర్సంటు పెరుగుతుందని నా అనుమానం. ఈ వర్షపులలో పోవడంకంటే దానిని ఎక్కడో ఒక చోట తగ్గించడానికి పెద్దఎత్తున ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు చూడాలి. ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డులో నిపుణులు ఉన్నారు. వారందరూ కలిసి ప్రయత్నం చేయాలి ఈ ప్రాజెక్టు రిపోర్టులో 5, 8, 9, 10 పైసలు ఉంటే ఇంతవరకు వచ్చింది. యాక్చువల్ గా ఏమిటో చెప్పండి. జనరేషను కెర్మినస్ లో 8, 10 పైసలు ఉంటుంది అన్నారు. ఎంత కాస్ట్ అవుతుందని ఈ పుస్తకాలలో ఎక్కడ చూసినా దొక్కలేదు. మంత్రి గారు దానిని గురించి చెప్పాలి.

శ్రీ బి. రాజారాం :—ఇచ్చాము.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వర రావు:—మీరు ఇచ్చిన పుస్తకంలో లేదు, చూడండి. మీరు హన్ టీ లైన్సుకు వర్ యూనిట్ 19 పైసలు ఎల్ టి టి టి లో ఇచ్చి నప్పుడు 45, 51 పైసలు అసీ లెక్కలు ఇచ్చారు నేను ఇప్పుడు దానిని ఆపలేను. మారాలను అనేక విదాల స్ట్రీమ్ లైన్ చేసి విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదన చేసే దాని కాస్ట్ ను తగ్గించవచ్చు. జనరేషన్ కెర్మినస్ ను, డిస్ట్రిబ్యూషన్ ను స్ట్రీమ్ లైన్ చేసి సాంకేతికంగా తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకుంటే తప్పకుండా మనం కాస్ట్ ఆఫ్ జనరేషనును తగ్గించవచ్చు, డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఖర్చులు తగ్గించవచ్చు ప్రజల మీద భారాన్ని కూడా తగ్గించడానికి పెద్దఎత్తున ఉపయోగపడుతుంది మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లు పెంచాలని అన్నారు. మనం ఏ విధంగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కడుతున్నామో, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు కడుతున్నామో, చూడండి. 200, 250 కోట్లతో పూర్తి చేయవలసిన నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ ఇప్పుడు 1,000 కోట్లకు వచ్చింది. 40, 50 కోట్లతో పూర్తి కావలసిన పోచంపాడు ప్రాజెక్టు ఇప్పుడు 400, 500 కోట్లకు వచ్చింది ప్రాజెక్టుల ఖర్చులు పెరిగిపోతున్నాయి. విద్యుచ్ఛక్తికి కూడా ఈ వివర్య వర్తిస్తుంది. అక్కడ నాగార్జునసాగర్ వెలిస్తే ఇక్కడ చిక్కడవల్లి వెలిసింది. అక్కడ పోచంపాడు వెలిస్తే ఇక్కడ ఆకోనగర్ వెలిసింది. డబ్బు ఎక్కడికి పోతున్నది? ఈ దేశంలోనే ఉపయోగపడుతున్నది. ఏదో వద్దతిలో అభివృ లోకి వస్తుంది. న్యాయమైన ధరల కంటే కరప్షను భాగం ఈ విద్యుచ్ఛక్తి రంగంలో కాని ఇరిగేషను రంగంలో కాని పెరుగుతున్నది. మనం ఏ రకంగా ప్రాజెక్టులు కీసుకుంటామో, ఏ విధంగా రోడ్డు కమ్యూనికేషన్ ను తీసుకుంటామో ఏ విధంగా టెలిఫోన్ లైన్ ను తీసుకుంటామో ఆ విధంగా విద్యుచ్ఛక్తిని కూడా వ్యాపింపజేయాలి. విద్యుచ్ఛక్తి కాఖవారు మేము కమర్షియల్ అండర్ టేకింగ్ సరళిలో పని చేస్తున్నాము, మేము పెట్రోల పెట్టుబడికి వడ్డీ కావాలి, ఇది కన్జూమర్ దగ్గర వసూలు చేయాలనే వద్దతిలో పోతే దేశంలో ఆర్థికాభివృద్ధికి తీవ్రమయిన ప్రతిబంధకం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు చాలాసార్లు రేట్లు పెంచారు. మీరు పెంచిన వివరాలు ఇచ్చారు. ఇంకా అనేక రిపోర్టు లలో ఉన్నాయి. టారిఫ్ రేట్లు పెంచడం ఏ వరిస్థితులలో సబబు కాదు. ఏ వర్గం అయితే ఉత్పత్తి కొరకు ఈ విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగిస్తున్నారో, ముఖ్యంగా

గామీణ రంగంలో పారిశ్రామిక రంగంలో ఉపయోగిస్తున్నారో దానికి పెద్ద విభూతం కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. పారిశ్రామిక రంగంలో ఉత్పత్తికి ధరలు నిరయించే వద్దతులు చూస్తే వారి ఎగుమతులు చూస్తే, వారివట్ల ఈ రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు ఉన్న అపారమైన అభిమానాన్ని తెలుసుకోవచ్చు. పారిశ్రామిక రంగంలో వాడుకన్న విద్యుచ్ఛక్తికి మీరు ఎంతవరకూ చేసుకున్నా అభ్యంతరం లేదు. కనెక్షన్లను ఇచ్చి ఇతర దేశాల నుంచి వచ్చే పారిశ్రామిక వేతలను ఆకర్షించే వద్దతులలో చేయమని సలహా చెప్పడమే కాని పెట్టవలసిన పారిశ్రామిక రంగానికి ఎక్కిడి ఇమ్మని చెప్పడం లేదు. వ్యవసాయ రంగాని వచ్చేస్తుంటే మీరు విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు నాయకులుగా ఒకవిషయం చాదిస్తారు. మాకష్టం ఇతర మా నష్టం ఇంత అని చెబుతారు. మీ నష్టం కష్టాలతో మాకునిమిర్తంలేదు, నీటి ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించాలి. ప్రభుత్వం ఎంత నష్టంభరిస్తుందని అంటారు. ప్రతి సంవత్సరం వ్యవసాయ రంగంలో రైతులకు ఫైనల్ ఎంపీలలో బావి దగ్గర ఇచ్చేవట్టికి 45 పైసలు పడుతుంది మీ లెక్క ప్రకారం. 18 పైసలకు రైతులకు ఇవ్వడం వల్ల 30 పైసలు నష్టపోతున్నామని మీరు చెబుతున్నారు. ఆ పైసలు లెక్కపెడితే ప్రతి సంవత్సరం 10 కోట్లు కంటే ఎక్కువ కావడం లేదు. పారిశ్రామిక రంగంలో 1, 1/2 కోట్ల కంటే మించి లేదు. వ్యవసాయ రంగంలో మీరు ఎక్కిడి చేస్తున్నారు. ఈ విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించి ప్రత్తినికాని వరి ఛాన్సాన్ని కాని రైతులు పండిస్తూ ఉంటే వాటికి గిట్టుబాటు ధరలు ఉండడం లేదు. దానికి మీరు గ్యారంటీ ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఒకసారి కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గరకు రైతుల సెలిగేషన్లను తీసుకొని వెళితే వ్యవసాయ మంత్రిగారు ఒక చూపు అన్నారు. ఓనో, బహుపరాక్, ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతులు బ్రహ్మాండమైన ప్రత్తిని ఉత్పత్తి చేస్తున్నారని అప్పట్లో వ్యవసాయ మంత్రిగా ఉన్న పిండేగారు అన్నారు. మాకు గిట్టుబాటు ధరలు ఇవ్వాలి అంటే మీరు రెవిన్యూ మంత్రిగారిని కలియండ్లని అన్నారు. వారిని కలిస్తే మీరు అసవరంగా పెట్టుబడి పెడతారు, అని ఆయన అన్నారు. ఆయన ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారి దగ్గరకు వెళ్లమన్నారు. ఆయన దగ్గరకు వెళితే ఇన్ ఫ్లేషన్ పెరిపోతుందని అన్నారు. ఈ బహుముఖ దేశావతారాలలో ప్రభుత్వాన్ని నడిపించే వద్దతి ఉండకూడదు. దేశావతారాలను ఒకే అవతారం చేసి ఒక వద్దతిగా అర్థం చేసుకొని గ్రహించి ఈ రాష్ట్రంలో రైతులపట్ల బాంధ్యతగా వ్యవహరించాలంటే మీరు ఈ 10 కోట్ల కాదు 20 కోట్లు నష్టాన్ని అయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరించాలి. వీలైతే రెండవవర్గం రైతుకి గిట్టుబాటు ధర వచ్చి, ఎంత పెట్టుబడి పెడుతున్నాడో కాస్టు ఆఫ్ ప్రొడక్షన్లు ఎంత ఉందో, మీ కాస్టు ఆఫ్ ప్రొడక్షన్లు విద్యుచ్ఛక్తి వారు ఎట్లా వర్కౌటు చేస్తారో, వడ్డీ కలుపుతారో అన్ని తీరులు కలిపి మీ కాస్టాఫ్ జనరేషన్లు, కాస్టు ఆఫ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్లు 45 పైసలు అంటారో అట్లాగే నా రైతు యొక్క కాస్టు ఆఫ్ ప్రొడక్షన్లు వర్కవుటు చేయండి. కాస్త్రము ఒకటే. సిద్ధాంతము ఒకటే, కాలము ఒకటే. పరిపంచము ఒకటే. రైతు యొక్క కాస్టు ఆఫ్ ప్రొడక్షన్లు వర్కవుటు చేసి దానిపైన మీ విద్యుచ్ఛక్తి శాఖకు

12-10 p. m.

ఎన్ని పైనలు రావాలో తీసుకొండి. 18 పైనలు కాదు, ఇంకా 4, ఇంకా 5, పైనలు తీసుకున్నా నాకు ఏమీ అభ్యంతరము లేదు. కాని రైతు యొక్క కాసు ఆఫ్ ప్రొడక్టును గురించి ఏమాత్రము బాధ్యత తీసుకోకుండా కనీసం సపోర్టు ప్రయిసు కూడా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినా దానిని, దానికొరకు కూడా మేము ప్రాధేయం లేక ఈ రాష్ట్రములో ఉన్న సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రి లేక మొత్తం ప్రభుత్వం ఒక 5 లక్షల టన్నులు కూడా కొనలేక పోవడం వల్ల ఈ పద్ధతిలో రైతాంగం దయనీయమైన పరిస్థితికి దిగజారుకున్నప్పుడు ఈ రైతుల పట్ల రూరల్ ఎలక్టిఫికేషనుకి ఈ కండిషను పెట్టి, షరతులు పెట్టి ఇంకా జాప్యము చేయడం ఏమాత్రం న్యాయము కాదు. ఇప్పటికి దాదాపు 55 శాతం గానినూలకు విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చింది. ఎన్ని ఏళ్ళు తరువాత ? 30 ఏళ్ళ తరువాత 55 పర్సంటు. అంటే మరి ఇంకో 30 ఏళ్ళు ఉండాలి. ఇది వనికి రాదు. మన దేశంలోనే దాదాపు మారు శాతము, 85 శాతము సాధించిన రాష్ట్రాలు మనదేశంలో ఉన్నాయా లేదా? జనరేషను బ్రహ్మాండముగా ఉంది. చాల కృషి చేసినాము. మీ కృషికి ధన్యవాదాలు నాకు ఏమీ అభ్యంతరము లేదు. నేను మొదలే చెప్పాను. జనరేషనే కాదు, డిక్టిరిబ్యూషను, కన్సర్వేషను, ప్రొడక్షను, దీనివల్ల ఎకనామిక్ స్టాండర్డు ఆఫ్ లైఫ్ పెరగడం అప్పుడుగాని ఈ ఫలితం రాదు. దీనికొరకు మీరు ఏమిచేశారు; డబ్బులేదు, డబ్బులేదు. డబ్బు లేకపోతే డబ్బు లేకపోవడానికిగల కారణాలను పరిశీలన చేసుకొని డబ్బులు ఉన్న ధనాధ్యవర్గాలమీద మీరు ఎన్నులు వేశారా? అవి అన్నీ చర్చిస్తే ఇప్పుడు సందర్భం కాదు అంటారు. డబ్బు సంపాదించండి. రైతులమీద పన్ను పెంచేకంటే ఈ వోర్సు పవను రేటు, టారిఫ్ రేటు పెంచేకంటే అవసరమైతే ఇంకో 200 కోట్లు, 300 కోట్లు, 500 కోట్లు ప్రత్యేకించి ఎలక్టిసిటీ టారిఫ్ అని ఎలక్టిసిటీ టాక్సు అని, సెక్షల్ టాక్సు అని రాష్ట్రంలో వేయండి. ఆ పట్టిక నేను మీకు ఇస్తాను. ఎవరిమీద వేయాలో ఇస్తాను. ఏ విధంగా ప్రోగ్రెసివ్ వర్చార్జి వేయాలి చెబుతాను. అలాంటి శాస్త్రీయమైన పద్ధతిలో డబ్బు సంపాదించడానికి మీరు పూనుకుంటే ఈ రాష్ట్రములో ఇంకా 400, 500 కోట్లు ఈ రంగంలో ఖర్చు పెట్టడానికి మీకు డబ్బు వస్తుంది. డబ్బు ఇచ్చే ప్రణాళి ఇస్తారు. డబ్బు ఇచ్చేవారు ఉన్నారు. అడిగే శక్తి మీకు లేదు. అడగడం అంటే కడుపు అంతా తరుక్కుపోయి, ఆ వగ్గం మీద అప్యాయంతో ఆ వగ్గమీద ప్రేమతో, వాళ్ళకు రాబోయే కష్టాలు ఊహించుకొని బాధకలిగి మీరు తప్పించుకుంటున్నారా, ఈ వెట్టుబడిచారి వర్గాలకు ఫయవడో ఏమో ఈ పద్ధతిలో పోతే మన రాష్ట్రానికి డబ్బు చాలదు. మనకు డబ్బు దొరకదు. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి కాదు. ఏ రంగంలో అని నేను మాట్లాడలేదు. అందు కొరకు పన్నులు పెంచవలసిందే. డబ్బు సంపాదించవలసిందే. ఒక ఎలక్టిసిటీ బోర్డుకి డిలివెడేషన్ వారు ఏమీ చేయలేదు. వారివల్ల కాదు, ఆ ఎలక్టిసిటీ బోర్డుకి మీరు బుడమే ఇవ్వండి. ఆ తరువాత చేసేది చూసుకుందాము. అందుకుని డబ్బు సరఫరాచేసే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వము తీసుకోవోతే అది ఏమాత్రము న్యాయము కాదు. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ 55, 55 శాతము

for 1979-80 :

Demands for Grants.

గ్రామాలకు వచ్చినా, విగతా రెవిన్యూలు గ్రామాలు ఇంకా ఎంతో కాలము ఉండడం అంటే అర్హుడూ, వారి గ్రామాలకు రెవ్యూ గ్రామాలు ఉంటే తెలుస్తుంది. ఇందులో అర్హులవగా తప్పిపోయినట్లుగా పోలింగ్ లో భాగస్వామి అవుతున్నారని చూడటం చేయాలి. నా తాలూకాలో నూటికి నూగు పాళ్ళు విద్యుచ్ఛక్తి ఇచ్చు కొని మూడు కేళ్ళు అగుచోయింది. 1979-80 లో పంపించేటటువంటి మొత్తం ఇచ్చినాము. ఎంత అభివృద్ధి వచ్చినో, రైతులు ఎంతంతో ఎంపావనం చేసి చూచిన తరువాత ప్రతి తాలూకాలో ప్రస్తుత గ్రామాలు పెంచుకోవాలంటే వారి బాధ ఇతా అ. తా కాదు. పరిషత్ల నుంచి 20 పాళ్ళ వంతులు ఇచ్చి చెప్పున్నారు రాగడంలేదు. రాకపోవడానికి కారణం మంత్రి గారు చెబుతున్నారు. అది వ్యాజ్యమైంది కాదు. రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కు ఇప్పుడే, ఈ సంవత్సరమే రెట్టింపు చేయాలి. రెట్టింపు చేయకపోతే అప్పుడేమీకాదు. సంపాదించడానికి అసరమైన చర్యలు తీసుకోండి. మేము అనుకున్నాము. మా పార్టీ బహుమతి. మనం ఎంపావనం చేయాలి. సంపాదించడానికి పూనుకుంటే ఇయ్యని వారు ఎవరు? అదన్న వారు ఎవరు? కాబట్టి ప్రభుత్వము విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మీద జనరల్ గా, గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణపై ప్రధానంగా ప్రత్యేకంగా డబ్బులు రెట్టింపు చేసి ఈ కార్యక్రమం జరుగుతూ పూర్తి చేసి వచ్చే 4, 5 సంవత్సరాలలో రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషను కార్యక్రమాలు పూర్తి చేయాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత మన రాష్ట్రంలో విద్యుద్దీకరణ కార్యక్రమాలు మన రాష్ట్రాన్ని పూర్తిగా నిర్వహించేవి కొన్ని ఉన్నాయి, రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు వారు నిర్వహించేవి కొన్ని ఉన్నాయి. శ్రీకైలము లాంటి ప్రాజెక్టులు సౌదీ అరేబియా నుంచి తీసుకున్న ఋణము ద్వారా వచ్చేవి ఉన్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాల సహాయంతో చేసేవి కొంత ఉంది. ఇది అంతా కూడా సమగ్రంగా కోర్డినేషన్ లో ఎంత బర్ను పెడుతున్నాము, ఈ రాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తి కార్యక్రమంలో అనేది తీసుకుందాము అంటే యెక్కడా బోధించలేము. మీరు కానుక, ఈవేళ మా ముందు పెట్టిన బడ్జెట్ అంకెలు తప్ప అనేక రంగాల ద్వారా, అనేక మార్గాల ద్వారా ఈ రంగంలో ఖర్చు పెట్టుతున్నది అంత, అవసరం ఎంత అనేది లేదు. మీ ఉపన్యాసములో అయినా తెలుసుకుంటే మన ప్రయత్నం చేస్తే దొరకలేదు. రయిసి అలాంటి ముగ్గురై పిచ్చులు, గానన సభకు, ఈ రాష్ట్రానికి ఈ గ్రామాలకు అరజేస్తే తప్ప వాస్తవం తెలియదు కాబట్టి అది స్వరంగా ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను అర్హుడూ, నేను, వారు ఇచ్చిన లెక్కలు లేకపోయినా, ఉపన్యాసంలో లేకపోయినా, ఎలక్ట్రిఫికేషన్ బోర్డువారు ఇచ్చిన రిపోర్టు లోని వచ్చే ప్రతి ఉపబిడ్డిని స్ట్రీట్ చార్జిస్ దాదాపు 40, 45 కోట్లు. దీనిలో నేను లెక్కలు పోతూ, ఉద్యోగస్తుల మొత్తము లెక్కలేని మొత్తము ఎంపావనం మూడు సంవత్సరాల క్రింద 57 నాణే 51 చేసి వచ్చినారు. మొత్తము ఎంపావనంలో లెక్సికల్ స్టాఫ్ ఎంత అని నాను తెలిసిన పద్ధతిలో రూపొందించే లెక్కలు వరకు చూస్తే బి. డి. జి. వదువుకున్న వారిని

తెక్కలు తీసి చూస్తే కూడా 4,250 మాత్రము ఉన్నారు, 16 వేల బి.ఎన్.ఎస్. అన్నారు. బహుశ ప్యూన్ లాంటివారో లేక అంతకన్నా చిన్నజాబ్బు గలవారు 9,102 వర్కు చార్జిడు ఉన్నారు. 7216 మంది ఎం.ఎం.ఆర్. ఉన్నారు. వీరు వారు ఒక్కటే. 3,427 మంది తదితరులు అన్నారు, ఎన్ని పేర్లు వెట్టుకున్నప్పటికీ ఎక్కొంటుంటు స్టాఫు చాల పెద్దగా ఉంది. మరి ఈ ఎక్కొంటు స్టాఫ్ వర్గని నేను చెప్పడం లేదు ఈ నాడు వచ్చినటుంటి ఈ తెక్కలు తీసే విధానంలో, నాకు తెలుసు, రాజారాంగారు చాల సంతోషపడతారు, ఎక్కొంటుంటు ఎంత తగ్గిస్తే అంత మంచిదని వారు కూడా కోరుతూ ఉంటారు. ఏ ధ్యేయము అయి పుటికి నేను ఇ జనీర్లతో చర్చించిన తరువాత ఇంకా ఆర గ లో చూస్తున్న అనుభవం చూస్తే కెక్సికల్ స్టాఫ్ మీద నర్సులతోడు, రెట్టి పు మూడు రెట్లు అవుతున్నది 7.8 గంటలు పనిచేసేవారెల్లవారు జామున ఉపయమే తెలిఫోన్ క లు రాకడం, బ్రేక్ డౌస్ కి వెళ్ళడం ఇంకా ఏదో పనికి వెళ్ళు ల ఆఫీది జరుగుతూ ఉంది ఈ సందర్భంగా ఇంజనీర్స్ ని నేను ప్రోత్సేకించి అభినందిస్తాను. వారి బలహీనతలు నేను రాచలేదు కాని వారు ఈ విద్యుచ్ఛక్తి రంగంలో ఈ ఇంజనీర్లు నిర్వహించే పాత్ర నిజంగా మన రాష్ట్రానికి గర్వ కారణం, గౌరవం కూడా అయితే వారివైన పని భారము రెట్టింపు అయిపోతోంది నేను చెప్పిన 51 వేల మందిలో 4,800 మాత్రమే కెక్సి కల్ స్టాఫ్ వున్నారు. సరే కంగులో నీ యి లు, ఎక్.యి. లు ఎంతమంది ఉన్నారో బాగా తెలుసు ఆ తెక్కలు కన్నీ వున్నాయి. ఏది ఎట్లా ఉన్నా నా అంచనా పమిటంటే సి.యి.ఎస్.యి., డి.యి., ఈ లెవెలులో బాగా ఉంది. క్రిందకు వెళ్ళిన కొద్ది మళ్ళీ ఒక్క పడుతూ ఉన్నారు. అట్టిమేటుగా ఎక్కడికి పోతూ ఉంది అంటే ఉవర్సు. రిజిడ్. ఎస్.ఎం.ఆర్. అనేప తి తరువాత ఎల్.డి.సి.లు యు.డి.సి.లు, వీరిని తగ్గించాని. వీరిని నేను ఉద్యోగాలతోనుంచి తీసివేయమనడం లేదు. కాని నా కోరిక పమిటంటే ఇకముందు తప్పని రిగా మీరు ఉద్యోగాలు ఏర్పాటు చేసేప్పుడు కెక్సికల్ రంగంలో ఇంజనీర్లు స్టాఫుని పెంచవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఇంజనీర్లు స్టాఫుని పెంచకుండానే నీ తీసుకుంటాను అంటే కాదు. తీసుకున్నారు. ఇంకా నా విమర్శ విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు, ప్రధాన గా దాని అధ్యక్షులు చాల తెన్నకల్ గా అన్ని విషయాలు నాంకేతికంగా వైపుధ్యము గల బాధ్యత గలవారు. చక్కని నేవ చేసే వారు. చేస్తూ ఉన్నారు వారు ఇంజనీర్లుని పెంచవలసిన అవసరాన్ని కూడా గుర్తిస్తారని నేను అనుకుంటాను. ఇంజనీర్లుని పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. జూనియర్ ఇంజనీర్లుని వారి పై దాకా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ఇంజనీర్ల పని భారాన్ని తగ్గి చి ఇంకా అదనపు స్టాఫ్ ని పెంచే దానికి ప్రోత్సేటుగా మీరు ఈ ఎక్కుంటు స్టాఫ్ ని పె చినట్లయితే కాగుంటుంది గాని ఇది అ తా స్టాఫ్ లాప్ వైడెక్ ఉంకడ వల్ల నక్రమ గా పని జరగడం లేదు. కాబట్టి ఇంజనీర్లు స్టాఫ్ ని పెంచండి. దయ చేసి ఎవరికి కూడా ఇంకా ఎక్స్ ట్రెన్స్ ఇవ్వకండి. వారి ఉద్యోగ కాలరమితి

చాటుగానే వారిని తొలగించండి వారి స్థానాన్ని ఆక్రమించవలసిన అనేక మంది కూర్మలో ఉన్నారు. వారికి పక్షపాదమో లేకపోతే ఇంకో ఆరోగ్య పక్ష పాతము లాంటి దానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా ఒ రిని తీసి ఇంకొక పరవిలో పెట్ట కుండా ఇంకొకటి ప్రత్యేక మైన స్థానం ఇవ్వకుండా చూడండి. బోర్డులో ఉన్న రిటైర్డ్ ఛీఫ్ ఇంజనీర్స్ అంతా ఎక్స్ పర్ట్స్ అని మిగతా వాళ్ళు కాదని చెప్పాలగుతారా? కాబట్టి ఆల్ ఇండియాలో ఎక్స్ పర్ట్స్ ని స.పాదించండి, ఆల్ ఇండియాలో ఉన్న టెక్నికల్ నో వకాను ఉపయోగించండి. వాళ్ళను తీసుకువచ్చి బోర్డులో పెట్టండి బోర్డును ఒక బలవత్తయిన స్వర్ణగాజుయారు చేయండి. కానీ మన దగ్గర ఉద్యోగములు అయిపోయిన తరువాత రిటైర్ అయిన వారిని బోర్డులో పెట్టడం ఇంకో రంగంలో పెట్టడం కుదరగా ఎక్స్ పుస్ పన్ ఇచ్చే వర్గం సంపూర్ణంగా unless it is warranted by an extraordinary situation, ఏదైనా కారణం ఉంటే అత్యంత ప్రాధాన్యమైన సందర్భాల్లో తప్ప నార్మల్ గా అవకాశం ఇవ్వకుండా ఇది ఒక ఉద్యోగ మార్గంగా చూడకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి కౌశలు ఇంప్రూవ్ చేయడానికి, దాని సిబ్బందిలో, దాని టెక్నికల్ రంగంలో, ట్రాన్సిమిషన్ రంగంలో లైన్ లాసెస్ లేకుండా చేయడానికి, దాని రేట్లు రైతుల పైన భారం పడకుండా చేయడానికి నేను చేసిన సూచనలన్నీ బాధ్యతగా పరిశీలిచాలి, తగిన సమాధానాలు చెప్పి ఈ రాష్ట్రంలో ప్రజలకు సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

12-20 p. m.

శ్రీ జి. సిద్దయ్య (చెరియాల) - అధ్యక్షా, విద్యుచ్ఛక్తి మంత్రి ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటును బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ముక్తి ఈ కౌశలు చాలా సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తూ దేశంలో కనీసం టువంటి విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను కొంతవరకు తీర్చగలిగారు. కానీ యింకా కొరత చాలా ఉంది ముఖ్యంగా మా వరంట్ల జిల్లాలో మా చేర్చాల పాపింతలో కొరత ఎక్కువగా వుంది. అది నీటి వరులు లేని ప్రాంతం కాబట్టి అక్కడ చాలా గ్రామాలలో ఇప్పటి వరకు విద్యుచ్ఛక్తి లేకపోవడం చాలా విచారకరమయిన విషయం. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి కౌశలో చాలా లోపాలు ఉన్నాయి. అందులోవున్న కరవ్వును తగ్గించినట్లయితే చాలా బాగుపడుతుంది. ముక్తి చాలామంచి దృష్టి తోనే ఈ డెవలప్ మెంట్ స్కీమును తీసుకువచ్చారు. ఈ స్కీములో కార్మికులకు మాత్రమే 12 శాతం చొప్పున అప్పులు తీసుకుని, సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చి, దానిపై ఎలక్ట్రిసిటీ ఇన్స్టాలేషన్ ఉద్దేశ్యంతో ఇచ్చారు కర్షకులు, మధ్యతరగతి కుటుంబీకులు అయితే కొంతవరకు ఇవ్వగలరు గానీ చిన్న రైతులు, హరిజనులు, వెనకబడిన తర గతులవారు వెయ్యి రూపాయలు, 15 వందల ఇన్వాలంటే చాలా కష్టంగా ఉంది. వారు కూడా ఇస్తేనే ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తామంటే వారు ఎలా ఇవ్వ గలగుతారు? ఈ స్కీమును ప విధంగా దృష్టిలో పెట్టు కొని పెట్టారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. కానీ ఇది కార్మికులకు చెందాలి, కార్మికులకు అయితేనే 12 శాతం ఇన్వాలంటి ఉద్దేశం చొప్పున పెట్టారు కానీ దీనిని బొంబాయి మార్కాడ్ సెట్టు కొంటున్నారు. ఫలానా రామయ్య తరపున ఫలానా సేటు కొనవచ్చును అని స్కీములో పెట్టి ప్రతివారి దగ్గర 200, 250

రూపాయలు వసూలు చేసి నాలుగో తీసుకొని కొంటున్నారు. కానీ నర్మఫికేట్ను పీడి రావు, వీరి తరఫున కొనే పావుకారుకే వస్తాయి. అటువంటిప్పుడు 12 శాతం కార్మికులకు ఇచ్చే ఇవ్వాలని పెట్టినట్లంటే ఈ స్కీము ఎలా నఫలం కాగలుగుతుందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. మంత్రి మంచి ఆశయంతోనే పెట్టారు. కానీ దానిని ఆమలు చేసే అధికారులు చేస్తున్న దానివల్ల ఆది ఆంధ్రా మార్వాడీ సేట్లకే పోతున్నది. ఇది కరెన్సన్ కాదా? ఇటువంటి స్కీము కార్మికులకే చెందతుందని అనే నిబంధనలతో వేసిన ఆ ఉత్తర్వులు ఆఫీసర్లు ఆమలు చేయకపోవడంతో దాని ఉద్దేశం ఏమిటి? దాని మీద తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి సంవత్సరానికి శాసనసభ్యులకు రెండు గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తామని చెప్పటంనూ, ఎంతోపించితగ్గ విషయం. కానీ పోయిన ఎం, ఎల్. ఏ గాడు తి సంవత్సరాల క్రితం ఇచ్చిన వాటిలో ఒక్క బావికి కూడా కరంటు ఇవ్వలేదు. ప్రతి సంవత్సరం రెండు గ్రామాలు ఎందుకు అడుగుతారు, వాటికి కనడను ఎందుకు ఇవ్వరు? ముఖ్యంగా నా చేరియాల నియోజకవర్గంలో క్లష్టర్ స్కీము అని చేయాల క్లష్టరు స్కీము అని పెట్టారు. దాని పండ్లు అయిపోయాయి అన్నారు. ఈ నాటికి ఎనేక గ్రామాలలో ఈ క్లష్టరు స్కీములో వచ్చిన వాటికి బడ్జెట్ లేదని వారపెట్టుతున్నారు దానికి మన దగ్గర డబ్బు లేకపోతే వరల్డు బ్యాంకు దగ్గర తీసుకొని ఒక కొత్త స్కీము పెట్టే లేవు అయి పోయినవాటికి మరొక స్కీము క్రింది తీసుకుంటే బాగుంటుంది. రైతులు ఈ ఎక్స్‌జిస్టి డిపార్ట్‌మెంట్ వల్ల చాలా ఉబ్బవడవలసి వస్తున్నది. సి. ఫారం అని పెట్టుకొన్న తరువాత దానికి ఒక రిజిస్ట్రు మెయిన్ తెయిన్ చేయరు. రైతు 20, 30 మైళ్ల దూరం నుంచి వచ్చి ఆ డిపార్ట్‌మెంట్ లో తెలుసుకోవాలంటే అక్కడ ఇన్‌ఫర్మేషన్ తెలిపే రిజిస్టరు ఉండదు. ఈ సి. ఫారం పెట్టిన తరువాత, ఎన్ని రోజులకు వస్తుందని ఆ రైతుకు తెలియదు ఇట్లా తిరుగుమానే పోతూవుంటాడు. బిల్ కలెక్టర్ను సెంట్రల్ గా ఉన్న గ్రామానికి సెలకు కనారి వస్తాడు జిల్లా కలెక్టరన్నా ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంటాడుగానీ ఈ బిల్ కలెక్టర్ను మాత్రం గ్రామాలలో పేవ ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండదు. 40 పై నలు కట్టాలంటే 40 మైళ్ల దూరం వెళ్లి కట్టాల్సిన పరిస్థితి ఉంది, బిల్లు కలెక్టర్ను ఎక్కువ సంఖ్యలో పెట్టి రైతులకు అందుబాటులో ఉంచితే బాగుంటుంది. మంత్రిగారు కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి ఈ డిపార్టుమెంటును కొంతవరకు మెరుగు చేశారు. తగినట్లంటే క్రెడెన్షియల్ తీసుకొని ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి అప్పు తీసుకొని వెనుకబడిన గ్రామాలను బాగుచేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. మస్కందరరావు :—అధ్యక్షా, పవర్ డిమాండు పైన కొన్ని సూచనలను చేస్తున్నాను. పవర్ కు ఎలాట్ మెంట్స్ అధికంగా ఉన్నాయి. కానీ డి.ఎస్.సి. కన్జంక్షన్ ఎక్కువ అవుతూ ఉంటే కూడా రేట్లు అధికం చేశారు. దాంతో చాలా ఇబ్బందులు జరుగుతున్నాయి. బిల్లు కంప్యూటర్ సిస్టంలో చేస్తున్నారు. కన్జూమర్ కట్టిన తరువాత కూడా లెడ్జరులో పోస్టింగ్ చేయక వారికి నానా బాధలు జరుగుతున్నాయి విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి ఎంతో జరుగు

తున్నా కూడా చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. మెటీరియల్ డిస్టిబ్యూషన్ ప్రావర్గా అరగడం లేదు ఎగ్రికల్చర్ వాచ్ నెట్టుకూ, బావులకు దిరభాస్తులు పెట్టుకొన్న తరువాత ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు అయిన తర్వాత కూడా వారికి మెటీరియల్ లేదని నానా బాబులు చెడుతున్నారు. ఎస్. కె. కు కొనేందుకు అధికారం ఇస్తే వారు ఈ సబ్ ప్లాండుకు మెటీరియల్ కొనకుండా ప్రకృమ పద్ధతిలో మెటీరియల్ కొని ఎంపీ చేస్తారు తొందరగా వారికి కరెంటు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కొన్ని చావులకు 100, 200 దిరభాస్తులు ఉంటే అక్కడ ఫీక్స్ చేయకుండా కరెంటు జరుగుతున్నాయి. ఆఫీసర్లు డిలే చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ ఉంటే వారికి అధికంగా డబ్బు వారకము కరెంటు ఉండదు అందుని అన్ని దిరభాస్తులు ఒకేసారి పరిశీలన చేసి ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ ఫీక్స్ చేస్తే దానివల్ల వారికి నష్టం వస్తుందని వారు దానికి అంగీకరించడం లేదు, వవర్ ట్రాన్స్ మిషన్స్ లో 15 నుంచి 20 శాతం వరకు లాసెస్ అవుతున్నాయి. ఈ లాసెస్ తగ్గించడానికి గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే ఇది వేస్టిజ్ అఫ్ వవర్. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు విషయములో ఇప్పుడే ఏన మిత్రులు చెప్పినట్లుగా ఈ డిలెవర్స్ ద్వారాను, బాండ్లు ద్వారానూ సేకరించిన డబ్బును సేవనల్లెక్ట్ బ్యాంకులలోనూ, పెడ్యూల్ట బ్యాంకులలోనూ ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లలో ఉంచేటప్పుడు అండర్ డిలింగు ఏమీ జరుగుతున్నాయో తెలియదు. కొన్ని బ్యాంకుల వారు శక్కువ పడ్డి, కొన్ని బ్యాంకుల వారు ఎక్కువ పడ్డి ఇస్తున్నారు. మంత్రిగారు దీనిని ఒక స్కీము ప్రకారముగా ప్రత్యేకముగా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇందులో కరెంటు ఎక్కువగా జరుగుతోంది. కొన్ని బ్యాంకుల వారు, వారిష్టము వచ్చినట్లు డిపాజిట్లను దుర్వినియోగము చేస్తున్నారు.

12-30 p.m.

ప్రాచుర్యం వాటర్ నష్టము స్కీమును క్రింద రేట్లు చూస్తే చాలా ఎత్తైనార్యతోగా చార్జ్ చేస్తున్నారు. హరిజన వాడలలో కొన్ని చోట్ల ఈ సౌకర్యము లేనందువల్ల వారు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ వాటర్ రేట్లు తాతాస్, బిర్లాస్ మీద విధించినట్లుగా చాలా ఎక్కువగా వసూలు చేస్తున్నారా కాలిటి వీటిని తక్కువ చేయాలని కోరుతూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య (అల్లూరు):—అధ్యక్షా, వవర్ డిమాండుమీద పాల్గొంటూ కొన్ని విషయాలు మీ దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను. మీకు వచ్చే ఉంటుంది కొత్త సంవత్సరం మొదలుపెడుతూ ఉండగానే గ్రీటింగు. ఆ గ్రీటింగ్ లో ఇన్ స్టాల్మెంట్ కెపాసిటీ ముందుకు చెరిగిపోతూ ఉంది డిమాండు వెనక్కుపోతూఉంది. ఇది ఏమిటి, ఇన్ స్టాల్మెంట్ కెపాసిటీ ముందుకుపోతూ ఉంది, డిమాండు వెనక్కుపోతూఉంది ఇది ఏమి న్యూ కయర్ గ్రీటింగు అని చెప్పి చూస్తే డిమాండు ఇన్ స్టాల్మెంట్ కెపాసిటీ రెండింటి సంబంధం గురించి ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువారూ, మన మంత్రిగారు చెప్పిన కొన్ని మాటలను తమ ముందు ఉంచాలనుకొంటున్నాను.

The success of load development programme depends on adequacy of transmission distribution net work. This is what is enunciated in 1974-75 Administrative Report. Whether the reverse is true? Whether the failure in load development is not due to inadequate transmission and distribution work? That has investigated and I think the whole problem lies there.

1976-77లో మన మంత్రిగారు ఈ హవుస్ లో ఒక అన్యూరెస్సు ఇచ్చి ఉన్నారు. లైన్ నడవాలను సాధ్యమైనంతవరకు షగ్గిస్తూ వినియోగదారులకు సక్రమమైన సరఫరా కలిగించే నిమిత్తం ట్రాన్స్మిషన్ ఏర్పాటును పటిష్ఠము చేయాలి. అంతేగాక ఈ రంగములో సామర్థ్యము పెరుగుతుంది. ఖర్చులు తగ్గుతాయి. ఉత్పత్తి అయిన విద్యుచ్ఛక్తి వాడకం కేంద్రానికి పంపేటందుకు వీలుగా ట్రాన్స్మిషన్ ఏర్పాటు అభివృద్ధిని ఉత్పాదన శక్తి పెంచుదలతో జోడించవలసి ఉంటుంది అని చెప్పి బి.సి. స్టేట్ మెంట్ గా 1976 సంవత్సరములో ఈ హవుస్ లో చెప్పారు. వీటిని రెండింటినీ కలిపి చదివినప్పుడు ఇప్పుడు జరిగినది ఏమిటనిచూస్తే మన ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళిక (1978-83) ద్రాఫ్టు రిపోర్టులో ట్రాన్స్మిషన్ అండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కింద 220 పేజీలో ఇలా చెప్పారు. Adequate provision could not be made for these programmes in the past due to pre-occupation with generation programmes. ఇది ఏమిటి? Realisation with the load development and the Service conditions will be better with transmission and distribution.

1974-75 నుంచి ఈ హవుస్ లో అయితే నేమీ ఇంకా వేరే ప్రత్యాలలో ఇది ఏమిటి? అయితే నేమీ నూచిస్తూ ఇక్కడికి వచ్చేవరికి ఏమన్నారు అంటే..... Adequate provision cannot be made. How is it? Is it an erection of four months job? It has to be planned and managed. How is it that such a pre-occupation has come? I feel that this is motivated by something else other than load development and service to the consumer. It is to have ground breaking ceremonies and dedication functions to be celebrated and to stamp installed capacity and propagate that we have developed installed capacity to such height. When our installed capacity can't be utilised for generation and when the generation capacity is low what is the use of going on having trumpeting about installed capacity? Let us face the facts. What is the generation capacity? What is your pumping out capacity from the generating station and what is the net work for distribution and serving to the consumer? Is it not the ultimate aim to serve the consumer and to say that adequate load development is not there? Where is the justification? I can tell you voltage conditions and the continuity of power. As a V. I. P. I think you will be having better voltage conditions or better continuity of power. As an ordinary consumer who is treated as a S.I.P. by the power department, we feel and every ordinary man feels that these service conditions are not satisfactory and you can't say. You give better conditions of service and you say if the load development is not there you can blame the citizens of Andhra Pradesh as ఏవో పుచ్చిన వంకాయలు తీసుకువచ్చి అమ్ముతూ రోజూ ఇక్కడ వంకాయలు కొనడం లేదని చెప్పి అ విధిలో వారిని తిడితే అది ఏమీ మర్నాడగా ఉంటుంది ?

impotent to consume enough electrical power. I think this is very unfair on the part of anyone to have such a greeting card to say that installed capacity is growing and demand is not growing.

దీనికి ఇంకొక వ్యంగ్యము ఉంది, అది చెప్పతారు . .

Installed capacity is running away from the responsibility of meeting the demand and that is how anyone is looking at it and hereafter I feel it will not be there. . . ఇంకో సంగతి చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను. మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో డెవలప్ మెంటు డివిజన్ క్రియేట్ చేశారు. ఎక్స్ ప్లిజిట్స్ రిఫారమ్స్ కమిటీ వారు...constituted by the Government of India have recommended introduction of performance budgeting in the Government departments and agencies engaged in developmental activities. మనకు పెరఫారమెన్సు బడ్జెటు ఉవ్వలేదు అనలు ఇంకో లేదో తెలియదు తరువాత The Government of India has already accepted these recommendations and they should be implemented by the State as well as by the Central Government. The Commission has stated the department and organizations which are in direct charge of development programmes should introduce performance budgeting. This should be done both at the Centre and in the States. మన శేబిన్ మీద పెరఫారమెన్సు బడ్జెటు పెట్టలేదు. అది ఇంకో లేదో మంత్రిగారు నెలవిసే బాంట్లుంది. ఎలాటి పెరఫారమెన్సు బడ్జెటు పెట్టనందున ఇప్పుడు జరిగేది ఏమిటే ఇక్కడ మనము రూపాయలలో బడ్జెటు సాంక్షను చేస్తున్నాము. ఇవి ఎందుకు ఉపయోగిస్తున్నారని వారు అడిగారు Unless the physical targets are denoted and physical targets are made the results will not be forthcoming. I request atleast from hereafter the performance budget may also be placed on the Table of the House. I support the Demand.

(శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :- అదృష్టా, ముందుగా ఈ పెన్షన్స్ విషయంలో ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. పెన్షన్స్ లో చాలామంది 40, 45 రూపాయలు మాత్రమే పొందుతున్న వారు ఉన్నారు వారు యింకా చాలామంది బ్రతికి 12-40 p.m. ఉన్నారు. కనీసం 150 రూపాయలు అయినా వారికి పెన్షన్స్ ఇండేట్లుగా ఈ ప్రభుత్వం ప్రవేశక మైన చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం అని మనవి చేస్తున్నాను ఆ విధంగా సవరించండి. 45 రూపాయలు పొందుతున్న వారు అత్యధిక భాగం యింకా బ్రతికే ఉన్నారు. వారి జీవితాంతం నెలకు 150 రూపాయలు వచ్చేటట్లు గ్యారంటీ చేయండి

ఎలక్ట్రిసిటీ విషయం. 1678 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి మనం చేయడం మంచి ఆభివృద్ధి. ఎన్నో కష్టాల తరువాత మనం ఈ అభివృద్ధిని సాధించాము. దీనికోసం మనం ఎంతో ఖర్చు పెట్టిన అని వచ్చినది అనేది చూడవలసి వున్నది. ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థత, ప్లాన్ లేని విధానం ఎన్నో విధానం దీని చూలంగా దీని అభివృద్ధి అనుకొన్నట్లుగా సాధించలేదు. వారు మాకు యిచ్చిన నోట్ లో శ్రీ శైలం ప్రాజెక్టు, 1964 లో ఎస్.ఎ.బి. చేసినప్పుడు రు. 33,48,54,000

అవుతుంది అనుకుంటే ఈ రోజున రు. 221 కోట్లకు పెరుగుతూ వున్నది. డబ్బు లేని కారణమనో, రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్ అనో, తమకు అనుకూలమైన కాంట్రాక్టర్స్ కు లాభాలు చేకూర్చే నిమిత్తమో మాటి మాటికి ప్లాన్స్ మార్చడం జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా దుబారా, దుర్వినియోగం, అనవర్తత, ప్లాన్ లేనితనం, నిర్మాణ రాహిత్యం, ఓటన్నిటివల్ల ఎలక్ట్రిసిటీ అభివృద్ధి కుంటుపడుతున్నది. ఇవి దూరం చేసుకోకపోతే మన ఆగినంతగా ముందంజ వేయలేము. కేంద్ర ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రంలో కొన్ని ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాల స్థాపిస్తున్నది. దురదృష్టవశాత్తు ఆ విద్యుచ్ఛక్తిని మొత్తంగా మన రాష్ట్రానికి వినియోగించుకోవడానికి వీలులేదు కొంత ఇతర రాష్ట్రాలకు యివ్వాలి. నైవేలి వున్నది, కల్పాకం అణవిద్యుత్ కేంద్రం వున్నది ఇటువంటి వాటి నుంచి మనకు ఏమి రావడం లేదు. ఓషిరాది రాష్ట్రాలు అయిన ఆంధ్ర, తమిళనాడ, కర్ణాటక, కేరళలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఖర్చుతో ఎన్ని ధర్మల్ విద్యుత్, అణవిద్యుత్ కేంద్రాలు నిర్మిస్తుందో వాటినుంచి జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారంగా ఈ కొన్ని రాష్ట్రాలకు సమానంగా విద్యుచ్ఛక్తి పంచే ఆవశ్యం దానికోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషిచేయాలి అవసరం వున్నది. ఈ రోజున వారి స్టేటు మెంటు లేబర్ మీద పెట్టారు. దాని ప్రకారంగా చూసినప్పుడు అసలు ఉత్పత్తి ఖర్చు తక్కువగా ఉంటున్నది. జల విద్యుత్ ఉత్పత్తి ఖర్చు తక్కువగా ఉంటున్నది అత కన్న కొద్దిగా ఎక్కువ ధర్మల్ విద్యుత్ ఖర్చు ఉంటుంది దాని ఓనర్ హెడ్ చార్జెస్ చాల ఎక్కువ ఉంటున్నాయి. అందులో ఎవ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గురించి చెప్పాలి వచ్చినప్పుడు 17కోట్ల 28 లక్షల రూపాయలు వడ్డీ క్రిందనే ఆర్థిక శాఖామాత్యులు మ్రింగేస్తున్నారు. కాబూలి వారి వడ్డీ గుర్తుకు వస్తున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డ్ మీద యితర పెద్ద ఎత్తున వడ్డీ భారం ఎదుకు మోపాలి. ఎందుకు తగ్గించకూడదు? ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాలేజీకి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు దీనిలో ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ తగ్గించడం ఎట్లా, పాపపు చేయడం ఎట్లా అనే విషయం రిఫర్ చేశారు. కొన్ని లక్షల రూపాయలు యిందు నిమిత్తం ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. వారు ఏమైనా సలహాలు యిచ్చారా? ఆ సలహాలు ఉపయోగపడ్డాయా, ఉపయోగపడలేదా? ఏ స్టేజ్ లో వున్నది? దానిని గురించి సమాచారం లేదు. ఉద్యోగస్థల విషయం. చీఫ్ యింజనీర్, ఆపరేషన్ వున్నారు ఆయన మీద అనేక రకాల ఆరోపణలు వచ్చి ఉన్నాయి. ఆయన గారికి రిటైర్ అయినవరు నాత ఎక్స్ పున్ షన్ యిస్తూ ఉన్నారు. ఎక్స్ పున్ షన్ ఉండకూడదు అని యిదివరకు అనేక సార్లు చెప్పారు. ఇక్కడ వీరికి ఎక్స్ పున్ షన్ యిస్తున్నారు ఇందులో

కూడ ఆశీర్వాద పశుపాతం. అనేక మంది క్షయకార వ్యాధులతో ఉన్నవాటికి అధికార వదవులతో జనవాటికి అనేక రకాల మందులను వివిధ రూపాలలో యివ్వడంతో ఎక్కిన్ని చెబుతున్నది. అన్ని వ్యాధులకు చెబుతున్నది. ఎవరు చెబుతున్నారో ఎవరు చెబుతున్నారో అర్థం చేసుకోవడానికి మాత్రమే యందులో పాల్గొనడం ఉండే వ్యవస్థ ఉన్నట్లు చెప్పాలి. ఇదివరకు యిచ్చిన డిమాండ్లలో ఆయనకు ముందు బోధించినది. రేషన్ కార్డు, డిస్కం, అప్లైడ్, ఎక్స్టెన్షన్ యిచ్చుకూడని నేను గట్టిగా కోరుకున్నాను.

వ్యవసాయ గురించి చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు వ్యవసాయాన్ని విస్తారంగా లోలతో పోల్చి లెక్కలు యిచ్చారు. ఏమైనా ఈ లెక్కలు నిర్ణయించి నిచ్చేవి కావు. వ్యవసాయం ఈ రోజున దులువరిగా లేకపోవడం మూలంగా అనేక కష్టం ఫీల్డ్ గా తయారైంది. రైతాంగానికి సహాయం చేయాలి అనే అవకాశం వచ్చింది. దృష్ట్యా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వాటికి రెడు రూపాయలు చేస్తున్నాను. వారికి నీరు అంది చే బాధ్యత మీరు తీసుకోండి. లిఫ్ట్ యింజనీర్స్ యిచ్చాలో, బావుల నుండి యిస్తాలో, ఆ బాధ్యత తీసుకోండి. వారు వండి చివరకు వచ్చిన బాధకు యింజనీర్స్ అన్ని టూల్స్ కు యింజనీర్స్ రేట్ నియం చేసుకుంటే దాని ప్రకారంగా ఎక్కువ వంట వండించే వారి నుండి ఎక్కువ డబ్బు వస్తుంది ఖర్చులు తగ్గుతాయి. మామూలు పేదవారికి రెండు ఎకరాలు, మాడు ఎకరాలు ఉన్న వాటి పెరులు బాటు కలుగుతుంది. ఈ సిస్టమ్ ను ప్రవేశపెట్టమని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు మీటర్ చార్జెస్ తీవ్రము, దాని బదులుగా సర్వీస్ చార్జెస్ పెట్టాము అన్నాడు పిలిసి కీసి మార్గాలం చేశారు. ఎందుకని? దానిని కూడ తొలగించమని కోరుతున్నాను. గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ కావాలంటే, 7 నుంచి 10 వేల రూపాయలు ఖర్చు చెట్టుకుంటే తప్ప కొత్త గ్రామానికి ఎలక్ట్రిసిటీ రావం లేదు. ఒక బావికి కొత్తగా కనెక్ట్ రావాలంటే 300 రూపాయలు యిచ్చే తప్ప రావడం లేదు. ఎవరు తింటున్నారో, ఏమై పోతున్నారో అందరి అయ్యారై. కల్లు లోటి, రొయ్యల బుట్ట రెడు మాయం అవుతున్నాయి. ఎవరు అని నిర్దిష్టంగా చెప్పడానికి వీలు లేకుండా వున్నది. లంచగొండితనం వివరితంగా జరుగుతున్నది. పోల్స్ వేసి మాడు పట్ల అవుతున్నాయి. కంప్యూటర్ రావు. దాని పోల్స్ రాకముందే కొన్ని బావులకు కంప్యూటర్ వచ్చి కూర్చుంటున్నది నీనియారిటీ ఈ లెక్క అంతా పైకి చూపడం కోసం తప్ప నీనియారిటీ లెక్క అనేది దగాకోరుగా తయారవుతున్నది. 1977 లో పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ మిటి సమాజ్ సందర్భంలో తాతారావుగారు ఒకవిషయం చెప్పారు 1977 డిశ బరు ఆఖరు వాటికి ఈ రాష్ట్రంలో ఎలక్ట్రిఫికేషన్ అయిన గ్రామాలలో హరిజన వాడలకు, గిరిజన వాడలకు మేము విద్యుత్ సౌకర్యం చేస్తాము అన్నారు అప్పుడు 1978 లో ఎలక్షన్స్ వస్తున్నాయి కాబట్టి ఈ సిస్టమ్ వేసారేమో? ఈ రోజుకు అందులో ఏవంటు పూర్తి కాలేదు అని మంచి చేస్తున్నాను. దానికి అనేక కారణాలు చెబుతారు. గ్రామ పంచాయతీ తీరానాలు రాలేదు అన్నారు తీర్మానాలు వచ్చినాయి. కంప్యూటర్ వేసు, పోల్స్ వేపు అంటున్నారు.

ఈ రకంగా నానాదకాలుగా యిబ్బందులు పెడుతున్నారు. ఒక గ్రామానికి ఎట్టి ట్రాన్స్ ఫార్మేషన్ అవుతుంది. కాని పోల్స్, కండక్టర్స్ తెచ్చుకోవాలంటే ఆ గోడౌన్స్ లో పోయి అక్కడ కూడ డైరెక్ట్ చేసుకోవలసిన పరిస్థితి వున్నది గోడౌన్ లో వైరెడ్ చేసుకోవలసిన పని మామూలు రైతులకే కాదు. సూపర్ వైరెడ్స్, అసిస్టెంట్ యింజనీర్, ఎక్స్ క్యూటివ్ యింజనీర్స్ కూడ వైరెడ్ చేసుకోవలసిన పరిస్థితి వున్నది. ఇంకా మాకు అధికారికంగా తెలివని ఏమంటే ఎవరికి చెప్పకోవలసిన వర్కం చేజ్ వారికి చెప్పకంటేనే అప్పుడు మాత్రమే ఆ కోటలు బయటకు వచ్చాయి. ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. నే. బాధ్యతలో చేస్తున్నారో లేదో మీరు తెలుసుకోండి. మెటీరియల్ కొరత అనేది ఒక టేబుల్ ఫ్యాక్టర్. ఈ మెటీరియల్ కొరత తీర్చడం కోసం మనకు యింజనీర్ లో పోతున్న యాంటిబి కు యోచించండి. దానిని అనవచ్చిన విధంగా పెంచండి. పోల్స్ తయారు చేయవచ్చును సిమెంట్ పోల్స్ తయారు చేస్తున్నారు. ప్రయత్నం కాంట్రాక్టర్స్ కు యిచ్చే బిల్లు డిపార్టుమెంట్స్ వైపునుంచి అన్ని చోట్ల చేసేటట్లుగా ఉంటే ముక్కుమందికి ఉపాధి కల్పన అవుతుంది. ఇకడబండిగా ఉంటుంది. అందులో కూడా సిమెంట్ తక్కువపెసి, యిసుక ఎక్కువపెచ్చే విధి పోతున్నాయి. అదల్ల రేషన్ జరగకండా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాము.

12 50 p.m

లయిన్ లానెస్ గురించి. పీఠోఫరేజ్ అత్యధికంగా జరుగుతున్నది. ఇది ఎక్కువ చేసే వారిలో పెద్ద పెద్ద పారిశ్రామిక వేత్తలు, పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు ఉన్నారు. వారు అక్కడ ఎట్టి ట్రాన్స్ ఫార్మేషన్ అధికారులకు సంబంధం లేకుండా చేస్తున్నారు అనుకోవడం పొరపాటు. అందులో కూడా ప్లాన్ చేజ్ వున్నది. వారి మిలకత్తో యిదంకా జరుగుతున్నది. దీనిని తీవ్రంగా గర్హించాల్సి ఉంటుంది. దీనిని అక్కట్లడానికి తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుంది మేము మొదటి నుంచి గవర్నమెంటును ఒక విషయం రిక్వెస్టు చేస్తూ వచ్చాము. ప్రతి రైతును కెపాసిటర్ పెట్టుకోవాలని ఎలవంబం చేయకండి మాకు అనేమంది యింజనీర్స్ చెబుతున్నారు. ఉన్నట్టి స్థాయిలో, లే పోతే సప్లయ చేస్తున్న ట్రాన్స్ ఫార్మేషన్ ఉన్న చోటు నుంచి ఈ కెపాసిటర్ పెట్టుకుంటే సరిపోతుంది, వతి రైతు తాను పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేనేది వున్నది. ఏమైనప్పటికీ ఇది రైతు మీద అదనపు భారంగా మోపకండి. వారు చాల రకాలుగా సప్లయకు గురి అవుతున్నారని మనవి చేస్తున్నాము. వర్క లోడ్ చాలా పెరుగుతోంది. కొన్ని సెక్షన్ లో కొంతమంది ఉద్యోగుల మీద వర్క లోడ్ పెరుగుతోంది కొందరి మీద తక్కువగా ఉంటుంది ఇటు వంటివి ఎకనమైజ్ చేయడానికి డెవ్లప్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుంది ఎస్ ఎమ్. ఆర్స్, వర్క ఛార్జిడ్ ఉద్యోగులు, కంటిన్ టెన్స్ ఉద్యోగులు వీరిని పర్మనెంటు చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము బిలు కలెక్షన్ ను అప్పాయింట్ చేసే విషయంలో ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ క్లెయింట్ నుంచి అభ్యర్థులను తెప్పించకన్నప్పటికీ సరైన పద్ధతిలో ఇ టర్ వూలు జరుపుతున్నామని చెబు తున్నప్పటికీ ఆచరణలో రెండు వేలు ఇస్తేనే బిల్లు కలెక్షన్ ఉద్యోగం వస్తుంది. అంతకంటే డ్యూటీలు ఎంత ఉన్నప్పటికీ, చక్కగా వ్రాయాలిగా ఉన్నప్పటికీ,

Demands for Grants.

శుంభ క్రిందినే పరిగణించబడతాడు. ఉద్యోగ నియంత్రణలో ఉంచబడినంత
 పెరుగుదల చూడవలసి ఉంది. క్లబ్ స్కీము క్రింద మా జిల్లాలో నా
 నియోజక వర్గంలో కాంక్షనో జనది అన్నారు. పట్టణ మూడు సంతకాలై
 నది ఒకవారి ఫ్రెంచ్ నియంత్రణలో కాంక్షనో మరొక వారి పట్టణంలో వే కాంక్షనో
 తరువాత 'కెక్సెల్ కాంక్షనో ఇన్నీ జన' తరువాత ఈ రోజు వరకు ఆములు
 జరుగలేదు. సంవత్సరాల తరబడి జాబ్బం కనై ప్రయోజనం ఏమిటి? ఒక్కడైనా
 రైతు బాంకి కావాలంటే లేదు అంటారు. గ్రామీణ పేద్యుడైనా మూడు
 నాలుగు రకాల స్కీములు క్రింద జరుగతోంది. ఒక దానికి మరొక దానికి
 మధ్య సంబంధం లేకుండా ఉంది. వాటర్ ట్రైబ్ క పార్టుమెంట్స్ క్రింద తయారై
 నాయి. ఒక స్కీము క్రింద కొన్ని బావులకు అప్పులు, మరొకొన్ని బావులకు
 ఎక్స్ లెండ్ చేయాలంటే ఆ స్కీము లాండ్ డివిజన్ క ఇవ్వడానికి లేదు అంటారు.
 ఈ స్కీములన్నింటిని స్వాక్ డేట్ చేయండి. ఒకే స్కీము క్రింద టెన్ కోండి.
 ఆ విధంగా స్కీలోవర్ వర్క్స్ అన్నీ కంప్లీట్ చేయాలని కోరుతున్నాం.
 రైతాంగం ఇరిగేషనుకు కావాలని అడిగితే దానికి ట్రాన్స్ ఫర్మూలటీ ఇవ్వండి.
 ఇదివరకు ఉన్న గ్రామాలలో ఎక్స్ లెండ్ చేయండి. లేచోకే వ్యవసాయాన్ని
 దెబ్బ తీయండి చాలా చొట్ట ప్రోవైమిషన్ లైను దెబ్బ తీస్తాయి వాటి
 బాగు చేసి క్రొత్తవి పెట్టండి. వర్క్ లోడ్ బట్టి సబ్ డివిజను పెంచాలి అట్లా
 చేయకపోవడం వల్ల చాలా అనర్థాలు వస్తున్నాయి. మాట మాటికి చెడిపోడం
 వల్ల మోటార్లు దెబ్బ తిటున్నాయి. నేను ఒక మాత్రం చేస్తాను మనకున్న
 వనరులు చాలా పుష్కలం. చేపట్టిన స్కీములు అనేకం. గౌరవనీయులైన
 అయ్యప్ప రెడ్డి గారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. మనకున్న వనరులను బట్టి ఒకటి
 రెండు స్కీములు కంప్లీట్ చేయండి, అనకాలం పూర్తి అవుతాయి, కట్టి
 భారం పడదు, ఉత్పత్తి వెంటనే ఆములులోనికి వస్తుంది, తరువాత పేరే
 స్కీములు తీసుకోవచ్చు. పది స్కీములు ఒకేసారి తీసుకుని మెయింటెనెన్సు
 ఖర్చులు ఎక్కువై పోయి వడ్డీలు పెరి పోయి వెన్నెటనే ఉపయోగానికి లేకుండా
 పోతున్నాయి. మెత్తా స్థానం, ప్రయోగిటీలు రివైజ్ చేయండి. ఉన్న వనరులను
 రెండు మూడుపై కేంద్రీకరించి అవి పూర్తి జన తరువాత మిగతావి చేపట్టండి
 అన్నింటికి సమాన సాముఖ్యత ఇవ్వాలంటే దకాబ్బాలు గడిచిపోతాయి ఒపర్
 పాడ్ ఛార్జిలు పెరిగిపోతాయి చిర విషయం ఉద్యోగులు డిమాండ్లు వారు
 చాలా కాలంగా ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఉద్యోగులు బోర్డు మధ్య సమన్వయం
 లేకుండా ఉంది. వారి కోరికలన్నింటిని వెనెంటనే తీవ్రం సాధ్యం కాదు.
 అన్ని టిని తీర్చాలని నేను అనడం లేదు వారిలో సామరస్యంగా మాట్లాడితే
 పరిష్కరించడానికి ఏలేనవి కొన్ని ఉన్నాయి. ప్రజాతంత్ర వైఖరి ఏమికోమిండా
 పెత్తనదారీ వైఖరి తీసుకుని వాని వీణే ఏమిటి, మాట్లాడేది ఏమిటి అనే
 మొండి వైఖరి మంచిది కాదని మనవిచేస్తూ వెన్నెంటనే హరిజన, గిరిజన ప్రాంతా
 లకు టాప్ ప్రయోగిటీ ఇచ్చి విద్యుచ్ఛక్తి గ్రామాలకు, వ్యవసాయాని అంప
 చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటాచయ్య :- అధ్యక్షా, సభ వారి ముందున్న పవర్ డిమాండ్ను నేను బలపరుచు కొన్ని సూచనలు చేయవలసివచ్చినవి. గ్రామీణ విద్యుత్ కరణ విధానం తీసుకున్నప్పుడు ప్రధాన దేశం కు రెండు అన్నార్లు. మజూరు-హరూ నాలుగు 00 శాతం, మన కర్కనే ఉన్న తమిళనాడు 98.7 శాతం, కర్నాటక 97.1 శాతం, కేరళ 96.7 శాతం ఉంది. మన సమాజానికి మూల మైనది గ్రామం. వాటి ప్రాముఖ్యత ఇచ్చి డిమాండ్ లేకుండా ప్రక్క రాష్ట్రాలలో సేవలను సమీకరించుట సమానంగా ఉండాలన్న ఒక్కడ లోపం ఉంది మన గ్రామీణ విద్యుదీకరణ కార్యక్రమంలో అనేది చూడవలసి ఉంది. నా నియోజక వర్గమైన పల్లెటూరులో చాలా గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. పోయిన బడ్జెటు సమావేశంలో చెప్పాను. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను. పల్లెటూరు ప్రాంతం నెక్స్ట్ డిమాండ్ లో అదం కావడం లేదు ఎప్పుడు 2.5. వరకు ఎస్.ఇ. వరకు పోయి చెప్పినప్పటికీ ఎకనమికల్లీ నాట్ వయబుల్ అంటారు అది వరుస ప్రాంతం నీటి వంత లేదు. ఎకనమికల్లీ మనకు లిటి ఎల్లా వస్తుంది? పెళ్ళి కుదితే పిచ్చి కురుకుంది. పిచ్చి కుదిరితే కాని పెళ్ళి కురుగు అన్నట్లుంది. తాతారావుగారు ఒక్కడై ఉన్నాడు కనుక దీనిని రిజీలించి నా నియోజక వర్గంలోని గ్రామాలకు ఎక్కువగా విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ పవర్ స్టేషను చాలా పావు సంవత్సరాలలో పూర్తి పూర్తి పూర్తి పూర్తి అయింది టూన్స్ మిషన్లు వెస్ట్రెంట్ లో కెన్ట్రల్ చేసిన దున మా ఊరిలో అధికార లో ఉటున్నామని గుర్తుకు చెప్పును ఆ విధంగా జరుగుతూ చేయాలని కోరుతున్నాను అన్ని ఒక్కలు అన్ని చెప్పవలసివచ్చింది. లీల్ డిజిటల్ కూడా ఉంది. ఎల్కెస్ టీ టూన్స్ రూల్సుకు సంబంధించి పెద్ద చిక్కాన పనుల్య ఉంది. చెక్కకు రికి కూడా చెప్పాను. మంత్రిగారికి చెప్పాను. ఎక్కడైనా పిల్లలెజు రి తేట రిఫుహలు సెట్టారు. దాని ప్రకారం ఎస్.ఇ వచ్చినిస్టియం చేసే దాని వె కలుగవేసి కోసానికి కర్లు కూడా పవర్ లేడంటున్నారు. ఇది దానిని అంటున్నాను కోప్పారు గ్రామంలో ఒక రైతు వస్తులు కడు తున్నాడు. అతనివైచేసిన నిధానో ఇషమిట తే మీరు సరిగా చూపలేదని, దానికి వేల రూపాయలు విధించారు తరువా 2.5. దానిని రివైజుచేచారు, రాయల్ మతో దీ విని ఎరుగని సవరణ నెలకు 80 రోజులు కరెంటు వాడారట. గోజుకు 13 గంటలు వాడారట అంటే వల్ల దాని 20 వేలక. పెంచారు పోలి నెల రుతు వచ్చాడు. తరువా ఎస్.ఇ. కి కనుకు వెడితే మై బార్ బనది అన్నారు తరువాత బోర్డుకు వస్తే ఎస్.ఇ. వేసిన ఆర్డరును రివైజుచేయడానికి బోర్డుకు కాని చిపు ఇంజనీరుకు కాని పవర్ లేదు అన్నారు. రాజారాంగానికి రిప్రెజెంటు చేశాము. హ్యుమన టేరియన్ గ్రాంట్ మిడ మూడు వేలు కడితే కరెంటు ఇప్పిస్తాను అన్నాడు. చివరకు ఎస్.ఇ. వేసిన ఆర్డరు మీద చిపు ఇంజనీర్ కు వరులేదు. బోర్డుకు లేదు. చెర్మన్ కులే, మంత్రికి లేదు. తాతారావుగారితో చెప్పాను. రూల్సు మారిస్తే కాని లాభంలేదన్నారు.

బోర్డుకు అన్యాయం జరిగివున్న రూలును సవరిస్తున్నాము. బోర్డుకు అన్యాయం జరిగినందుకు చౌర్యపును సవరిస్తున్నాము. కన్సూమర్స్ కి అన్యాయం జరిగినపుడు బోర్డుకు అధికారము లేదట. They can revise the order, if the

Board feels that injustice has done to the Board but when the consumers are suffering and they have been robbed, they cannot go to the Board or to the Government. Minister feels helpless, Government feels helpless and the Board feels helpless. When the Board is empowered to draft its own rules and amend the G.O.s issued by itself. Why they are shrinking the responsibility? Why the consumer only should be sufficed? మంత్రిగారు ప్రైవేటు జయకు వెళ్ళారు. ఈ విషయాన్ని

దృష్టిలో పెట్టుకొని వారం రోజులలో రూల్స్ ని అమెండ్ చేయకపోతే చాన్సుంది బాధపడుతున్నారు. After all, a low category officer when he passes an order, it is not appealable. The Courts are having no power of review. Even the High Court says it is helpless when the rules are like that, అంటున్నారు. బోర్డు సభకు అన్యాయం జరిగివున్న రివైజ్ చేసుకొనడానికి ఎవరోని క్రిడెట్ చేసుకున్నారో—When they have got power to

rectify their own defects, why don't you take unilateral action? Why do you ignore the Consumer. కన్సూమర్స్ కి జరిగినపుడు బోర్డు వినడం లేదు. అధికారులు వినడంలేదు, చైర్మన్ గారు యిక్కడ వున్నారు. వారు చొరవ తీసుకుని చౌర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. సవరణ మినిష్టర్ గారు ఏమి

1-00 p. m.

చేస్తారు? వారి ముందుకు సవరణ తీసుకు వచ్చి పెడితే అది అవుతుంది. కొంత మంది రైతులు నాశనమైనారు. ఏల్ ఫిరేజి అనే సాకుతో డిస్ కంట్ చేస్తున్నారు. బోర్డుకు వచ్చి చెప్పకొనే అవకాశము లేదు, మంత్రిగారు చేయడానికి అవకాశం

లేదు. నేను చైర్మన్ గారితో డిస్ కంట్ చేశాను. చేయగలిగింది చేస్తాను అంటున్నారు చేయడం లేదు. అలస్యము కాకండా వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇటువంటి కేసుకు అన్యాయం జరగకుండా

చూడాలి. కన్సూమర్స్ కి న్యాయం జరిగేవిధంగా రూల్స్ ని అమెండ్ చేసి బోర్డు రెవ్యూ చేసుకొనడానికి సవరణ ఎందుకు పెట్టుకొనకూడదు? సూపరింటెం డింగ్ ఇంజనీరుకు అధికారం యిచ్చి మాకు అధికారం లేదంటే సెక్యూరీ, చైర్మన్

Minister are saying that they have no power. Then who has got the power? This is very important aspect. I want to impress upon the Government as well as the Chairman who is bodily present. He should raise to the occasion and rectify the defects. Otherwise, the consumers cannot tolerate and it will be blot and a serious set back to the administration of the APSEB.

ఎవరై నా పీఠోభరణి చేస్తే వారిని రక్షించాలని అనడం లేదు. పనిష్ చేయండి. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలు చెప్పకొనడానికి జవకాశం యివ్వాలి

This is the Order issued by the Government.

“ The Andhra Pradesh State Electricity Board has notified terms and conditions of the supply of electricity energy in exercise of power conferred under Section 49 of the Electricity Act.” These are the statutory powers. In the instant case, the appellant authority has already passed the orders. This cannot, therefore, be reopened by the Board on a representation by the petitioner. In the circumstances it is not desirable for the State Government to interfere in the matter where the A.P.S.E.B. particularly wanted to take action on a consumer for pilferage of energy which is against the terms and conditions of Supply of Energy to the consumers.

హరిజనవాడలకు విద్యుచ్ఛక్తిని యివ్వడం గురించి చెబుతాను. హరిజనులకు అన్యాయం చేస్తున్నామని చెబుతున్నాను. నా నియోజకవర్గములో అనేక గ్రామాల హరిజనవాడల ప్రజలు టికెట్లో వుంటున్నారు. పెద్ద రైతుల యిళ్లకు లైట్స్ వున్నవి. గ్రామం బయట వున్న హరిజన వాడలకు కరెంటు యివ్వరు. గొల్లపల్లి, పాతకొత్త ఈసురా మొదలైన గ్రామాల హరిజనవాడలకు కరెంట్ యివ్వలేదు. రెచ్చూర కమిటీ మీటింగ్లో చెప్పాను. ఇంజనీర్లకు చెప్పాను. సమితి మీటింగ్లో చెప్పాను. చూస్తాము అని, బ్రాకెట్స్ లేవు అంటున్నారు. బ్రాకెట్స్ లేపోతే లైట్స్ యివ్వకూడదా? పెద్ద రైతులకు యిచ్చి హరిజనులకు యివ్వకపోతే వారు ఊరుకోరు. ఎవనామిక్ వయబిలిటీ కా. పోయినా ప్రతిగ్రామములో హరిజన వాడలకు కరెంట్ యివ్వ వలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లూపూర్) :— విద్యుచ్ఛక్తి పద్దును చూసినపుడు విద్యుదుత్పాదన చాలా శీఘ్రముగా పెరుగుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఏటేటా జియోమెట్రికల్ ప్రోగ్రెషన్ ఈ విద్యుదుత్పాదన సాగుతున్నది. ఎందుకని అంగట్లో అన్న పున్నాయి అల్లుని నోట్లో శని వుంది అన్నట్లు ఈనాడు రాష్ట్రంలో మనము ఇతోధికంగా విద్యుచ్ఛక్తిని చేస్తున్నప్పటికీ 73-74లో 1678 మె.వా. ఉత్పత్తి అంటున్నారు. 79-80 లో 2250 మె.వా. ఉత్పత్తిని సాధిస్తామంటున్నారు. తరువాత 3,300 మె.వా. వైన సాధించబోతున్నామంటున్నారు. జనరేషన్ తోపాటు ఇన్స్టాల్ కెపాసిటీతో ప్రొవర్ గా యుటిలిజ్ చేసుకొనే శక్తిని మనము సంపాదించుకొని పరిస్థితులలో ఖర్చు చేస్తున్న ఈ డబ్బు దుర్వ్యయం కాదా? ఎవరిని సంతృప్తి పరచడానికి ఇంత పెద్ద మొత్తమును ఖర్చు పెడుతున్నాము? ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్స్, హైడల్ పవర్ స్టేషన్ లో మనకు వున్న వనరులను ఉపయోగించుకొని పవరును సృష్టించే ప్రయత్నములో మనము నిర్ణయించిన లక్ష్యాలను చేరుకోడానికి ఉపయోగించుకోకపోతే ప్రయోజనము ఏమి

వంటుంది? కోల్లూరూపాయలు కేటాయించి రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్యక్రమాలను చేపట్టారు. ప్రత్యేకముగా కేంద్ర ప్రభుత్వం స్థాపించిన రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చాలా లాభపడటం వచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ అందించిన స్కీములను అమలు చేయడంలో కృతకృత్యులు కాలేకపోతున్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ వారు అందించిన పనులకు ఈ డిపార్టుమెంట్ చేస్తుంది. గత సంవత్సరం కూడా ఇది ముందే కాదు. ఇవర్ మిస్ట్రీలు ద్వారా కేటావించావు కొల్లూరూర్ తాలూకాలో కర్ణాటక స్కీముల కేటావించే పనులను చేపట్టారు. 2 ఏకరాలలో పూర్తి చేయాలనే సంకల్పము వుంది. సంవత్సరాలు అవుతున్నా నేటికీ చాలా గ్రామాలు అట్లానే మిలిచిపోయినవి ఎక్కువైతే ఎక్స్ ప్లె చేసి తీర్చిపంపించి మంటే ఎక్కువ ములో కూడా ఎలక్ట్రిఫికేషన్ సంగ్రహంగా జరుగలేదు. కేవలము గ్రామాలకు కనెక్ట్ చేసి వదిలిపెట్టారు. జిల్లారు ఎలక్ట్రిఫై చేసి చేశామని సంతోషపడితే ఎవరిని మోస్తున్నట్లు? రైతుల కోరికలు, ఎవ గ్రామాలకు వెలుతురు ప్రసరించాలని, తమ వ్యవసాయ బావులకు, పంప్ సెట్లకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇచ్చే కార్యక్రమ పనులకు తొందరగానే పూర్తి చేస్తుందనే ఆశతో వారున్నారు. కాని వారి ఆటలు అడియాసలై ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటుపై ఇగ్రహవేశాలు, అసంతృప్తిని పెంచుకున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ చేరు ఎత్తితే మమ్మల్ని కూడా ఎదిరించి మాట్లాడుతున్నారు. దబ్బు సంపలు తీసుకు వెడితే పనులు ఆపుతున్నాయి. వారిపై విభజన పని చర్య తీసుకుంటున్నదో తెలియదు. సెసిఫికే కేసులు మా దృష్టికి తీసుకురండి అని విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామంత్రి చెప్పినంత మాత్రాన లాజం లేదు. ఇంజనీర్స్ సెల్ పని పని చేస్తున్నదని అడుగుతున్నాను. కండక్టర్స్ మన వద్ద లేని చెబుతున్నారు మద్రాసు వారికి విద్యుత్తు ఇస్తే వారు మనకు అల్పమినియం, సప్లయ చేసేట్లుగా వారితో ఒప్పందం చేసుకోవచ్చు చెప్పారు. ఎన్ని చెప్పినా ఎన్ని విమర్శలు చేసినా మంత్రిగారు గంభీరమైన నిగహంతో తొణకకుండా, జెంకకు దావుంటారు ట్రాన్స్ మిషన్ లైన్స్ సమస్యను పరిష్కరించటానికి ప్రయారిటీ ఎంకుకు నిర్ణయించారు అని అడుగుతున్నాను. పవర్ జనరేషన్ లో భారత దేశంలో అగ్రస్థానం సంపాదించామని చెప్పుకొంటే సరిపోతుందా? కేవలం పగటి కలలు కన్న వానం అవుతామని, ప్రగతిని సంగీవరచిన వారం అవుతామని, ప్రతి బంధకాలు కల్గించిన వారం అవుతామని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్స్ ప్రిటికి సంబంధించి వున్న లోసుగులను నిర్మూలించటానికి ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. ఎలక్ట్రిఫై చేసిన కొద్దిరోజుల్లోనే ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు కాలిపోతున్నాయి అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పేర వ్యవసాయ బావులకు కోట్ల రూపాయలు శాంక్షన్ చేశారు కొల్లూరూర్ తాలూకాలోని అంకిరావుపాలెం గ్రామంలో స్కీము శాంక్షన్ చేశారు, కాని ట్రాన్స్ ఫార్మర్ సప్లయ చేయలేదు. 11 కె.వి.లైన్ కావాలని అంటున్నారు. ఇవివరకే లోడ్ పెరిగిపోయిందని అంటున్నారు. ఎలెక్ట్రిలో చెప్పినా కూడా దానికి ప్రాపర్ పాధానగ్రత ఇవ్వకపోతే ఎలా? బాగు లెవెల్ లో కమిటీలు వేశామంటున్నారు ఆకమిటీలు ఏమీ పని చేస్తున్నాయి.

1-10 p.m.

స్టాఫ్ కు సంబంధించి లైన్ మెన్ సంఖ్యను పెంచాలి. లోపెయిడ్ ఎంప్లాయిస్ సంఖ్య పెంచాలి. లేవోకే అప్రదిష్టపాతాతారని మన చేస్తూ నెవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె.వి పతి :- అధ్యక్షా, జిల్లా పరిషత్తు ఆఫీసులలో ఎక్కొంటోని ఆఫీసర్లను వేశారు వారిని వేసిన తరువాత ఏమి సకరిమంగా జనుగుతున్నదో అర్థం కావటం లేదు కంట్రాక్టురు బిల్లులు పాస్ చేసే వప్పుడు సూక్రిటిని చేయటం ఈయన పని. అంతేగాని వీరి ఆడిట్ లేదు. ఒక్కటి కి.డి.లోనే వీరి ఆడిట్ వుంది ఇక్కడ వీరి ఆడిట్ లేదు కనుక ఆ ఆఫీసరును తీసివేసే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. డిస్కాంట్ లైబ్రరీ ఆఫీసుకు ఓల్డ్ పబ్లిషర్స్ మంజూరు చేయటానికి అక్కడవున్న స్టాఫ్ సిరిపోవటం లేదు. ఆ సిబ్బందిని పెంచే ఏ నెంబెన్ ఆనెల ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను ఉద్యోగులు వదలి విరమణ చేసిన తరువాత వారికి రావలసిన పెన్షన్ కాని, ఇతర త్రా రావలసిన డబ్బుకాని తొందరగా రావటంలేదు. పోలిసు డిపార్టుమెంటులో వదలి విరమణ చేసే ఉద్యోగికి రావలసిన ఎమాల్యుమెంట్స్ అన్నీ విరమణ చేసే రోజుననే ఇచ్చే అవకాశం వుంది. అదే వద్దతిని అన్ని చోట్లా అమలు చేసే వదలి విరమణ చేసే రోజుననే అతనికి రావలసిన మొత్తం డబ్బు చెల్లించే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఉపాధ్యాయుల పరిస్థితి అధ్యయనంగా వుంది. వారి పరిస్థితులను ఇబ్బందులను గమనించి వారి ఇబ్బందులను తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

గ్రామీణ విద్యుద్ధీకరణ గురించి సిద్ధయ్యగారు చెప్పారు. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు రెండు గ్రామాలు వెళ్తు చేసుకొని ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఇదివరకు వున్న ఎం.ఎల్.ఎ.లూ ఇచ్చారు, మేమూ ఇచ్చాము. కాని డిపార్టుమెంటువారు విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వలేదు. రెండు ట్రాన్స్మిషన్ ఫార్మర్ల కవర్ చేసే ఏరియా వుంటే ఒక్క ట్రాన్స్మిషన్ ఫార్మ్ మాత్రమే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. నా ఏరియాలో 7.8 గ్రామాలు వున్నాయి. ఎలటిసిటీ డిపార్టుమెంటువారితో మాట్లాడితే బడ్జెటు ప్రావిజను లేదు కనుక అవి వేశామని చెబుతున్నారు. ఒక ప్రాంతానికి అనుకూలంగా చేసి పక్షపాతం చూపుతున్నామని, అలాంటి అభిప్రాయం ప్రజలలో కలుగకుండా అమలు జరపాలని కోరుతున్నాను. ఇంకొక విషయం. హరిజనవాడల్లో విద్యుద్ధీకరణ కొరకు ప్రభుత్వం ఎక్కువ శక్తి తీసుకుంటుందని తెలిపారు. ఇంతకుముందు బడ్జెటులో వుంది. అయితే ఏర్పాటు చేయడానికి కండక్టర్లు లేవనే నెంబెన్తో వీలు కాదని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం కండక్టర్లు విషయం ఎక్కువ శక్తి తీసుకోవాలి. నా నియోజకవర్గములో చాలా ప్రాజెక్టు వుంది. దానిని ఏ విధంగాను సరిచేసే అవకాశం లేదని చెబుతున్నారు ప్రాజెక్టుగా దాని గురించి శక్తి తీసుకోవాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్.పి. వెంకటేశ్వర చౌదరి :- అధ్యక్షా, ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి నప్పుడు మన రాష్ట్రములో 53.98 వర్సంటు విలేజెస్ ఎలక్ట్రిఫై అయ్యాయని వషరు మినిష్టరుగారు చెప్పారు. ఇందులో ఒక తిరకాసు వుంది. ఎలక్ట్రిఫైడ్ లిస్టు

తీసుకునేప్పుడు హ్యోమెట్టు కంటి వదిలిపెడుతున్నారు. వాటిని దృష్టిలోకి తీసుకుంటే 35 పర్సంటుకు రాదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు ఎలక్ట్రిఫైడ్ పర్సంటేజ్ ను బట్టి గాంట్టు యిస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. 60 పర్సంటు వాటిన తరువాత మనకు వచ్చే గ్రాంట్లు తగ్గిపోతున్నాయి. మనకు వచ్చే జబ్బును రాకుండా మనమే చేసుకుంటున్నాం. ఒక్కోక్క మెయిన్ విలేజ్ కు 10 హ్యోమెట్టు వుంటున్నవి. ఒక విలేజ్ ని ఎలక్ట్రిఫై చేసి పర్సంటేజ్ తీసుకోవడంవల్ల చాలా నిష్పం వస్తున్నది. విలేజ్స్ ఎలక్ట్రిఫై చేసే గురించి శాసనసభ్యుల నుండి లెట్టుకు తీసు కుంటున్నారు. దానివల్ల మనకు వచ్చే జబ్బు రాక తీరని నష్టం ఏర్పడుతున్నది. అందుకని విలేజ్స్ తో పాటు హ్యోమెట్టు ఎలక్ట్రిఫై అయిన తరువాత కొత్త విలేజ్స్ ను తీసుకుంటే శాగుంటుంది. పోతే ఎం ఎం ఎల్ లెట్టులు యిస్తున్నారు. ఇందులోవి చేయాలంటే ఏడు, ఎనిమిది మైళ్ళ దూరం కొత్త లైనులు తీసుకు పోయి లైన్ కు చేసే పరిస్థితి వస్తున్నది. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తున్నది. ప్రక్క విలేజ్స్ ను ఎలక్ట్రిఫై చేసుకుంటూ పోతే ప్రభుత్వానికి తెగ ఖర్చు, ఎక్కువ హ్యోమెట్టు కవిరు చేసే అవకాశం వుంటుంది. అది ఆలోచించాలి. ఎగ్రికల్చర్ కనన్ నుకు, కొన్ని యిండ్లకు స్ట్రీటులైట్లు కరంట్లు యిచ్చి విలేజ్ అంతా ఎలక్ట్రిఫై అయిందని చెప్పడంవల్ల లాభం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక ఎగ్రికల్చర్ కు రేట్లు ఎక్కువ ఉన్నవని శాసనసభలో చాలా మంది చెప్పారు. మిగతా సేట్టుతో పోలిస్తే తక్కువ అని మంత్రిగారు చెప్పారు. తమిళనాడులో పోలిస్తే మనది ఎక్కువ అని మంత్రిగారు అంకికరించారు. తమిళ నాడులో ఎగ్రికల్చర్ కనెక్షన్సుకు 16 1/2 వైళ్లు వసూలు చేస్తున్నారు. అక్కడ 14 1/2 వసూలు చేస్తున్నారు. అదే విధంగా మన రాష్ట్రములోను చేయడానికి మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. తమిళనాడులో విస్తరైతులకు ఏవైతే కనెక్షన్సు యిచ్చి నష్టం చేస్తున్నారో అదే విధంగా యిక్కడ చేయాలని కోరు తున్నాను. చెరుకుకు సంబంధించి ఉదయం కాలీ ఎటెనన్ యిచ్చాము. కర్షకులకు మోటార్సు యూస్ చేస్తున్నారు, అలాగే పాస్టిక్ సంబంధించి వున్నవి. అయితే వాటిని యిండస్ట్రితో సమానంగా నూస్తున్నారు. ఆ విధంగానే రేట్లు చార్జి చేస్తున్నారు. అందుకని ఎగ్రికల్చర్ కు ఏ విధంగా చార్జి చేస్తున్నారో ఆ విధంగానే చార్జి చేస్తున్నారు. ఇక ఎగ్రికల్చర్ కు కెపాసిటర్స్ యూస్ చేయాలని చెప్పారు. అవి పెట్టనిదానివల్ల సర్ చార్జి విధిస్తున్నారు. కంప్యూటింగ్ కెపాసిటర్సు పెట్టాలంటే మీటర్సు పెట్టిన విధంగా కెపాసిటర్సును ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారే నష్టం చేస్తే శాగుంటుంది బయట స్పూరియస్ కెపాసిటర్సు అమ్ముతున్నారు. రైతులు కొన్నావువయోగవచే పరిస్థితి లేదు. వాటిని ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు క్లెయిమ్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

1-20 p.m.

శ్రీ కె. నరసింహారెడ్డి:—అధ్యక్షా, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. 600 మె. వా. నుండి 1800 మెగా వాట్స్ కు విద్యుచ్ఛక్తి వున్నట్లని వెంచనంధకు మంత్రిగారి కృపిని బోర్డువారి కృపిని

అభినందిస్తున్నాను అయితే ఉత్పత్తి ఎంత బాగా పెంచారో పంపిణీ వ్యవస్థలో అంతకు పదింతల అధ్యాన్న పరిస్థితి వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఎలక్ట్రిసిటీలో కొత్త కొత్త కలాలు వస్తున్నాయి. అర్.ఇ.సి.అసి, స్పెషల్ ఎలక్ట్రిసిటీ కేసును అసి నాక్యూల్ ఫండ్స్ అని రకరకాల హెడ్స్ కింద ఒక స్కీము సాంకన్ అయిన తరువాత సగం పని చేసి సంవత్సరాల తరబడి పూర్తి చేయని ఘటనలు వున్నవి. మా దళ తకు తీసుకున్న గ్రామాలు పూర్తి కాలేదు. ఏ సంవత్సరములో వేసిన ఎస్టిమేట్స్ను ప్రకారం వున్న వర్కును ఆ సంవత్సరములో పూర్తి చేయాలి. లేకపోతే వచ్చే సంవత్సరానికి రేట్స్ను కుప్పవ పెరుగుతాయి. వర్కు లాప్స్ అయిపోతాయి. కాస్తు వెరిగి పోతుంది, పోల్స్ వేసి మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు అయినా వైరు యివ్వను. వైరు ఇచ్చిన తరువాత మూడు సంవత్సరాలు నుండి మినిమం చార్జెస్ కట్టమంటున్నారు, ఇది ఎక్కడి న్యాయం? కండక్టరు యిచ్చి, లైను ఇచ్చిన తరువాత నర్వీసు తీసుకోకపోతే మినిమం చార్జెస్ తీసుకోవడములో న్యాయం వుంది, పోల్స్ యిస్తున్నారు, కండక్టరు యివ్వడం లేదు. ఇవ్వమంటే పోల్స్ యిచ్చాము ఏ సంవత్సరాల నుండి ఏ సంవత్సరాల నుండి మినిమం చార్జెస్ కడిచే యిస్తాం అంటున్నారు. ఈ ఏ సంవత్సరాల నుండి లెక్క కడితే 1500 రూపాయలదాకా వస్తుంది అది న్యాయం కాదు.

ఇక స్టీటియం లైట్స్ విషయం ఇక్కడ అసెంబ్లీలో యిన్ని బల్బులు వేసు కున్నా ఒకటే మీటరు వుంది. కాని ప్రజలకు అవసరమైన చోట స్టీటియం లైట్స్ పెట్టినప్పుడు ఒక మీటరు పెట్టినా ప్రతి బల్బుకు రెండు మూడు రూపాయలు మినిమం వసూలు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా తెలంగాణాలో యీ పద్ధతివల్ల గ్రామ పంచాయతీలకు చాలా నష్టం వస్తున్నది. భరించలేని పరిస్థితి వుంది. ఆ పద్ధతి తీసివేసి మినిమం చార్జెస్ రద్దు చేసి ఎంత వసూలు చేస్తే పాగుంటుందని చెబితూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

1-27 p.m. Mr. Deputy Speaker:—Now the House stands adjourned to meet again at 5-00 p.m. to-day.

(The House then adjourned to meet again at 5-00 p.m.)

The House re-assembled at 5-00 p.m. with the Deputy Speaker in the Chair.

5-00 p.m. శ్రీమతి బి. రుక్మిణి దేవి (సింగనమల):—అధ్యక్షా, విద్యుత్ శాఖామంత్రిల గారి దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తీసుకొని రాదలచుకున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు సబ్ స్టేషనులు కడుతున్నారు. అక్కడక్కడ అన్ మాస్ట్రు సబ్ స్టేషనులు అని కడుతున్నారు. రైల్వే లెవెల్ క్రాసింగుమీద రైల్వే వారు అన్ మాస్ట్ గేట్స్ కడుతూ ఉంటారు. అదే విధంగా ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువారు అన్ మాస్ట్ సబ్ స్టేషనులు కడుతున్నారు. దీనివల్ల ప్రజలకు, రైతులకు ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. ఇక్కడ ఎవరూ ఉండరు. ఈ సబ్ స్టేషనులోకి పనులు పోతూ ఉంటాయి. వాటికి పాక్ తగిలి చనిపోతూ కూడా ఉంటాయి. ప్రాతి వైపరీత్యాలవల్ల గాలి, వాస

వస్తే ఇవి చెబిపోవచ్చు. ఆ ప్రాంతంనుంచి ఎక్కడెక్కడైతే అవల్కర్లగిరిలో సరఫరా అవుతుందో అక్కడికి అటువంటి పరిస్థితులలో సరఫరా కాదు. అప్పుడు ప్రజలు వచ్చి ఆ సబ్ స్టేషన్లలో చెప్పకొనుటకు అవకాశం ఉండదు. కరెంటు ఎందుకు పోయిందో అచ్చటి ప్రజలకు తెలియదు. అప్పుడు వారు ఎల్కర్లగిరిలో ఆఫీసుకువచ్చి వారు కంప్లయింటు చేయవలసి వస్తున్నది. అక్కడ కంప్లయింటు చేస్తే వారు ఆఫీసునుంచి ఆ సబ్ స్టేషనుకు పోయి అక్కడనున్న లోపాన్ని సరిదిద్దడానికి కొన్ని గంటలు పడుతున్నది. అంతవరకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా ఆగిపోతున్నది. దానివల్ల ప్రజలకు, రైతులకు నష్టం జరుగుతున్నది. నూ ప్రాంతంలో ప్రతిరోజు 5, 6 గంటలు విద్యుచ్ఛక్తి లేకుండా ఉంటున్నది. కాబట్టి ఈ అన్ సూస్ట్ సబ్ స్టేషన్లు ఉన్న చోట ట్రాన్సిమిషన్ లైన్లను వేసి మాస్ట్ సబ్ స్టేషనుగా చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాము. ఆ విధంగా చేస్తే రైతులకు ప్రజలకు ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది. అగ్రికల్చరల్ వెల్ఫురు కమిషన్ లైన్లను కావాలని 5, 6 సంవత్సరాల క్రిందట ఎఫ్ టి చేసి కూడా ఇంతవరకు వారికి ఇవ్వలేదు. కండక్టర్లు లేవని అంటున్నారు. అవి ఫారిన్ నుంచి దిగుమతి కావాలని ఉన్నదా అని అడిగితే కాదు అంటున్నారు. అవి ఇక్కడ తయారైతేనే. ఈ కండక్టర్లు మన ఫ్యాక్టరీలలో మనం తయారు చేసుకోవచ్చు. ఈ కండక్టర్లు కొరత లేకుండా చూసి అడిగిన రైతులందరికీ వారి వెల్ఫురు కమిషన్ల కనెక్షన్లు వ్వవలో ఇచ్చేటట్లు చేస్తే ప్రయోజనం ఉంటుంది. విద్యుచ్ఛక్తి డిపార్టుమెంటుకూ ప్రయోజనం ఉంటుంది. అప్పుడు చేసిన 5, 6 సంవత్సరాలకు కూడా కనెక్షన్లు లాకపోతే ఇబ్బంది కలుగుతుంది. రైతు కనెక్షన్లకు అప్పుడు చేసిన ఒక సంవత్సరంలో ఇచ్చేటట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాము. 5 మాసాలకు ఒకసారి రైతుల దగ్గర ఈ కరెంటు బిల్లులు ఎవనాలు చేస్తాము అంటున్నారు. ఆ విధంగా చేస్తే బాగానే ఉంటుంది. కాని ప్రతి నెల డిమాండు నోటీసు ఇస్తే వారు ఎన్ని యూనిట్లు కాల్చుకున్నారో ఎంత బిల్లు టిట్టాలనేది తెలుస్తుంది. కాబట్టి రైతులకు ప్రతి నెల డిమాండు నోటీసు ఇస్తే బాగుంటుంది. ఇంతకన్నా తక్కువ కాల్చినా మినిమం ఛార్జెస్ బిల్లు కట్టాలని ఉంది. ఎవరైతే అంతకంటే తక్కువ కాల్చారో ఆ రైతుమీద ఉండకుండా ఆ ఏరయాకు సంబంధించిన రైతుమీద నోచార్జి చేస్తున్నారు ఆ విధంగా వేయకుండా ఏ రైతు అయితే మినిమం ఛార్జికన్నా తక్కువ కాల్చారో వారి దగ్గర ఇది అంతా వసూలు చేయడం మంచిదని మంచిచేస్తున్నాము. మిగతా అందరి మీద వేయకుండా ఉండడం మంచిదని మనవిచేస్తూ భయం నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకోంటున్నాము.

శ్రీ బి. సీతారామయ్య:- అధ్యక్షా విద్యుచ్ఛక్తి ఖామాతులు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండులను బంపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమవారూ ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తాను. రూరల్ ఎల్కర్లగిరికి ముమ్మడి క్రింద శాసన సభ్యులకు రెండు గ్రామాలు ఇచ్చారు. అయితే ఆ గ్రామాల పేర్లు చెప్పినప్పుడు హోస్పెల్లు, పవై తే ఉన్నాయో వాటికి కనెక్షన్లు ఇవ్వడం లేదు ఇంకొక విచిత్రమైన విషయం నా నియోజక వర్గంలో జూలరుపాడు అనే గ్రామం ఉంది. దానికి ప్రక్కన ఒక

Demands for Grants.

రోడ్డు అడ్డం ఉంది. పల్నాడు నుంచి కొత్తగూడెం రోడ్డు అది. ఒక ప్రక్క జూలూరుపాడు ఉంటుంది. ఒక ప్రక్క వెంగన్నపాలెం ఉంటుంది. దానికి రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలో గుండెపూడి అనే గ్రామం ఉంది. నేను గుండెపూడి గ్రామానికి చేయమని నేను ఇచ్చాను. గుండెపూడి గ్రామానికి ఎలక్ట్రిఫికేషను చేస్తున్నారు. వెంగన్నపాలెంకు ఒక రోడ్డు మాత్రమే అడ్డం ఉంది. అంటే 90 అడుగులు మాత్రమే జూలూరుపాడు నుంచి ఉంటుంది. దానికి ఇవ్వడం లేదు గుండెపూడి మాత్రం 2 కిలోమీటర్లు ఇక్కడి నుంచి తీసుకొనిపోయి ఎలక్ట్రిఫికేషను చేస్తున్నారు. ఏమిటి అని అధికారులను అడిగితే బోర్డు వారు మాకు 2 గ్రామాలు ఇచ్చారు, అవి గుండెపూడి, పొబ్బికుర్తి అని చెబుతున్నారు. అది తెక్నికల్ గా ఎంత ఫీజిబుల్ నాకు అర్థం కావడం లేదు. కాబట్టి అమాత్యులు దీనిని కొంచెం పోషించి ఎక్కడైతే దగ్గర దగ్గర విలేజ్స్ ఉంటాయో వారికి తెక్నికల్ గా అడ్డంకులు చెప్పకుండా వారికి కనెక్షన్స్ ఇచ్చేట్లయితే చాలా బాగుంటుంది.

5-10 p.m.

గవర్న మెంటు సర్వెంటీస్ కి లోన్సు ఎడ్వాన్స్, 700 రూపాయలు బేసిక్ పే ఉన్నవారికి 97 లక్షలు రూపాయలు కేటాయించారు కారుల కోసము. అయితే ఈ కేడరు వారికి కార్లు వారి స్వంత ఉపయోగము కోసము, పెద్ద ఉద్యోగులు అయిన ఈ బి.పి.ఎస్. ఆఫీసర్లు, ఆర్.డి.ఓలు ఈ కేడరు వారి అంబులెన్స్ అవుతుంది గవర్న మెంటు జీప్స్ ఉన్నాయి. 98 లక్షలు లోన్సుగా ఇస్తున్నారు. ఇతర తతిమా ఉద్యోగులకు 18 లక్షల 50 వేలు కేటాయించారు. స్ట్రాయం కారు, దీనిలో చాలామంది ఉద్యోగులకు లోన్సు ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. వీరు ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉంటారు. 980 బేసిక్ పే ఉన్నవారు చాలామంది ఉన్నారు. పై వెచ్చు ఇంకొక సౌలభ్యం ఏమిటంటే వీరికి లోన్సు ఇచ్చినందువల్ల మోటారు సైకిలు ద్వారా అయితేనేమి, సైకిలు ద్వారా అయితేనేమి ఈ ప్రభుత్వము యొక్క విధులు నిర్వర్తించడంలో గమ్య ప్రదేశానికి చేరడానికి త్వరగా వారు చేరడానికి చాలా సులభముగా ఉంటుంది, కాబట్టి ఈ పాడే 98 లక్షలకు పెంచి సట్లయితే ఎక్కువ మందికి లోన్సు ఇవ్వవచ్చును. తరువాత ఇది అప్పే కాబట్టి తీర్చుకుంటారు. అందుకని కన్వేయన్సు వారిందరికి ప్రొవైడు చేసినట్లయితే ప్రభుత్వ విధులు నిర్వర్తించడంలో కూడా సులువుగా ఉంటుంది.

ట్రెజరీస్ అండ్ ఎక్సైజుంటు విషయానికి వచ్చినట్లయితే అది ఒక మహా సముద్రంగా కనబడుతుంది. అంతా ఏమీ అనుకుంటారు అంటే అంతా ఇక్కడ ఏదో సీతిగానే ఉంది అని ఒక భావన, అంతా కరెక్టుగానే నడుస్తుందని లెక్కలు అన్నీ సరిగానే ఉంటాయని దూరముగా ఉంటే కలుగుతుంది. కాని నిజంగా ఏ ఉద్యోగి అయినా సరే ఆ డి.టి.ఓ ఆఫీసుకి వెళ్లి చూసినట్లయితే ఆయన ప్లెన్స్ బిల్లు కోసముగాని లేక ఇంకా ఏదైనా శాన్క్షన్ కోసముగాని, కంట్రాక్టుర్లు బిల్లు వెట్టిగా గాని అక్కడ మామూళ్ళు ఇవ్వనిదే మాత్రము అక్కడ ఏమీ ఇది కలుగదు. నాకు స్వయంగా అనుభవం ఉంది. 14 సంవత్సరాలు ఉద్యోగము

for 1979-80;

Demands for Grants.

చేశాను. అక్కడ ముడుపులు చెల్లించనిదే ఏమీ కరచదు. నేను పంతులు ఉద్యోగము చేసినప్పటికీ నేను వారికి చెల్లించకుండా ఎన్నడూ రాలేదు. పంతుళ్ల కీతాతికి తప్పనిసరిగా ఇవ్వవలసి వస్తుంది. కొంచెలు అన్నీ పోగొట్టుకొని దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడి వ్యవంశ సమర యోధులుగా గాదిరాగాది కాలములో గుర్తించబడి సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి పెన్షన్స్ వస్తే వారు చచ్చిపోయారు. వారి భార్యలకు వంద రూపాయలు గ్రాంటు చేస్తే ఆ వంద రూపాయలు వ వ్యవం, సంవత్సరంన్నర పొదుగునా వారికి గ్రాంటు అయినా వారికి కొంచెం ఎక్కువ ఇవ్వనిదే పని జరగడంలేదు. అటువంటి వారి దగ్గరకూడా వారు డబ్బు వసూలు చేస్తూ ఉన్నారు. ఇది అన్యాయం. భద్రాచలం డివిజనులో పెంకాపురం తాలూకాలో ఇది వరకు అక్కడ బ్యాంకు లేదు. ఎన్.టి.ఓ. ఉండే వాడు బసవకొత్తుడు అని నిజంగా ఆయన బసవచేపుడే. నాగపూరు నుంచి అయిదేనేమి, మద్రాసు వచ్చింది నుంచి అయిదేనేమి అనేక ఫోర్టరీస్ చేసి, డ్రాస్టులు అన్నీ ఛార్జీ చేసి లక్ష రూపాయలు కేవలం బ్యాంకులనుంచి వచ్చినట్లుగా సృష్టించి లక్ష రూపాయలకన్నా ఎక్కువగా మిస్ ఎప్రాప్రియేట్ చేశాడు. అయితే అక్కడ ఇన్వెస్ట్మెంట్ రంగం లేదు. తరువాత బ్యాంకు వచ్చింది. ఆ బ్యాంకుకి ఆ డబ్బు అంతా అప్పగించ వలసిన అవసరం వచ్చింది. ఆ స్థితిలో ఈ కుంభకోణము అంతా ఒయటపడింది. ఇది బయటపడిన తరువాత ఆయన ఏమిచేసినాడు. ఆశ్చర్యమైన విషయం. ఆయన భూములు కొనుక్కున్నాడు. ఆయన తన తాతగారి జాగీరు లాగ అందరికీ అప్పులు ఇచ్చి ప్రోమీసరీ నోటులు వ్రాయించుకున్నాడు. ఆ ప్రోమీసరీ నోటు సీక్స్ చేసి ఈ వేళ కలెక్టరుగారి కోర్టులో దావాలు వేసి రాబట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ ఉన్నాడు. ఈ సంవత్సరం సంవత్సరంన్నరనుంచి అసలు ఇన్వెస్ట్మెంట్ ను ఎందుకు జరగలేదు? ఈ దగా ఎట్లా జరిగింది? ఇన్వెస్ట్మెంట్ గు అఫీసర్లు కొంచెము జాగ్రత్త ఉండి ఉన్నట్టుయితే ఇది జరగకుండా ఉండేదని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను.

ఇక జిల్లా పరిషత్తుల విషయం. మా ఖమ్మం జిల్లాలో ఉన్న ఆడిట్ అఫీసరు మీద ఉపాధ్యాయులు అంతా కూడా మూకమ్మడిగా కంప్లయింటు ఇచ్చారు. ఏమీ చర్యలేదు. వారికి విసుగెత్తి కరవత్రాలు తీశారు. ఏమీ చర్యలేదు. కరవత్రాలు తీసినా వారి మొర అలికించకపోతే చివరకు ఉపాధ్యాయులు అంతా ఊరేగింపు కూడా వెళ్లారు. ఈ విషయంలో అమాత్యులు ఎరికీలించి చర్య తీసుకోవాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షులవారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :- అధ్యక్షా. మనకు అందరికీ చెలిసిన విషయమే. నేటికీ విద్యుచ్ఛక్తి అనేది నిత్యావసరమైన విషయాలలో ఒకటి. అటు వ్యవసాయంగాని ఇటు పరిశ్రమలు గాని అభివృద్ధి కావాలి అనుకుంటే విద్యుచ్ఛక్తి తప్పనిసరిగా మనకు ఉండి తీరాలి. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో ఇటీవల కేంద్రప్రభుత్వం ప్రకటించిన

బడ్జెటులో పోయినసారికన్నా ఈసారి ఎక్కువగా ఈ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తికి వారు ఆధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం చాల ముఖ్యమైన విషయం. పోయినసారి బడ్జెటులో 2,200 కోట్లు అయితే ఈసారి కేంద్ర బడ్జెటులో 2,400 కోట్లు ఈ విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తిచేసేందుకు కేటాయించినారు. అదేవిధంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఈ విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణకు పోయినసారి ఈ ఆర్.ఇ.సి వారి యొక్క మొత్తం 22 వేల గ్రామాలకు మొత్తం దేశంలో విద్యుచ్ఛక్తిని మొత్తం విస్తరింప చేయాలని నిర్ణయం చేసి ఉండి ఈనాడు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో 25 వేల గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని విస్తరింపచేయాలని చెప్పి నిర్ణయం చేయడం చాల గమనించవలసిన విషయం. ఇక మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విషయంగానే పరిశీలన చేస్తే, అధ్యక్షా, నాలుగవ పంచవర్ష ప్రిణాళికలో 302 మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేయాలని నిర్ణయం చేసినట్లుగాని అఖరికి 62 మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని మాత్రమే వీళ్లు సాధించినట్లు వీరు ఇక్కడ ఇచ్చిన లెక్కలలోనూ తెలియపడుతుంది. ఆ నాలుగవ పంచవర్ష ప్రిణాళిక ఆ విధంగా విఫలం అయితేకూడాను కనీసం ఐదవ పంచవర్ష ప్రిణాళికలో 1010 మెగావాట్లకు సాధించాలని ఒక ధ్యేయం పెట్టుకొని కనీసం 800 మెగావాట్లకు సాధించడం ఒక రకంగా హార్డ డాయ్ కమే. అందులోకూడాను దిగువ సీలేరు ఈ నాలుగవ యూనిట్ గాని వస్తే మాటికి మారు బాళ్ళు మేము ఈ మొత్తం 1010 మెగావాట్ల యూనిట్లతో సాధించేదానికి వీలు అవుతుందని చెప్పటం మాత్రం సంతోషించవచ్చు విషయమే. 1974లో మన రాష్ట్రంలో 668 మె.వా. అయితే ఇప్పటికి 1,675 మె.వా. స్థితిలో మనం ఉత్పత్తిచేసే స్థితికి రావడం కొంతవరకు హాసించదగినదే. కాని అధ్యక్షా, ఈనాడు వాటి లెక్కలు ప్రకారమే మన రాష్ట్రంలో గామీణ ప్రాంతాలలో 53 శాతము మాత్రము కూడా ఏదో ముఖ్యమైన గామీణులకు తప్పితే చిన్నిచిన్ని గామీణులలో అన్నికూడ తీసుకుంటే దాదాపు అర్థభాగము కన్నా ఇంకా చాలా గామీణులలో విద్యుచ్ఛక్తి లేకుండా పోయినందువల్ల కనీసం 6 లేక 7 వేల మెగావాట్లను ఉత్పత్తిచేసేందుకు మనం పథకం రూపొందించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రోద్దుట విద్యుచ్ఛక్తి వాడకంలోగాని, విద్యుచ్ఛక్తిని గామీణులకు సరఫరా చేసిన విషయంలోగాని మన రాష్ట్రము యొక్క మంత్రులు ఈ దక్షిణాది రాష్ట్రాలతో మన రాష్ట్రాన్నిగాని పోల్చి చూస్తే ఈనాడు మనం ఈ నాలుగు రాష్ట్రాలలో కన్నా మనం తక్కువ స్థితిలో ఉండడం చాల విచారకరమైన విషయం. అధ్యక్షా, ఉదాహరణకు గామీణులలో మొత్తం ఈనాడు 55 శాతము అని అంటున్నారూగాని 1978 వంకు మన రాష్ట్రంలో 41 శాతానికి మాత్రం విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చింది. కనీసం వారి లెక్క ప్రకారం 53 తీసుకుంటే కూడా ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసినప్పుడు కేరళలో 84 శాతము, తమిళనాడులో 88 శాతము గ్రామీణులకు ఈనాడు విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వబడి ఉంటే మనం నాలుగవ ప్రణాళికలో, ఈ నాలుగు రాష్ట్రాలలో పోల్చి చూస్తే కూడా మనం నాలుగవ స్థానంలో ఉన్నాము. ఇక ఈ జనసంఖ్యతో గాని పోల్చి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో 68 శాతం విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుకుంటూ ఉంటే కర్ణాటకలో 69, కేరళలో 88

5.20 p.m.

తమిళనాడులో 49 శాతము యొక్క ప్రజలకు ఈనాడు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా సౌకర్యము ఉన్నది. 49 విధంగా ప్రజల విషయంలో చూసినా గ్రామాల సంఖ్యలో చూసినా మనం నాలుగవ స్థానంలో ఉన్నాము కనుక మనం ఇంకా చాలా ఎక్కువగా అధికంగా విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తిని చేయడమే కాకుండా దానిని అధికంగా అన్ని గ్రామాలకు కనీసం సరఫరా చేయవలసిన బాధ్యత మనపైన ఎక్కువగా ఉన్నది. తరువాత ఈనాడు నాలుగు రాష్ట్రాల్లో పోల్చి చూస్తే తలసరి విద్యుచ్ఛక్తిని ఏ విధంగా వాడుకుంటున్నారో అని చూస్తే భారత దేశంలో మనం 14 వ స్థానంలో ఉంటున్నాము. కర్నాటకవారు 9 వ స్థానం. కేరళ 9 వ స్థానం, తమిళనాడు 6 వ స్థానం. కాని మనం మాత్రం 14 వ స్థానం. ఈ అన్నిటకన్నా ఈ మూడు రాష్ట్రాలకన్నా మనం చాలా తక్కువగా తలసరి విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుతున్న విషయం పరిశీలన చేస్తే అధ్యక్షా, మనం ఇంకా సాధించవలసింది మనం చేయవలసింది ఈ రాష్ట్రంలో చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది అని చెప్పి ఒక బృహత్తరమైన బాధ్యత ఈ శాఖపైన ఉన్నదని కూడా మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇక తరువాత, అధ్యక్షా, ఎప్పుడు చూసినా మన రాష్ట్రంలో సామగ్రి కొరత ఇప్పుడు ఈ ప్రపంచంలో ఏదైనా సరే విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణకి గాని పథకాన్ని వేస్తే కూడాను సామగ్రి లేకుండా ఈ విధంగా ఉంది ఎప్పుడో సామగ్రి కొనబడి అవి పనికిరాకుండా దాదాపు 7 కోట్లు విలువగలిగిన సామగ్రి మూలపడి వుంది. అలా పనికిరాని సరుకు ఎందుకు కొన్నారో కాని వృధాగా ఎందుకు పెట్టారో మంత్రి వివరించవలసి వుంది. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా తరుచు షెయిల్ అవుతూ వుండడం చూస్తున్నాము. రైతులు వ్యవసాయం చేసుకుంటామని కూలీలను అగ్ని తయారుపెట్టుకంటే రెండు మూడు గంటలు విద్యుచ్ఛక్తి ఉండదు. కనుక బంగారుపైగా కరంట్లు అపవలసిన అవసరం ఉంటే ముందుగా రైతులకు పెట్టెట్టే వారికి ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది ఇప్పుడు డిపార్టుమెంట్లో అంగణాడికనం క్రిందినుంచి వైవరకు వ్యాపించియున్నది. మంత్రి ఇది విచారణ చేసి ఇది ఎందుకు పెరుగు చున్నది, ఏ ఏ శాఖలలో ఎవరెవరు లంచము తీసుకుంటున్నారు, దీనిని ఏవిధంగా అరికట్టాలి పరిశీలించి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుచున్నాను. మీటర్లు కొన్ని సంవత్సరాల్లో పెట్టినవి. వాటి తయారీలో లోపం ఉన్నదానీ, ఇన్ని సంవత్సరాలు అయినందున వాటిలో ఏమన్నా లోపాలు వస్తే గానీ అవి రైతాంగం మీదే పెట్టి వేలకు వేలు వెనాట్టాలు వేస్తున్నారు. వరిక్రమంలో విద్యుచ్ఛక్తి దొంగతనం జరుగుతుంటే ఏమీ చర్య తీసుకోవడం లేదు గానీ దొంగతనం చేయని వారికి డిపార్టుమెంట్ లోపాలు ఉండేకూడా అవి రైతాంగం మీద పెట్టి అపరాధాలు వేస్తూండడం విచారకరమైన విషయం ఒక ఉదాహరణ మంత్రి దృష్టికి తీసుకు వస్తాను. నా నియోజక వర్గంలో వెకటాపురం అనే గ్రామంలో మీటరు సరిగ్గాలేదని వారి దృష్టికి తీసుకొస్తే కొత్త మీటరు పెట్టారు. అప్పుడేదానిని పరిశీలన చేస్తే గ్లాసు సక్రమమంగా లేకపోవడం ఆ విషయం వారికి తెలియజేయడం జరిగింది. కొన్ని మీటర్లు వేగంగా తిరుగుతూ ఉంటాయి. కొన్నితిరగనే తిరగవు.

ఈ విధంగా ఉత్పత్తిలో ఇలాంటి డిఫెక్టు లేకుండా ఉన్న మీటర్సును ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ మీటర్సుకు తప్పకుండా బాక్సు ఉండాలి. బాక్సులేకుండా ఎండకు, చానకు వదలి, తుప్పు పట్టి చెడిపోతే ఆ బాధ్యత మీపైన వేసుకోకుండా రైతాంగంపై వేయడం చాలా అన్యాయం. పృథి మీటరు బాక్సు పెట్టి సీనివేసి, జాగ్రత్తగా ఉండాలిగానీ మీరు ఎక్కడైతే అక్కడ మీటరు పెట్టి వాటితప్పలు అన్నీ రైతాంగంపై వేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. మీటర్సుకు కర్ణాటకలో సీల్స్ చేసే పద్ధతి పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. మన మీటరుకు సీల్స్ ఉన్నాయి. అందులో రెండు సీల్స్ పోయినా కూడా మీటరు తెరవడానికి వీలుంది. కర్ణాటకలో మూడు సీల్స్ కలిపి ఒక కంబైండ్ వైర్ ఉండడం వల్ల మూడు సీల్స్ పోతేగానీ వీలుండదు. ఆవిధంగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. పాత మీటర్లను పరీక్ష చేయించి అవసరమైనచోట కొత్త మీటర్లు పెట్టి రైతులకు నష్టం కలుగండా చూడాలని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన విద్యుచ్ఛక్తి రేటు చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. రి రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రంకన్నా తక్కువ రేట్లతో విద్యుచ్ఛక్తి రైతాంగానికి సరఫరా చేస్తున్నారు కనీసం మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఇస్తున్న రేటు ప్రకారం అయినా చేయాలని కోరుతున్నాను. కోళ్ల పరిశ్రమకు, గ్రామీణ పరిశ్రమలకు విద్యుచ్ఛక్తి తక్కువ రేటుకు ఇస్తున్నామని మంత్రి ప్రకటించి ఉన్నారు. కోళ్ల పరిశ్రమకు 25 వైసలు అని చెప్పారు. కానీ విచారిస్తే ఈనాటికి 35 వైసలు తీసుకుంటున్నట్లు తెలుస్తున్నది ఆ విధంగా కాకుండా కోళ్ల పరిశ్రమలకు గ్రామీణ పరిశ్రమలకు, కుటీర పరిశ్రమలకు విద్యుచ్ఛక్తి రేటు తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. ఈ డిమాండు బిల్లులో ఎన్నో కాలాలు ఉన్నాయి. ఆ కాలమ్ను ప్రకారం వ్రాయకుండా ఇచ్చినందువల్ల ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. సక్రమంగా ఆ కాలాల ప్రకారం అన్ని వివరాలు తెలియజేసి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. రి నెలలకు ఒకసారి బిల్లు ఇవ్వకుండా ప్రతి నెలా రైతాంగానికి బిల్లు ఇచ్చి, ఇష్టంఉన్నవారు ప్రతి నెలా కట్టుకుంటారు, ఇష్టంలేనివారు రి నెలలకు ఒకసారి కడతారు. కనుక ప్రతి నెలా బిల్లు ఇచ్చే పద్ధతి పెట్టాలని కోరుతున్నాను. వీటన్నింటినీ సమగ్రంగా పరిశీలించి రైతాంగానికి న్యాయం చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:—ఆధ్యక్షా, కొల్లేరు ప్రాంతంలో రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ గురించి బుర్రా వెంటప్పయ్యగారు మొన్నవచ్చి ఎలక్ట్రిసిటీ ఓపెన్ చేయడం జరిగింది. కేంద్రప్రభుత్వాని మా కొల్లేరు మీద ఉన్న సానుభూతికి మా కొల్లేరు ప్రజల తరఫున కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. వెంకటప్పయ్యగారు కొల్లేరు వచ్చి, వారి కష్టసుఖాలు చూసి, వారికి, మిగతా కొల్లేరు ప్రాంతంలో కూడా తక్షణమే విద్యుచ్ఛక్తి రావాలని ఆయన ఇంజనీర్లను ప్రోత్సహించినందుకు ఆయనకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. కొల్లేరు వచ్చిన తాతారావుగారికి కూడా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. నా నియోజకవర్గంలో ఇంకా 50 శాతం కరంటు లేకుండా ఉంది. సంవత్సరానికి రెండు

Demands for Grants

5 30 p.m.

గామీలు ఎమ్.ఎల్.ఎ. లకు ఇచ్చారు. ఈ రకంగా అయితే నేను మళ్ళీ
 మూడుసార్లు గెలవాలి. అందువల్ల పూర్తిగా ఎలక్టిక్లియ అయిన పాపం
 వారు మా గ్రామాలను ఎడాప్టు చేసుకొనడానికి అవకాశం ఉండేమో పరిశీలించా
 లని మంత్రగారిని కోరుతున్నాను. మంత్రగారు మాకు స్పెషల్ కోటా కున్నా
 ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ బడ్జెటు విషయంలో ఆఖరున ప్రచారం
 చేయాలి. ధనవంతులు త్యాగవంతులు ఉన్నప్పుడు మన దేశంలో రిటం
 పోలిండ్లని ఆ విషయంలో ఆదనకు జ్ఞానం చేయవలసి కున్నాను.
 ముఖ్యమంత్రితో బాలు మిత్రా శిశి మంతులువారి ఏసి. రూములు కొంచెం
 అపి మా పట్టెలకు వీడి దిపాలన్నా బద్దగలిగితే వారు చాలా త్యాగం చేశారు
 అవుతుంది. ఇలా అంటే రాజారామ్ గారు రిటం చెప్పేటప్పుడు వారి ఇంటిలో
 పర్ కండిషన్లు లేవనవచ్చు. ఆయన ఇంటిలో లేకపోయినా అందరూ ముఖ్య
 ఉన్న పెద్దలు ఎరికైనా ఉంటే వారికి మరని చేసే మా ప్రాంతములో
 అనేక రూల్స్ పరియాలలో కనీసం ఏదైనా వచ్చేవరకే వారి పర్ కండిషన్లు
 ఆనమని కోరతారని చెప్పి నేను వారికి మరని చేస్తున్నాను. గ్రామాలను
 కరెంటు ఇచ్చిన సందర్భాల్లో మరల ఏ హరిజన నాయకుడో లేక కొంతమంది
 వచ్చి మా హరిజనవాడు కరెంటు రాల్చేసి చేప్పేవరకే మారోక్కుండా
 గామీలను పోటుగా శిష్టుయేట్ గా హరిజనవాడను కూడా ఇంకూడు
 చేసేటట్లు చూస్తే అది మర్యాదగా ఉంటుంది. మా కొల్లెడు వ్యాంశములో
 ఉప్పులేను అని చెప్పిన్ ఒకటి ఉంది, దానిలో పళ్ళిమ నోవానరి కలలా మంచి
 కృష్ణా జిల్లా నుంచి చాలా చిన్న చిన్న డ్రైయిన్ కలుస్తాయి. ఈ కలిసే
 పాయింట్లు దగ్గర పంపిగు సిస్టము పెట్టుకొంటే ఈ మంపు వచ్చే సందర్భాల
 చాటికే పట్టు అరెంజి చేసి లోపల ఉన్న నీటిని బెటిక పంపే చేయడం కోసము
 బాంకు మీద కరెంటు ప్రావైడు చేసే డ్రైయినేజి ప్రా.వంలో ఉండే రైటరు
 చాలా న్యాయము జరుగుతుందని మనిని చేస్తున్నాను. ఎలక్టిక్లిటీ గరించి నేను
 ఎక్కువ చెప్పడంకోరేదు రాజారామ్ గారు చాలా ప్రశాంతముగా ఉండి చా
 గురించి పట్టించుకున్నట్లు కనపడడంలేదు. ఈ కొల్లెడు ప్రాంతములో పాటు
 మిగతా ప్రాంతము అంతా కూడా తొందరగా ఎలక్టిక్లివై చేయగలిగితే మా
 ప్రాంతానికి న్యాయము చేసేటట్లు అవుతుంది. మా ప్రాంత ప్రజలకు నేను
 న్యాయము చేసిన గౌరవం మాకు దక్కుతుంది కాబట్టి మా గౌరవము వారి
 చేతిలో ఉంది. వారిని న్యాయము చేయమని నేను కోరుతున్నాను.

ఈ ఎలక్టిక్లిటీ విషయము కాకుండా రెండు విషయాలు చెప్పవలసి
 కొన్నాను ఇండాకటి నుంచి కోరము లేదని చెబుకూ ఉంటే మీరేమో పాపము
 బాసిరాజుకు ఛాన్సు వచ్చింది అని ఊరుకొని ఉండవచ్చు. అయితే కోరము
 లేకుండా అసలు ఈ శాసనసభలో

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి :—పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు సార్. హవుసులో
 కోరము ఉన్నట్లు లేదు. ఈ ప్రభుత్వానికి ముగ్గురు పెయిడు విప్పు, మరల
 వారి కోరకు సీటు ఉన్నాను.

మంత్రులు 32 మంది ఉన్నారు. వారు ఉన్నా కోరం సరిపోతుంది. గవర్నమెంటు విస్లు ఎందుకు లేరని నేను అడుగుతున్నాను. వారు ఏమయ్యారు None of the whips are available in the House. It seems the ruling Party is not interested in the Quorum.

(Mr. Speaker in the Chair)

(Quorum Bell)

Mr. Speaker :—Now there is Quorum. You can proceed.

శ్రీ కె. బాపిరాజు.—అధ్యక్షా, మరి ఇలా అడిగినప్పుడు ఇమ్మిడియేట్ గా కోరము ఫారమయిపోయింది. అసలు అడిగితే బాధ, వీడు ఎందుకు అడిగాడంటారు. కొంతమంది స్పీకర్ గా తీసుకుంటారు యధార్థము మాట్లాడితే తిప్పలు రాజారామ్ గారు కూడా స్పీకర్ గా తీసుకుంటారు. ఆయన స్పీకర్ కి కూడా మంత్రిగా ఉన్నారు. ఆటల పోటీలు మాకు పెట్టి ఓడిపోయినా నవ్వడం నేర్పితే ఇటువంటివి అడిగినప్పటికీ మిగతావారు బాధ పడకుండా ఉండే అవకాశం ఉంటుంది. కోరము గురించి నేను ఎందుకు అత్యాను అంటే మనకు కోరము అంటారు. 6 గంటలు సెని చేయాలి అని వర్క్ డౌన్ అంటాము. మరి ఆరుగంటల బాటు ఫానుల క్రింద సోఫా సీట్లలో కూర్చొని ప్రజల గురించి మాట్లాడమని వారు మొర్రో అని గోల పెడుతూ ఉంటే కనీసం సోపాలలో కూర్చొని ఒక్క కము అయితే ఇవ్వాలా చేయాలో మీరే చెప్పాలి. ఆ మూల కూర్చొని నేను ఆనాడే చెప్పాను. మాకు ఉత్సాహము ఉంది. యమ్ యేట్ వలుగా ఏమి చేయాలో మాకు తెలియదు. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అంటే ఏమిటో తెలియదు. మాకు నేర్పండి అంటే తమరు సర్వీ డారుకున్నారు. ఇప్పుడు మాకు వచ్చిన తిప్పలు చూడండి. మీరు దయచేసి సుమారు 70 శాతం కోరము పెట్టి అలాగ మారిస్తే అప్పుడు కనీసం 55 శాతం అయినా ఉంటారు. లేకపోతే శాసన సభ్యులం చాలా అవసూనాల పాలవుతాము మీరు మమ్ములకు కాపాడాలని కోరుకుంటూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ ఎ. బాల్ కృష్ణ (డిప్లొమట్) :—అధ్యక్షా ఇప్పుడు కొన్ని రాష్ట్రాలలో కన్నా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదన ఎక్కువ అయినప్పటికీ ముఖ్యముగా మన మట్టుపక్కల రాష్ట్రాలయిన కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాలకు మనము విద్యుచ్ఛక్తిని అప్పుగా ఇస్తూ ఉన్నప్పుడు ఆ రాష్ట్రాలలో విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగా వినియోగం అవుతోంది. మన రాష్ట్రములో వినియోగము చాలా తక్కువగా వుంది. ఆయా రాష్ట్రాలకన్నా మనము ఎక్కువ ఉత్పాదనచేసే మరము ఆ రాష్ట్రాలకు ఉస్తున్నప్పటికీ మన వినియోగము తక్కువగా వుంది. మన దగ్గర అప్పుగా తీసుకున్న వారు సరిశ్రమల వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఉపయోగిస్తున్నారు. మనము ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగిస్తూ ఉన్నప్పుడు దానిని మన రాష్ట్రము లోనే వినియోగిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను. మన ప్రభుత్వ ఆదేశాల ప్రకారం హరిజనులకు, గిరిజనులకు ప్రభుత్వం సాయము చేస్తోంది అంటూ ఈ డిజెంచర్ల సిస్టము హరిజనులకు, గిరిజనులకు కూడా పెట్టె

Demands for Grants.

తీసుకుంటేనే స్వయి చేస్తామని ప్రభుత్వం అనడం బాగా లేదు. మరి హరిజన, గిరిజన, బలహీన వర్గాలకు ఈ డిబుంచర్ల నిస్సము రద్దుచేసి వారికి ఎల్కీసీటీ కనడము యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ కెహ్లాటర్ నిస్సముతో పని లేకుండా కనడము ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ కెహ్లాటర్ నిస్సము క. పల్లె సర్కి చేయకం ఆ విధానము మంచిది కాదు. మొత్తము మీద ఈ నిస్సమును పూర్తి గా రద్దుచేసి లేక పూర్తి గా అమలు రిపలే బాగా వుంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మన ప్రభుత్వము హరిజన, గిరిజన, లంబాడి గండాలకు, వారు వుండే ప్రదేశాలకు ఎల్కీసీటీ కల్పిస్తే బాగా వుంటుంది. ముఖ్యముగా యీ కండక్టరు వైర్స్ నిస్సము లేక ము ర్యాక్టివ లో రెండు సంవత్సరములు క్రింది పోల్స్ వేసినా లేక మీటరు డీజలు కట్టినా ఈ వైర్స్ లేకపోవడంవలన చాలా కష్టముగా వుంది. ఈ కండక్టరు వైర్స్ రైతులు వ్యవసాయ కొరకు కరెంటు కావాలని, ఇది గేషన్ షెసిలిటీస్ కొరకు కరెంటు కావాలని అన్ని చోట్ల ఇవి ఏర్పాటు చేసి కరెంటు ఇవ్వాలి. గ్రామాలలో హరిజన, గిరిజన వాడలకు, అగ్రికల్చరల్ ఏర్పాటెసి కొరకు ఈ కండక్టర్ వైర్స్ మొట్టమొదటగా ఏర్పాటు చేసి కరెంటు నిస్సము చేస్తే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి కూడా మనం ఎంతో అభివృద్ధి ప్రోత్సాహం కలిగించిన వారం అవుతున్నాము. గత ప్రభుత్వంలో కన్న ఈ సంవత్సరం లోపలనే మన ప్రభుత్వం ఎన్నో గ్రామాలకు విద్యుద్దీకరణ జరిపి 90 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వం చేసిన సేవ కన్న ఈ సంవత్సరం లోపలనే ప్రతి నియోజక వర్గంలోను, మాడిచ్ పల్లి నియోజకవర్గంలో కూడ 10 గ్రామాలలో విద్యుద్దీకరణ జరిపారు ఈ విధంగా ప్రభుత్వం గ్రామ విద్యుద్దీకరణ జరపడంలో ముందుకు పోతున్నందుకు సుత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. డిజెంచర్స్ ముఖ్యంగా హరిజన గిరిజనులకు రద్దు చేయాలి. వారికి డిజెంచర్స్ లేకుండానే విద్యుచ్ఛక్తి యివ్వాలని ఈ వర్షాలను బలపరుస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు నా కృతజ్ఞత తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

5-40 p. m

శ్రీ సి. జంగా రెడ్డి :—అధ్యక్షా, చాలమంది మిత్రులు మాట్లాడినప్పుడు గ్రామాల విద్యుద్దీకరణ గురించి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగా చేస్తున్నది చెప్పారు. చాలమంది లెక్కలు యిచ్చారు. నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం మన ఉత్పాదన శక్తి తక్కువ ఉండే, అప్పుడు బడ్జెట్ ఉండి, కండక్టర్ ఉండి కనెక్ట్ యివ్వలేదు. మన రాష్ట్రంలో మాపర్ ధర్మల్ ప్రాజెక్టు గౌరవనీయ మొరార్జీ దేశాయ్ గారు శంఖస్థాపన చేశారు. రామగుండం, కొత్త గూడం ధర్మల్ వున్నది. నాగార్జున సాగర్ లో వున్నది. విజయవాడలో వున్నది. ఉత్పాదన శక్తి పెరిగిపోయింది. ఎంప ఉత్పాదన వెరిగింది. ఆ గేడియోలో గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ జరగ లేదని చెప్పడానికి మనదగ్గర అంతెలు స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి అంగట్లో అన్నీ వున్నాయి, అల్లుడు నోట్లో కని వూది అన్నట్లుగా జరుగిపోయింది. రాజారామ్ గారు వచ్చిన తరువాత ఎమ్.ఎల్.ఎ.కు రెండు ఊళ్ళు అన్నారు. ఆ ఊళ్ళు లిస్ట్ నిన్నుగాక మొన్న పంపారు. ఆ లిస్ట్ ఈ మార్చి లోపల కంప్లీట్ చేయమన్నారు. ఎట్లా కంప్లీట్ చేశారు. ఇదివరకు ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు యిచ్చిన విలేజెస్, ఏమైతే ఐడెంటిఫై చేయమన్నారో ఆ చేసిన విలేజెస్ కు యిచ్చారు.

ట్రాన్స్‌ఫారము వెబ్బి వెలిగించుము అంటే గ్రామీణ విద్యుదీకరణ ఎట్లా అవుతుంది? హరియానా పాట్రన్ అని, ఈ పాట్రన్, ఆ పాట్రన్ అంటారు. ఏ పాట్రన్ అయినప్పటికీ డెన్. కరకు, బావి వరకు ఎలక్ట్రికల్ పోయిందా అని ఆలోచిస్తే ఎంతవరకు చేస్తున్నారో బయటపడుతుంది ఎం. ఎల్. ఏ. కు రెండు ఊళ్లు అంటే మేము ఎప్పడో జూన్, జులైలో పంపిస్తే జనవరి లాస్టు వీక్ వరకు డ్రైవ్ లైజ్ చేసి క్రింది వారికి పంపలేదు మార్చిలో పల కంప్లీటు కావాలి అంటారు. కంప్లీటు కావాలంటే వారు ఏమి చేస్తారు? లైను వేస్తారు. ట్రాన్స్‌ఫారమ్ వేస్తారు. ఒకసారి బల్బు వెలిగిస్తారు. 31 లోపన Electrified that village అని రాజారాం గారికి 31 న తులిగ్రాం పంపిస్తారు ఇది గ్రామీణ విద్యుదీకరణ యొక్క పరిస్థితి We are not fulfilling even 25% of the demand from agricultural consumers. మొన్నటివరకు చెప్పాడు, ఇవాళ బడ్జెట్ వచ్చిన తరువాత ఎన్. పి. ఎఫ్. స్కీమ్ అని రూరల్ ఎలక్ట్రికల్ కార్పొరేషన్ వారు యిచ్చేది, మిని క్లస్టర్ స్కీమ్స్ అని రకరకాల స్కీమ్స్ వస్తున్నాయి. కాని ఈ స్కీమ్లని పరిగా వినియోగం చేయడంలేదు. కండక్టర్ లేదు అన్నాము. ఎక్స్‌పెన్డీ అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఇంత బడ్జెట్ వున్నది కండక్టర్ కావాలనే ఆలోచన లేదా ప్రభుత్వానికి? వున్నది. అక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో మింగి వేయాలనే మన ప్రత్యంతో కూడిన కమర్షియల్ వర్క్స్‌తో ఉన్న ఆఫీస్ వల్ల యిదంతా జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాము. రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ కాంట్రాక్టు షేసిస్ మీగ యిస్తున్నారు. సిమెంటు సప్లయి చేస్తున్నారు, దానికంటే వ్యభిక్షణ చేసే డిపార్టుమెంటులో వర్క బాగా ఉంటుంది, దానికి యెందుకు ముందుకు గారు? మేము కండక్టర్స్ కొనుక్కుంటాము అని రైతులు అస్తి కేషన్స్ యిచ్చినారు. బాలెన్స్ ఫ్రయిం తె వున్నదో దానిని రిజిస్ట్రే చేయండి, రిజిస్ట్రే చేసిన తరువాత మేము కండక్టర్స్ ద్వారా పంపింట్లు తీసుకుంటాము అని చెబితే గోర్టువారు అంగీకరించరు మీ రేట్ కు వారి రేటుకు అవదు అంటే ఆ డిఫరెన్స్ భరిస్తాను అని ఆఫీస్ కేషన్ పెట్టుకుంటే కూడ యివ్వని పరిస్థితి వున్నది. కండక్టర్ డొరకక, మెటీరియల్ డొరకక, పోల్ మాన్యుఫాక్చర్ టేక-యిది ఉంటే అది ఉండదు. బల్బ్స్ ఉంటే సట్స్ ఉండవు. హెల్పర్ వుండదు. గ్రామీణ విద్యుదీకరణ చూసినప్పుడు చాల ఉదాసీన పరిస్థితిలో వున్నది. గత సంవత్సరం నుంచి విద్యుత్ ఉత్పాదన పెరిగినది. కొంత గ్రామాలకు వెంచారు. గాని స్టాఫ్ లేదు. మా ఊళ్లో హెల్పర్ లేదు. 50 సర్వీసెస్ వున్నాయి. రాత్రి ఫ్యూజ్ పోతే ఎక్కడకు పోవాలి, ట్రాన్స్‌ఫారమ్స్ పాతే ఎక్కడకు పోవాలి? ప్రక్క ఊరికి పోవాలి. వాడు తన దగ్గర ఉన్న వైర్ తీసుకొని పోతాడు. ట్రాన్స్‌ఫారమ్ పోతుంది. మొత్తం లైన్ ఎగిరిపోతుంది. హెల్పర్ ను వెట్ట దానికి ఏమి అభ్యంతరం వున్నది? రెండు ఊళ్ళకు మూడు ఊళ్ళకు కలిపి పెట్టండి. హెల్పర్ ఉండదు. లైన్ మెన్ ఉండదు. ఏమి వచ్చినా సర్వీసెస్ రైతులే చేసుకోవాలి తప్ప వేరే మార్గం కనబడడం లేదు. ఇది మీరు చేస్తున్నటు వంటి పరిస్థితి.

ఎంపాయిమెంట్ పెరగడం లేదు. ఎలక్ట్రికల్ యం దీర్చు 1974 నుంచి ఒక్కరు కూడ రిక్రూట్ కాలేదు. చాల సిగ్గుకడాలి ఇంజనీర్స్ కొరత ఉన్నాని మనం అనుకుంటే సివిల్ యింజనీర్స్ అంతా పోతున్నాడు. మెకానికల్ వారందరికీ వన్ యియర్ ట్రైనింగ్ ఇచ్చి వారందరు కెటెగరీ పోతూఉంటే ఎంప్లొకల్ వాళ్లంతా జజారులలో తిరుగుతున్నారు. డిప్లమా హోల్డర్స్ హంగరీ రాజారామ్ గారు పట్టించుకోనే పరిస్థితి లేదు. 15 ప్లవరువారక కూడ ఎం.సి. పాస్ అయినవాడు సూపర్ వైజర్ కావడం లేదు. డైరక్టు రిక్రూట్ మెంట్ లో సూపర్ వైజర్ అవుతున్నాడు. మెకానికల్ పాస్ అయినవాడు ఆరు మాసాలు ట్రైనింగ్ అయితే సూపర్ వైజర్ అవుతాడు. ఎలక్ట్రికల్ డిపార్టుమెంట్ లో అసిస్టెంట్ వైర్ మెన్, వైర్ మెన్ ఏవో ప్రమోషన్ చేరు కెట్టిక్రూట్ పోస్టు చెట్టి అసిస్టెంట్ సూపర్ వైజర్ అని క్రాత్త డిజిగ్నైజ్ యిచ్చారు. అసిస్టెంట్ యింజనీర్ అని, జూనియర్ యింజనీర్ అని కకకకల డిజిగ్నైజ్స్ ఇస్తున్నారు తప్ప డిపామా హోల్డర్స్ న గతి ఏమి అలోచించడం లేదు. డిపామా హోల్డర్స్ ను రిక్రూట్ చేస్తున్నారా? డిప్లమా హోల్డర్స్ 7 డిప్లమి నుంచి రోల్స్ మెంజి తిరుగుతూ ఉంటే పట్టించుకోవడం లేదు. విద్యుచ్ఛక్తి వనం (ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు) 7 అంతస్తులు కనబడుతున్నది. పెద్ద వనం నరసింహంగారు కట్టించినారు. ఎంపాయిమెంట్ పొటెన్షియల్ ఎంత పెరిగింది? ట్రైన్ మెన్ ఎంత పెరిగినారు. హెల్పర్స్ ను పెట్టకపోయినట్లయితే ఎంతమంది చచ్చిపోతారో తెలియదా? చచ్చిపోయినప్పటికీ వారికి కంపెన్ సేషన్ యివ్వకు ఈ డిపార్టు మెంట్. ఇటీవల గాలివాన వచ్చి చెట్లు అన్నీ పడిపోతే అక్కడ వాకిలి ఉండవ దానికి వెడితే ఒక అమ్మాయి చచ్చిపోయింది. గొల్లవాడు చచ్చిపోయాడు. దానికి వారు కంపెన్ సేషన్ 500 రూపాయలు యిస్తారు అది వేరే డిపార్టు మెంట్ అయితే రూ. 10000, 5000 యిస్తారు. ప్రాణం విలువ రు. 500 కడతారు. ఎలక్ట్రిసిటీ దగ్గర ఎరు వనే విత్తనాలు వేయడానికి వెళ్ళిన కూలి చచ్చిపోతే రు. 500 యిస్తారు, లీకేజ్ జరుగుతూ ఉంటే హెల్పర్ లేకపోతే ఎవరికి చెప్పకోవాలి? కనీసం నారమ్స్ చెట్టండి మినిమమ్ సర్వీసెస్ యిన్ని ఉంటే తప్పకుండా ఒక హెల్పర్ ఉండాలి. ఇన్ని సర్వీసెస్ ఉంటే ఒక జావి ఉండాలి అని చెప్పండి. వీటితో పాటు కలెక్షన్ తో పెద్ద గొడవ. బిల్ కలెక్షన్ తో ఒక పంచాయితీ. పంచాయితీతో, అసెంబ్లీ లో ఎన్నో సార్లు మొత్తుకున్నాం. వారు పట్టించుకో లేదు వారి స్ట్రీయిక్ ను ఫెయిల్ చేయడానికి కంప్యూటర్ సిస్టం సెట్టారు. అది ఫెయిల్ అయిపోయింది. హంగరు స్ట్రీయిక్ చేశారు. సికిందరాబాదు ఎలక్షన్ ను ముందు హంగర్ స్ట్రీయిక్ విరమింప చేశారు. లాస్ట్ మూమెంట్ లో డిమాండ్స్ ఒప్పుకున్నారు. ఆ డిమాండ్స్ ఇంతవరకు ఫుల్ ఫిల్ కాలేదు, మరల వారు స్ట్రీయిక్ చేస్తున్నారు, కలెక్షన్ అన్నీ ఆగిపోయినాయి. దాదాపు 4,5 కోట్ల రూపాయలు రైతుల వైన కమ్యూమిస్ట్ న వైన మిగిలి ఉన్నాయి. రేపు ప్రొద్దున స్టాఫ్ చేసిన తరువాత ఒకేసారి అంతా కట్టమని గోక్మాడగాట్టి వసూలు చేయడానికి విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు తయారు అవు తుంది. ఒక కథ వున్నది. ఉల్లి గడ్డలు తప్పలేదు. చెప్పచెప్పలు తప్పలేదు.

అని, ఆ విధంగా వారు స్క్రియిక్ చేయక తప్పలేదు. నోటీసు ఇవ్వక తప్పలేదు. మనం అంతా ఊడగొట్టుకొన్నాక డిమాండ్స్ ఇవ్వక తప్ప లేదు. ఎన్ని జరగాలో అన్ని జరిగాక చిట్టచివరకు డిమాండ్స్ బప్పుకోకుండా ఊరుకున్నారా అంటే అదీ లేదు. ఉమాండ్స్ బప్పుచున్నారు. రైతులకు బిల్స్ లేవు. దాదాపు 4,5 కోట్ల రూపాయల నష్టం. ఇవన్నీ ఎట్లా సూలు చేస్తారు. ఒక సంవత్సరం నుంచి దీని మీద వచ్చిన యింటరెస్టు బట్టి చూస్తే వారి ఉద్యోగాలు పెరగవా? ఏమిటి యిత రిజిడిటీ? కొంతమంది ఆఫీసర్స్, కొంతమంది చెయ్యెస్ యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే - మా యొక్క హయాములో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు లాభం వచ్చినది, ఏ. పి. ఎస్. ఆర్ టి. సి, కి లాభం వచ్చినది. ఆల్టెన్ కంపెనీకి లాభం వచ్చినది. అని అనుకుంటారు. కొడుకు నోరుకట్టి కోడలు భూమిలో విల్లనాలు పాటినట్లు తప్ప యింకొకటి కాదు. ఏ విధంగా సర్వీసెస్ పెరిగినాయో, ఉత్పాదక శక్తి పెరిగిందో, ఆ విధంగా యింజనీర్స్ నుగాని, హెల్పర్స్ నుగాని ఎందుకు పెంచరు? ఇంత ఉదాశీనంగా ఎందుకు వున్నది? దీనిని గుర్తించి సీరియస్ గా అలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రైతులకు సంబంధించి మీటర్ ఊరు బయట ఉంటుంది. సీల్ పోతే 5, 10 వైసలు కాదు, 2500 రూపాయలు వేస్తారు. ప్రతి నెల బిల్లు రిడింగ్ చూస్తారు. ప్రతి నెల రిడింగ్ చూసినప్పటికీ సీల్ పోతే ఏమి అంటారు అంటే సంవత్సరం నుంచి సీల్ పోయింది. దొంగతనంగా 3 గంటలు వాడుకన్నాడు కాబట్టి రూపాయకు ఒక యూనిట్ చొప్పున లెక్క కడితే 2,500 రూపాయలు అవుతుందని 50 రూపాయలు నోటీసు యిచ్చి, 50 రూపాయలు విజిటింగ్ ఫీస్, చార్జెస్ వేరు, 1250 కడితే గాని, ఎ.ఇ. సర్వీసు ఇవ్వనంటాడు. ఇది ఏమి న్యాయం? చేసు పంటకు వచ్చింది అంటే దానికి అవాబు చెప్పడు. ఇటీవల ఒక రైతు వాడుకోలేదు మే నెలలో తీసుకు వెళ్ళి నవంబరువరకు మోటారు ఇంట్లో పెట్టుకుంటే దొంగతనంగా వాడుకున్నావని రూ. 5000 లు వేసారు. అతడు కనవర్తి గ్రామంలో శ్రీవతి ఎల్యుయ్య, సంవత్సరం పొడుగునా వాడుకున్నా ఐదు వేల రూపాయలు అవుతుందా అని అడుగుతున్నాను. మూడు మాసాల క్రితం తీసుకుంటే సంవత్సరం నుంచి దొంగ క రెంటు వాడినట్లు లెక్కలు వేసి రోజుకు 8 గంటలు వాడినట్లు లెక్కలు వేసి ఎదో ఫార్ములా ప్రకారం నోటీసు ఇచ్చారు. కొత్తవల్లి గ్రామంలో అక్కోబరులో పెట్టుకుంటే డిసెంబరులో పోయి దొంగ కరెంటు పెట్టుకుంటున్నట్లు ఐదు వేల రూపాయలు వైసు వేసారు. రు. 2,500 లు కడితేనే కనెక్షను. వాడి ఇండ్లపై మొత్తం అమ్ముకున్నా ఐదు వేలు రాదు. దొంగతనంగా వాడుకుంటుంటే ఒక నెలలో అనుమానం వస్తే చార్జి చేయవలసిన బాధ్యత మీది కాదా. బిల్లు కట్టకపోతే డివ్ కనెక్షను ఐన తరువాత వాడుకుంటే ఏరువాతి నెలలో రిడింగు పెరిగినప్పుడు అప్పుడే వేసి సంవత్సరం తరువాత సంవత్సరం నుంచి బిల్లు కట్టాలి కాని ప్రతి నెల బిల్లు వస్తుంది, బిల్లు కడుతూనే ఉంటాడు, డివ్ కనెక్ట్ ఐనట్లు తెలియదు, ఇదంతా చెప్పినా పట్టించిరునే వారు లేరు. మీటరు రిడింగు చూడండి. గత మూడు

5-50 p.m.

సంవత్సరాలుగా అనుచన చూడండి. బావిలో ఒండ ఉంది అన్నప్పటికీ రెండంటలు వాడుకున్నట్లే, దొంగతనంగా వాడుకున్నట్లే, అని ఎస్.ఇ.కి వంపుతారు. ఆయన అస్టెంటు ఇంజనీరు రిమార్క్స్ అడుగుతాడు. ఏ ఉద్యోగి జనా పొర పాటు చేసినప్పటికీ పొరపాటు చేసాను అని ఒప్పుకోడం భారత దేశంలోనే కాదు, ప్రపంచంలో ఎక్కడా కూడా జరిగి ఉండదు. దానికి అనుకూలంగానే రిమార్క్స్ వ్రాసుకుంటారు. నీలు పోతేవై ను వేస్తారు. మీ హెల్ప్ ఏమీ చేస్తున్నాడు? డిస్ కనెక్ట్ చేసినట్లు వ్రాస్తాడు. ప్రోటెస్టెంట్ రీడం వంపుతాడు. ఒక దానికి మరొక దానికి సంబంధం ఉండదు. ఈ రకంగా జబ్బందలు వెడుతున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి దొంగతనం పెద్ద పెద్ద ఇంజనీయర్లు చేస్తున్నారు. దొంగలను పెట్టుకోడానికి మేము కూడా మీతో సహకరిస్తాం వజ్ డివిజనులో రాత్రి తొమ్మిది మంది పోలీసులు ఉండగా కండక్టరు పోయింది. నమ్మెనడుస్తుంది కనుక కాపలా పెట్టారు. తొమ్మిది మంది కాన్స్టేబులు, ఎస్. ఏ. పి., నాట్ ఆరిగరీ టోపీ పీసెక్. కండక్టరు ఎట్లా పోయింది? మీ వారే తీసేసి ఉండాలి, లేదా పోలీసు వారై ఉండాలి. రైతులపై నింద వేసి వారినంచి వసూలు చేసారు, తొమ్మిది మంది పోలీసు వారున్న తరువాత కండక్టరు పోయిందంటే ఎట్లా? ఇక కనెక్షను కావాలంటే కరెంటు మోటారు కంటే ఎక్కువ అవుతుంది: డిజెంచర్లు అని పెట్టారు, వాలంటీరుగా వసూలు చేస్తున్నాం అంటారు. ప్లాట్ చేస్తున్నారు, బాగానే ఉంది. డిజెంచర్లు కొన్న వారికే వీరెస్సె ఇస్తామంటే ఎట్లా? ఈ రోజున డిజెంచర్లు కొన్న వారికే కనెక్షను ఇస్తున్నారు. డబ్బులేని వారి సంగతి ఏమిటి? మద్రాసు విభుత్వానికి మనం కరెంటు ఇచ్చేట్లు వారు సునకు ఉండకరు ఇచ్చేట్లు రాజారాం గారు వారివో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. సంతోషం. రైతు అప్లికేషను పెట్టుకున్న తరువాత ఆరు మాసాలలో తప్పకుండా ఎలక్ట్రిసిటీ అందుతుందని విశ్వాసం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. రోడ్లు భవనాల శాఖవారు చేస్తున్నట్లుగా కండక్టరు కంట్రాక్టు పద్ధతిని వారు మెటీరియల్ తెచ్చు కుంటే చెక్ అఫ్ చేసి చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందేమో పరీక్షించాలని మనవి చేస్తున్నాను. నైజాం గారి కాలంలో ఇచ్చిన పెన్షను అల్లాగే ఉన్నాయి, అప్పుడూ అప్పుడు ఏదూ, పది పెంచుతున్నారు. వారు బ్రతుకలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వారికి కొద్దిగా పెంచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకట్రావు (హజూరాబాద్):— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు డిజెంచర్ల పద్ధతి పెట్టారు. ఇంతకు ముందు దాదాపు 10-15 సంవత్సరాలుగా రైతులకు కాని ఇంజనీయర్లు అనుకుని కాని ఉచితంగానే కరెంటు ఇచ్చేవారు, ఈ డిజెంచర్లకు పద్ధతి డబ్బు ఎవరి వద్ద ఉందో వారికి మాత్రమే లాభదాయకమైన పద్ధతి. డబ్బు లేని వాకి లాభం లేదు. గత రెండు మూడు మాసాలుగా రైతులు డబ్బున్న వారి వద్దకు పోయి మూడు నాలుగు వందలు తీసుకుని డిజెంచర్ల తీసుకుంటేనే కరెంటు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఇచ్చిన తరువాత కూడా ఇంత కాలానికి కరెంటు వస్తుందనే గారంటి ఏమీ లేదు. ఒక సంవత్సరం పెట్టవచ్చు. రెండు సంవత్సరాలు పట్టవచ్చు. శక్తి ఉన్న వారు కరెంటు ఉచితంగానే తీసుకున్నారు. శక్తి లేని

వారు మిగిలి పోయారు. రైతులెవరి వద్ద డబ్బు లేదు. డిబెంచర్లు తీసుకున్న వారికి క రెంటు ఇవ్వడంవల్ల డబ్బున్న వారికి లాభం కలిగించడం తప్ప పేదవారికి ఏ మాత్రం అవకాశం లేదు కనిక డిబెంచర్ల పద్ధతిని విరమించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆరు మాసాలకు ఒక సారి బిల్లు కట్టే పద్ధతి వల్ల పేదవారికి చాలా కష్టంగా ఉంది క రెంటు మోతారు పెట్టుకుని వ్యవసాయం చేసుకునే వారు సంవత్సరంలో 12 మాసాలు ఏ కూరగాయలో ఎదో ఒకటి పండిస్తూంటారు లేకపోతే వారికి గడవదు వారికి ప్రతి నెల బిల్లు కట్టే పద్ధతి మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆరు మాసాలకు ఒకేసారి బిల్లు కట్టాలంటే వారి వద్ద డబ్బు ఉండదు, రైతు ఎప్పటికప్పుడు పంటను అమ్ముకుని ఇతరత్రా ఖర్చు చేసుకుంటాడ తప్ప ఒకేసారి కట్టడానికి డబ్బును పొదుపు చేసుకోడం జరగదు. కనుక మనపటి వలెనే ప్రతి నెల బిల్లు కట్టే పద్ధతి అనుపరిష్టే రైతుకు సహాయ కారిగా ఉంటుంది. పేదవారు పొదుపుకు కూడా అలవాటు పడతారు. ఈ అవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి (సర్వేపల్లి):—అధ్యక్షా, సభవారి ఎదుట ఉన్న విద్యుచ్ఛక్తి డిమాండ్లను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. సాధారణంగా ఏ గ్రామానికై వా విద్యుచ్ఛక్తి ఇచ్చినప్పుడు ఆ గ్రామ పరిసరాల్లో ఉండే శివారులను గుర్తించడంలేదు. గ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తిని ఇచ్చి శివారుకు రిమ్యునరేటివ్ కాదు కనుక ఇవ్వడం లేవంటున్నారు. ఇది మొదటి సుంచి వస్తున్నది. ఈ విధంగా శివారు గ్రామాలు మొదటి సుంచి విద్యుచ్ఛక్తిని నోచుకోకుండా పోతున్నాయి. ప్రతి గ్రామానికి హరిజనవాడలకు గిరిజనవాడలకు అరుంధతీపురాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇచ్చే అవకాశం ఉంది కనుక దానికి త్వరగా అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. గతంలో హరిజనవాడలను విస్మరించడం జరిగింది ప్రత్యేక పథకాల క్రింద హరిజనవాడలకు సంపూర్ణంగా విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వడం జాగుంటుంది, ఈ విధమైన ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. శాసన సభ్యులకు ఇచ్చే గ్రామాలకు సంబంధించి, వాటికి రిమ్యునరేటివ్ అయ్యేది కాదని వారికి తెలియదు. వారిచ్చిన గ్రామాలకు మార్చి నెలాఖరుకు రిమ్యునరేటివ్ కాదని కొట్టివేస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయమైన విషయం. గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ పథకాల క్రింద శాంక్షన్ ఐన వాటికి రిమ్యునరేటివ్ అవునా కాదా ప్రశ్నతో సంబంధం లేకుండా విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తున్నారు.

6-00 p.m.

ఇది ఒక రకంగా శాసనసభ్యులకు కించపరిచినట్లు అవుతుంది. వారిచ్చే గ్రామాలు ఎవైనా సరే రెమ్యూనరేషన్ అనే ప్రశ్న లేకుండా యివ్వడం ధర్మముగా వుంటుంది; వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో రెమ్యూనరేషన్ అనేది ఎత్తుకొంటే ఆగ్గడి గ్రామాలు శాశ్వతంగా విద్యుద్దీకరణ కాకుండా పోతాయి. రెమ్యూనరేషన్ అనేది కొన్ని విషయాలలో ప్రత్యేకంగా తోలగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. కండక్ట్స్ లేని లోపము వల్ల వైరింగ్ జరిగి కూడా గ్రామాలు అట్లే వుండిపోతున్నాయి. ఆ వైరింగ్ దొంగతనముగా ఎత్తుకుపోతున్నారు. ఆందువల్ల కండక్ట్స్ విషయంలో ప్రత్యేక క్రద్ద తీసుకోవాలి. - డిబెంచర్స్ పథ

కము చెడును కలుగజేస్తున్నది. ఆ శాఖ అధికారులు రైతులను ఎంతో బాధిస్తున్నారు. ఆ డిజెంట్స్ విచారమునకు యూరి కోర్టు వచ్చినప్పుడు గ్రామాలలోని అమాయకపు రైతులకు అక్రిటిబ్ కమిషన్ ఎక్కడ వుందో కూడా తెలియదు. అఫీసుకు పోయినప్పుడు అంతరించినా అదరి జ్యోగంను కలుగజేస్తానని అందరిని కలిపి వుండే ఆ రైతులకు కరెట్ కరెక్ట్ యిస్తారు. ఆ విధంగా అప్లికేషను పెట్టిన రైతులకు వెలతోటల కనెక్ట్ చేయడం చేయాలి. దొంగతనాలు, పెద్ద పెద్ద సంస్థానాలలో విద్యుచ్ఛక్తి విద్యుత్ లో జరిగే దొంగతనాలు బయటపడతాయి. రైల్వే మిల్స్ లో జరుగుతుంది. అటుంటి వాటిని విస్తరించి వల్లెలోని రైతులు ఎంతో బాధపాటు చేస్తున్నారని వారికి కట్టుకొని పెనాల్టీలు వేయడం జరుగుతున్నది. టౌన్స్ లో వరి కమిటీ జరిగే దొంగతనాలు బయటపడతాయి. అటుంటి వాటిని విస్తరించి తగు కట్టు దిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. హెల్త్ కేర్ వాళ్లు చాలా ఖాళీలు ఉన్నాయి. హెల్త్ కేర్ వాళ్లు వ్యతి గ్రామానికి వుండాలి. ఉన్న బోర్డు ఖాళీగా వుండకండా ఎప్పటికప్పుడు నియామకాలు చేయాలని మనని చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు).—అవ్వకా, అభివృద్ధి జరుగుతున్న దేశములో ఎలక్ట్రిసిటీ అత్యంత కీలకమైన పాత్ర నిర్వహించాలని వుంది. మన దేశము ముఖ్యంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పారిశ్రామికంగా వెలుకబడినది, వ్యవసాయకంగా ఎంతో అభివృద్ధి చెందవలసిన విషయం. ఈ రెండు విషయాలలో అత్యంత కీలకమైన పాత్ర వహించాలని ఎలక్ట్రిసిటీ అనే లోపాలతో, యిబ్బందులతో కూడి ఉన్న పారిశ్రామికంగాని రైతులకు కాని అందుబాటులో లేకుండా వుంది. పారిశ్రామికవేత్తలను ఇతర రాష్ట్రాలలో పోల్చివుడు వారు యిస్తున్నట్లు మనము యిస్తున్నట్లు లేదు. రైతులకు అవసరమైనపుడు కరెంటు వుండదు, రైతులకు యిచ్చిన వెంటర్లను వారి భద్రతకే వదిలి పెట్టాము, వారికి డీని ఉపయోగం పరిష్కారము తక్కువ; సక్రమమైవి యిచ్చారో లేదో రైతులకు తెలియదు, తరువాత పరిశీలించినపుడు డీనిలో మీటరు సీలు తీసివేసి వుంది. డీనికి మీరే కారకులు అని అమాయకపు రైతులపై పెనాల్టీలు ఇవ్వడం తక్కువ కాని, గత సవత్సరం చాల ఎక్కువ బాధ పెట్టారు, ఎంత మంది సరాసరి సూపరింటెండింట్ ఇంజనీరు చుట్టూ తిరిగారో చెప్పలేను. వైన్ వేయడానికి ఆవకాశము వున్నపుడు, రైతులకు యిబ్బంది వున్నపుడు ఆ టూల్స్ ని సవరించడానికి కూడ ప్రభుత్వానికి అధికారం వుండాలి. రైతులకు వచ్చిన ఇబ్బందులకు కనిపెట్టాలి. టౌన్స్ లో అయితే ఏ విధంగా చోరీ చేయాలో, అధికారులతో ఎట్లా సర్దుబాటు చేసుకోవాలో తెలుస్తుంది. రైతులు చాలా అమాయకంగా ప్రవరిస్తున్నారు. వారికి తగు సహాయం చేయాలని వారికి యిబ్బంది కల్గించే నిబంధనను తొలగించాలని కోరుతున్నాను. చోరీ జరిగితే తప్పకుండా చర్య తీసుకోండి. అమాయకపు రైతులను పీడించవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులో వైస్టాయిలో అధికారులు ఎక్కువమంది వున్నారు కాని క్రింది స్థాయిలో తక్కువగా వున్నారు. సక్రమముగా కరెంటును అందింట్ హెల్త్ కేర్

పోస్ట్‌ని ఫర్మి చేయాలి. 3 గంటలు పని చేస్తాము అన్నప్పుడు పనిభారము ఇంకా వి.గి.పుంటుంది. ఈ పోస్ట్ ఫిల్ ఆఫ్ చేయాలని 1978 లో కప్పారు ఇప్పుడైనా ఆ పోస్ట్ ఫిల్ ఆఫ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. చిన్న గాలి వర్షము వచ్చినా పైర్స్ ఒక చోట చేరుతాయి. దానివల్ల పోల్ ముట్టుకుంటే హాక్ కొట్టే హాస్తితి వుంటుంది. ఎప్పుడో 20 సంవత్సరాల నాడు వేసిన ఈ వైరింగ్ ని సరిచేసే చర్య తీసుకోవాలంటే అనేక చోట్ల ప్రమాదాలకు గురయ్యే హాస్తితి వుంది. హరిజన వాడకు యిస్తామంటారు. హాజన వాడలో మాల మాదిగలు వుంటారు అదే గ్రామానికి అనువాని 2, 3 హేమ్ లెట్స్ వుంటాయి. గ్రామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకొన్నప్పుడు ఆన కొనివున్న హేమ్ లెట్స్ ని కూడ ఎలక్ట్రిఫై చేయాలి. ప్రక్కన వున్న గ్రామాన్ని ఎలక్ట్రిఫై చేస్తూ మద్యలో వున్న హేమ్ లెట్స్ ని కూడ పూరి చేసే ముచ్చిది. కానన కృష్ణునికి 2 గ్రామాలు అనేది ముచ్చి దర్శి కాదు. ఎక్కడ ఏర్పడిన రణ అపరమో అక్కడ ఒక వర్గతి ప్రకారంచేస్తే బాగుంటుంది కాని కేవలము కానన సభ్యుడు ఒక మారుమూల ప్రాంతాన్ని కోరితే అక్కడ యివ్వడంవల్ల ధనాభావం కలిగే యిబ్బంది వుంది. వాటిని పరిశీలించి ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వమే తీసుకుని సమగ్రమైన వర్గతిలో చేయాలి. కరెంటును చూడని మారుమూల గ్రామాలు యింకా వున్నాయి. 54 కాశము మన రాష్ట్రములో వుంది అన్నారు హేమ్ లెట్స్ ని కూడ లెక్కలోకి తీసుకుంటే దాదాపు 50 కాశానికి వస్తుందన్నారు. దానిలో అవమాన పడవలసిన అవసరం లేదు. శ్రీశైలం, రామగుండం వచ్చే 2 సవ్వలలో పూరి చేసు కుంటే పారిశ్రామికంగాను వ్యవసాయకంగాను అభివృద్ధి చెందుతామనే ఆశ వుంది.

శ్రీ వి. బి. తిరమలయ్య (వికారాబాద్) :- ఈ డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సమస్యలను మంత్రిగారిమీదు పెట్టదలచుకున్నాను. కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పింటున్న డబ్బు వున్నవారికి అవకాశం దొరుక తున్నది. అ చము ఇవ్వలేనివారికి కరెంట్ దొరకడంలేదు. దానిమీద తగు చర్య తీసుకొని డబ్బు యిచ్చినవారికి, యివ్వనివారికి మంచిచేస్తే బాగుంటుంది. 300, 400 డబ్బు యిచ్చినవారికి కరెంట్ కంఖాలు పోతాయి. డబ్బు లేనివారు అట్లాగే వుండిపో తున్నారు. రైతులు ఎక్కువ పండించాలని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. కాని రైతులకు అవకాశం దొరకడము లేదు. బావులకు కరెంటు యివ్వకముందే కరెంట్ యిచ్చానుని 5, 6 బిల్లులు వ పిస్తున్నారు. అటువంటివి జర కుండా చూడాలి. గ్రామాలలో హెల్పర్స్ లేరు. మీటర్స్ సక్రమంగా చూసి బిల్లులు యివ్వకుండా ఒక్కసారే 5 50 రూపాయలకో యిస్తే కట్టడం కష్టము. ప్రతి నెల మీటరు చూసి బిల్లు చేస్తే బాగుంటుంది మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రులకు 5 గ్రామాలు, ఎం.ఎల్.ఎ లకు రెండు గ్రామాలు ఎమ్.ఎల్.సిలకు రెండు గ్రామాలు ఏమిటి? ఒక్కో యోజకవర్గంలో మంత్రి, ఎమ్.ఎల్.ఎ, ఎం.ఎల్.సి వుంటే అక్కడ మొత్తం 9 గామీలు కు సారన్నమాట. ఆ వర్గతి బాగాలేదు. పశ్చిమం.ఎల్.ఎ కు సంవత్సరా కి 5, 6 గామీలు ఇస్తే బాగుం టుందని మనవిచేస్తున్నాడు రెండు గామీలకు ఇచ్చి మిగిలిన వాటికి ఇవ్వక పోతే మాకెందుకు ఇవ్వలేదు అని రాజకీయాలు పుట్టిస్తారు. కనుక ఎం.ఎల్.ఎ.

6-10 p. m.

—Demands for Grants

ఎం.ఎల్.సి కి, ముఖ్యంగారికి ఇన్ని గాగ్రిమాలని కాకుండా పోతి తాలూకాలో ఇన్ని గ్రామాలు తీసుకోవాలని లెక్కపెట్టుకొని ఆ ప్రకారం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. తాలూకానే పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. కనీసం తాలూకాకు 7.0 గ్రామాలు తీరుకోవాలని కోరుతున్నాను. కొన్నిచోట్ల స్తంభాలు వేసి వెర్ లోని ఆ చేస్తున్నారు. అయినా బాధించు కరెంటు ఇవ్వకుండానే ఇచ్చినట్లుగా బిల్లులు పంపుతున్నారు. కరెంటు ఇచ్చినచోట్లకూడా సరిగా రసీదులు రావు అయినా ఒక సెం కట్ట పోతే వెంటనే వచ్చి డిస్ కనెక్టు చేస్తున్నారు. 10 రూపాయలు కట్టవలసివుంటే డిస్ కనెక్టు చేస్తే 20 రూపాయలు కట్టవలసివస్తోంది. 20 రూపాయలు కట్టడానికి హైదరాబాదు రావాంటే 40 రూపాయలు ఖర్చవుతుంది వెంటనే హెల్పుస్సును ఇట్టి ప్రోతిగామానికి పంపి ఎంత విద్యుత్తు వాడారో దూసి సరిగా పనులు చేసేవిధంగా సుప్రీమ్ కౌర్టిలో నడపా నికోరుతున్నాను. అంతేకాని క్యాంపేలోని మంతులే గామాలు పంచుకుంటే మా వసేం కావాలి? అందరూ సమానంగా కనెక్ట్ ఇంజిరా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సప్రెమైన్ కర్డలో నమస్తున్నదనే మంచి పేరు వస్తుందనే మనవిచేస్తూ గ్రామాలకు సమానంగా తాలూకా (10) గ్రామాల చొప్పున తీసుకోవాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:— అధ్యక్షా, విద్యుచ్ఛక్తి వలెనే ఒక ఇంజింది లేక పోతే మరక ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. పక్కతి వున్న యియాని మార్చక పోతే అవినీతికి మరింత అవకాశం వుంటుంది. విద్యుచ్ఛక్తి అవసరం తెలంగాణా ముఖ్యంగా కరీంనగర్ జిల్లాలో ఎక్కువగా వుంది. అక్కడ అలాంటి ప్రాజెక్టులు లేవు. వ్యవసాయం బావులద్వారానే చేసుకోవాలి. అక్కడ రైతులు ఎన్నో ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఏ గ్రామాని విద్యుచ్ఛక్తి కావాలన్నా లంచం ఇవ్వనిదే రావటంలేదు. ఒక్కొక్క బావికి 500,000 రూపాయలు లంచం ఇస్తే కాని బావికి కెనెక్షన్ వ్వటంలేదు. వా సియోజకవర్గంలో ఎలవాసిబల్లో కరెంటు కావాని ఎప్పటినుండో కోరుతున్నాను. ఇది హరిజనపల్లె. అక్కడ అందరకూ మాములున్నాయి, బావులున్నాయి. అక్కడ కి వెల రూపాయ లకు పైగా లంచం తీసికొని కొన్ని బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇచ్చారు. యికో 12 బావులకు ఇవ్వాలనివుంది కి సంవత్సరాలనుండి ఎక్స్ క్రిటి డిపార్టుమెంటు చుట్టూ తిరుగుచున్నారు. హరిజనవాడిలో స్టీల్ లెట్స్ కూడా లేవు. పంచాయతీ వారు ఒకటి రెండు బిల్లులు వేసినా అవిపోతే టెరిగి కొత్తవి వేయటంలేదు. కిరసనాయిలు దొరకక, వీధి దీపాలులేక హరిజనులు చీకట్లో పడుతున్నారు ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత సెప్టెంట్ స్కీము రికమెండ్ చేయటం జరిగింది కేంద్రప్రభుత్వం దానిని అంగీకరించింది. ఇండియన్ బ్యాంకుకు వ్రాసే డబ్బులేదని ఇంతవంకు ఆ స్కీమును మొదలుపెట్టలేదు. 80 గాగ్రిమాలలో 30 గాగ్రిమాకు ఎలక్టిసిటి లేదు. వెంటనే ఆ పాగ్రి తంలో సెప్టెంట్ స్కీమును తేకప్ చేసి ఒకటి రెండు మూలలో పూర్తిచేయించాలని కోరుతున్నాను. వేదవారు డిలెంచర్స్ కట్టలేని పక్కతివోవున్నా కట్టాలని అడుగుతున్నారు. వడ్డీలకు తెచ్చి కడుతున్నారు. వేదవారు కట్టకుండా వుండేట్లు

చూడాలని కోరుతున్నాను. వ్యయసాయానికి ఇచ్చే విద్యుచ్ఛక్తి యూనిట్ కు 18 పైసలు వసూలు చేస్తున్నారు. వారు పేదవారు కనుక వారికి రేటు తగ్గించాలి. పేదప్రజల ఇబ్బందులను గమనించి హరిజనుల కష్టాలను గుర్తించి విద్యుచ్ఛక్తి ప్రజలు చేయటంలో వారికి ప్రోత్సాహంతో ఇచ్చి త్వరగా ఆ పరియాలలో స్పెషల్ స్కీములూ వూర్తి చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

6-20 p.m.

శ్రీ యం. స్వామి (కాకినాడ):— కాకినాడ పట్టణములో ఎలక్ట్రిసిటీ విషయములో పట్టణ ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనవలసి వస్తున్నది. ఏండుంటే పురపాలక సంఘంవారు బిల్లులు యిచ్చే కార్యక్రమం తీసుకోవడం, వాటిని అమర్చే కార్యక్రమం ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు తీసుకోవడం జరిగింది; దానివల్ల ఇబ్బంది వస్తున్నది, బిల్లులు అమర్చే కార్యక్రమం ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు తీసుకున్నందున తగిన సిబ్బంది లేదని సకాలములో అమర్చక కాలయాపని చేయడం వల్ల పని జరగడం లేదు. అందువల్ల పీఠులలో చీకటిగా వుంది. ఈ విషయములో తరైన పంథాను అవలంబించి కార్యక్రమము రూపొందించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అంతే గాక కోస్తా గ్రామాలలో మత్స్య పారిశ్రామికులు విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యము లేకుండా వున్నారు. అందుకు సరైన కార్యక్రమం రూపొంది చాలి. అంతేగాకుండా అమలాపురం ఓడరేవులూ చూస్తే సంచలనరమైన ఎలక్ట్రిసిటీ స్థంభాలు వేసి నైరింప ఉపకృతు చేసినప్పటికీ యీ నాటికి కనక్షను యివ్వలేదు. ఈ కార్యక్రమం చేపట్టాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను;

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— అగ్గిజా, విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో ఎం.ఎల్.ఏ. లకు రెండు గ్రామాలు, మంత్రులకు ఎక్కువ గ్రామాలు యిచ్చారు. వారు సూచించిన ప్రకారము ఎలక్ట్రిఫై చేస్తామంటున్నారు. మంత్రిగారు యిచ్చిన లెట్టలో నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి మనము సూచించిన గ్రామాలు ఏ ఒక్కవూరు పూర్తిచేయలేదు. పోల్స్ మాత్రం వూరు వరకు చేయడం తరువాత పని అవుచేయడం జరుగుతున్నది. ఎమ్.ఎల్.ఏ కు రెండు గ్రామాలు యివ్వడం ఆసేది మంచిది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఏ ఏ జిల్లాలలో తాలు కాలలో ఎంత పర్సెంట్ ఎలక్ట్రిఫై అయింది పరిశీలించి, బాక్ వర్డ్ పరియాలలో డెవలప్ చేయాలి. ఏ ఏ తాలుకాలలో అయితే ఎలక్ట్రిఫై చేయబడలేదో వాటిని చేయాలి. ఎక్కడైతే తక్కువ పర్సెంట్ చేతుందో అక్కడ డెవలప్ చేయాలి. నూటికి 93 ఎలక్ట్రిఫై అయి వున్న గ్రామాల నుండి వచ్చిన ఎం.ఎల్.ఏ లకు నూటికి 75 గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫై అయివున్న గ్రామాలనుండి వచ్చిన ఎం.ఎల్.ఏ కు రెండు గ్రామాలు యిస్తామంటే వారు చెప్పే సోషలిజం ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులో లేదా? మారుమూల ప్రాంతాలలో వున్న వారికి కరెంటు వెలుగును చూపించక పోతే వారు చెప్పే మాటలను ప్రజలు విశ్వసించరు. ఎం.ఎల్.ఏ. లకు యిచ్చే వేయి టేక్. మంత్రులకు యిచ్చే వీధిరెన్ను లెస్ పర్సెంట్ టేక్ ఆఫ్ ఎలక్ట్రిసిటీ వుండే పరియాలకు యిచ్చినప్పుడు మాత్రమే మనము అనుకున్న

—Demands for Grants.

అక్షయం నెరవేరుచుంది: మంత్రివలలో ఏ కొద్దిమంది తప్పిలే అక్షయం మంది అర్బన్ ఒరియంటల్ యాక్టివిటీస్ కలిగి వుంటారు, ఆ చెవలవో పరియోను సెల్క్ చేసి యిచ్చే పరిస్థితి వుంటున్నది. బేక్ వర్కు పరియోనుగా వుంటే యే ప్రమాదం వుంది ఇప్పుడే నా రాజారా గారు ప్రోగ్రాం సికాని ఎం ఎల్ ఏ అను అగారవపరచకుండా యిదివరకు యిచ్చిన లిస్టు కట్టిటు అయిది తేనిది ఆరా తీయించి ఆ గ్రామాలన్నటికి కంప్లీటు చేయించాలి. రెమువల్ లేట్ అనే ప్రక్రియే కుడా ఎం ఎల్ ఏ అను అనుబంధానికి ఆ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యము కల్పించాలి. అటున్న దొంగతనం విషయములో రాజారాంగారు యీ భాగితి ఎండు రెచ్చుకోవాలో అర్థం కావడం కదు. రైతాంగాన్ని పీడించేకొరకు డిపార్టుమెంటుకు ఎక్స్ బ్యూట్ మెంట్ కు యిచ్చి లంచాలు అక్షయం గుంజడానికి అమెండుమెంటు తెచ్చారు కప్పటి రైతు శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని తెచ్చినట్లుగా లేదు. కేవలం పుష్కలకు అక్షయం పవర్ను యివ్వడానికి యీ అమెండుమెంటు ఉండే వుండేది ఇప్పటికి వచ్చిన అనుభవం దృష్ట్యా కాన్సిలులో కూడా తీర్మానమే వుంటే ప్రతిభుటన వచ్చింది. మంత్రిగారు ఆలోచించి దానికి ప్రత్యామ్నాయ మ్నాం చూపెడితే సాగుంటుంది. ఎవని దొంగతనం చేస్తున్నారు? వెల్లారు నా పొడి ఫ్యాక్టరీలో కరంటు దొంగతనం చేశారనే కారణంచేత 931 వేలు జుంట్లూ పేసెటు చేశారో వచ్చింది. ప్రభుత్వ వ్యవస్థ క్రింద సంస్థలో యీ విధంగా దొంగతనం చేస్తున్నారు. దేశానికి వెన్నెముక అయిన రైతు దొంగ నం చేస్తావా? ఆలోచించండి. మీ డిపార్టుమెంటువారు వచ్చినప్పుడు కోడి కోయలేదని కానీ మీ కు తొలగించి రైతులను చేధించే సంతులు రాష్ట్రీవ్యాపితంగా ఉమగుతున్నాయి అని మంచిది కాదు. ఈ విషయం పునఃపరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను. మిత్రులు తిరుమలయ్యగారు చెప్పారు. మీ సభ్యులు చెప్పింది అయినా వివండి. మీ సభ్యులు మార్చుకోండి. మంత్రిలు మంత్రిలే పంచుకుంటున్నానని వారు చెప్పారు. ఆ విషయం గుర్తించాలి. నా నియోజకవర్గం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం, 20 శాతం ఎలక్ట్రిసిటీ యిచ్చివున్నారు. ఎం ఎల్ ఎలకు రెండు గ్రామాలు యిస్తున్నామని ఎం ఎల్ ఎలను బదనాం చేయడానికా? ప్రజలు మా పూరికి యిస్తారా మా పూరికి యిస్తారా అని పోరాడుతున్నారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు కరంటు సౌకర్యం కల్పించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కోటానుకోట్ల రూపాయలు యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నది ఆర్ ఇ సి ద్వారా ఎన్ని నిధులు కావాలంటే అన్ని వస్తున్నాయి. ప్రయత్నం లోపం వుంది. స్కీమ్స్ అయారుచేసి పంపించి ఏ విధంగా డబ్బు తెచ్చుకోవాలనేది రాష్ట్రీ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు దానికి పూనుకోవాలి. అలాంటి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గము కర్ణురు స్కీము ప్రోపోజ్ చేశారు. హ్యోమెట్టుతో కలుపుకొని రీమే పిలేజెస్ కు కోటి 5 లక్షం రూపాయలతో తయారుచేసిన స్కీమును ఆమోదించారు. వారు ఒక మాట చెప్పారు. కనీసం అక్కడ 133 కె. వి. లైన్సుతో సబ్ స్టేషన్ లేకపోతే యీ స్కీము యాక్సెస్ చేస్తే లైన్సు వెలిగి పరిస్థితి లేదు అని రాష్ట్రీ ప్రభుత్వం తనవంతుగా 133 కె.వి. సబ్ స్టేషన్ నిర్మాణం

Demands for grant.

చేసి యిస్తామని హామీ యిస్తే డబ్బు యిస్తామని ఆర్ ఇ సి వారు చెబారు. అందు కని ఎలక్ట్రీసిటీ బిల్లు ముందుకు వచ్చి అలాంటి బిల్లు స్టేషనును ఏర్పాటు చేసి ఉదయ గిరి కాలనీకాకు మోక్షము కల్పించాలని కోరితూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి సైదయ్య (గజ్వల్) :—అదృష్టా, ఎలక్ట్రీసిటీ బోర్డు డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. కాని యోజకవర్గం చాలా వెలుకబడిన పాతం. నీటివసతి కూడా లేదు. ఏడెనిమిది సంవత్సరాలనాడు కంభాం. పాతని గ్యాసులు వున్నవి ఇంకా ఉంటు యివ్వలేదు. గజ్వల్లో కాలనీ కరెంటు కొరత ఎక్కువగా వుంది. కర్నూలు స్ట్రీటు క్రింద మాకు తిరి గ్యాసులు యిస్తామన్నారు. వాటికి సంబంధించి నామాను, కడకట్టెస్సి, డబ్బు అలాగే వుడిపోయినవీ, డి ఇ ని అడిచి వాటిని అడిగినా బోలె చెబుతారు. కాని అయ్యే రిస్పిటి కనబడడం లేదు. రైలు నూనె మేము మా బోకుండా వచ్చాంనీ చెబుతున్నాము.

6-30 p.m.

మా గజ్వల్ కాలనీని గ్రామాలలో చాలా వెలుక డి ఉన్నాయి. అచ్చట మంచినీటి సౌకర్యం లేదు. అచ్చట వార్డు వెళ్ళి కేసుకొని మోటార్లు పెట్టు కున్నారు. కరెంటు ఎక్కువగా పోతున్నది. డివల్యు రైతులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అచ్చట రెంటు ఉన్నామని స్థంభాలు పాతారు. అవి అలాగే ఉన్నాయి, కాని కరెంటు ఇవ్వలేదు. వాటికి తర్జుమాగా కనెక్షన్లు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. కర్నూడు బ్రేక్ డౌన్లు అవడంవల్ల మోటార్లు కాలిపో తున్నాయి. చాటిని కొనుక్కోవక రైతులు బాధ పడుతున్నారు. ఒక్కొక్క సారి కాలిపోతే చరల వంటి, వంటి రూపాయలు వెట్టి మోటారు వెట్టుకోవాలి. తీరా రైతు కష్టపడుతుంటు వ డిస్తే వానికి గట్టుకాటు ధర లేదు రైతులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ డిపార్టుమెంటును దోచుకునేవాళ్ళాని అంటున్నారు. అది చై వా కే ఎరుక. అక్కడ లైట్లు వేయడానికి ప్రతి రైతు దగ్గర ఒక రూపాయి బిల్లు కలెక్టరు తీసుకొంటున్నారు. ఆ కట్టం ఇస్తేనే కాని బిల్లు కట్టుకోవాలంటాడు. ఈ విషయం చాలామంది ము పెట్టుకొంటున్నారు. ఆ బిల్లు ఆయితే వచ్చింది. అటువంటి సంఘటనలు జరుగకుండా ప్రభుత్వం చూడాలని మన చేస్తున్నాను. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగిరి కాలంలో కూడా ముందు హారిజనవాడకు కరెంటు ఇవ్వాలని తరువాత గ్రామానికి ఇవ్వాలని అన్నారు కాని ముందే గ్రామాలకు చేస్తున్నారు. హారిజనవాడుకు లేదు. ఇప్పుడు కిరస నాయిలు దొరకడం లేదు, దాని రేటు కూడా పెరిగిపోయింది. కాటి హారిజ వాడలో స్టిల్ లైట్లు వేస్తే బాగుంటుంది. నా సొంత గ్రామంలో కరెం. లేదు. ఎప్పుడూ నేను చెబుతూనే ఉన్నాను. ఈ విషయంలో చర్య తీసుకోవాలు నవి చేస్తున్నాను. కరెంటులో దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయని అంటున్నారని మ విగంగా జరుగుతున్నదో చై వానికే ఎరుక. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వి. వద్మరాజు (బురుగుపాడు) :— అదృష్టా, ఎలక్ట్రీసిటీ డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని మార్చనలు తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి చేయాలనుకున్నాను. నా వరయా అంతా అవ్ లాండు పరియా. త్రాగడాని: మంచినీటికి కూడా నోరుకో

for 1979-1980.—

Demands for Grants.

నటువంటి ప్రదేశం. అటువంటి చోట్ల కర్ణపడి బోర్డు చేయించు స్నాము. అందు ముఖ్యమంత్రి గ్రామాలు కి కామయి నివారణకు అవకాశం కల్పింపజేసి పెరిగిన గ్రామం, శ్రీరామగ్రామం, రంగారామగ్రామం, గ్రామాలు ప్రమాణి 860 అడుగుల లోతు కట్టించి బోర్డు చేయించు నాడు. దీని చాలా ఖర్చు పెట్టుకొన్నాము. అందుకు తగు సౌకర్యం కల్పించి అప్పుడప్పుడ ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఉన్న ప్రాంతాలను పరిశీలించి పనులను చేపట్టాలి. అది చేసిన అనంతరం మెంజు సూర్యరెడ్డిగారి ఆరోజుల పనులను అతనికి అనుగుణంగా అనుకూలంగా చేసినందుకు కాని ప్రజలు నానా బంధువులు కడుగుతున్నందువల్లకు మా అంధం లేదు కాబట్టి అటువంటివి జాగ్రత్తగా చేయాలి. కాని ముఖ్యమంత్రి పాని పెట్టి = బోర్డు పెట్టును వలెన పనిలో పాని చేసేటట్లు అంధాలి పనులు తున్నాను. మా గ్రామాలు చికిష్కం, రోడ్డు పనులు, కేసులు, డ్రావీలు ఆ రోడ్డును చుట్టూ ఉన్న అంధులను కలుపుకుంటున్నట్లు చేయాలి. మాదని పనులు అంధంపట్ల ప్రాంతం నష్టం జరుగుతుంది. అందుచేత I request the Hon'ble Minister, through the Hon'ble Minister, to appoint one Assistant Engineer immediately to give the road works in the area prevailing daily or once in every week. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన దుకు తమకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ నెవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ విజి ప్రకాశం (కర్ణి):— అదృశ్యం. ఆర్థికశాఖామంత్రులు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును పూర్తిగా మద్దతుగా తమ ద్వారా కొన్ని మూలనలు ప్రభుత్వానికి చేయదలచుకున్నాను. ఈ నిషయాలుపై విచారణ చేయాలి. విద్యుత్ శాఖా మంత్రులను ప్రార్థిస్తున్నాను. ప్రకాశం జిల్లా రెవెన్యూ కలెక్షనలో దాదాపు 126 గ్రామాలు ఫ్లోరిస్ అంతులతో బాధ పడుతున్నారు. ఆ కలెక్షన్ లో కేషను కాని మంచినీటి సరఫరా కాని లేక అతి పోతమైన గ్రామాలు ఉన్నాయి. అక్కడ క్లస్టర్ స్కీము వస్తుందని అప్పుడో ప్రకాశం జిల్లా ఇంటికి కాలేదు. ఈ విషయంపై కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఉన్న శ్రీ రామచంద్రన్ గారికి తెలుసుకొనే ఈ బడ్జెటులో కాకుండా వేరే బడ్జెటులో ప్రవేశ పెడనామని అన్నారు. దీనికి ప్రిఫరెన్సు ఇచ్చి క్లస్టర్ స్కీము వచ్చేటట్లు ప్రయత్నంచేసి ఆ వెనుకబడిన గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిఫికేషను చేయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి గ్రామంలో ఉన్న హరిజన, గిరిజన, క్రీస్తునియన్ కాలనీల స్టీప్ లెట్టు లేకుండా ఉన్నాయి. అక్కడున్న గ్రామంలో చేస్తున్నారు కాని ప్రక్కన ఉన్న గ్రామాలో ఉన్న హరిజన, గిరిజన, క్రీస్తునియన్ గురించి వారు వేయకుండా ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను. మాకు వచ్చినట్లు వంటి స్కెచ్ లో ఆది లేదనిచ్చే దానిని నెగ్లెక్టు చేస్తున్నాను. అటువంటి దానిని నెగ్లెక్టు చేయకుండా ఆరున ఉన్న కేడవాడికి ఎలక్ట్రిఫికేషను ఇచ్చి వారికి స్టీప్ లెట్టు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వ ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రశ్నలం గురించి చేస్తున్నాను. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే రైతులకు ఎప్పుడైతే ఎలక్ట్రిఫికేషనుకి అర్హులు చేసుకుంటాడో అప్పుడే రైతులకు పంపునెట్లకు మిషిన్సుకు అర్హులు చేసుకుంటాడు. రైతుకి

పంపునెట్లు వచ్చి ఎంతకాలము అయినా కూడా ఎత్తికొలిపి కేసును రాదు. ఎత్తికొలిపి కేసును కంప్యూటర్లు రాకుండా ఉంది. అతను పన్నులేమో కడుతున్నాడు. కాని ఆయనకు లాభము లేకుండా పోతోంది. ఈ రెండు కోర్షన్లపై అయ్యేటట్లు చేయాలి. అక్కడ బి.డి. లెక్కదారు కలిపి ఒకే పర్యాయము అన్నీ వచ్చేట్లు చేయాలి. మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

6-40 p.m.

శ్రీ బి. రామారావు (జగ్గయ్యపేట):—విద్యుచ్ఛక్తి కాళామాత్యులు పెట్టిన డిమాండును బలపర్చు కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. కొంతమందికి మీటర్లు తెలియవు. మీటర్లు పాల్పాలు అయినా సరే కేసుపెడితే రెండు అవలసని ఉంది. అందుచేత గవర్నమెంటు పట్టినా మీటర్లు పెడితే బాగుంటుంది పంచాయతీలు స్కూల్ బిల్లులు పెడుతున్నారు. వాటి మాన్యువల్స్ అక్కడ ఉండవు. స్కూల్ బిల్లుల ఎక్కడా దొరకవు. అందుచేత అవి తోర్డు తరపున సవరించే బాగుంటుంది. నియోజక వర్గంలో చాలాలోట్ల హిజనవాడలో స్థంభాలు వేశారు కాని కొన్ని ప్లొమెటరీయల్ లేదు ఉంటున్నాయి. చెర్లవ్ గారు ఎక్కడెక్కడ మీకు లేవో తెలియవర్చమంటే తెలియవర్చాము. రెండు రెండు గ్రామాలు అన్నారు. తెలియవర్చాము. ఇంకా ఆ గ్రామాలకు కూడా సవరించు కాలేదు. కొంతమంది గౌరవసభ్యులు చీఫ్ ఇంజనీరు ఆపరేషను గురించి విమర్శ చేసినారు. కాని సైక్లోను సందర్భంగా వారు చేసేటంటి నేవ మరువలేనిది, మరువరానిది. వెంటవెంటనే విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా అయ్యేటట్లు చేశారు. అటు వంటి కరెన్టును లేవంటి అప్లికేషను వీలుంటే ఇంకా పని కాలాలపాటు అట్టే పెడితే బాగుంటుంది. ఇంకా నేవ చేస్తారు అటువంటి వారిని ఖీసీవేయడం మంచిది కాదేమో అలోచించవలసిందిగా మరచిచేస్తున్నాను. సైక్లోను సందర్భంలో వివిధ తాలూకాలోను, బండ్లలోనూ, విజయవాడలోనూ ఆ ఆపరేషను సి. ఇ. గారు చేసిన నేవ మరువడానికి వీలు లేదు. ముఖ్యంగా మా జిల్లా తరపున వారికి ధన్యవాదాలు కూడా తెలుపుచున్నాను. నా నియోజకవర్గంలో పోలవరం ప్రాజెక్టు కి రెండు కొరకు అప్లికేషన్లు చేసి 6 రెజులు అయింది. ఇప్పటివరకు ఇవ్వలేదు. ఇటువంటి జాప్యాలు విషయంలో తోర్డు వారు పరిశీలన చేయాలని కోరుతూ శుభ్ర తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మలేశ్వరము):—నేను పెన్షనర్స్ గురించి మనవి చేయవలెనున్నాను. సమాజంలో అందరికీ సంఘాలు ఉన్నాయి. ఉపాధ్యాయ సంఘాలు ఉన్నాయి. ఎన్. జి. టి. సంఘాలు ఉన్నాయి. కార్మిక సంఘాలు ఉన్నాయి. కాని ఈ పెన్షనర్స్, రిటైర్ అయిపోయి ఇక్కడా అక్కడా తలొకరు ఉండేవారిని వారుకూడా ఒక సంఘం ఆర్గనైజ్ చేసుకోలేనట్లు బలహీనమైనటువంటి వర్గానికి చెందిన వారిని గురించి మనం కొంత చర్చ చేయడం అవసరం. వారి విషయంలో 1871వ సంవత్సరంలో ఇ. డి. యన్. పెన్షనర్స్ ఏక్టు చేయబడింది. దాని క్రిందనే ఇప్పుడు పెన్షన్ ఇవ్వడం జరుగుతూ ఉంది అయితే

రాజ్యాంగంలో కూడా ఆర్టికల్ 126, 17 క్రింద పెన్షన్లని రిటైరు చేసే అని డిమెండ్ చేశారు. తరువాత వచ్చిన సెక్షన్ రిగ్యులేషన్లలో కూడా దీనిని డిఫర్ చేసి డిమెండ్ చేశాము. మరి ఇది చేసినప్పటికీ ఈ పెన్షన్లకు సరిఅయినటువంటి సహాయం వారికి కచ్చితమైన సహాయం ఉండలేదు. మరి కొన్ని దేశాలలో ముఖ్యంగా ఇరాన్, యు.ఎస్.ఎఫ్.ఆర్. అమెరికా ఆ దేశాలలో 75 జనవరి నుంచి నూటికి మూడు పెన్షంటు వారికి పెన్షన్ కచ్చితమే కాకుండా ఫేమిలీ బెనీఫిట్ స్కీము ఇంకా మెడికల్ ఎండు మొదల వి అన్నీ కూడా వారికి ఇస్తూ ఉన్నారు. అయితే మన దేశంలో ఈ పెన్షన్ల గురించి ఎందుకనో చిన్న చూపు దాదాపు అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు చూస్తున్నాయి. కేంద్రం కూడా చిన్న చూపు చూస్తూ ఉంది. కాని ఇటీవల మున్న బడ్జెట్లో చూట్టా దారు. అందులో ఈ సందర్భంగా పెన్షన్లకు కొంత రిలీఫ్ ఇవ్వడమవుతున్నాయి. ఇస్తున్నారు. ఈ సమస్యలు చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. డి.పి.మెర్జి చేసిన తరువాత రిటైరు అయిన వారందరికీ కూడా పెన్షన్ చాల తక్కువ వస్తుంది. డి.పి.ని మెర్జి చేయని ముందు రిటైరు అయినవారికి పెన్షన్ చాల తక్కువ వస్తుంది. కాబట్టి మున్న మన ముఖ్యమంత్రి ఎనౌన్సు చేసిన కమిషనులో కూడా పెన్షన్ల గురించి పీఠం లేదు. అందు చేత ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సమావేశానికి సవరించాలి. డి.పి. మెర్జి అయిన తరువాత రిటైరు అయిన వారిలాగానే డి.పి. మెర్జికి పూర్వం రిటైరు అయినవారికి కూడా అన్వయించాలి మెడికల్ ఎయిడ్ వారికి కూడా అందజేయాలి. ఎందుకంటే సమాజంలో సివిలిజేషను పెరిగింది. ఆవరాలు పెరుగుతూ ఉన్నాయి. వారికి కూడా బాధ్యతలు పెరుగుతున్నాయి. పెద్దవారు అయిపోయిన తరువాత ఇంకా ఎక్కువ ఉంటాయి. సెమిప్రీ హిందూ కుటుంబం అంతా చిన్నాల్ని అయిపోయింది. ఈ నాడు కొడుకు తండ్రిని చూసే పరిస్థితి లేదు. ఎవరి కుటుంబాలు వారివే అవుతుంది. కాబట్టి పెన్షన్స్ విషయంలో మంత్రిగారు వారికి ఇంకా ఎక్కువగా పెన్షన్ ఇన్ క్రిజు చేయాలని కోరతున్నాను.

ప్రెజిడెంట్ గురించి కొంత చెప్పాలి. ప్రభుత్వం ఓల్డేజి పెన్షన్ స్కీము కూడా పెట్టింది. ఇంకా కొన్ని వందల అప్లికేషన్లు వారికి వస్తున్నాయి. అది కాకుండా లాంగ్ నిటీ ఆఫ్ లైఫ్ వల్ల పెన్షన్స్ కూడా ఇన్ క్రిజు అవుతున్నారు. సబ్ ప్రెజిడెంట్ లో సరి అయిన సిబ్బంది ఉండదు. అక్కడ ఉండడానికి పెట్టబ్బు కూడా లేకుండా రెండు రోజులు మూడు రోజులు ఎడలో ఉండి పెన్షన్స్ తీసు కుంటున్నారు. ఈ ప్రెజిడెంట్ అప్లికేషన్ల వర్కులో బాగా ఎక్కువ అయింది కాబట్టి అక్కడ సిబ్బంది చాల పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. వరంగల్లు జిల్లాలో వర్కన్లు పేటలో ఒక సబ్ ప్రెజిడెంట్ పెట్టమని కోరినాము అక్కడ ఒక బ్యాంకు ఉంది. పోలీసు స్టేషను ఉంది అన్నీ ఉన్నాయి. అందుచేత అక్కడ సబ్ ప్రెజిడెంట్ పెట్టించవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

పోతే ఎలక్ట్రిసిటీ గురించి చాల చెప్పాలి. మనది వ్యవసాయక రాష్ట్రమే కాకుండా మనకు అపారముగా బొగ్గు గనులు ఉన్నాయి. బ్రహ్మాండమైన సదులు. వేను వేపరులో ఎక్కడో చదివాను. మనకు ఉన్నటువంటి బొగ్గుగాని మనకు

6-50 p m.

ఉన్న నదులు దర్శల్, ప్రాజెక్టుల కి రెంటికి చేసుకోవాలి అంటే మనం జనరేషను చేసుకోవాలి అంటే దాదాపు 6, 7 వేల మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి మనం ఉత్పత్తి చేసుకోవచ్చు దాని మింజుమలే ఈ రోజులలో మనకు 14 వందల, 15 వందల మె.వా. పెరిగింది. బాగా హెచ్చు జరిగింది, కాదు అనడంలేదు. కాని ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయక రాష్ట్రము కాబట్టి ఉన్నటువంటి వనరులను ఇంకా ఎక్కువగా (500, 800 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము.) వెంటనే మనం అభివృద్ధి చేసుకోకపోతే మరి ఈనాడు పరిస్థితి ఎంత తీవ్రంగా ఉందో మీకు మనవి చేస్తాను.

ఈనాడు దాదాపు 30 వేల శివార్లు ఉన్నాయి. 28 వేల గ్రామాలు ఉన్నాయి. అసలు మనం చేసిన తప్ప ఏమంటే గ్రామం అంటే రెవిన్యూ గ్రామం ఒకటే తిసుకోని ఇన్ని గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫయి అయ్యాయని కేంద్రానికి చెప్పడం జరిగింది. ఈ హేమెట్టును కూడా లెక్కలోకి తీసుకొని 30 వేల హేమెట్టును, 28 వేల గ్రామాలను మొత్తం 50 వేల గ్రామాలు ఉంటే ఈనాడు అలిండియా ఎవరేజీ తిసుకున్నా కూడా మనం రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషనులో తక్కువ, ఎలక్ట్రిసిటీ కనీసమేషన్లో తక్కువ. కాబట్టి ఏ విధంగా ఈ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి చేస్తున్నారు అనేది ప్రధానంగా చూడాలి. ఫిగర్లు తీసుకుంటే కృష్ణా జిల్లాలో చాలా ఎలక్ట్రిఫికేషన్ జరిగినట్లు తెలుస్తుంది. కాని బేకవర్డ్ తాలూకాలు ఉన్నాయి. అక్కడ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చాలా తక్కువ జరిగింది. బలహీన కారాలకు, వెనుకబడినవారికి అనేక ప్రత్యేక సదుపాయాలు చేస్తున్నప్పుడు ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువారికి వెనుకబడిన ప్రాంతాలేవో తెలియదా? ఒక్కో నియోజకవర్గంలో ఎన్ని గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫయి అయ్యాయి. ఎన్ని గ్రామాలు కాలేదు, 74 నుంచి ప్లానులు తయారు చేశామని చెప్పి, చదువుకోమని మాకు చైర్మన్ గారు రిపోర్టు వంపించారు. ఏ నియోజకవర్గంలో ఎంత శాతం ఎలక్ట్రిఫయి అయింది. ఎంత కాలేదు అన్నది వారికి తెలుసు. మీరు వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఏ విధంగా పైకి తీసుకురావాలని ఆనే ఆలోచన తెలియదా? నా నియోజకవర్గంలో 30 గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫయి అయ్యాయి. అట్లాగే కైకలూరు తాలూకాలో. కృష్ణా జిల్లాలో ఏమీ కానటువంటి గ్రామాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. నా నియోజకవర్గంలో ఎన్ని గ్రామాలు ఉన్నాయి. బాగా నూటికి మూడు. ఎలక్ట్రిఫయి అయిన గ్రామాలును ఒకలాగానే, కాని గ్రామాలను ఒకలాగానే పెట్టి ఎవరికి న్యాయం చేస్తారని అడుగుతున్నాను. రాజాగాంగా ఫలోక్తిగా అన్నారు. ఆనాడు దుర్భేదనుడు అయిదు ఊళ్లు ఇమ్మన్నా పాండవులకు ఇవ్వలేదు, నేను రెండు ఊళ్లు ఇచ్చాను న్యాయం కదా అని. మే నెలలో అయిన దగ్గర నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది రెండు ఊళ్లు నెలకు చేసి వంపమని. నేను వంపలేదు. ఎవరితో తిట్లు తినాలి. అందరూ వోట్లు వేశారు. గ్రామాలలో ఎలక్ట్రిసిటీ లేకుండా కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నప్పుడు, ప్రక్క గ్రామానికి ఎలక్ట్రిసిటీ వచ్చేటప్పటికీ మా గ్రామానికి లేదే అని ప్రతివారికి అదుర్దా ఉంటుంది? ఎవరిని కాదని మేము రికమండ్ చేయాలి? నేను ఆగస్టునెలవరకు మంత్రి వ్రాయ లేదు. మంత్రితో మాకు ఈ బాధ ఉంది అంటే నాలుగు గ్రామాలు వ్రాయమంటే

Demands for Grants

నాలుగు గ్రామాలు ప్రామాణికం. రెండు ఇచ్చారు. 10 వేల హరిజన చేరీలు ఉన్నాయి. 30 వేల శివార్లు ఉన్నాయి. 24 వేల గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మీరు 54 శాతం చేశారు. ప్లానులు అన్నీ అయిపోయాయి. 1952-58 వచ్చేప్పటికి కూడా ఇంకా దాదాపు నాలుగైదు వేల గ్రామాలు మిగిలిపోతాయి. 10 వేల శివార్లు మి. లిపోతాయి. మైన్ విలేజీ ను ఎలక్ట్రిఫై చేసేప్పుడు శివార్లను, హరిజన చేరీ ను కూడా చేర్చడానికి ఒక పథకం పెట్టండి. అప్పుడు కొన్ని హరిజన చేరీలు, కొన్ని శివార్లు కూడా చేయటం సాధ్యమవుతుంది. లేకపోతే డిస్పారిటీ చేసినట్లు అవుతుంది. మీ దగ్గర ఉన్న ప్లాను ప్రకారంగా you are aware of the fact that there are some areas where the percentage of electrification is very very low. Some of the M.L As have made a reference to Duryodhana who refused to give even 5 villages to the Pandavas. But the Minister is better than Duryodhana in some respects. I request him to be kind enough to give more electricity to villages in backward areas. ఇచ్చాపురం తాలూకాలో ఒకటి గ్రామం వుంది. అక్కడ 14 బోర్డు శ్రవ్య ఉన్నారు. మోటార్లు బిగించారు. ఈ రోజుకు ఎలక్ట్రిటీ ఇవ్వలేదు. అది చేయాలని కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జ. రాజారాం :— అధ్యక్షా, విద్యుచ్ఛక్తి వద్దు మీద 27 గురు గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ కొంతవరకు సాధించిన కార్యక్రమాలను హరించారు, సాధించవలసిన విషయాలు కూడా చెప్పారు అందులో ఉన్న లోటుపాట్లను, కొరతను కూడా సుదీర్ఘంగా చెప్పారు. ప్రప్రథమంగా మన రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి శక్తి పెరిగిన సంతతి అందరు గుర్తించారు. నేను ఎప్పుడూ మనవిచేస్తూ వచ్చాను ఆంధ్రప్రదేశ్ దురదృష్టవశాత్తు విద్యుచ్ఛక్తి విషయం నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక వరకు ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించలేదు ఎక్కువగా సీటీఎన్ రుల పథకాల విషయం, ఖర్చు పెట్టబడింది. వ్యవసాయానికి ఇతర విషయాలకు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. విద్యుచ్ఛక్తి విషయం కొంత నిర్లక్ష్యం చేసిన మాట అందరికీ తెలుసు. అందువల్ల నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అఖరివరకు విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదన శక్తి 668 మెగావాట్లు ఉన్న సంగతి అందరికీ తెలుసు, 1974 లో ఈ అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఈ కొరతను గుర్తించారు. దీనిని మనం ఎంతవరకు ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించి రాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిని పెంచమో అంతవరకు రాష్ట్రం యొక్క అభివృద్ధి సంభవం కాదు. ఇటు వ్యవసాయ రంగంలో గానీ అటు పారిశ్రామిక రంగంలో గానీ ఏ రంగంలో గానీ విద్యుచ్ఛక్తి ప్రీ రిక్విజిట్. కాబట్టి దీనిని ఎక్కువగా పెంచాలనే ఉద్దేశంతో సంవత్సర సంవత్సరానికి ఎక్కువగా డబ్బు ఖర్చుపెడుతూ పోయినాడు ఈమార్చి 79కి వచ్చేసరికి 1678 మెగావాట్లకు పెంచుకోగలిగాము. జనరేషన్ కెపాసిటీ 200 శాతం పెరిగింది. ఇంకా కొలది కాలంలోనే ఇంకా అనేక పథకాలు కమిషన్ కాబోతున్నాయి. మూడు నాలుగు నెలల్లో విజయవాడ, నాగార్జున సాగర్ ఇవన్నీ కూడా కమిషన్ అవుతాయి. 1979-80

అఖరుకు దానివల్ల 2300 చిల్లర మెగావాట్స్ కు పోతున్నాము. ఒరవ ప్రణాళిక చివరకు 2300 మెగావాట్స్ కు పెరుగుతున్నాము. ఇంకా బహుళః కొన్ని పథకాలను చేపడితే ఇది ఇంకా పెరగవచ్చు. ఒక వెళ్ క్రేంద్ర ప్రభుత్వం ప్లానింగ్ కమిషన్ వాల్క్వయలెన్సు ఇస్తే. కొన్ని పథకాల విషయం, ఇంకా ఇతోధికంగా పెంచడానికి వీలు. దుతుంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు మన రాష్ట్రం. అదృష్టవంతమైన రాష్ట్రం ఎందుకంటే ఒక వెళ్ల బొగ్గు క్వారీలో వైపు నదులు బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాయి అటువలవిద్యుచ్ఛక్తి ఉటుథర్మల్ విద్యుచ్ఛక్తి పెంచు కోడానికి పూర్తి అవకాశాలు ఉన్నాయి. వాటిని మనం ట యోగించుకోవచ్చు, దానికి కావలసింది ఒకటి అధిక వనగులు. ఆ అధిక వనరులు సమర్పణకోడానికి ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉంది. గౌరవ సభ్యులు రాజేశ్వర రావుగారు తదితర సభ్యులుకొన్ని విషయాలు ప్రశ్నలం ఆఫ్టిపిమ్ యుటిలైజేషన్ విషయం చెప్పారు. వారు ఇతర దేశాలకు వెళ్లినప్పుడు అక్కడ థర్మల్ స్టేషన్లు చాలా నిట్గా ఉండి అదలో ముఖం కూడా ఉనవడుతుంది. ఇక్కడ చూస్తే అంతా బొగ్గు ఉంటుంది అని కూడా అన్నారు, వారికి ఒకే ఒక మాట ఈ సందర్భంలో చెప్పదలచు కోన్నాను, వారు వెళ్లినదేశాలలో ఆ బొగ్గుయొక్క క్వాలిటీ ఎంత మంచిది, మన బొగ్గుయొక్క క్వాలిటీ ఎటువంటిది వారు చెప్పలేదు. ఆ బొగ్గులో 5 పర్సెంట్ యాషెస్ ఉంటుంది. మన దక్కర 40, 50 పర్సెంట్ యాష్ కంటెంట్ ఉంటుంది సగానికి సగం యాష్ కంటెంట్ ఉన్న బొగ్గును వాసతూ మన యూనిట్స్ యింత ఎఫిషియట్గా పని చేస్తున్నాయి అంటే మనం కొంతవరకు బాగుగానే చేస్తున్నాము అనే మాట నిరూపించబడుతోంది. ఈనాడు 1978 మెగావాట్స్ ఉత్పత్తి శక్తి ఉంటే అందులో అన్ని పని చేయవు. ఒకొక్కటి రివేర్స్ తీసుకుంటూ ఉంటుంది. కొత్తగూడెం థర్మల్ స్టేజ్ 4 యూనిట్స్ ఉంటే అందులో ఒక యూనిట్ రివేర్స్ వున్నది. అయినప్పటికీ 1000 మెగావాట్స్ జనరేట్ చేయగలిగాము. ఇంకా 1100 వరకు చేయగలుగుతాము. 80 పర్సెంట్ వరకు పోతున్నాము. అనేక రాష్ట్రాలతో గాని, యితర దేశాలతో పోల్చి చూసినట్లయితే వారి యుటిలైజేషన్ 50 నుండి 80 పర్సెంట్ వరకే వున్నది. దీని విషయంలో ఒకే ఒక మాట మనవిచేస్తున్నాను. Operation performance of the thermal power for the last 3 years upto 1977 (Govt. of India Ministry of Energy) is here. State-wise capacity utilisation for 1974-75 is mentioned here in a sentence. "All the States have shown improvement in the capacity of utilisation during 1976-77 over the previous years." గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ ఎనర్జీ వారు ప్రచురించారు. "The States of Uttar Pradesh, Gujrat, Madhya Pradesh, Maharashtra and Andhra Pradesh have shown exceptionally good performance." ఒకప్పుడు వెల్లూరు రామగుండం ఈ రెండు స్టేషన్స్ 90 పర్సెంట్, 100 పర్సెంట్ వరకు జనరేషన్ యుటిలైజేషన్ చేసినాయి అని మన బొగ్గు వారికి కేంద్ర విద్యుత్ సంస్థ వారు ప్రచురించడం జరిగింది. అందుచేత ఏ దశలో చూసినా గా

7-00 p. m.

మాక్సిమమ్ యుటిలైజేషన్ లో ఏమాత్రం వెనకలేము అని సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను. ఉత్పత్తి, మాక్సిమమ్ యుటిలైజేషన్, ట్రాన్సిమిషన్ అండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్, ఉత్పత్తి కల్పన పెంచుకోవడమే కాదు, దానికి చక్కని పంపిణీ కూడా కావాలి. చక్కని పంపిణీ కావాలి అన్నప్పుడు ట్రాన్సిమిషన్ లైన్స్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ లైన్స్, అనేక రకాలుగా సబ్ స్టేషన్స్, అన్ని స్థాయిలకుంటేనే సక్రమమైన పంపిణీ వస్తుంది. ఒక తట్టిన ఉత్పత్తి కల్పనకు కూడా తగిన డీమిని కూడా మరచిపోలేదు. గుంత జుర్రేషన్ కెపాసిటీ చెరిగిపోయింది డీమిని ట్రాన్స్మిషన్ చేయడానికి లైన్లు సరిగాలేవు. కారియర్ కెపాసిటీ ఈ సంవత్సరం తగ్గిపోయింది 52 కోట్ల రూపాయలతో అనేక ట్రాన్స్మిషన్ లైన్లు చేస్తున్నాము. అనేక సబ్ స్టేషన్లు కట్టబోతున్నాము. 12 కె. వి. సబ్ స్టేషన్లు, 13 కె. వి. సబ్ స్టేషన్లు, 14 కె. వి. సబ్ స్టేషన్లు ఒక్కడ కట్టబోతున్నాము. 52 కోట్ల రూపాయలు సక్రమమైన పంపిణీపై ఖర్చు పెట్టబోతున్నాము. ఈనాడు మనకు ట్రాన్సిమిషన్ లైన్ల బాండ్లను మనకు కావలసినన్ని ట్రాన్సిమిషన్ లైన్లు దొరకవున్నాయి. కొరత లేదు. కండక్టర్లు దగ్గర కొరత, కండక్టర్లు కొరత ముండా రాష్ట్రం వరకే పరిమితం అయితే నేను ఆ తప్పును గర్హించి కుమావణ కోరుతాను. దేం మెత్తం మీద అన్ని రాష్ట్రాలలో ఈ కొరత వర్ధింది. దానికి కారణం ఒక్కటే. దానికి కావలసిన ముడిసరుకు అల్యూమినియం అనేది కేంద్రాధిభుత్వం దిగుమతి మానివేయడంవల్ల యిచ్చి కండక్టర్లు మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు యూనిట్లకు అభివృద్ధి పోవడం జరుగుతున్నది. మన రాష్ట్రంలో 13, 14 మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ యూనిట్లు ఉంటే Their manufacturing capacity was 5% to 10%. వారికి తేనేలేదు, అందుకని కేంద్రాధిభుత్వాన్ని ఆరించాము. నేను స్వయంగా వెళ్ళాను. జార్జి వెర్నాండోజ్ గారి దగ్గరకు వెళ్ళాను. అనేక మంది దగ్గరకు వెళ్ళాను. మా రాష్ట్రానికి 11 వేల టన్నుల అల్యూమినియం అవసరం వున్నది. కొంతమాత్రం యివ్వండి. లేకపోతే ఈ సంవత్సరం మేము వెనుక బడి పోతాము. వసులన్నీ ఆగిపోతాయని చెప్పాము గాని వారు పట్టించుకోలేదు. మేము చూస్తున్నాము, ఆలోచిస్తున్నాము అని చెప్పడం జరిగింది. రెండు వేల టన్నుల దిగుమతి చేస్తాము. దానితో నుంచి కొంత అలోకేట్ చేస్తాము అన్నారు. అది సరిపోదు, తమిళనాడులో మాల్కా ముద్రాసు అల్యూమినియం కంపెనీ వున్నది. వారికి షర్ లేదు. అల్యూమినియం మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ చేసే వారి దగ్గర కెపాసిటీ వున్నది గాని షర్ లేదు. మద్రాసు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు వారికి సవలు చేసే దశలో లేరు. ఆ ఫ్యాక్టరీ వారు వారి యొక్క కెపాసిటీని పూర్తిగా వినియోగించ లేకపోవచ్చు. వారిని మేము అడిగితే వారు అన్నారు. ఐడిల్ కెపాసిటీని వాడుకోడానికి షర్ యిచ్చినట్లయితే దానితో ఎంత అల్యూమినియం ఉత్పత్తి అవుతుందో అది ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి యిస్తాము అని చెప్పడం వల్ల అక్కడికి వెళ్ళి, వారు యొక్కడకు వచ్చి ఒక ఒప్పందం చేసుకొన్నాము. సంవత్సరానికి 12 మిలియన్ యూనిట్స్ ఎనర్జీ యిచ్చేటట్లు, దాని బదులుగా 6 వేల టన్నుల అల్యూమినియం యిచ్చేటట్లుగా ఒప్పందం అయింది. అది ఫిబ్రవరి నుంచి కమిషన్ మొదలు అయింది. ఫిబ్రవరిలోనే వారు అల్యూమినియం

Demands for Grants.

యిచ్చారు. బోర్డు వారు స్థానిక మాన్యుఫాక్చరర్ కు ఎలాట్ చేయడం జరిగింది. వారు యిప్పుడు మాన్యుఫాక్చర్ చేస్తున్నారు. ఈ సెల్ లో కొంత మొదలుగు పడింది. నాకు తెలిసినంతవరకు యిదివరకే రెండు వేల కె. ఎమ్. వాయువు వారు సప్లయ చేశారు. ఈ మార్చి ఆఖరకు యింకా కొద్దిగా మెరుగుపడు తుంది మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కండక్టర్స్ రాగానే ఈ నాడు పెండింగ్ కనెక్షన్స్ ఎన్ని ఉన్నాయో, గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ అగిపోయిందో, వాట్నూటికి చురుకుగా చేరుగలుగుతాము అని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక శక్తి వున్నది. ముడిపరుకు ఉన్నట్లుంటే, కండక్టరు, వైర్ ఉన్నట్లుంటే బ్రిహ్మాండంగా సిబ్బంది పని చేయగలుగుతారు. అవి తుఫాన్ లో మనం బుజువు చేశాము. మూడు నాలుగు రోజులలో మనం ఏమి చేశామో దేశానికి తెలుసు. అందరికీ తెలుసు, ముడిపరుకు కేటోవడం వల్ల ఈ నాడు కొంత కుంటుపడ్డాము. ఆ మెటీరియల్ పొజిషన్ ను అభివృద్ధి చేసుకోవటానికి అనేక విధాలుగా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. కొంత జాప్యం జరిగినా గాని లాప్స్ అయ్యేది కాదు. కాని మేము పరోపాధి చేస్తున్నాము, ఇతోధికంగా ఈ కండక్టర్స్ యొక్క పొజిషన్ మెరుగుపడి నప్పుడు కార్యక్రమాలన్నీ తప్పరిగిగా చేస్తాము.

లైన్ లాసెస్ విషయం గౌరవసభ్యులు తెలివిచ్చారు. 1974 లో ఈ శాఖను చేసు చేపట్టినప్పుడు మన లైన్ లాసెస్ 29.5 పర్సెంట్ ఉన్నాయి. దానికి కారణాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ ఒక ప్రాధానిక ప్రకారంగా జరగలేదు. ఎటు పడితే అటు పోయింది. ఎంత దూరం అంటే అంత దూరం పోయింది. ఆ మధ్యన సబ్ స్టేషన్స్ లేకపోవడం వల్ల సప్లయ పాయింట్ కు జరగేపస్ పాయింట్ కు చాల దూరం ఉండడంతో, లైన్ లాసెస్ చాల పెరిగిపోయాయి. ఇది బోర్డుకి చాలా నష్టం. అది ఒక శాతం తగ్గినే బోర్డుకు ఒక కోటి రూపాయలు వస్తాయి. అందునుంచి బోర్డు వారు ప్రభుత్వం వారు ప్రయత్నంచేసి యితోధికంగా డబ్బు యిచ్చి అనేక సబ్ స్టేషన్స్ కట్టడం వల్ల అనేక లైన్స్ వల్ల ఈనాడు మనం 29.5 పర్సెంటుకు వచ్చామని సగర్వంగా చెప్ప గలుగుతున్నాము. ఆల్ యిండియా యావరేజ్ 20 పర్సెంట్. ఈ సంవత్సరం 12 కోట్ల రూపాయలు, యింప్రూవుమెంట్ కౌరకు, ట్రాన్స్ మిషన్ లైన్స్ కౌరకు డిస్ట్రిబ్యూట్ కౌరకు ఖర్చు పెట్టబోతున్నాము. కార్యక్రమాలు జరిగిన తరువాత మనం ఆల్ యిండియా యావరేజ్ కి వస్తాము. 20 పర్సెంట్ కే ఉండాలని ఎవరు అనడం లేదు. That is the All India average today. ఏలు పడితే యింకా అనేక కార్యక్రమాలు చేసి దీనిని తగ్గించే ప్రయత్నం చేస్తాము. లైన్ లాసెస్ ఎ దుకు పోవాలి? అయితే దీనికి గౌరవ సభ్యులు అందరు తోడ్పడాలి. లైన్ లాసెస్ తక్కువ చేయాలి అంటారు. మేము చేయవలసిన కార్యక్రమం మేము చేస్తున్నా వినియోగదారులు తోడ్పడం లేదు. ఉదాహరణకు కెపాసిటీర్స్. 10 ఏళ్ళనుంచి చెబుతూ ఉంటే వదే వదే పొడగించమనకమే గాని. ఈ డేట్ కు ఖచ్చితమైన నిర్ణయం తీసుకొని రైతులందరు పెట్టాలనే దానిలో సహకరించడం లేదు. ఎప్పుడూ పొడగించడమే. కెపాసిటీర్స్ విషయం అనేకమంది

చెవుతూ ఉంటారు, ఇంజనీర్లు మాకు చెప్పారు అని. మా ఇంజనీర్లు తప్ప ఏ ఇంజనీరు మాకు తెలియదు దీనివల్ల ఉపయోగం లేదని తెలిసితే రైతులకు ఎందుకు యిబ్బంది పెట్టాలి? 150 రూపాయలు, 160 రూపాయలు. ఇది అవసరం. ఆర్. ఇ. సి. వారు యిది గుర్తించి ఒక స్టేజీలో వారు కెపాసిటర్స్ కెట్టింగ్ల యితే లోన్స్ యివ్వము అన్నారు వారు వ్యాసి పంపా, "We will stop Loans". అని, అన్ని రాష్ట్రాలలో చేస్తున్నారు ఈ రాష్ట్రంలో చేయడం లేదు. REC Loans are governed by this, వారికి ఏదో మేము నచ్చచెప్పి, పెట్టిస్తాము, పెడుతున్నాము, యిది అది అని చెవుతూ వస్తున్నాము. కెపాసిటర్స్, 150 రూపాయలు, 200 రూపాయల వరకు ఉన్నాయి. 1 కె.వి.ఆర్, 2 కె.వి.ఆర్, మీరే ఎందుకు చెడతారు, మాకు బజారులో 50 రూపాయలకు, 40 రూపాయకు దొరుకుతున్నది. కంపెనీలకు మీకు ఏమైనా మిషన్ ఉన్నదా అన్నారు. రామరామ, కమిషను లేదు. ఏమీ లేదు. మీ యిష్టం చ్చింది కొనుక్కొని పెట్టుకోమని అన్నాము. వారు బజారుకు వెళ్లి కొనుక్కుంటే అంతా బొగ్గు మట్టి వచ్చినది. ఇది బాగు లేదు మీరే చేయాలి అన్నారు. దానికి కూడ సిద్ధంగా వున్నాము. మేము ఆర్. ఇ. సి. వారికి వ్రాయడం జరిగింది. దీని విషయంలో కొంత ఋణం యివ్వండి, మేము కొనిపెడుతూ ఉంటాము. వారిదగ్గర యిన్ స్టాల్ మెంట్స్ లో కలెక్టు చేస్తాము అని చెప్పడం జరిగింది. వారు అంగీకరించారు. ఆ పని చేస్తున్నాము 7 ఏళ్ళ క్రిందట 10 ఏళ్ళ క్రిందట ఆ సర్వీసెస్ తీసుకొన్న వారందరికి యిది వర్తించదు. ప్యూచర్ లో వచ్చే వారికి వర్తించేయగలము గాని గతంలో వారికి వర్తించేసేటట్లు లేదు రయిసి అధికంగా గడువు అడుగకుండా సహకరించాలని, కెపాసిటర్స్ పెట్టాలని వినయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను.

7-10 p. m.

బోర్డ్ కమ్యూయల్ గా ఫంక్షన్ చేస్తున్నదని గౌరవ సభ్యులు విమర్శ చేశారు. అది చట్టంలోనే వున్నది. ఇండియన్ ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ యాక్టు 1949లో Electricity Boards will function on commercial basis," అంటే ప్రొఫిట్ మోటివ్ కాదు. Either it will earn profits or incur losses. ప్రొఫిట్స్ ఎక్కడ ఉన్నాయి? లాసెస్. తమకు తెలుసు. గతంలో 63 కోట్ల రూపాయలకు క్యూమ్యులేటివ్ లాసెస్ వచ్చినాయి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఒరికంగా చాలా దుర్దశలోకి వచ్చింది. అనేక చర్యలు తీసుకొని దానిని సవరించినాము. ఈ నాడు వరల్డ్ బ్యాంకువారు మన బోర్డును సుదీర్ఘంగా పరిశీలించి అన్ని తీరుల చూచి వారు ఒకమాట అన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ సంస్థలాగ ఈ డేశంలో అన్ని బోర్డ్స్ ఎందుకు పనిచేయడం లేదు అన్నారు.

We congratulate for this functioning అన్నారు.

నాలుగేళ్ల క్రితం నేను వచ్చిప్పుడు నేను పోయానాను. తమిళనాడు, కర్ణాటక. అన్ని రాష్ట్రాలలో అక్కడ యిన్ స్టాల్ కెపాసిటీ ఏమిటి? అక్కడ సర్వీస్ ఏమిటి? యిక్కడ యిన్ స్టాల్ కెపాసిటీ ఏమిటి? యిక్కడ సిబ్బంది

పనిటి? అని తెలుసుకుంటే మనకన్న రెట్టింపు మూడువంతుల కెపాసిటీ ఎక్కువ ఉన్నా తమిళనాడులో 35 వేల ఎంప్లాయిస్, 28 వేల ఎంప్లాయిస్, కర్ణాటకలో ఉన్నారు. మహారాష్ట్ర లో 3 వేల ఎంప్లాయిస్. 465 మెగావాట్స్, 50 100 ఎంప్లాయిస్ యిక్కడ ఉన్నారు. అందుకొరకు కొంత గట్టి చర్య తీసుకొని నో ఫన్ దర్ రిట్రాక్ట్ మెంట్ ఆనాం. కొంత లిజిస్ అన్ని తీసివేసి చివరికి ఈ నాడు చక్కని రకలోకి వచ్చింది. అంటే కొంత అయినా మనకు మనం పొగుడుకోవాలి.

The State should subsidize the Agriculturists.

అని గౌరవసభ్యులు అంటున్నారు. స్టేట్ చేస్తే బోర్డుతో బాధ లేదు. బోర్డు వారు మొత్తం సీరియస్ మం చే యిస్తారు. కాని స్టేట్ అయినా, బోర్డు అయినా They are part and parcel of one and the same. ఆ దృక్పథంలో చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు కూడ ఒక యిండస్ట్రీ. ఇదేదో నేరుగా కాదు. ఈ ఇండస్ట్రీ చని చేయాలంటే చక్కకా పనిచేయాలి. ఈ ఇండస్ట్రీ ద్వారా అనేక ఇండస్ట్రీస్ రావాలి ఉత్పత్తి బాగా పెంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు వవర్ అమ్మివేయండి అని కొంతమంది గౌరవసభ్యులు ఆన్నారు. నేను ఆపాలనీ ఒప్పుకోను. ఇతర రాష్ట్రాలకు విద్యుచ్ఛక్తి అమ్మడం మొదలు పెట్టినట్లుంటే పారిశ్రామికంగా ముందుకు పోలేము. పరిశ్రమలు మనదగ్గరకు రావు. అందు వల్ల ఆ పాలనీ అమలులో పెట్టడానికి సిద్ధంగా లేము. ఈ నాడు వవర్ బాగా ఉన్నదని పారిశ్రామిక వేత్తలు మన రాష్ట్రానికి రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అనేక పరిశ్రమలు వస్తూనే ఉన్నాయి.

We are not going to generate power to sell it to other States. అగ్రిల్చరల్ టారిఫ్ చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది, తక్కువ. చేయాలి అని కొంతమంది గౌరవసభ్యులు మనవి చేశారు నేను డిటెయిల్స్ యిచ్చాను. తమరు ఆదేశించిన ప్రకారం యిచ్చాను. ప్యూయల్ యింత, అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఏపాయింట్లలో ఎ త అని డిటెయిల్స్ యిచ్చాను. కాబట్టి దానిని యింకా తక్కువ చేయమనడం సమంజసం కాదని మనవి చేస్తున్నాను, స్టాఫ్ విషయం గౌరవసభ్యులు చాలామంది ఆన్నారు. స్టాఫ్ తక్కువ వున్నది హెల్పర్స్ గ్రూమాలలో లేరు అని, ఇంజనీర్స్ మీద చాలా భారంగా వున్నదని అన్నారు. తమకు తెలుసు. లాస్ట్ యియర్ మే, జూన్ లో ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ కు వాయిదం జరిగింది. కొంతమంది టానియర్ ఇంజనీర్స్ ను రిక్యూజ్ చేస్తున్నాము పంపవలసిందని. There were 1,010 people on the Live registers of the Employment Exchanges in 1977. వారందరిని

Demands for Grants,

యంటర్ వ్యూకు విచారణ. అందులో 600 మైన యంటర్ వ్యూకు వచ్చారు. తక్కిన వారంతా ఎక్కడనో ఎంప్లాయిమెంటుకు వెళ్లి పోయారు. కొంతమందిని ఓసుకోవడం, కొంతమందిని పంపి వేయడం, మళ్ళీ ఒకసారి యంటర్ వ్యూకుకు పివడం యిదంతా మంచిదికాదని, ఒక్కసారి జేస్ డ్ అస్ వర్జెన్ గైడ్ లైన్స్ 600 మంది ఎవరైతే వచ్చాలో వారందరికీ ఒకటే పానల్ తయారు చేయుచున్నాము. వారియొక్క కాలిఫికేషన్స్, డిప్లొ క్లాస్, డిప్లొ ఫార మెన్స్ బట్టి, యికా కొన్ని గైడ్ లైన్స్ యిచ్చి 1 టు 600, లాస్ట్ వరకు చేశారు. అందులో 500 మందికి ఎంప్లాయింట్ ఆర్డర్స్ యిచ్చాము, 100, 120 మంది మిగిలిపోయారు. వారినికూడా మే, జూన్ నాటికి ఎల్ జార్వో చేయబోతున్నాము. అన్ ఎంప్లాయిడ్ ఎలక్టికల్ యింజనీర్స్ అనేమాట మన దగ్గర లేదు. మళ్ళీ పాస్ అయి వచ్చేవరకు ఎలక్టికల్ యింజనీర్స్ నిరుద్యోగులు ఉన్నారు అంటే వాస్తవమైన విషయం కాదు. 28 కార్మిక సంఘాలు ఎలక్టిసిటీ బోర్డ్ లో 50 డె. గత 4, 5 సంవత్సరాల నుంచి పర్ స్యూ చేస్తే రెండు యూనియన్స్ కు పరిమితం అయినాయి. వారి కోరికల విషయం అనేకమంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. మేము సాధ్యమై సంవరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాం వారి కోరికలు తీర్చడానికి. పనులు జరగమైన డిమాండ్లు బహుకోడానికి. చెక్కెత్తున డిక్ లోకేషను కాలేదు. అప్పుడప్పుడు వారు అడుగుతుంటే వాటిని నేను స్వయంగా జోక్యం చేసుకొని సమ్మెలు కాకుండా పగియత్నం చేస్తున్నాము. వారికి ఇంకా వేతనాలు రెంచాలని ఇంకా సౌకర్యాలు కలుగజేయాని అనేకమంది గౌరవసభ్యులు నెలవిచ్చారు. అలిండియా నారమ్స్ ప్రకారం కాని ఎగ్రీడ్ నారమ్స్ ప్రకారం కాని రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థ వారికి సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నాం. మొన్ననే వారి కోరికలు కొన్ని బహుకున్నాం. కాని గౌరవ సభ్యులు ఒక్కమాట మాత్రం చెప్పలేదు. ఈ సంస్థలో పని చేసే ఉద్యోగులు యాక్ట్స్ అఫ్ సాబ్ జేక్ కి రిసార్చ్ కాకూడదని ఎవరూ ఖండించ లేదు. నాకు అదే భాధ. ఉద్యోగుల కోరికలు మన్నించాలని చెబితే నాకు అభ్యంతరం లేదు. యాక్ట్స్ అఫ్ సాబ్ జేజీ చేసి లక్షల విలువైన టవర్సును పడగొడుతుంటే వారిపై చర్య తీసుకుంటే దౌర్జన్యం అనడం, రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థదే ఇల్లిగల్ యాక్ట్స్ అనడం తప్ప ఉద్యోగులు చేసింది తప్ప అని ఏ క్వార్టరు నుంచి వినలేదు. ఈ అనుభవం జరుగుతోంది. బీహారులో, యు.పి లో సమ్మెలు జరిగాయి. 68 రోజులు జరిగితే 10 వేల మంది ఉద్యోగం నుంచి తీసివేసారు. మనకు ఎటువంటి క్లిష్ట పరిస్థితి ఏర్పడినప్పటికీ ఎవరిని తొలగించకు డా, సప్లైడ్ చేయకుండా, నచ్చ చెప్పుతూ కార్యక్రమాలు నడుపుకుంటూ వస్తున్నామంటే ఎంత సామరస్యంగా బోర్డు వారు ఉద్యోగులు పని చేస్తున్నారో ఋజువు అవుతుంది ఊరికి ఒక పౌల్సర్ కావాలి అన్నారు. ఈ విషయమై గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా చెబుతున్నాను. ఒక పౌల్సర్ ఉన్నాడంటే ఆయన జేసిక్ పే, డి ప బోనసు, మిగితా ఎమెంటీస్ మొత్తం కస్ట్ నెలకు సుమారు రు.800లు. ఊరిలో, ఎన్ని సర్వీసులుంటాయి? 10-20 సర్వీసులుంటాయి. వాటివల్ల వచ్చే ఆదాయం

ఎంత? అందుల్లో ఇది సాధ్యం కాదు. నేను ఒకటి చెప్పాను, మీరు గ్రామం నుండి ఒక నిరుద్యోగిని 7-8 తరగతులు చదువుకున్న వానిని గ్రామ పంచాయితీ సెలెక్ట్ చేసి మాకు ఇవ్వండి. మేము అతనికి భోజనం పెట్టి ఎలవెన్స్ ఇచ్చి ట్రైనింగ్ ఇస్తాము సర్టిఫికేటు ఇస్తాం. ఇచ్చిన తరువాత సెలకు రు. 100లు రిటైన్మెంట్ ఫీజు ఇస్తాం. తక్కినది గ్రామస్తులు మానేజ్ చేసుకోండి, దీనిని అంగీకరించి చేయడానికి నాలుగు సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నం చేస్తుంటే జరుగలేదు. బోర్డు ప్రతి ఊరికి హెల్పరును పెట్టాలంటే సాధ్యం కాదు. మూడు నాలుగు గ్రామాలకు ఒక హెల్పరుంటే చక్కగా పనిచేయడం లేదనే విషయం ఉంది. గ్రామీణ ప్రజల అదుపులో ఉండడం లేదు. ఒక ఊరు అనుకుంటే మరొక ఊరులో ఉన్నాను అంటాడు. ఈ విధకం అమలుచేసే ప్రయత్నం చేయాలి. గౌరవసభ్యులు తమతమ నియోజకవర్గాలలో టెన్టు కేసులుగా 20, 30 గ్రామాలు సెలెక్టు చేసి మాకు తక్షణం వారికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చి బోర్డు తరఫున రు. 100 లు ఇచ్చి గ్రామాలకు అప్పగిస్తాం. వైద్యులగారు చెప్పారు దీపాల కట్టడం అని. దీపావళి ఈనాం అడిగి ఉంటారు. రైతులు కాని ఇతరులుకాని అట్లా ఇవ్వడం ఉంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ఈనాంకు మామూలుకు తేడా ఉంది. అబ్కారి మామూళ్ళు ఇతర మామూళ్ళు....

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి :—అయినకు చాలా అనుభవం ఉన్నట్లు ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— మామూళ్ల సంగతి రాజారాంగారికి ఏమీ తెలుసు ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఈ విధకం అమలు చేయగలిగితే బాగుంటుందని గౌరవసభ్యులు ఈ దశలో బోర్డుకు ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని కోరుతున్నాను హరిజనవాడలకు విద్యుద్దీకరణ ఇతర రాష్ట్రాలలో పోల్చి చూస్తే మనకు చాలా తక్కువగా ఉంది. అందుకు అనేక కారణాలున్నాయి. తమిళనాడులో 15 వేల గ్రామాలున్నాయి. అన్ని గ్రామాలు డెన్స్ లీ పాపులేటెడ్. అందువలన డెన్సలవ్ మెంట్ లో వారికి అనుకూలత ఉంది. ఇక్కడ 16 వేల గ్రామాలు చేసాము. మనకు సెంట్ పర్సెంట్ గ్రామాలు అయిపోయినా మన పరిస్థితి లేదు. మనకు 27 వేల గ్రామాలు రెవెన్యూ కోడ్ వర్గీకారం గ్రామాలుంటే 81 వేల హామైట్లు, శివార్లు ఉన్నాయి. వాస వమే, కేంద్రానికి తెలిపేటప్పుడు శివార్ల సంగతి చెప్పలేదు. రివెన్యూ కోడ్ బట్టే చెప్పాము దీనినిబట్టి మనం ఎడాప్ట్ చేసి రాష్ట్రం క్రింద వస్తున్నాం. 50 శాతం కంటే ఎక్కువ స్థాయిలో ఉన్నాము. దీనివలన మనకు నష్టంకూడా ఏమీ జరగలేదు. కేంద్రము మంచి ఆర్.ఇ.సి. నుంచి చాలా పథకాలు వస్తున్నాయి. అందులో సంచేపాం లేదు. దీనివలన రాకపోతే నష్టం అనుకునేవారం. మనం చెప్పినప్పుడు వారు గురించారు. వారు మనకు ఈరోజువరకు 213 స్కీములు ఆర్.ఇ.సి. వారు శాంక్షన్ చేసి 70 కోట్లవరకు మనకు రుణసహాయం చేసారు. ఈనాడు పర్సంటేజీలు ఎందుకు ఇచ్చామంటే లిప్టు ఎందుకీ ఇచ్చామంటే పొటెన్షియాలిటీ ఎంత ఉంది. వెనుక

బడిన ప్రాంతాలలో ఎటువంటి ప్రత్యేకమైన స్కీములు చేపట్టాలి అర్థము చేసుకో దానికి, క్లష్టర్ స్కీము, మిని క్లష్టర్ స్కీము, మినిమం సిడ్స్ కార్యక్రమం క్రింద అనేక విధాలుగా చేయాల్సి, వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అట్లాగే ఉంచాలని కాదు. నేను గౌరవసభ్యులకు ప్రత్యేకమైన అవకాశం కల్పించాను. చాలా మంది గౌరవసభ్యులు తమ నియోజకవర్గాలలో తిరుగుతూ విద్యుచ్ఛక్తి చేయిస్తామని చెబుతూ వచ్చారు. ఈ వనరులనుంచి కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి సైబిల్ ప్రోగ్రాం క్రింద లెజిస్లేటర్లు ప్రోగ్రాం క్రింద ఐదు కోట్ల అదనంగా ఇచ్చాం. గౌరవసభ్యులకు కూడా ఏమైనా కమిటీ మెంట్సు ఉంటాయి. వారిని ఎపోజ్ అవుతారు, ప్రజలలో వారి ప్రతిపత్తి కూడా పెరగాలనే ఉద్దేశంతో ప్రతి గౌరవసభ్యునికి ప్రతి సంవత్సరం రెండు గ్రామాలు అవకాశం పెట్టాము. తమకు తెలుసును అభ్యుతా, శ్రీకృష్ణ భగవానుడు దుర్యోధనుడి వద్దకు వెళ్ళాడు పాండవులు ఐదు మందికి ఐదు ఊళ్ళు ఇమ్మని. దుర్యోధనుడు ఇవ్వలేదు, తరువాత యుద్ధం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు అడగకుండానే ప్రతి సంవత్సరం రెండు గ్రామాలు ఇస్తూ పోతుంటే కనీసం కృతజ్ఞతనైనా తెలుపుతారని అభినందిస్తారని నేను ఆశించలేదు కాని చిన్న నవ్వుకూడా లేదు, అవీ వద్దు అంటున్నారు. నాకు అర్థం కాలేదు. నేను సంతోషిస్తున్నాను ఎందుకంటే ఒక గ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తి కావాలంటే ఐదు వేలు వసూలు చేస్తున్నారని అంటున్నారకదా, గౌరవసభ్యులే సెలక్టు చేసిన గ్రామాలకు ఎవరు వసూలు చేయగలుగుతారు కనుక ఆ రెండు గ్రామాల నుంచై నా ఎవరు కలెక్టు చేయలేరు కనుక సంతోషిస్తున్నాను ఐదు సంవత్సరాలలో....

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అందరిని సమానంగా అనడం అన్యాయం.

శ్రీ జి. రాజారాం :—కావాలంటే తగ్గిస్తాం, మంతుకొకు ఐదు ఉన్నాయనే కదా. వారికి రెండు చేయవచ్చును కాని మీకు ఐదు చేసే సుస్థ్య లేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు సంబంధించి వేరే స్కీము తయారు చేస్తాము. ఏ నియోజకవర్గంలో ఎంత వర్సంటు ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—రికార్డు ఉంది. ఫలితం ఏమిటి? ఎక్కడ ఎంత పొటెన్షియల్ వున్నదీ రికార్డు తయారు చేశాము. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు చైర్మన్ గారు రికార్డు తయారుచేశారు. ఫలితము ఏమి?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేయాలన్నా రికార్డు వుండాలి. పథకాలు వుండాలి. Unless it is there you can't think of my developmental activity. అందుచేత తయారుచేశాము. ఒక నియోజకవర్గములో ఏ పథకము తీసుకుంటే అనేక గ్రామాలు దానిక్రిందకు వస్తాయనే దానిమీద పనిచేస్తున్నాము. 218 స్కీములు మంజూరు అయినవి. భారతదేశములో రెండవ రాష్ట్రము వెంకటప్పయ్య గారు మనకు సహాయం చేశారు, వెంకటప్పయ్యగారిని మార్చి నెలొఖరుకు తొలగిస్తున్నారట. ఆ తరువాత మనకు ఏమీ గతి పడుతుందో చెప్పలేను, సూపర్ థర్మల్ ప్లాంట్, నైజేలిలో మనకు షేర్ లేదు. కల్పాకంలో

షేర్ లేదని చెప్పారు. నై వేలి థర్మల్ స్టేషన్ కేంద్ర రంగంలో ఎప్పుడోకట్టారు. అప్పటినుంచి మన క్లెయిమ్ వుంది, వారు ఏదో యిస్తామంటున్నారు. అక్కడ 100 మెగావాట్లు జనరేట్ చేస్తున్నారు. కర్నాటక, కేరళ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 50 శాతము మద్రాసు పోగా మిగతా 50 శాతం మనకు అంటే వై అన్ని రాష్ట్రాలకు రావాలి. మనకు వచ్చేది ఏమి వుంది? When it is up graded as super thermal then we will have equal principles of distribution. రామగుండం సూపర్ థర్మల్ స్టేషన్ లో ఏ సూత్రాలు మనకు వర్తిస్తాయని అంటారో దానికి కూడ అనే వర్తిస్తాయి. If they give we will give. కల్పాకం ఆటమిక్ పవర్ లాగ సోమలిలను మనము సెలెక్టు చేయడం జరిగింది. అది వచ్చినపుడు కల్పాకంకు ఏది వర్తిస్తుందో అదే యిక్కడ కూడ వర్తిస్తుంది. వారు యివ్వకపోతే మనముకూడ యివ్వము. దాని విషయంలో అంత జాధపడవలసిన ఆవసరం లేదు. అయితే కరెంట్ ఛార్జెస్ రి మాసాలకొకసారి వసూలు చేయాలని అగ్రికల్చురిస్టు అంటున్నారు. దానిలో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. రి జిల్లా పరిషత్తుల అభిప్రాయము ఏమిటని తెలుసుకున్నాము. నిజామాబాద్, చిత్తూరు, కరీంనగర్ ఈ రి జిల్లా పరిషత్తులు ఇప్పుడున్న పరిస్థితి వుండాలన్నారు. దీనిని కొంత అమలు చేసి చూద్దాము వై లెట్ స్కీములాగ. కరీంనగర్, చిత్తూరు తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో రెవిన్యూ అఫీసులను సెలెక్టు చేశాము. రి మాసాలకు బిల్లు కట్టేవిధంగా అమలు చేస్తున్నాము. రి మాసాల తరువాత ఇది బాగా ఉందని ప్రజలు అంటే రాష్ట్ర మంతలా ఈ స్కీమును వర్తింపజేస్తాము. వైలెట్ స్కీముగా మొదలుపెట్టాము. ఒకవేళ విజయవంతముగా జరిగితే అమలుచేస్తాము. ఒకేసారి బిల్లును పంపవద్దు అన్నారు. జి. ఓ. క్లియర్ గా వుంది. Electricity bills shall continue to be issued every month as usual. బిల్స్ మాత్రము సెల సెలకు పోతాయి. పేమెంటు రి సెలెక్టొకసారి. ఒకసారి బిల్లు పంపడం కాదు. ప్రతిసెల రిడింగ్ తీసుకుని బిల్లును పంపుతారు. కన్స్యూమర్ రి మాసాలకొకసారి కట్టేదానికి వీలు కలుగజేశాము. వర్క టు రూల్ వల్ల బిల్లులు అందలేదని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. రాష్ట్రముతో దానివల్ల అనేక బిల్స్ పెండింగ్ గా వున్నవి. బిల్ పే చేయనందువల్ల ఎక్కడకూడ డిస్కనెక్టు చేయకూడదని క్లియర్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చాము. అందువల్ల డిస్కనెక్షన్ అనే మాట లేదు. వర్కలోడ్ బాగా పెరిగింది అన్నారు. యూనియన్ ప్రెజిసిడులతో బోర్డువారు చర్చలు జరుపు తున్నారు. నారమ్స్ ఏమి వుండాలని చర్చలు జరుపుతున్నారు. ఒక అగ్రిమెంటుకు రావచ్చును. 1974 లో 8000 హరిజన వాడలు ఎలక్ట్రిఫై చేయకుండా విడిచి పెట్టబడ్డాయి. 8000 Harijanwadadas were left without electricity. అది గత ములో జరిగిన కార్యక్రమం. అప్పుడు నిర్బంధము లేకుండే. ఇది అన్యాయమని గుర్తించి ఒక డ్రైవ్ గా తీసుకుని హరిజన వాడలన్నింటికీ ఎలక్ట్రిఫై చేయాలని ప్రయత్నంచేశాము. 8000 హరిజన వాడలనుంచి అది 3,4 వందలకువచ్చింది. ఏదైనా ఒక గ్రామం ఎలక్ట్రిఫై కాబోతున్నపుడు దానితోపాటు అక్కడి హరిజనవాడలో

కూడా లైట్స్ రావాలి. హరిజనపాడలను వదిలివేళామనే మాట లేదు. కొత్తగా జరిగే కార్యక్రమములొ చాలిని వదిలే సమస్యలేదు. ఆర్ ఇ.సి. వారు డబ్బు యిచ్చారు. 2, 3 సంవత్సరాలనుంచి యివ్వడం మానివేశారు. అది సేటు గవర్నమెంటు బాధ్యత అని చెప్పడంవల్ల, మనకు డబ్బు ఎక్కువగా లేకపోవడం వల్ల చురుకుగా జరగలేదు. వేల సంఖ్యలో వున్నది పోయి వందలవరకే మిగిలి పోయినాయి. డిజెంచర్స్ విషయం చాలమంది చెప్పారు. బజ్జెటు చర్చల లైములో మనవి చేశాను. ప్రణాళికా సంఘము కాని, ఇతరులు కాని మనకు ఏ విధంగాను డబ్బు ఇవ్వటానికి సోమత లేనిని, కొంచెము స్టో డౌన్ చేసుకోవాలని చెప్పారు స్టో డౌన్ చేసుకుంటే రాష్ట్రానికి తీరని నష్టము జరుగుతుంది. దానికి సిద్ధముగాలేమని చెప్పాము. ప్రణాళికా కార్యక్రమము జరగాలన్నపుడు రూరల్ డిజెంచర్స్ ద్వారా చేయగలుగుతారు అన్నారు. మేము ముందుకుపోయి చేస్తామని చెప్పాము. 15 కోట్లు చేస్తామని చెప్పాము, గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ కొరత లేకుండా జరుగుతుంది డిజెంచర్స్ కొనాలని ఎవరిని బలవంతం చేయడం లేదు. కొంచెము మెంటల్ టార్జర్ కావచ్చు. నా గ్రామములో అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు నాలుగుసార్లు మా యింటికి వెళ్ళి అమ్మా మీరు డిజెంచర్స్ కొనాలి అన్నారు. ఏమిటి, ఈ సంగతి నాకు తెలియదు, కనుకొంటాను అని నాకు ఫోన్ చేసినది 10 సార్లు వెళ్ళడంవలన కొంచెము మెంటల్ టార్జర్ కావచ్చు, మేము వదే వదే మీ కోసమే అని అడుగు తున్నాము, 12 పెర్సెంటు ఇంప్రొవ్వు బ్యాంక్ నుంచి సంవత్సరములో కాష్ చేసుకొనవచ్చు. ప్రోత్సాహము చేసి ఎక్కువ డబ్బు కట్టించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. 31 మార్చి వస్తున్నది. ఇప్పటికి 5 కోట్లు చేయగలిగాము. 15 కోట్లకు 5 కోట్లు, కనీసం 31 లోవల ఇంకోక 5 కోట్లు అయినా గౌరవసభ్యులు వారి వారి నియోజకవర్గాలలో గ్రామ గ్రామానికి వెళ్ళి ప్రజలకు నచ్చచెప్పి యిప్పిస్తే బాగుంటుంది. కరప్షన్ విషయం. ఏమి మనవి చేయాలి? లేదని అనను. అన్ని చోట్లా వుంది. ఇక్కడ కూడ వుంది, సమాజములో లేదని అనడానికి సాహసించను. మీ సర్టిఫెన్ కొరకు మీరు అడుగుతున్నప్పుడు ఆయన డబ్బు అడిగితే యివ్వవద్దు. ఓక నెల వరకు యివ్వవద్దు. మీరు యివ్వనపుడు సామగ్రి, కండక్టర్స్ ఎందుకు వినియోగం కాలేదో నాకు తెలుస్తుంది.

Sri S. Jaipal Reddy:—When there is acute shortage of material and number of people are indulging in cut throat competition for materials, this is bound to occur. How are you going to stop so many competitors? The consumers have been thrown into cut throat competition by the Electricity Board. They are taking bribe from the consumers. 7-40 p.m.

శ్రీ జి. రాజారాం :—కాంపిటీషన్ ప్రతిచోట వుంది. అందుచేత ఇవ్వ వద్దని మనవి చేస్తున్నాను. ఇచ్చినవారు ఎంత బాధ్యులలో తీసుకున్నవారు అంత బాధ్యులు. ఓకార్ గారు స్పెసిఫిక్ గా వారి నియోజకవర్గం నర్సంపేటలో

స్కీము రూలేదని అన్నారు. అది కాంక్షన్ కావడం జరిగింది. 78 లక్షల 55 వేల స్కీము. దానిలో 51 ఏకరాలు సాగు అవుతుంది. 81 villages, 50 hamlets 1,000 agricultural services, 60 other services and 60 street lights స్కీము కాంక్షను అయిపోయింది. డబ్బు డ్రా చేయడం జరిగింది, and it has been instructed to take up the works immediately. వని తొందరలోనే తుక్ అప్ చేస్తారు. కె. వి. పతిగారు ఎస్టిమేట్స్ ప్రకారం ఆర్. ఇ. సి. కార్యక్రమం జరగడం లేదన్నారు. ఆర్. ఇ. సి. కార్యక్రమాలు ఒక నిబంధన వుంది. డబ్ల్యు ఇన్ స్ట్రూట్ మెంట్ రిలీజ్ చేస్తారు. దానిలో ఇన్ని సర్టిఫైడ్ కన్వెన్షన్ రావాల్సి నిబంధన వుంటుంది అన్నీ రానట్లయితే సెకండ్ ఇన్ స్ట్రూట్ మెంటు యివ్వరు దానివల్ల అప్పుడప్పుడు యిబ్బందులలో పడతాము. అన్ని చోట్ల ఆర్. ఇ. సి. కార్యక్రమం చేయడం లేదు. ఆ గ్రామాల విద్యుద్దీకరణ చేయబోతున్నాము. రిక్వైర్డ్ నంబర్ అఫ్ విలేజెస్ రావడం లేదు కాబట్టి సెకండ్ అండ్ ఫస్ట్ ఇన్ స్ట్రూట్ మెంట్స్ రిలీజ్ చేయడం లేదు. అలస్యము చేస్తారు. They insist that the condition should be fulfilled, స్థానికముగా వున్న కొన్ని సవస్థలను గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. వారికి వివరంగా సమాధానాలు వింపుతాను.

పెన్షన్స్ విషయం. ఈ సవస్థను వే రివిజను కమీషనరుకు యిచ్చాం. 4, 5 గోజులలో రిపోర్టు వస్తుంది. వే రివిజను కమీషనరు వారి రిపోర్టులో పెన్షన్స్ కి కొంతవరకు లాభము చూపిస్తున్నారు. వే రివిజను కమీషనరు రిపోర్టు రాగానే వారి విషయంలో ఏమి చేయాలో అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తుంది. డి. టి. జి. ఆఫీసులలో సిబ్బంది తక్కువ వుండడం వల్ల యిబ్బందిగా వుండన్నారు. ఈ విషయం చెప్పినపుడు 34 మంది యల్. డి. సి లను మొన్ననే యివ్వడం జరిగింది. కొరత లేకుండా చూస్తామని మనవి చేస్తున్నాము. సభ్యులు అను కట్ మోషన్స్ ని విత్ డ్రా చేసుకుని ఈ పద్ధతును ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:—వర్ధన్న పేటలో సబ్ ట్రెజరీ విషయం చెప్పాలి.

శ్రీ జి. రాజారాం:—ఎన్ని బిల్స్ వున్నవి వివరాలు తెప్పించాము. అలో చిస్తున్నాం. ఇదివరకే స్థానిక శాసన సభ్యులు జగన్నాథంగారికి మనవి చేశాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—యన్. యం. ఆర్ కి 100 రూపాయలు వచ్చే చిహ్నంగా ట్రెయినింగ్ యిస్తామన్నారు. ఆ స్కీము అమలుకాలేదు. ఈ మధ్య టెక్నో చేస్తామని అన్నారు. ఎప్పటినుంచి ప్రారంభిస్తున్నారు?

శ్రీ జి. రాజారాం:—పేర్లు వంపండి. మాకు పేర్లు వచ్చిన తరువాత ట్రెయినింగ్ యిచ్చే స్కీముని అమలులో పెట్టకపోతే అప్పుడు మమ్ములను అడగండి.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—యన్. ఇ. గారికి లిఫ్ట్ వంపుతాము.

శ్రీ జి. రాజారాం :—వంపించండి.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—రైతులు బొంగతనంగా బియ్యపు క్షితిని వాడుకొంటున్నారని పెనాల్టిలు వేస్తున్నారు. వువర లోపించి ఈ రుచప్పులు వాటిని క్షితి వదానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య :—టార్జెట్ రూల్స్ లో ఒక లోపము వుంది. యస్. ఇ. సి. ఇ. అర్డర్లు పాస్ చేస్తారు. వాటిని రెవ్యూ చేసే పనిని బోర్డుకు గాని, గవర్నమెంటుకు కాని లేదు. అందువల్ల ఆ పనులు మార్కెట్ వ్యాపం టుంది. లేకపోతే కన్ స్యూమర్ వెబ్బటింటాడు. బోర్డుకు అవకాశం కన్న వుడు ఛేంజి చేస్తున్నారు. ఈ సవరణ కూడ చేయాలని చెప్పారు.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—పాలనీ విషయంలో యిప్పటికే ముత్రి గారు చెబుతారని అనుకొన్నాను. కాని చెప్పలేదు. మీటర్స్ కిరివేసి దానికి బదులుగా ప్లాట్ రేటు పెట్టే విషయం పరిశీలించాలి. కొన్ని ప్రాంతాలలో రైతులకు మీటర్లు ఉపయోగం కావచ్చు. కొన్ని రియూల్స్ ఫిక్స్డ్ రేటు ఉపయోగం కావచ్చు. జావుల లోతు, నీటి ఎత్తెరిటినిబట్టి మీటర్లు కేసు కొంటారు మీటర్స్ ని పెట్టడమా, ప్లాట్ రేటు నిర్ణయించడమా అనేది నిర్ణయించి ప్రవేశ పెడతామని అన్నారు. ఆ విధంగా ప్రవేశ పెట్టాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ డోర్లు జనరేటర్ ట్రాన్సిమిషన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ లతో భారము ఎక్కువ అవడం వల్ల ఓపర్వైజ్ ఛార్జెస్ ఎక్కువ అవుతున్నది. రూరల్ సప్లయ్ కోఆపరేటివ్స్ పచ్చాటు చేసి అక్కడి ప్రజలకు డిస్ట్రిబ్యూషన్ బాధ్యత అప్పగిస్తే మనకు చాలా సౌకర్యము గా వుంటుంది. ఎక్స్పెరిమెంట్స్ చేస్తున్నాం. జయప్రదంగా సాగుతున్నది. ఆ పాలనీని అమలు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

7-50 p.m.

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :—పాండవులు 5 గ్రామాలు. అడిగితే కారవులు యిప్పటికే మంత్రిగారు అన్నారు. పాండవులు చిల్లీ, కకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసు, హైదరాబాదు వంటి మహానగరాలు, పల్లెలు ఒక గలదు. తత్ఫలితంగా కురుక్షేత్ర యుద్ధం జరిగిందిమనోడి. యమ్. యల్. ఏ. టు 2 గ్రామాలు అన్నారు. ఒక నియోజక వర్గములో 60 గ్రామాలు వుంటాయి. మిగతా 50 గ్రామాలవారితో ఎన్నికల సంగ్రామం చేయాలి. 2 గ్రామాబ్జకం 50 గ్రామాలతో యుద్ధం చేయడంవల్ల వారు ఓడిపోవడానికి కారణమవుతుంది. యమ్. యల్. ఏ పేరుతో రెండు గ్రామాలు ఇవ్వడం అనేది లేకండా చూస్తారా? ఇక్కడ రోజూ అవినీతి గురించి ఆరోపణలు వస్తున్నవి. అవినీతి అంగణాలలో వ్యాపించిపోయిందన్నారు. జైపాల్ రెడ్డి గారు. అవినీతి టాప్ టు బాటమ్ వ్యాపించిపోయిందన్నారు. భాట్లం శ్రీ రామమూర్తి గారు. ఇందు కలడందు లేడను సందేహం వలదు అన్నారు మరికొంత మంది పెద్దలు. అవినీతి సర్వతర్యామిగా యిక్కడే కాదు అక్కడే కాదు నీలో నాలో అందరిలో సర్వతర్యామిగా వున్నదన్నప్పుడు ఆ అవినీతి నా వుద్దేశ్యములో సర్వతర్యామిగానా అది పరమేశ్వరుడి స్వరూపం. మరి ఆ పరమేశ్వరుడి స్వరూపం అయిన

Demands for Grants.

వంటి అవినీతి గురించి ఎంత తక్కువగా మాట్లాడితే అంత పుణ్యం వస్తుంది. ఆ పరమాత్మ స్వరూపం అయిన అవినీతిని గురించి విమర్శించకుండా వుండేందుకు, చట్టబద్ధం చేయడానికి వీలు లేకపోయినా క్రమబద్ధం చేయడానికి అయినా ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య:—అధ్యక్షా డిబలంచర్సు గురించి ఎం.ఎల్.ఎ. లు పబ్లిక్ ఓపినియన్ డెవలప్ చేయాలనే ఒక చిన్న సలహా ఇచ్చారు. ఎం.ఎల్.ఎ.లు వెళ్ళి మాట్లాడేటప్పుడు అయినా జోక్ డౌను వచ్చి పవరు ఫేట్ కాకుండా వుంటుందని ఎస్ట్యురెన్సు యిస్తే అక్కడి నుండి మర్యాదగా బయటపడి పోవడానికి వీలుంటుంది. ఆ ఎస్ట్యురెన్సు యిస్తారా?

శ్రీ జి. సైదయ్య:—ఒక్కొక్క రూపాయ దీపావళి కట్టిన అని చెప్పారు యినాం క్రింద తీసుకుంటున్నారని చెప్పారు మినిస్టరు గారు, చాలా సంతోషం. కాని అక్కడ జబర్దస్తీ చేస్తున్నారు. యిచ్చేదాకా బిల్లు కట్టుకోము అంటున్నారు దాని గురించి చూడాలి.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు:— తప్పచేసిన వారికి దానిగురించి మాట్లాడాలంటే భయం. శ్యామలరావు గారికి భయం వుండవచ్చు. మాకు భయం లేదు. నిత్యం నిర్భయంగా నిర్వంధంగా అవినీతి వున్నంతకాలము దానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడుతాం. ఎవరు ఆపలేరు. ఆపే హక్కులేదు. ఎవరు ఆపినా ఆగము. ఇకపోతే ఆర్.ఇ.సి. వారు. మేము స్కీము పెడుతాం ఫైనాన్సియల్ ఎసిస్టెన్సు యిస్తాము మీరు సబ్ స్టేషన్ పెట్టుకోడానికి సిద్ధంగా వుంటే అని చెప్పారు దాని గురించి మంత్రిగారు చర్చ తీసుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను. 168 గామాలు హోమ్లెట్టు కల వుకొని వున్నవి. మినిస్టరుగారు క్లారిఫైచేయాలి.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి:— ఎం.ఎల్.ఎ.లు సెలక్ట్ చేసిన రెండు గ్రామాలకు యిస్తామని చెప్పే స్కీము చాలా మంచిది, సంవత్సరానికి రెండు గ్రామాలు అంటే 10 గ్రామాలు సెలక్ట్ చేయవచ్చు. అటుతే సెలక్ట్ చేసేదానిలో తెలివి తేటలు చూపించాలి. ఒక గ్రామానికి సెలక్టు చేసుకుంటే మిగతా గ్రామాలకు ఆటోమేటిక్ గా వస్తుంది. ఒక గుడ్డివానిని వరంకోరుకో అంటే నా మునిమనుమడు రాజ్యం చేస్తూవుంటే చూడాలని వుంది అన్నాడట. అందు వల్ల హరికథలు చెప్పే శ్యామలరావు గారికి అంత మాత్రం తెలివితేటలు లేవనుకుంటే పొరపాటు.

శ్రీ యం. ఓంకార్:—ఎలక్ట్రిసిటీ సాంక్షన్ చేసే విషయంలో పంపకం చేసే విషయములో శ్లాకు కమిటీలు అని పేరుకు మాత్రం వున్నవి. ఇప్పటికే నా స్టాట్యూటరీగా డిస్ట్రిక్టు మరియు శ్లాకు లెవల్లో అన్ని రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులతో కూడుకున్న నూపర్వయిజింగ్ కమిటీస్ ను ఏర్పాటు చేసే విషయం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బాపిరాజు:— అధ్యక్షా, అయ్యలపురెడ్డిగారంటే అసెంబ్లీలో అయ్యల గారే. అడం లేదు. ఆయనంటే అందరికీ చాలా గౌరవం. తెలివితేటల్లో నెమ్మదిలో అన్నిటా కూడ గొప్ప. వారు ఒక శాసనసభ్యుడి గురించి ఆ భాష మాట్లాడడం అంటే చాలా పెద్దవారుకూడ తెలియక చిన్న తప్పులు చేస్తారు. అటు వంటి తప్పులు చేయకండి. హరికథ చెప్పేవారనడం మర్చానకాదు.

శ్రీ ఇ. అయ్యలపురెడ్డి (పవర్ణ):— హరి కథ అంటే దేముడి గురించి కథ. హరికథ అంటే తక్కువ అంచనా వేస్తున్నారు. హరికథలు చెప్పేవారు పెద్ద వారు అని నా భావన. ఎందుకు కించపర్చాలి. ఆరెళ్ల నారాయణగారి గురించి తమకు తెలిసి వుంటుంది శ్యామలరావుగారికి తెలుసు. ఆయన యుగ పురుషుడు, చరిత్ర పురుషుడు. హరికథలు చెప్పేవారిని చిన్నవారిగా ఎదుకు అంచనా వేసుకుంటున్నారు. వారు చాలా పెద్దవారు, గొప్పవారు. శ్యామల రావు గారంటే నా చాలా గౌరవము వారు భాష వైన, భాష వైన అన్నింటి వైన అధికారం కలవారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:— రాజారాంగారు ఏ వూర్లు యివ్వలేదు రెండు వూర్లు అడిగితే యిస్తున్నానుగదా అన్నారు. ఆ మహామభావుడు నా రెండు వూర్లు నాకు యిచ్చాడు. ఆయనను అడిగిన రెండు వూర్లు ంగతి మాట్లాడలేదు. రెండు చేతులు వాపి అడిగాను. ఒప్పుకుంటే ఏమి పోయింది. నేను యిక్కడి నుండి వెళ్ళే లోపల ఆ రెండు వూర్లు యిస్తే సంతోషిస్తాను.

శ్రీ సి.పావ్. శ్యామలరావు (చీపురుపల్లి):— అయ్యలపురెడ్డిగారి ప్రశంస లకు అభినందిస్తున్నాను. ఒకటి క్లారిఫై చేయాలి ఆదిభట్ల నారాయణరావు గారిలాగా నేను హరికథలు చెప్పేవాడిని కాదు. నేను చెబుతాను కథలు— శివాయ్ కథలు, చరణ్ సింగ్ కథలు, వారి తాలూకు ఎత్తిపొడుపు కథలు చెబుతాను, హరికథలు కావు

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు:— ఢిల్లీకి వెళ్ళి విసిపిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. గంగారెడ్డి:— నా కథ వినండి. ప్రతిరోజు భోజనం లేకుండా పోతుందని మెంబర్లు అందరు నామీద మండిపడుతున్నారు. తొందరగా ముగిస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టరు స్పీకరు:— అందుకని యీ కథను తొందరగా ముగిస్తాం. అటు కథ వదిలిపెట్టి మిగతా కథలోకి పోతున్నాం.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ:— గ్రామాల్లో రైతులను కెసాపిటర్లు పెట్టా లంటున్నారు. 300 నుండి 500 రూపాయల వరకు అవుతుంది. మేము పెట్టలేము మీరే పెడితే తక్కువ వ్యయముతో అవుతుందని ఆ ఇంజనీర్లు అంటే రాజారాం గారికి సంబంధించిన యింజనీర్లు అంగీకరించడంలేదు. పరిశీలన చేయండి. వీలు

కాకపోతే ప్రభుత్వమే ఫరించి యిన్ స్ట్రూల్ మెంట్ లో ఎసూలు చేసే ఏర్పాటు చేస్తారా? 5 వర్సంటు దాకా పెనాల్టీ చెల్లిస్తున్నారు, యింకొక నెల పోతే 10 వర్సంటు అవుతుంది. దానిని తిరిగి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ డి. నరసయ్య:— అధ్యక్షా, రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషను క్రింద హరిజన వాడల్లో స్ట్రీట్ లైట్లు యిస్తున్నారు. కాపాలకుకున్నా సారావల ఎలక్ట్రిక్ కు సర్వీసెస్ యివ్వడం లేదా వారికి యిచ్చే అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ సి.హెచ్. రింట్లెడ్డి:— అధ్యక్షా, లంచగొండితనమును అవినీతిని పూర్తిగా నిర్మూలించలేదు. సాధ్యం కాదు. కాని దానిని తగ్గించేందుకు నేను ఒక సూచనను చేస్తున్నా. తరువాత మంత్రిగారు చెప్పాలి. జిల్లా స్థాయిలో ప్రజా నెల ప్రజా ప్రతినిధులతో కూడిన ఒక సమావేశం జరిగి యీ సెల్ లో యిన్ని గ్రామాలు పూర్తిచేయాలని ఎలక్ట్రిసిటీ సర్దువారికి చెప్పాలి. అన్నడు వారిష్టం వచ్చినట్లు చేయడానికి వుండదు. ఇప్పుడు ఒక గ్రామం వద్దని యింకొక గ్రామం ఎన్నిక చేసుకొని ఎలక్ట్రిఫై చేస్తామని చెప్పి వేల రూపాయలు కాజేస్తున్నారు. అలా గాకుండా ప్రజా ప్రతినిధుల సమావేశాలు పెట్టి యీ గ్రామాలు కంప్లీటు చేయాలని నిర్ధారణ చేస్తే కొంచెం అయినా యీ అనీతి దుర్బినియోగం, లంచగొండి తనం తగ్గుతుంది. దాని గురించి చారిత్రాగారు స్పష్టంచేస్తే బాగుంటుందని నాకోరిక.

8 00 p. m.

శ్రీ పోతిన చిన్న:— అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తం మీద ఆసుపత్రులకు స్కూల్స్ కు యిచ్చిన ఖర్చింగన్న నుండి వైన కాబరాలు వుంటే, షాపింగు క్రింద లెక్క కట్టి 75 పైసల చొప్పున వసూలు చేస్తున్నారు. ఇంటికైతే 40 పైసలు వసూలు చేస్తున్నారు. స్కూల్స్ ఆసుపత్రులకు 5 గంటలకే మూసివేస్తారు. 40 పైసల బదులు 75 పైసలు వసూలు చేస్తున్నారు గాబట్టి దాని గురించి ఆలోచన చేస్తారా? స్లం క్లియరెన్సు దగ్గర మునిసిపల్ లేఅవుట్ ఏర్పూర్వ్ కానిదే ఎలక్ట్రిఫికేషనుకు ఖర్చు పెట్టడానికి వీలులేదని మునిసిపాలిటీ వారు చెబుతున్నారు. కనుక లేఅవుట్ ఏర్పూర్వ్ అయినా, కాకపోయినా స్లం క్లియరెన్సుకు ఇచ్చిన డబ్బుతో పీరు లైట్లు వేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ పి. సుబ్రమణ్యనాయుడు (శ్రీ కాళహస్తి):— గ్రామాలలో షెడ్యూల్లు కాస్టువారికి రెమ్యూనరేషను పొడకుండా ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తున్నారు. అదేవిధంగా షెడ్యూల్లు ట్రయిబ్యుకు ఇవ్వడం లేదు. కలెక్టరును అడిగితే గవర్నమెంటునుంచి క్లారిఫికేషను రావాలని అంటున్నారు. శ్రీ కాళహస్తి నియోజక వర్గంలో యానాదులు, ఎస్.టిలు దడుగు ఉన్నారు. కాబట్టి వారికి కూడా ఆ సౌకర్యం కలుగజేస్తారా?

శ్రీ బి. రామారావు:— షాపులకు 75 పైసలు చొప్పున కలెక్టు చేస్తున్నారని చిన్నగారు చెప్పారు. విజయ వాడల్లో కాటన్ మర్చెంట్సు ఎఫోసియేషనువారిని పౌచ్. టి కరెంటును ఎల్. టి. కరెంటుగా మార్చడానికి

91 లక్షలు డిపోజిట్ చేయమని అడిగారు, ఆ డిపోజిట్ చేయకుండా ఎల్. టి. కరెంటుకు 75 పైసలు కట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. షాపు ఓనర్లు ఆ 75 పైసలు కట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాబట్టి మంత్రిగారు ఆ విధంగా వసూలు చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ పోతిన చిన్న:— షాపింగ్ పరియాలలో స్కూళ్లకు అద్దెకు ఇచ్చి పైన ఓనర్లు కాపురం ఉన్నారు. స్కూళ్లు 5 గంటలకు క్లోజ్ చేస్తారు; తైట్లు వేయవలసిన అవసరం లేదు క్రింది స్కూళ్లకు అద్దెకు ఇచ్చారు కనుక పైన దానికి కూడా 75 పైసలు చొప్పున ఇంటికి వాడుకునే దానికి వసూలు చేస్తున్నారు. షాపింగ్ పరియాకు తప్పకుండా 75 పైసలు వసూలు చేయవలసిందే. ఆదే విధంగా హాస్పిటల్లుకు అద్దెకు ఇచ్చారు, 5 గంటలకు డాక్టర్లు వాటిని క్లోజ్ చేసి వెళ్లిపోతారు. క్రింద హాస్పిటల్లుకు, స్కూళ్లకు ఇస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంమీద షాపింగ్ పరియా క్రింద 75 పైసలు చొప్పున వసూలు చేస్తున్నారు. అది చూడమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. రాజారాం:— ఈ ఫిల్పరేజి కేసులతో కొంత అనూయకులకు అన్యాయం జరుగుతున్నదని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. ఫిల్పరేజి ఎవరు చేసినా అది ఫిల్పరేజీ అవుతుంది. వారికి వర్తించవలసిన చట్టం వారికి వర్తిస్తుంది. దానికి చట్టం వ్రకాం అపిలేట్ అధారిటీ ఎస్.ఇ. వై.న.సి., తరువాత బోర్డు ఉంది. కోర్టులో ఉన్నట్టే అది కూడా ఉంది. గౌరవ సభ్యులు వెంకటరామయ్యగారు మాట్లాడుతూ అది మార్కెటింగ్ గవర్నమెంటుకు అధికారం లేదని అన్నారు. It is an independent & autonomous Corporation and it is established under the Government of India Act.

మం. మార్కెటింగ్ కమిషన్లు ఉంటుంది ఎక్కడైనా ఎక్స్‌ప్రెస్ కేసులు ఉంటే మేము ఆఫీసర్లుతో సంప్రదించి ఏమి జరిగిందని తెలుసుకొని స్వామింగా జరుగవలసింది ఉంటే చెబుతూ ఉంటాము. చట్టం ఉంది, గతంలోని కంజక్షన్ల ఏమిటి. ఇప్పటి కంజక్షన్ల ఏమిటి అనేది చూడకుండా ఎవరికి వెనాల్టి వేయరు. మొదట తెంపరీగా ఎసెసుమెంటు వేస్తారు. కాని చివరకు వచ్చేప్పటికి లాస్ట్ ఇయర్ కంజక్షన్లు, ఈ సంవత్సరం కంజక్షన్లలో వెయ్యి యూనిట్లు తేడా ఉంటే ఏమీ కాదు లాస్ట్ ఇయర్ కు ఈ సంవత్సరానికి వేల కొలది యూనిట్లు తేడా ఉంటే ఫిల్పరేజి కాకపోతే ఏమిటి? వారు రుజువు చేసుకొనడానికి అవకాశం ఇస్తారు. గౌరవసభ్యులు శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు ఫ్లాట్ రేటు విషయం చెప్పారు.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య:—నేను పవర్ ఆఫ్ రెవ్యూ ఫర్ గవర్నమెంటు యాక్ వెల్ బోర్డుకు ఉండాలని అంటున్నాను ఫిల్పరేజిని ఎంకరేజీ చేయాలని కాని వారిని శిక్షించకూడదని కాని కాదు. పవర్ ఆఫ్ రెవ్యూ మీ చేతులలో లేకపోతే ఎలాగా? ఈనాడు ఏమైనా అన్యాయం జరిగితే, ఎస్.ఇ. కాని సి.ఇ. కాని ఏమైనా చేస్తే రెవ్యూ చేయడానికి మాకు పవర్ లేదని అంటారా?

Demands for Grants.

The power of review should be with the Government. Because Tariff powers are like that. When the Electricity Board wants to interfere, they have got the powers to interfere.

పై లేబర్ లోగా ఉండాలని యూనిటీటర్ లోగా ఉండకూడదు. పవర్ ఆఫ్ రివ్యూ గవర్నమెంటుకు, బోర్డుకు ఉండాలని మనవిచేస్తున్నాను. దాని విషయంలో నేను ఒకటి చెబితే మంత్రిగారు ఇంకొకటి చెబుతున్నారు.

The Govt. must have the power of review. Now the Government is not having.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఎస్. ఇ. పైన సి. ఇ. ఉంది. సి. ఇ. పైన బోర్డుకు ఉంది. లేదని మాట కాదు. ఇయితే గవర్నమెంటుకు లేదు. అది అటానమస్ కార్పొరేషను అన్నారు కనుక ఆ గవర్న గవర్నమెంటుకు లేవు.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—కెపాసిటర్లు ఎక్కడ వుంటాయి ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—దేశం కుప్పందిద అమలుపాచాలి లేకపోతే అప్పలు ఇవ్వము అని ఆర్. ఇ. సి. వారు అంటున్నారు. The R.E.C. which is competent has decided that for L.T. Services there should be Capacitors. దానిమీద వారు ఇన్ స్ట్రక్షన్లు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వారు కెపాసిటర్లు అవసరమని లెక్చికల్ గా భావిస్తే అది సవనగమని మేము లెక్చికల్ గా ప్రూవ్ చేయలేము. కాబట్టి కెపాసిటర్లును ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు స్టాయిచేసి రైతుల బంచి ఇన్ స్టాల్ మెంట్సులో రికవరీ చేసుకోవాలి. లేకపోతే రైతు పెట్టుకోలేడు. అతను పెట్టుకోలేదు. కనుక అతనిమీద సెనార్టి ఇంటోక్ చేస్తామని అనడం మంచి వద్దతి కాదు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—మేము ప్రయత్నము చేస్తున్నాము ఎవరయితే రైతులు మేము పెట్టుకోము, బోర్డువారు పెట్టు ఇన్ స్టాల్ మెంట్సులో రికవరీ చేసుకోవచ్చు అని అప్లికేషన్లు ఇస్తారో చూసి అప్పుడు బోర్డు తప్పకుండా ఆలోచిస్తుంది.

Sri S Jaipal Reddy:—Sir, let him not place it at the disposal and the mercy of the minions in the Board. ఇప్పుడు రైతుల సంగతిమీకు తెలియనిది కాదు.

Mr. Speaker:—He has understood the problem.

శ్రీ జి. రాజారాం :—సర్ చార్జి వసూలు చేయటానికి కొంత టైము ఇమ్మని అంటే ఇస్తాము. కొంతమంది కెపాసిటర్లు తెచ్చి పెట్టుకుంటామని అంటున్నారు. మేము పెట్టి ఇన్ స్టాల్ మెంట్సులో రికవరీ చేయాలంటే మరల

ఇంట్రెస్టు విషయం వస్తుంది. ఇవన్నీ ఉన్నాయి. ఎవరయినా నా గగ్గర డబ్బు లేదు. మీరు పెట్టర్ ఇన్ స్టాల్ మెంట్సులో వసూలు చేసుకోండి, రిజర్బుల్ ఇంట్రెస్టులో వసూలు చేసుకోవడం అంటే అప్పుడు మేము చేస్తాము

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి:—ఇప్పుడు ఎలక్ట్రికల్ మోటార్సుకు వారు ఎల్. ఎమ్. బి. నుంచి, మిగతా బ్యాంకులనుంచి లోన్సు తెచ్చుకుంటున్నారు. ఈ కెపాసిటీలకు 500 రూపాయలు కావాలి. ఆ 500 రూపాయలు ఒకేసారి రైతు పెట్టుకోలేదని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. You try to evolve some policy in a centralised fashion.

8-10 p.m.

శ్రీ జి. రాజారామ్:—1 కె. పి. కెపాసిటీలకు, స్టాండర్డు కంపెనీలని 150 రూపాయలు దొరుకుతున్నాయి. 2. కె పి. కెపాసిటీలకు 500 రూపాయలు దొరుకుతున్నాయి. ఇంతకన్నా ఎక్కువ లేవు.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి:—మీరు పెట్టండి. Although your bulbs do not burn, this problem is burning. నేను పెట్టుకుంటాను. నాకు ఇన్ స్టాల్ మెంట్సు ఎందుకు మీకు ఇంటరెస్టు ఎందుకు ఇవ్వాలి అంటారు.

శ్రీ సిహెచ్. జంగా రెడ్డి:—వారు అనడంలేదు.

శ్రీ జి. రాజారామ్:—అయ్యో మీరు అంటున్నారు; అట్లాగే నేను ఆప్షన్ ఇస్తున్నాను. నీ దగ్గర డబ్బు లేదు, నీవు పెట్టుకునే దాలో లేవు, మీరు మా అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుకి అప్లికేషను ఇవ్వండి అంటే నేను ఆలోచించవచ్చు. అట్లా రెండువేల మంది తేలారు. మీరు ఇన్ స్టాల్ మెంట్సు ఇవ్వండి అంటే ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఆ విధంగా ఆర్డర్లు పంపించండి.

శ్రీ జి. రాజారామ్:—మేము పంపిస్తాము. మేము రేపే పంపిస్తాము. గౌరవ సభ్యులు వెంకయ్యనాయుడు సబ్ స్టేషను అన్నారు. మేము ఆర్.ఇ.సి వారు 182 కె.వి. సబ్ స్టేషను ఎక్కడెక్కడ పెడతాము అన్నారో అక్కడ మేము నిరాకరించడంలేదు. ఉయ్ ఆర్ గివింగ్ దేమ్ తెటర్ అండ్ ఆర్ డూయింగు దట్ ఫ్లాటు రేటు విషయం గత మూడు సంవత్సరాల క్రితం ఈ అయిడియా వచ్చి దీనిని అమలలో పెట్టాలని అనుకున్నాము. ఈయన పిల్ ఫరేజీ చేశాడు, ఇది చేశాడు అని ఈ బాధలు అన్ని ఎందుకని ఫ్లాటు రేటు పెడదామని అనుకున్నాము. ఒక ఫ్లాటు రేటు వరదై వర్కవుట్ చేసి అసలు మీటరే లేకుండా పోతుంది రైతుకి ఉపయోపడుతుందేమో అని ఆలోచించాము ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి ఫోగట్టా తెప్పించా క్లిగ్ ఈ మధ్యనే దీనికి అనేక అభ్యంతరాలు వచ్చినాయి. మా బావులలో నీరు లేదు. ఇంతడబ్బు ఎలా పెడతారు అని. తరువాత ఒక ఊరిలో ఒకాయనకు ఫ్లాటు రేటు, ఆ ఆయనకి మీటరు ఇది చాలజబ్బందికరంగా కనబడుతున్నది. అయితే ప్రైవేటు స్కీములాగ

మళ్ళీ ఇది ఎక్కడైనాగాన ఒక రెండు మూడు జిల్లాలలో కొంత ప్రయత్నం చేస్తామా? ప్లాటు రేటు అన్నది, ఎందుకంటే చిన్నవారు తీసుకుంటానికి సిద్ధముగా లేరు. ఆయనకు ఎక్కువ వదుతుంది అని ఆయన. పెద్దవారు తయారుగా ఉన్నారు ఎందుకంటే వారు చాలా వాడతారు. వారు అమ్ముతారుకూడా ఆయనకు ప్లాటు రేటు ఆయనకు సూట్ అవుతుంది. కప్పుడు ఆయనకు సూటు అవుతుంటే ఒక వేళ ఇక్కడ వారు పురు ఎక్కువ చేసినట్లయితే చిన్న రైతు అసలు తీసుకోడానికి సిద్ధము కాడు. ఇట్ విల్ బి ప్రొహిబిటివ్ ఫర్ హిమ్. అందుకొరకు ఇది ఎట్లా చేయాలి అని ఆలోచించండి. నేను స్కీముని కండెమ్ చేయలేదు అది ఇంకా పరిశీలనలో ఉంది కోపరేటివ్ అన్నారు. కోపరేటివ్ సొసైటీ ఎన్ని ఫారమ్ అయినా సరే వాటికి బల్కు సప్లయ ఇవ్వడానికి బోర్డు సిద్ధముగా ఉన్నది కమిటీలు ఉన్నాయి ఓకారుగాను వారు ఎఠేందు కావడం లేదు. అయినాగాని మళ్ళీ ఒకసారి కమిటీలు ఎఫ్ఛేజివ్ గా జరగడానికి చేస్తాను.

శ్రీ డి. నరసయ్య :—అధ్యక్షా, రూరల్ ఎలట్రీఫికేషన్ గ రించి ఒక ప్రశ్న చేశాను వారిజన వాడలో స్పీట్ లైన్లు మాత్రము ఉన్నాయి. వారిజన క్లక్కి కరెంటు సప్లయ చేయడంలేదు. లైన్లు కూడా పేయవంలేదు. మంత్రిగారు ఇప్పుడైనా ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—ప గ్రామాంలో హరిన వాడలో సర్కిలెస్ ఇళ్లకు పోల్సు ఇవ్వడంలేదో దయచేసి రిపే చేప్పండి. నేను ఒక్కను తీసుకుంటాను.

శ్రీ పి. సుబ్రహ్మణ్యంనాయుడు :— పెద్దొల్లలు ట్రైప్స్ కి కూడ రెమురేషన్ అనేది కుండం ఎలట్రీఫికేషను చేసే అవకాశం ఏమైనా ఉండాలి.

Sri G. Rajaram :—They are treated on par sir.

Mr. Speaker :—Now are you pressing for the Cut Motions.

Sri M. Omkar :—Not pressing Sir.

Mr. Speaker :—So, the Cut Motions are withdrawn.

The question is:

“that permission be given to withdraw the following Cut Motions”.

To reduce the allotment of Rs. 31,04,51,300 for Pensions Rs. 100

రాష్ట్రములో పెన్షనుదారులకు పెన్షన్ పెంచుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 31,04,51,300 for Pensions Rs. 100

For the failure of the Government in enhancing the pensions to those who are getting lowest scale of pension in the State.

Demands for Grants

Demand No. XLVI Power Development Rs. 129,29,09,000

To reduce the allotment of Rs 129,29,09,000 for Power Development by Rs. 100

For not reducing the electricity rates to Agriculturists to 12 paise and for not expediting the rural electrification.

To reduce the allotment of Rs. 129,29,09,000 for Power Development by Rs. 100

For not providing the street lights on the Main Road leading from Lalupet to Moulali Industrial Estate, Secunderabad

To reduce the allotment of Rs 129,29,09,000 for Power Development by Rs. 100

కష్టం పోగొన్నాము చేపట్టిన కోల్లాపురం తాలూకా గ్రామాదుల్లో ఎలెక్ట్రిసిటీ ఫీజీపన్ కార్యక్రమం పూర్తి మందకోడిగ సాగుతున్నందున

To reduce the allotment of Rs. 129,29,09,000 for Power Development by Rs. 100

Inability to realise the installed capacity of the present power system and the resultant lack of Industrial development in backward area for want of power.

The Motion was adopted and the cut Motions were withdrawn.

Mr. Speaker :—The question is:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs 4,97,69,000 under Demand No XII Treasury and Accounts Administration.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 31,04,51,300 under Demand No XVIII Pensions.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 129,29,09,000 under Demand No. XVI Power Development.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,56,03,000 under Demand No. LII Loans to Government Servants and Other Miscellaneous Loans.

The Motion was adopted and the Demands granted.

Mr. Speaker :—Now the House stands adjourned to meet again at 8-30 a.m. tomorrow

The House then adjourned to meet again at 8-30 a.m. on
Thursday the 22nd March, 1979 ”